ANTALYA
KENT KONSEYİ

2022 ÇALIŞMA RAPORU

ANTALYA
KENT KONSEYİ

2022 ÇALIŞMA RAPORU

2022
ANTALYA KENT KONSEYİ ÇALIŞMA RAPOR KİTABI

ANTALYA KENT KONSEYİ KURUMSAL ÜYELİKLER

Antalya Valisi, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı, Merkez İlçe Belediye Başkanları, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Temsilcileri, Mahalle Muhtarları, Üniversite Temsilcileri, Siyasi Partilerin Temsilcileri, Meslek Odaları Temsilcileri, Baro Temsilcisi, Sendikaların Temsilcileri, Vakıfların Temsilcileri, Derneklerin Temsilcileri, Kent Konseyi Çalışma Grupları Temsilcileri, Kent Konseyi Meclislerinin Temsilcileri, Kent Konseyince Kabul Edilen Gönüllü Hemşehri Katılımcılarıdır.

ANTALYA KENT KONSEYİ YÜRÜTME KURULU

Başkan Semanur KURT
Genel Sekreter Gülay ÇUHA
Yürütme Kurulu Üyesi Recep ESENGİL
Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Yusuf ÖRNEK
Yürütme Kurulu Üyesi İbrahim BAKIR
Yürütme Kurulu Üyesi Veysel BARUT
Yürütme Kurulu Üyesi Tuncay NEYİŞÇİ
Yürütme Kurulu Üyesi İsmail TUFAN
Yürütme Kurulu Üyesi Nazif ALP
Yürütme Kurulu Üyesi Güler YILMAZ BİROL
Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa CENGİZ
Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet KARAVURAL
Yürütme Kurulu Üyesi Osman Can KAYA
Yürütme Kurulu Üyesi Eylem ÜLGEN
Yürütme Kurulu Üyesi Ahmet ÇİÇEK
Yürütme Kurulu Üyesi Nihat DİPOVA
Yürütme Kurulu Üyesi Güray DOĞAN
Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa ŞANLI
Yürütme Kurulu Üyesi A.Semih BEKEN
Yürütme Kurulu Üyesi Recep ŞENGÜN
Yürütme Kurulu Üyesi Haşim DİKENCİK
Yürütme Kurulu Üyesi Yavuz Ali SAKARYA
Yürütme Kurulu Üyesi Selda BAYBO
Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Ozan UZKUT
Yürütme Kurulu Üyesi Sercan ÇOBANOĞLU
Yürütme Kurulu Üyesi Adnan ÖZÇELİK
Yürütme Kurulu Üyesi Ayşegül NAS
Yürütme Kurulu Üyesi Recep YAVUZ

MECLİSLER

Emekliler Meclisi
Engelliler Meclisi
Gençlik Meclisi
Kadın Meclisi

ÇALIŞMA GRUPLARI

Afetler ve Kriz Yönetimi Çalışma Grubu
Altyapı Çalışma Grubu
Çevre Çalışma Grubu
Eğitim Çalışma Grubu
Ekonomi Çalışma Grubu
Gençlik ve Spor Çalışma Grubu
İmar ve Planlama Çalışma Grubu
Kültür ve Sanat Çalışma Grubu
Kültürel Miras Çalışma Grubu
Sağlık Çalışma Grubu
Sürdürülebilir Tüketim ve Tüketici Hakları Çalışma Grubu
Tarım Çalışma Grubu
Toplum Çalışma Grubu
Turizm Çalışma Grubu

İÇİNDEKİLER

BAŞKANIN MESAJI 6

2021 KENT KONSEYİ 8

YÜRÜTME KURULU TOPLANTILARI 9

YÜRÜTME KURULU GÖRÜŞ VE ÖNERİ RAPORLARI 10

- Yukarı Düden Şelalesi Mansabında Görülen Su Kirliliğinin Sebepleri ve Alınması Gereken Önlemler Sonuç Raporu 10
- Antalya Kent Konseyi'nin Falezlerin Animasyonlu Projektörlerle Aydınlatılması Hakkında Görüşü 23
- Yamansaz Sulak Alanının Koruma Alanı Tanımının Değiştirilmesi Hakkında Görüş 30
- Yangınlar ve Tedbirler 31
- Lara Kumul Ormanı Alanının Koruma Statüsünün Değiştirilmesi Talebine Yönelik Rapor 33
- Gerontoloji ve Şehir, Alzheimer Hastası Yaşlılar İçin Mahalli Gündüz Bakım ve Mobil Bakım Hizmetleri – YUKENT Projesi 36

YÜRÜTME KURULU BASIN BÜLTENLERİ VE AÇIKLAMALARI 48

- Narenciye'de Ranta ve Betonlaşmaya İzin Verilmemeli (18.01.2021) 48
- Açık Alanda Yürütme Kurulu Toplantısı (19.01.2021) 49
- Antalya'ya Yakışan Pazaryerleri Planlanmalı (28.01.2021) 49
- Antalya İçin 3 Acil Adım (15.02.2021) 50
- Antalya'nın Nüfus Artış Hızında Pandemi Etkisi (23.02.2021) 51
- Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu'ndan Karacaören Açıklaması (25/02/2021) 52
- Atatürk'ün Antalya'ya Gelişinin 91'inci Yıldönümünün Kıvancını Yaşıyoruz (06.03.2021) 53
- Antalya'nın 3 Önemli Gündemi Kent Konseyi'nde Görüşüldü (18.03.2021) 53
- Kentsel Dönüşüm Uyarıları (27.04.2021) 54
- Yamansaz ve Kent Müzesi Konsey'in Gündeminde (02.06.2021) 55
- Kent Konseyi Yürütme Kurulu'ndan Antalya Kent Müzesi Açıklaması (03.06.2021) 56
- Kent Konseyi'nden Lara Kent Parkı ve Yamansaz'a İnceleme Gezisi (17.06.2021) 57
- Çubuk Beli Tüneli'ne 'Cevat Uyanık' Adı Verilsin Önerisi (22.06.2021) 57

YÜRÜTME KURULU ZİYARETLERİ 58

MECLİSLER VE ÇALIŞMA GRUPLARI BASIN AÇIKLAMALARI VE ÖNERİ RAPORLARI 59

EMEKLİLER MECLİSİ 59

ENGELLİLER MECLİSİ 60

- Kent Konseyi Engelliler Meclisi'nde Sorunlar Görüşüldü, Beklentiler Dile Getirildi: 'Antalya Engelsiz Hale Getirilmeli' (Basın Bülteni - 04.05.2021) 60
- Engelliler Meclisi'nden 3 Aralık Dünya Engelliler Günü Açıklaması (03.12.2021) 61

GENÇLİK MECLİSİ 63

KADIN MECLİSİ 64

'• Pandemi Kadınların İş Yükünü Arttırdı' (8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Basın Bildirisi - 05.03.2021) 64
- Antalyalı Kadınlar 8 Mart'ı Cumhuriyet Meydanı'nda Kutladı (08.03.2021) 65
- Sözleşmenin Feshi Yaşam Hakkını Ortadan Kaldırmak Anlamına Gelir (25.03.2021) 66
- Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi: Elmalı Davası'nın Takipçisiyiz (30.06.2021) 66
- 'İstanbul Sözleşmesi'nden ve Kazanımlarından Vazgeçmeyeceğiz' (01.07.2021) 67
- Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü Basın Açıklaması (25.11.2021) 68
- 5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişi Basın Açıklaması 69
- Kadın Meclisi, Kadın Kooperatiflerinin Sorunlarını Görüştü (Basın Bülteni – 14.12.2021) 69

AFETLER VE KRİZ YÖNTEMİ ÇALIŞMA GRUBU **71**
- Antalya Kent Konseyi Üyelerine Afet Farkındalığı Sunumu (Basın Bülteni - 04.03.2021) 71
- Afet Planlaması, Yönetim ve Koordinasyonu, Manavgat Yangını Toplumsal Örgütlenme 72

ALTYAPI ÇALIŞMA GRUBU **84**
- Karacaören Barajı'ndan Antalya Kenti İçme ve Kullanma Suyu Temini Hakkında Görüş 84
- Antalya Falezleri'nin Animasyonlu Led Projektörlerle Aydınlatılması Hakkında Görüş 85

ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU **87**
- Dünya Su Günü - 'Suyun Değeri'nin Farkında Mıyız? (22.03.2021) 87

EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU **89**
- Pandemi Sürecinde Eğitimde Sorun Büyük (Basın Bülteni - 20.01.2021) 89
- Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu: Okul Giriş-Çıkış Saatleri Yeniden Düzenlenmeli (Basın Bülteni -26.11.2021) 91
- 24 Kasım Öğretmenler Günü Nedeniyle Eğitim-Öğretimde Görev Alan Öğretmenlerimizin Temel Sorunları ve Çözüm Önerileri 92

EKONOMİ ÇALIŞMA GRUBU **95**

GENÇLİK VE SPOR ÇALIŞMA GRUBU **96**
- Kaleiçi ve Kapalı Yol Bisiklete Açılsın (Basın Bülteni - 10.03.2021) 96
- Konsey'in Bisiklet Önerilerine Büyükşehir'den Destek (Basın Bülteni - 24.03.2021) 97
- Antalya Kent Konseyi'nden 100'üncü Yıl ve Pil Fabrikası Alanına Futbol Sahaları Önerisi (Basın Bülteni - 07.04.2021) 98
- Cumhuriyet İçin Pedal Çevirdiler (Basın Bülteni - 29.10.2021) 98
- Antalya Hipodrumu Raporu 99

İMAR VE PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU **101**
- Konyaaltı Belediyesi Geçen Dönem Rantın Antalya'da Simgesi Olmuş Yapıyı Rant İle Ödüllendiriyor (Mart 2021) 101

KÜLTÜR VE SANAT ÇALIŞMA GRUBU **103**

KÜLTÜREL MİRAS ÇALIŞMA GRUBU **104**

SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU **105**
- Okulların Hijyen Sorunu Raporu 105

TARIM ÇALIŞMA GRUBU **107**
- Dereköy Mahallesi Yaylasında Açılması Planlanan Kömür Ocağı Hakkında Rapor 107
- Yaş Sebze ve Meyvelerde Fiyat Artışları, Üretici Nasıl Kazanır? Tüketici Nasıl Ucuza Tüketir? 109

TOPLUM ÇALIŞMA GRUBU **113**
- Konsey'den Disleksi Farkındalığı (Basın Bülteni - 11.02.2021) 113
- Kadına Şiddetin Önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi 114
- Antalya'da Madde Bağımlılığı ve Uyuşturucu Raporu 115

TURİZM ÇALIŞMA GRUBU **116**
- Antalya Kent Konseyi'nde Sezon Öncesi Toplanan Turizmcilerden Çağrı: 'AB İle İkili Görüşmeler Hızlandırılmalı' (Basın Bülteni - 09.03.2021) 116
- Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu Sektörde Yaşanan İstihdam Sorununu Ele Aldı: Pandemi Sürecinde Turizmden Kaçış Hızlandı (Basın Bülteni - 25.10.2021) 117

ETKİNLİKLERİMİZ **120**

BASINDA BİZ **122**

BAŞKANIN MESAJI

2022 yılı Kent Konseyimizin kuruluşunun 25. Yılı. Kuruluşundan bugüne kadar emeği geçen tüm üyelerimize, Yürütme Kurulu üyelerimize, ofiste çalışan arkadaşlarıma, destek veren kurum - kuruluşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Aramızdan ayrılan üyelerimizi rahmetle, saygıyla anıyoruz.

Bilindiği gibi 2020 yılından bu yana Covid-19 salgını başta sağlığımızı ve tüm yaşam alanlarımızı olumsuz etkilemiştir. Yaşanan tüm bu olumsuzluklar bizim çalışmalarımıza da doğrudan yansımıştır. Bu süreçte bazı çalışmalarımız çevrim içi bazı çalışmalarımız açık alanlarda sürdürülmeye çalışılmıştır. Salgının ilk başlarından bu yana toplu yaşam alanları başta tüm bireyler için yerelde alınması gereken tedbirlerle ilgili öneriler geliştirip yetkili kurum kuruluşlarla ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Bir yandan Koronavirüs salgınıyla başetmeye çalışırken geçtiğimiz yaz (2021 yılı yaz aylarında) ülkemizin en büyük orman yangını kentimizde yaşanmış, bu afetten her yönüyle çok ders çıkartılacağını düşünmekteyiz. Yangın söndürme sürecinde bölgede görev alan üyelerimize, tüm kurum kuruluşlarımıza ve emeği geçenlere şükranlarımızı sunuyoruz. Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyoruz.

Kent Konseyimiz; Kentimizin sosyolojik, ekonomik, çevre ve fiziki yapılanması ile ilgili alanlarda yaşanan sorunlara çözüm önerileri sunmakla birlikte, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve çocuk istismarının önüne geçilmesi konusunda farkındalık oluşturma çalışmalarını sürdürmektedir. Kadınlarımızın toplumsal yaşamdaki yerini değerlendirdiğimizde insanlığın yarısını yok sayan hiçbir program, politika asla başarıya ulaşamaz.

Koronavirüs salgını kısıtlamalarının kalkması nedeniyle geçtiğimiz Eylül ayından bu yana tüm çalışma gruplarımız ve meclislerimiz toplantılarını sürdürmeye çalışmaktadır. Ancak salgının toplantılara üyelerin katılımını hala olumsuz etkilediği görülmektedir.

Yaşanan tüm bu olumsuzlukların yanı sıra ekonomik sıkıntılar, tüketicileri ve tüm sektörlerde krizlere neden olmuştur. Bölgemizde son yıllarda çiftçilik yapanların sayısında bir azalma olduğu görülmektedir. Özellikle çiftçilerin yaş ortalamasına bakıldığında, gençlerin tarımdan uzaklaşmakta oldukları, aynı durumun turizm sektöründe de yaşandığı ilgili sektör temsilcilerinin katıldığı toplantılarda dile getirilmiştir. Bu gidişat her iki sektörün sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Önemli konulardan biride Antalya Kent Konseyimizin kuruluşundan bu yana su kaynaklarımızın korunması başta, son elimizde kalan değerlerimiz olarak **narenciye, Vakıf Zeytinliği, Lara Kumulları, Yamansaz, Falezler, sahillerimiz, kent içi ormanlarımız, tarihi ve**

kültürel değerlerimizin korunması gibi konular gündemde önceliğini korumaktadır. Bu alanların korunması ve gelecek nesillere taşınması konusunda kamuoyunun takibi büyük önem taşımaktadır.

Diğer yandan 22 yılı aşkın süredir Antalyalıların çabaladığı ve açılışını özlemle beklediği dünya standartlarında bir müze bu şehrin en önemli eksiğidir. Antalya Kent Müzesi'nin sahip olduğu alanın geleceğinden ve kent müzesinin kente kazandırılması ile ilgili kaygılar sürmektedir.

Tüm bunlarla birlikte kent kimliğine, kültürüne ve değerlerine uygun üretime, istihdama, yatırıma, sanayi ve teknolojik alt yapımızın geliştirilmesine yönelik önceliklerimizin belirlenmesi ve toplumun her kesimince tartışılması, bilinmesi büyük önem taşımaktadır.

Üretmeden tüketen, ön yargılı, tahammülsüz bir toplum olma yönünde hızla ilerlemekteyiz. Bu sorunlarımızı **kendi üretim modelimizi, planlı kalkınma stratejilerimizi tartışarak öncelikleri belirleyerek aşabileceğine inanmaktayız.**

Bizler üzerimize düşen göreve hazır olduğumuzu belirterek saygı ve sevgilerimizi sunuyoruz.

Saygılarımızla

Semanur KURT
Antalya Kent Konseyi Başkanı

2021 KENT KONSEYİ

Antalya Kent Konseyi 2021 yılında 14 çalışma grubu ve 4 meclis ile çalışmalarını sürdürmüştür. Yıl içersinde Yürütme Kurulu toplantıları ve çeşitli konularda basın açıklaması yapılmıştır. Toplantılarda kentin önemli sorunları tartışılmış, görüş ve öneriler raporlaştırılarak Yürütme Kurulu kararı ile ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

2020 yılında başlayan ve 2021 yılında da devam eden pandemi tedbirleri kapsamında Meclislerimiz ve Çalışma Gruplarımız toplantılarını internet aracılığıyla çevrimiçi ve kontrollü sosyal hayat döneminde ise temizlik, maske ve mesafe kurallarına uygun olarak yüz yüze gerçekleştirmişlerdir.

YÜRÜTME KURULU TOPLANTILARI

Yürütme Kurulunun 2021 yılı içinde pandemi tedbirleri kapsamında yaptığı toplantılarda ele aldığı gündem maddeleri şunlardır:

Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliğinin Kiraya Verilmesi ve Yapılaşmaya Açılması Hakkında Bilgilendirme ve Değerlendirme, Balbey Koruma Eksenli Yenileme Projesi Hakkında Bilgilendirme ve Değerlendirme, Düden Şelalesinde Görülen Su Kirliliği, Lara Kumul Ormanı, Korkuteli Dereköy Mahallesi Yaylasında Açılması Planlanan Kömür Ocağı, Düden Çayı'ndaki kirlilik nedenlerine ilişkin sunum, Konyaaltı Sahili'ndeki işgaller ve kaçak yapılaşmalarla ilgili bilgilendirme, Falezlerin ışıklandırılmasıyla ilgili değerlendirme, Yamansaz sulak alanı güncel durum değerlendirmesi, Antalya Kent Müzesi, "Konyaaltı Sahil Düzenlemesi" Denetleme Kurulu Üyeliği, Orman Yangınları ve Tedbirler, Kent Konseylerinin tüzel kişilik sorunları ve yeniden yapılanması, "Afet Planlama – Yönetim ve Örgütlenme, Manavgat Yangını" Raporu, Kültürel Miras Çalışma Grubu kurulması önerisi, İl Afet Planları ile ilgili AFAD Müdürlüğünün Bilgilendirmesi, Gerontoloji ve Şehir - Alzheimer Hastası Yaşlılar İçin Mahalli Gündüz Bakım ve Mobil Bakım Hizmetleri - YUKENT Projesi konuları görüşülerek değerlendirildi.

YÜRÜTME KURULU GÖRÜŞ VE ÖNERİ RAPORLARI

YUKARI DÜDEN ŞELALESİ MANSABINDA GÖRÜLEN SU KİRLİLİĞİNİN SEBEPLERİ VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER SONUÇ RAPORU

Mart 2021
Kapak Fotoğrafları: Galip Büyükyıldırım, 2017 (Büyükyıldırım, 2017)
Üstteki: 1932 Düdenbaşı
Alttaki: 1960'lı yıllar DSİ Sulama Kanalı yapıldıktan sonra Düdenbaşı
Bu rapor Antalya'da suya değer verenlere, suyla can verenlere adanmıştır.

1. GİRİŞ

Antalya, doğal ve tarihi varlıkları bakımından Dünya'nın en zengin bölgelerinin birinin üzerine kurulmuştur. Bu varlıklardan bazıları, doğal güzelliklerinin yanı sıra tarihi yerleşim

yerlerinin konumlanmasında, kentlerin gelişiminde önemli rol oynamışlardır. Düden Çayı ve Varsak Düdeni özellikle Milattan Sonra 6. yüzyıldan itibaren Antalya'da yerleşmiş toplulukların temel ihtiyaçlarını karşılamalarında önemli rol oynamışlardır. Bu varlıkları gelecek nesillerin de ihtiyaçlarını sürdürülebilirlik ilkesiyle karşılaması için koruyarak kullanmak gerekmektedir. Ancak, 2010'lu yıllardan itibaren Düden Çayı-Yukarı Düden Şelalesi (Düdenbaşı) civarında gözlenen olumsuz gelişmeler, Aralık 2020 sonu itibariyle Düden Çayı'nda önemli tahribata sebep olmuştur.

Özetle, Aralık 2020 sonu itibariyle Yukarı Düden Şelalesi etrafında keskin bir koku hissedilmiştir. 11 Ocak 2021 tarihinden itibaren Yukarı Düden Şelalesi'nin mansabında kalan dere yatağında köpürme ve koku sorunu olduğu, işbu köpürme ve kokunun 14 Ocak 2021 tarihinde pik yaptığı bildirilmiştir. 14 Ocak 2021 tarihinden sonra köpürme dere yatağı boyunca devam etmiş ve bölgede balık ölümleri gözlenmiştir. Benzer tarihlerde Varsak Düdeni olarak adlandırılan ve Yukarı Düden Şelalesi'nin membasında kalan alanda da köpürme ve koku problemi yaşanmıştır. 18 Ocak 2021 tarihinden sonra ise köpüren ve suda balık ölümlerine sebep olan su Akdeniz'e ulaşmıştır. 27 Ocak 2021'de yaşanan yağışların ardından taşkın ile tekrar köpüren Düden Çayı'ndaki durum maalesef toplumun tüm kesimleri tarafından üzüntü ile takip edilmiştir.

Konu üzerine, 13 Ocak 2021 tarihinde Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü koordinasyonunda Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü, Antalya Büyükşehir Belediyesi, ASAT Genel Müdürlüğü ve Kepez Belediye Başkanlığı ile çalışmalara başlandığı Antalya Valiliği'nin internet sitesinde duyurulmuş, ilerleyen tarihlerde de kirlilik görülen Düden Çayı ve civarlarında çeşitli tesislerin yıkama sularını yaklaşık 70-80 metre derinlikte yeraltı suyuna verdiği tespit edilerek idari para cezası uygulandığı belirtilmiş olup söz konusu deşarj noktalarının körlenmesinin sağlandığı ifade edilmiştir. Ayrıca İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce Düden Çayı Yukarı Düden Şelalesi mevkiinde su kirliliğinin ve balık ölümlerinin nedeninin tespiti için sudan ve balıklardan numuneler alınarak incelenmek üzere laboratuvarlara gönderildiği belirtilmiştir (Antalya Valiliği Basın Açıklaması, 16.01.2021).

Ancak kurulan koordinasyon kurulunun verdiği bilgilerin yetersizliği, yapılan denetimler neticesinde ceza kesilerek haklı gerekçelerle faaliyetleri durdurulan tesislerin konumları itibariyle Varsak Düdeni ve Yukarı Düden Şelalesi'ndeki kirliliğin kaynağı olamayacağı görüldüğünden, ilerleyen haftalarda bir dizi görüşme yapmaya, araştırmaya ve incelemeye gereksinim duyulmuş olup kamuoyunun aydınlatılması gerekliliğinden dolayı bu rapor hazırlanmıştır. İşbu raporun günlük siyasete malzeme yapılmaması önemle rica olunur.

2.LİTERATÜR TARAMASI

Antalya çok özel bir kenttir. Kente gelen herkes kent için çalışıp kent için üretmekte ve emekli olduktan sonra da kentte kalmakta, kent için yaşamaktadır. Bu süreç kentteki bilgi birikimini arttırmakta ve hemen her konuda inanılması güç bir bilgi hazinesi ile bizleri aydınlatmaktadır. Geçmişteki zor şartlarda değerli çalışmaları gerçekleştirerek bugünlere ulaşmasını sağlayan herkese şükranlarımızı sunarız. Bu raporda Düden Çayı üzerine gerçekleştirilen bazı çalışmalara odaklanılacaktır.

Antalya'da su üzerine gerçekleştirilen akademik çalışmalar, 1970'li yıllara dayanmaktadır. Özellikle Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının sağlamış olduğu fonlar ile gerçekleştirilen çalışmalar hala günümüze ışık tutmaktadır. 1979 yılında Antalya Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen "Antalya kenti kullanılmış suları uzaklaştırma sempozyumu" kent için önemli bir kilometre taşı olarak görülmektedir.

Düden Çayı Yukarı Havzası, Çeltikçi, Bucak, Korkuteli, Kızılkaya ilçelerini içine alan toplam 1847 kilometrekare büyüklüğündeki havzasından yıllık ortalama 672 milyon metreküp suyu Akdeniz'e boşaltmaktadır (Büyükyıldırım, 2017).

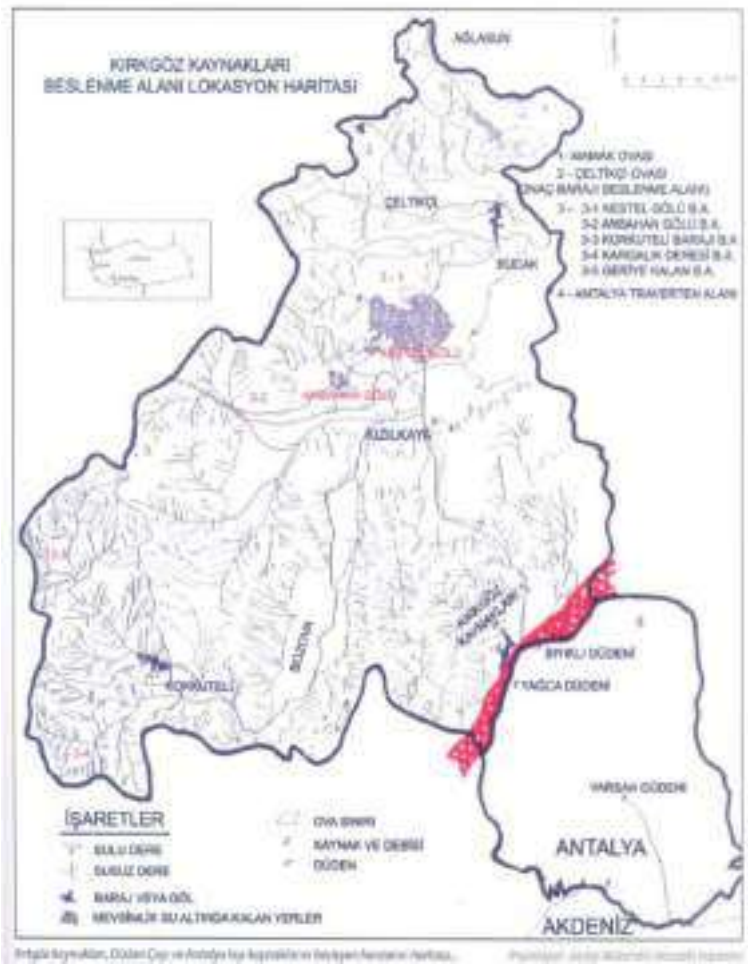

Şekil 1. Düden Çayı Yukarı Havzası (Büyükyıldırım, 2017)

Düden Çayı, Düdenbaşı olarak anılan 15 km uzunluğundaki ırmak ile Kırkgözler-Düden adını verebileceğimiz büyük bir yeraltı ve yerüstü karstik su sisteminin son bölümü olarak adlandırılmaktadır. 1960'larda inşa edilen hidroelektrik santrali ile Kırkgözler'den alınan bir miktar su Döşemealtı ilçesi içerisinde inşa edilen kanaldan geçirilerek Kepez Hidroelektrik Santrali aracılığıyla alt platoya getirilmekte ve daha sonrasında yine kanal (Varsak Kanalı) aracılığıyla Düdenbaşı'na ulaştırılmaktadır. Bu kanallara da günümüzde Düden Çayı denmektedir.

Düdenbaşı'nın yaklaşık 3,5 km kuzeybatısında Varsak Düdeni yer almaktadır. Varsak Düdeni'nde su kuzeydoğusunda yer alan mağara yapısından yüzeye çıkmakta ve yaklaşık 150 m kadar burada yüzeyden aktıktan sonra güney ucundaki bir başka düdenden yeraltındaki galerilere girmektedir.

1977 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Ajansı finansmanıyla gerçekleştirilen bir çalışmada, Kırkgözler'in batısında yer alan Bıyıklı Düdeni'nde boya enjekte edilmiştir (Günay vd., 1977). Enjekte edilen boya, 83 saat sonra Düdenbaşı'ndaki yeraltı mağarasında ve 92 saat sonra Varsak Düden'inde gözlendiği rapor edilmiştir. Bıyıklı Düdeni ile Düdenbaşı yeraltı mağarası arasındaki mesafe 18,25 km olarak hesaplanmış ve yeraltı

suyunun hızı yaklaşık olarak 5,28 km/gün olarak rapor edilmiştir. Söz konusu boya, Mağara, Arapsuyu ve Duraliler pınarlarında gözlenmediği için bu kaynakların başka bir karstik sistem tarafından beslendiği belirtilmiştir (Günay vd., 1977; Siphai, M.H., 1985).

Atilla ve Arıkan (2001) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Antalya Traverten Platosu yeraltı sularına ait kimyasal ve çevresel izotop verileri kümeleme ve faktör analizi istatistiksel yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiş ve yeraltı sularının farklılık ve benzerlikleri belirlenerek gruplandırmaları yapılmıştır. Bu çalışmada, Düdenbaşı'nın ve Varsak Düdeni'nin (Varsak Obruğu-Varsak Dolini-Varsak Kuru Düdeni) üst platoda yer alan Kırkgöz kaynaklarıyla aynı kimyasal özelliklere sahip oldukları belirlenmiştir (Şekil 2).

2011 yılında, ASAT tarafından hazırlatılan iki ciltten oluşan "Antalya Traverten Platosu Üzerinde Bulunan Düdenler" başlıklı bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, platoda bulunan 271 düden gösterilmiş olup, platodaki yeraltı su seviyelerini gösterir haritaya da yer verilmiştir (Şekil 3).

Yukarı Düden Şelalesi ile Lara Düden Şelalesi arasında kalan Düden Çayı ve taşkın bölgesi, 3 Eylül 2020 tarih ve 31233 Sayılı Resmî Gazete'de yer alan 2918 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile; ve Varsak Düdeni'de 9 Haziran 2020 tarih ve 31150 Sayılı Resmî Gazete'de yer alan 2636 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Kesin Korunacak Hassas Alanlar olarak ilan edilmiştir (Resmî Gazete-a ve Resmî Gazete-b, 2020-Şekil 4).

2020 yılının Aralık ayında, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce Avrupa Birliği Ufuk 2020 finansmanı ile yürütülen CUTLER (Coastal Urban development Through the LEnses of Resiliency: Dayanıklılığı Geliştirme Penceresinden Kıyısal Kent Gelişimi) projesi kapsamında Düden Şelalesi'ne gerçek zamanlı su seviyesi ölçümü için sensör yerleştirildiği belirtilmiştir (CUTLER, 2021). CUTLER projesi, Avrupa Birliği Ufuk 2020 H2020-SC6-CO-CREATION-2016-2017 çağrısı kapsamında, yaklaşık 5 M€ bütçe ile desteklenmekte olduğu; Ocak 2018 itibariyle 36 ay süren proje, Antalya'nın da içerisinde olduğu pilot şehirlerde (Selanik- Yunanistan, Antwerp-Belçika ve City of Cork-İrlanda) su kaynakları etrafında kentsel gelişmeyi hedeflediği projenin ve proje ortaklarının internet sayfalarında belirtilmiştir (Sampaş Bilişim, 2020).

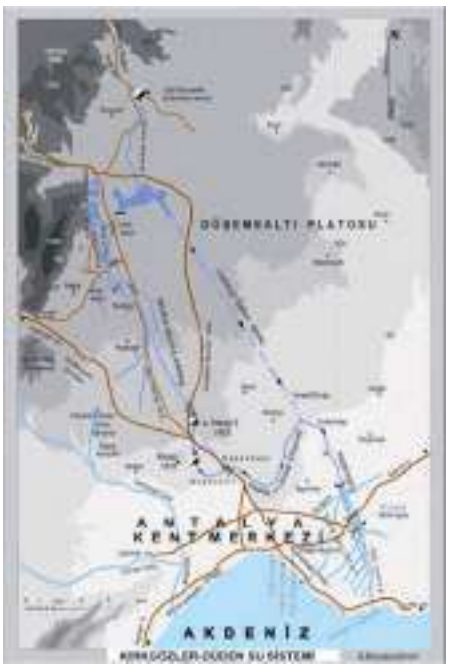

Şekil 2. Kırkgöz-Düden-Döşemealtı Su Sistemi Haritası (Büyükyıldırım, 2017)

Şekil 3. Antalya Traverten Platosu Yeraltısuyu Seviye Haritası (Cilt 2 Ek 7- ASAT, 2011)

Şekil 4. Resmî Gazetelerde Kesin Koruma Alanı İlan Edilen Düden Çayı ve Varsak Düdeni Sınırları (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü İnternet Sitesi)

3.DÜDEN ÇAYINDA, YUKARI DÜDEN ŞELALESİNDE VE VARSAK DÜDENİNDE GÖZLENEN KİRLİLİK

Ocak 2021'de gerçekleşen kirlilik olayı incelenirken bölgede faaliyet gösteren firma çalışanlarıyla, bölgede ikamet eden vatandaşlarımızla, Kent Konseyi'nin çağrısına karşılık veren kamu kurumu temsilcileriyle, olayla ilgilendiğimiz için kendi komisyonlarına bizi davet eden organizasyonlarla görüşülmüş, hepsinden çok değerli bilgiler edinilmiştir.

Öncelikle, 2021 yılı Ocak ayı itibariyle gözlenen kirlenmenin ilk olmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla olayların başlamadan önceki halini de derlemek gerekliliği doğmuştur. Katıldığımız ve bilgi alışverişinde bulunduğumuz komisyonlardan elde ettiğimiz bilgilere göre, 2005 yılında Düdenbaşı'ndaki mağaralara gerçekleştirilen dalış ile galerilerin temiz ve içerisinde balıkların olduğu bildirilmiştir. 2012 yılında yeniden aynı noktaya gerçekleştirilen dalışta, galerilerde kararmalar gözlendiği, 2017 yılında gerçekleştirilen dalışta ise **galerilerin karardığı ve balıkların galerilerde olmadığı** bilgisi paylaşılmıştır.

Düdenbaşı'nda faaliyet gösteren bir işletme sahibi, ilk olarak **2011 yılında** koku ve köpürme problemlerinin gözlendiğini, genelde **kış aylarında yağışlardan sonra** böyle olayların olduğunu, 2014 yılı Kasım ayından sonra koku ve köpürme probleminin arttığını, 2021 Ocak ayı başından itibaren koku probleminin olduğunu, 11 Ocak 2021 tarihinden sonra koku ve köpürme probleminin arttığını ve 14 Ocak 2021 günü sorunun pik yaptığını belirtmiştir.

Varsak Düden'i civarında 40 yılı aşkın süredir yerleşik olarak yaşayan bölge sakinlerinden aldığımız bilgiye göre tam tarih verilmemekle birlikte 2021 yılı Ocak ayı içerisinde **ilk defa** Varsak Düden'ini besleyen ve obruğun kuzeydoğusunda yer alan mağara kaynağından yoğun koku ve köpürmeye sebep olan suyun geldiği, köpüren suyun bitiminde yine mağara kaynağından milli kumun geldiği belirtilmiştir (Şekil 5).

2014 yılı Kasım ayında (HABERLER.COM, 2014) gözlenen kirlilik neticesinde 14 Nisan 2015 Antalya Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu'nun gündemine gelmiştir. O dönem yapılan çalışmalar sonucu hazırlanan raporda aşağıdaki değerlendirmelere yer verilmiştir:

"Kasım 2014 tarihinde Düden Şelalesi'nden pis kokular yükselmiş, sudaki renk değişikliği, köpürme ve kokunun Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası'ndaki çöp sularının yeraltı sularına karışmasından meydana gelmiş olup olmadığı yönündeki tartışma kent gündemine gelmiştir. Bu konuda oluşan kamuoyunun soruları, Antalya Büyükşehir Belediyesi ve ASAT tarafından yanıtsız bırakılmıştır.

Mart 2015 tarihinde ise Antalya 1. İdare Mahkemesi'nin katı atık depolama sahasını - yer seçimi uygun olmaması ve su kaynaklarının korunamayacağı gerekçesiyle - iptal kararının basın yoluyla kamuoyu ile paylaşılması, konuyu yeniden gündeme getirmiştir.

...

- Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce yapılan bilgi akışına göre ise, alanın 2020 yılına kara kullanılmaya devam edeceği belirtilmiştir. Basın aracılığı ile aktarılan bilgiye istinaden, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin mevcut alan ile birlikte 6 bölgede yeni projelendirme çalışmaları devam etmektedir."

Yine aynı raporun Sonuç kısmında aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası 2020 yılına kadar kullanılmaya devam edileceği bilinen bir durumdur. Ancak yüce mahkemenin vermiş olduğu karar ise açıktır. Mahkeme kararına rağmen alanın kullanılmaya devam etmesi, öncelikli olarak yasal bir sorundur. Konunun ilgili kurumlarca ivedilikle dikkate alınması gerekmektedir."

Şekil 5. Varsak Düdeni'nin uydu görüntüsü ve kuzeydoğusunda bulunan mağara kaynağı

14 Nisan 2015 günü gerçekleştirilerek rapor haline getirilen çalışmadaki mahkeme kararları kaynaklar kısmında "Antalya 1. İdare Mahkemesi 2007/1611 Sayılı Dava Dosyası Eki Keşif Tutanağı, Antalya 1. İdare Mahkemesi 2007/1611 Sayılı Dava Dosyası Eki Bilirkişi Raporu, Antalya 1. İdare Mahkemesi 2010/53 Sayılı Kararı ve Danıştay 13. Mahkemesi 2012/189 Sayılı Kararı" olarak belirtilmiştir.

Söz konusu mahkeme kararında iki önemli noktaya vurgu yapılmıştır. Bunlardan ilki yer seçimi ile ilgili yapılan hatalı değerlendirme diğeri ise çöp sızıntı suyunun travertenlerin üstünden bir boru vasıtasıyla 20 km kadar taşınmasıdır. Mahkeme kararında, Kepez Süleyman Demirel Bulvarı-Düden Caddesi kesişiminde bulunan ve Hurma Atık Su Arıtma Tesisi giden kanalizasyon hattına çöp sızıntı suyunun taşınması sırasında oluşabilecek çatlak veya kırılma ile günde yaklaşık 250 m^3 çöp sızıntı suyunun 2 gün içinde Antalya içme suyu kaynaklarına ulaşacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mahkeme kararında iki önemli noktaya vurgu yapılmıştır. Bunlardan ilki yer seçimi ile ilgili yapılan hatalı değerlendirme diğeri ise çöp sızıntı suyunun travertenlerin üstünden bir boru vasıtasıyla 20 km kadar taşınmasıdır. Mahkeme kararında, Kepez Süleyman Demirel Bulvarı-Düden Caddesi kesişiminde bulunan ve Hurma Atık Su Arıtma Tesisi giden kanalizasyon hattına çöp sızıntı suyunun taşınması sırasında oluşabilecek çatlak veya kırılma ile günde yaklaşık 250 m^3 çöp sızıntı suyunun 2 gün içinde Antalya içme suyu kaynaklarına ulaşacağı belirtilmiştir.

3.1.Olası Kaynaklar

3.1.1Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası

Hem Varsak Düden'i hem de Düdenbaşı'nda görülen kirliliğin kısa süreli ve yoğun bir kirlilik olarak gözlendiği için Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası çöp sızıntı suyunun taşındığı boru hattında meydana gelen arızanın böyle bir sonuç doğurması olası gözükmektedir. Söz konusu boru hattının 2007 yılında inşa edildiği ve 2017 yılında bir kısmının tramvay hattı inşaatı sebebiyle deplase edildiği öğrenilmiştir. Hatta ilişkin görsel Şekil 6'da gösterilmiştir. Günümüzde günde yaklaşık 750 m^3 çöp sızıntı suyu oluştuğu bilgisi edinilmiştir. Ancak bu bilgi teyide muhtaçtır. Herhangi bir kurumun ne Kızıllı Katı Atık Depolama Tesisi çıkışında ne boru hattı boyunca ne de Kepez'de sızıntı suyunun kanalizasyona karıştığı noktada herhangi bir sürekli ölçüm gerçekleştirmediği belirlenmiştir.

Şekil 6. Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası Çöp Sızıntı Suyu Boru Hattı

Bu boru hattında sızıntı suyu üst platoda basınçlı pompalar ile Varsak Düdeni'nin kuzeyine kadar getirilmekte, daha sonra burada bulunan maslaktan (pompalanarak tasfiye edilen suyun fazla enerjisini almaya yarayan bir sistem) sonra yerçekiminin etkisiyle cazibesiyle akarak kanalizasyon hattına aktığı bilgisi temin edilmiştir. Maslağın görüntüsü ve Varsak Düden'ine olan mesafesi Şekil 7'da gösterilmiştir. Maslak ile Varsak Düden'i arasındaki mesafe yaklaşık 870 m civarındadır. Bu bölgedeki yeraltı suyu seviyeleri Şekil 8'de gösterilmiştir. Şekilden de görüleceği üzere, Maslaktan veya maslağın güneyinde meydana gelebilecek ve yeraltı suyuna karışabilecek herhangi bir sızıntının Varsak Düdeni aracılığıyla taşınması Ocak ayında yaşana facianın en önemli olasılığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan, toplamda 271 düdeni olan Antalya Traverten Platosu'nda sadece iki bölgede rapor edilen olayın yerel ve güçlü (hem hacimsel hem de kirlilik yükü bakımından) bir kirlenme kaynaklı olması bu ihtimali güçlendirmektedir.

Ayrıca, her yıl kış aylarında yağışların artışıyla yaşanan ve sadece Düdenbaşı'nda gözlenen köpürme ve kokunun yine bu boru hattından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Alt platodaki boru hattı yüzeyden yaklaşık 1,5-2 m derinliğe yerleştirilmiş olduğu, yüzey kotuna paralel gitmekte olduğu ve etrafı milli kum ile kapatılmış vaziyette olduğu öğrenilmiştir. Kullanılan boru türü, eğer standartlara göre üretildiyse ve montajı düzgün yapıldıysa, atıksu transferi için doğru boru olduğu ve asit korozyonuna karşı dirençli olduğu belirlenmiştir. Ancak eğer boru ilgili standartlara göre üretilmediyse veya birleştirme yerlerinde doğru birleştirme gerçekleştirilmediyse boruda kaçaklar oluşabileceği düşünülmektedir. Ayrıca boruya inen manhollerin etrafından da korozyon sebebiyle kaçakların yaşanabileceği düşünülmektedir. Ek olarak, bölgede yüzey kotu ölçümü gerçekleştirilmiştir. Bu ölçüm sonuçları Şekil 9'da gösterilmiştir. Özellikle, Şehit Bülent Alkan Caddesi ile Şehit Musa Özkan Caddesi arasında kalan Süleyman Demirel Bulvarı kesiminde yüzey kotunun 3 km boyunca yaklaşık 15 m civarında arttığı belirlenmiştir. Çöp sızıntı suyu borusunun manhollerden sızan taş çakıl ve kumun etkisiyle tıkanması ile gerektiğinden daha fazla sürtünme kuvveti kaybından dolayı çöp sızıntı suyunun boruda birikimi söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Boruda biriken sızıntı suyunun borudaki veya manhollerdeki çatlaklardan sızarak, yeraltına inmesi ve yağışlarla birlikte Düdenbaşı'na taşınması, sadece Düdenbaşı'nda yağışlardan sonra gözlenen kokuya ve köpürmeye sebep olduğu izlenimi doğurmaktadır.

Ancak, Kızıllı Katı Atık Depolama Tesisi işletmecisi ve Antalya Büyükşehir Belediyesi yetkilileri söz konusu hatta herhangi bir sızıntının olmadığını belirtmişler ve bu durumu olaydan sonra, Ocak 2021'de, raporladıklarını ifade etmişlerdir.

Şekil 7. Varsak Düdeni ile Sızıntı Suyu Boru Hattındaki Maslak

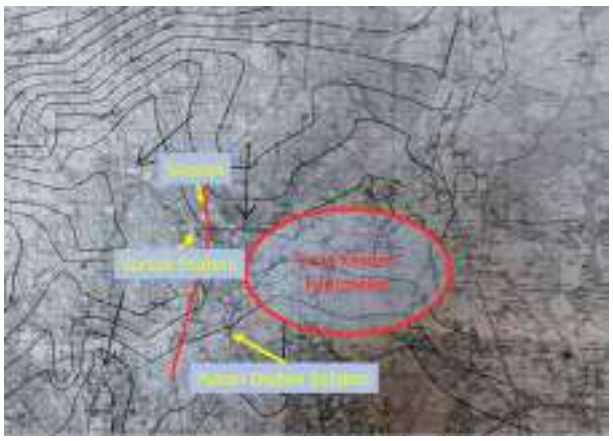

Şekil 8. Köpürme ve Koku Görülen Bölgedeki Yeraltı Suyu Seviyeleri, Düdenler, Ceza Kesilen İşletmeler ve Kızıllı Katı Atık Depolama Sahası Çöp Sızıntı Suyu Boru Hattı (Kırmızı Çizgi)

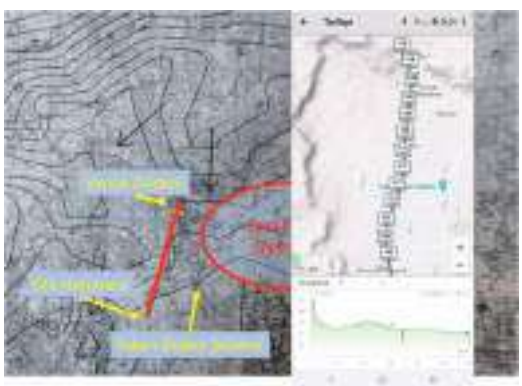

Şekil 9. Hamza Taş Caddesi ve Süleyman Demirel Bulvarı Yüzey Kotu Ölçüm Sonuçları

3.1.2. Alt Platoda Ceza Kesilen İşletmeler

İlk etapta ceza kesilen alt platoda yer alan işletmelerin hiçbirinin bu olayla ilgisi bulunmadığı düşünülmektedir. Çünkü Şekil 10'dan de görüleceği üzere, söz konusu işletmelerin atıkları ne Varsak Düdeni'ne ne de Düdenbaşı'na ulaşamamaktadır. Ancak bu işletmelerin atıkları Düdençayı'na Muammer Aksoy Caddesi kesişimi civarında yine de karışmakta olduğu düşünülmektedir. Leventeli ve arkadaşları (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, Düden Çayı ile Muammer Aksoy Caddesi kesişimine yakın noktadan alınan (ilgili makaledeki D15 numaralı örnekleme noktası) örnekte ağır metal seviyesinin membasında kalan alanın çok üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Basında da yer bulduğu üzere, ceza kesilen firmaların büyük çoğunluğu plastik geri dönüşüm gerçekleştiren firmalardır. Geri dönüşüm sektörünün son altı ayda özellikle dolar bazlı plastik hammadde artışından dolayı yüksek karlı bir sektör haline geldiği düşünülmektedir. Bu konuda Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) tarafından çeşitli gazetelere yapılan açıklamalarda, dolar bazlı hammadde fiyat artışlarının son altı ayda %23 ile %140 arasında değiştiğine vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla, artan plastik geri dönüşüm talebini karşılamak için yasaları, yüksek karlılık sebebiyle ihlal eden bir sektör ile karşı karşıya olduğumuz göz ardı edilmemelidir.

Ancak faaliyeti durdurulan işletmelerin birkaç tanesinin en az beş yıldır çevre izin ve lisansı için İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmadan faaliyet göstermesi başlı başına bir facia olarak görülmektedir. Bununla birlikte, çevre izin ve lisansı olan fakat

belediyelerden ruhsatı olmayan işletmelerin de var olduğu duyumları maalesef başıboşluğun diğer bir nişanesi olarak halkımıza armağan edilmiştir. İşin özeti şudur ki: ne belediyeler ne de İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü kimin nerede hangi işi nasıl yaptığının farkında değillerdir. Aymazlığın ikinci perdesi olarak, faaliyeti durdurulan işletmelerden bazılarının, cezai yaptırımdan bir gün sonra faaliyet gösterdiği duyumlarının alınmış olmasıdır.

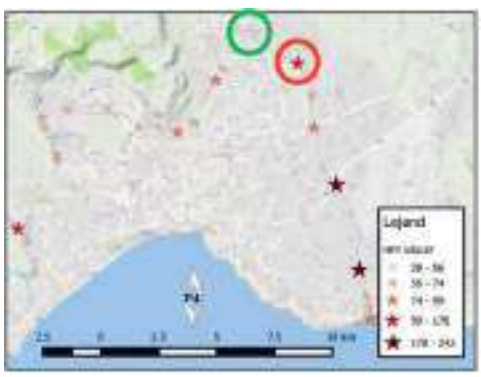

Şekil 10. Düden ve Göksu Çaylarındaki Ağır Metal İndeksi dağılımı (Leventeli vd.,2019). Kırmızı daire içerisindeki örnekleme (D15) noktası ağır metal konsantrasyonu yüksek olarak değerlendirilmiş ve içme suyu olarak kullanılmaması gerekli olduğu belirtilmiştir. Yeşil daire içerisindeki örnekleme noktaları (D13 ve D14) Düdenbaşı'nı temsil etmekte olduğu ve ağır metal indeks değerlerinin düşük olduğu ifade edilmiştir.

3.1.3. Organize Sanayi Bölgesi ve Üst Platodaki Yerleşim Yerlerindeki Diğer Tesisler

Antalya Organize Sanayi Bölgesi (AOSB), Antalya'nın en önemli su kaynaklarından olan Kırkgöz kaynaklarının hemen güneyine kurulmuştur (Şekil 11).

AOSB'nin internet sayfasında kuruluş aşamaları aşağıdaki gibi yazmaktadır (AOSB, 2021):

"16.08.1977 tarih ve 7/13742 sayılı Bakanlar Kurulu kararnamesi ile 370 Hektarlık (3.700.000 m²) bir alanda kurulan Antalya Organize Sanayi Bölgesi, 1983 yılında yer seçiminin yanlış yapıldığı gerekçesiyle, önce 60 Hektarlık bir alana indirilmiş 1998 yılında yeniden 370 Hektarlık ilk büyüklüğüne çıkarılmıştır.

AOSB Müteşebbis Heyetimizin sicil kaydı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 10.09.2001 tarih ve 11556 sayılı yazıları ile 194 sıra numarası alarak tüzel kişilik kazanmıştır.

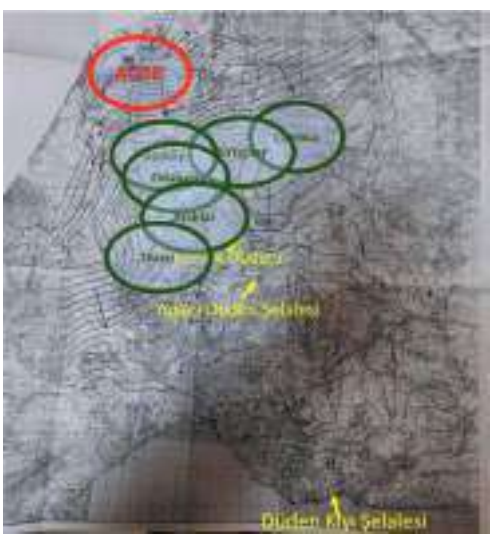

Şekil 11. AOSB ile Kirlilik Görülen Varsak Düdeni ile Düden Çayı

2005 yılında yeni tevsi alanlarının ilavesi ve onaylı imar planları içerisinde kalan şahıs ve hazineye ait arazilerinin satın alınmasıyla 662 Hektarlık büyüklüğe ulaşmıştır.

2010 yılında 3 nolu tevsi alanı yer seçimi tamamlanmış, bölge büyüklüğü 692 hektarlık büyüklüğe ulaşmıştır.

2015 yılında 4 nolu ve 5 nolu Tevsi alanları yer seçim çalışmalarına başlanmıştır. Halen devam etmekte olan yer seçim çalışmalarının 2017 yılında tamamlanması ile bölge 781,6 hektarlık büyüklüğe ulaşacaktır."

Yaklaşık 270 firmanın yer aldığı AOSB'de ağırlıklı olarak, makine ve soğutma sanayi, gıda ve plastik sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler yer almaktadır.

Etrafında onlarca düden bulunan ve yeraltı su seviyesinin yüksek olduğu bir bölgeye kurulmuş olması maalesef en küçük dikkatsizlikte Antalya'nın ticaretine önemli sekte vuracak gelişmelere sebep olabileceği göz ardı edilmemelidir. AOSB ile sağlanan görüşmelerde, günlük 20.000 m^3 atıksuyun arıtılma kapasitesine sahip atıksu arıtma tesislerinin olduğu ve %50 kapasitesiyle atıksu arıtma tesislerinin işletildiği bilgisi paylaşılmıştır.

İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün Ocak ve Şubat aylarında bölgede yapmış olduğu denetimler sonucunda 1 tesise yağmur suyu drenaj hattına usulsüz bir bağlantı yaptığı için cezai yaptırım uygulandığı duyumları alınmıştır. Bu bağlantıdan kaynaklı Varsak Düdeni ve Düdenbaşı'nı etkileyen önemli miktarda bir deşarjın gerçekleştirilmediği bilgisi de paylaşılmıştır. AOSB'nin Düdenbaşı'na olan en yakın mesafesi 14 km civarındadır. AOSB'den yapılacak bir salınımın Varsak Düdeni'ne ve Düdenbaşı'na ulaşması yaklaşık 3 gün civarında sürmesi beklenmektedir. Bu derece yoğun bir kirliliğin 3 gün boyunca seyrelmeden ve başka düdenlere veya sulama kuyularına uğramadan yeraltı suyundan geçerek gelmesi beklenmemektedir.

AOSB'nin güneyinde yer alan mahallelerde de herhangi bir olumsuz duruma yönelik şikâyet alınmamıştır.

4. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Antalya'da sanayinin gelişmesi ve kamu kaynaklarının doğru kullanılması tüm Antalyalıların arzu ettiği bir konudur. Ancak sanayi gelişirken Antalya'yı Antalya yapan, "Hiç şüphesiz ki Antalya, Dünya'nın en güzel şehridir." dedirten doğal güzellikleri de unutulmamalıdır. Antalya'nın bu doğal güzelliklerine can veren "su" üzerine uygulanan baskı maalesef Düden Çayı'ndaki balıkların ve bitki örtüsünün yok olmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla, aşağıda sıralanan hususların acilen hayata geçirilmesi önerilmektedir:

1. Kurumlararası iş birliği ve koordinasyon gerekmektedir. Kurumlar birbirlerinden bilgi ve belge saklamamalıdırlar. "Üst yazı", "Kurumlararası yazışma" gibi tipik bürokratik hilelerin arkasına kimse saklanmamalıdır. İletişim çağında, özellikle kamu kurumlarımızın bazı adımları hızlı atması gerekmektedir.
2. Özellikle 2010'lu yıllardan sonra haritalardan silinen düdenler etrafındaki Mutlak Koruma Alanları tekrar tahsis edilmelidir. Bu alanlar koruma altına alınmalı, kirletilmeleri önlenmelidir.
3. Bir çalışma grubu oluşturulup, su kullanımı kontrol edilemeyen (öngörülemeyen) sektörlerin Antalya içerisindeki yerleşim yerlerinin belirlenmesi konusunda bir çalışma yapılmaya başlanmalıdır.
4. Düden Çayı'ndaki biyoçeşitlilik kaybına yönelik bir çalışma grubu oluşturulmalıdır. İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü bünyesindeki Tabiat Varlıklarını Koruma Şube Müdürlüğü nezdinde kaybolan türlerin yeniden sağlıklı bir şekilde temini sağlanmalıdır.
5. Kızıllı Katı Atık Depolama Tesisi Antalya 1. İdare Mahkemesi'nin vermiş olduğu karar

neticesinde kullanımı durdurulmalıdır. Alternatif katı atık depolama tesisi yerlerinin bir an önce **"dikkatlice"** ve **"mevzuata uygun"** bir şekilde seçilmesi önerilmektedir.

6. Her ne kadar Kızıllı Katı Atık Depolama Tesisi'nin kapatılması yasal bir zorunluluk ise de tesisten yıllar boyu atıksu oluşacaktır. Kızıllı Katı Atık Depolama Tesisi atıksuyu yerinde tam olarak arıtılmalıdır. Eğer yerinde a rıtılamıyorsa, başka bir güzergâhtan Hurma Atıksu Arıtma Tesisine veya Lara Atıksu Arıtma Tesisine söz konusu suyun transferinin sağlanması için DSİ'den ve ASAT'tan uzmanların katılımıyla alternatif bir güzergâh oluşturulması önerilmektedir.
7. AOSB'nin veya bölgede faaliyet gösteren diğer firmaların su kullanımlarının izlenebilir bir sistem ile sürekli kontrol edilmesi önerilmektedir.
8. DSİ ve İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü birlikte kuyu denetimi gerçekleştirmelidir. Kuyu denetimi gerçekleştirmek için şikâyet şartı aranmaması önerilmektedir.
9. Yeni kuyuların usule aykırı bir şekilde açılmaması için sondaj firmalarının da bir şekilde (GPS ile takip ve izin ile çalışma) denetlenmesinin önünün açılması önerilmektedir.
10. DSİ tarafından gerçekleştirilmesi planlanan, uzaktan erişimli yer altı suyu kirlilik parametrelerini ölçen sistemin bir an önce yaygınlaştırılarak kullanılması önerilmektedir.
11. Yüzey veya yeraltı suyunu öngörülemeyen bir şekilde kullanarak deşarj eden sektörlerin yerleşimleri tekrar gözden geçirilerek gerekli hallerde tasfiye edilmesi önerilmektedir.
12. Antalya'nın yeraltı su bütçesi kurumlararası işbirliği ile çıkartılarak geleceğe yönelik projeksiyonlar yapılmalıdır.
13. Çevre izin ve lisansı veya belediyeden ruhsatı olmayan bir firmanın faaliyet göstermemesi için belediyeler ile valilik arasında yeni bir mekanizma oluşturulması önerilmektedir.
14. CUTLER projesi ile elde edilen sonuçlar yetersiz bulunmuştur. Zira böylesine lokal bir olayda bile çözüme götürmekten uzak bir veri seti oluşturma merakı Antalya'nın kıyısal kent gelişimine yarar sağlamadığı aşikardır. Su seviyesi ölçümlerinin yanı sıra su kalitesi ölçümü yapan otomatik cihazların da yerleştirilmesi ve sürekli analizlerle elde edilen sonuçlar kullanılarak kaynak analizi gerçekleştirilmesi ve kirletici kaynakların bertaraf edilmesi önerilmektedir.
15. Bıyıklı Düdeni ve Kırkgözler etrafında çok fazla besicilik yapıldığı duyumları alınmıştır. Bu faaliyetler sonucunda bölgedeki suda çok fazla miktarda organik atık olduğu tespit edilmiştir. Bunların sınırlandırılması önerilmektedir.
16. Üst platoda yer alan yerleşim yerlerinden ve tesislerden başlanarak bir an önce tüm Antalya'nın kanalizasyon sistemine sahip olması önerilmektedir.
17. Tüm işletmelerin zerzemine (traverten boşluklarına) atık su verme veya izinsiz yeraltı suyu kullanma gibi faaliyetleri sürekli denetlenmelidir.

5. SONUÇLAR

Antalya, doğasıyla, tarımıyla, turizmiyle ve ticaretiyle eşsiz bir şehirdir. Şehrin her alanda gelişmesi ancak bu dört unsurun birbiri üzerine baskı kurmamasıyla mümkün olacaktır. Bir doğa harikası olan Düden Çayı'nda ve Varsak Düden'inde yaşanan gelişmeler maalesef ticaretin doğaya ve tarıma yönelik akıl almaz vicdansızlık örneği olarak hafızalarımızda yer edecektir.

Geçmişte Antalya'ya can katan, Antalyalının sofrasına bereket getiren, türkülere konu olan böyle büyük öneme sahip bir çayın bu rapora konu olması üzücüdür.

Kamu kurumlarının bazılarının oldum olası iş birliğinden uzak duruşu, bazılarının 2015 yılındakine benzer tavır sergilemeleri, bazılarının bazı bilgi ve belgeleri saklar nitelikte davranmaları ve bazılarının 2010 yılında verilmiş olan mahkeme kararına hala uymuyor oluşu üzüntü ile karşılanmıştır. Hele ki, kamu kurumlarının birbirinden bihaber oluşunu yasal mevzuata bağlaması yaşadığımız iletişim çağına yakışmayan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Antalya son dönemde oldukça fazla dış göç almıştır. Antalya'yı Antalya yapan değerlerden pek çok Antalyalı haberdar değildir. Kenti yeniden değerli hale getirmek ve bu tür olumsuzlukları bir daha yaşamamak için kentin değerli kaynaklarını Antalyalılık ruhu ile canlandırmak ve tanıtmak gerekmektedir.

Yeniden türkülere konu olan çayların Antalya'da akması dileğiyle…

Testi Doldurdum Çaydan

Testi doldurdum çaydan
Gülü de kopardım daldan, aman aman
Bir goncaya vuruldum
O gonca bilmez halden
Arabacı yol ver geçelim
Gazinocu doldur içelim a canım da
Doldur içelim
Arabacı yol ver geçelim

Ev su yolu, su yolu
Gider boş, gelir dolu, aman aman
Testi kulpun kırılsın
Yoruldu yârin kolu, kaderim benim

Arabacı yol ver geçelim
Gazinocu doldur içelim a canım da
Doldur içelim
Arabacı yol ver geçelim

Kaynak Kişi: Zeki YANTAŞ
Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN
(https://antalya.ktb.gov.tr/TR-68831/testi-doldurdum-caydan.html)

6. ÇIKAR ÇATIŞMASI AÇIKLAMASI

İşbu raporun hazırlayanlar çıkar ilişkilerinin olmadığını beyan ederler.

7. TEŞEKKÜR

Bu raporun hazırlanması sırasında görüşlerini bildirerek katkı sunanlara ve geçmiş tecrübeleriyle çeşitli komisyonlarda sorumluluk alan değerli Antalya ve su dostlarına teşekkür ederiz. Raporun oluşumuna katkı sunanların, işbu raporun kamuoyu nezdinde tartışılmasında hedef ya da taraf olarak değerlendirilmemeleri için isimleri verilmemiştir.

8. KAYNAKLAR

• AOSB, 2021. https://www.antalyaosb.org.tr/tr/kurumsal/kurulus/1
• Antalya Valiliği Basın Açıklaması, 16 Ocak 2021.
http://www.antalya.gov.tr/basin-aciklamasi---duden-selalesinden-gelen-koku
• ASAT, 2011. Antalya Traverten Platosu Üzerinde Bulunan Düdenler, 2 Cilt.
• Atilla, A. Ö. ve Arıkan, A., 2001. Antalya Traverten Platosu Yeraltı Sularının Kümeleme ve Faktör Analizi ile Sınıflandırılması, Jeoloji Mühendisliği 25 (1), 41-53.
• Büyükyıldırım, G., 2017. 20.Yüzyılda Su İşleri ve Antalya. DSİ, 430 sayfa.
• CUTLER, 2021. https://www.cutler-h2020.eu/tagantalya/

• Günay, G. Altuğ, A., Doğan, L., Coşkun, N., 1977. Antalya Plain Bıyıklı Sinkhole System Dye Test. DSİ-UNEP Project (TUR/77/015) no. 18.
• HABERLER.COM, 16 Kasım 2014. https://www.haberler.com/duden-selalesi-nden-yayilan-kotu-koku-6694210-haberi/
• Leventeli Y., Yalçin F., Kılıç M. 2019. AN INVESTIGATION ABOUT HEAVY METAL POLLUTION OF DUDEN AND GOKSU STREAMS (ANTALYA, TURKEY). APPLIED ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL RESEARCH, vol.17, no.2, pp.2423-2436, 2019
• Resmî Gazete-a, 3 Eylül 2020 tarih ve 31233 Sayı, https://www.resmigazete.gov.tr/fishrist?tarih=2020-09-03
• Resmî Gazete-b, 9 Haziran 2020 tarih ve 31150 Sayı, https://www.resmigazete.gov.tr/fishrist?tarih=2020-06-09
• Sampaş Bilişim, 2020. https://www.sampasbilisim.com/arge-cutler.html
• Siphai, M. Haluk, 1985. Karst Hydrogeology of the Aksu River Basin, Antalya. Karst Water Resources, Proceedings of the Ankara-Antalya Symposium, IAHS Publ. no 161.
• Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü internet sitesi, http://tvksays.csb.gov.tr/

ANTALYA KENT KONSEYİ'NİN FALEZLERİN ANİMASYONLU PROJEKTÖRLERLE AYDINLATILMASI HAKKINDA GÖRÜŞÜ (26.03.2021)

GİRİŞ

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, 27 Şubat 2021 tarihinde sosyal medya hesabından bir video paylaşarak falezlerin ışıklandırılacağını "*Türk turizminin başkenti, tüm dünyanın göz bebeği Antalya, her yıl ağırladığı 20 milyona yakın yerli ve yabancı turisti artık ışıl ışıl görüntülerle karşılayacak*" ifadeleriyle duyurdu. ABB yetkililerince yapılan açıklamalara göre; Yavuz Özcan Parkı hizası falez bandı, Yat Limanı, Karaalioğlu (parkı) hizası falez bandı ve ardından Atatürk Parkı lokasyonlarında aydınlatma sistemi kurulması, birinci etapta 1000 metrelik bir bölgede uygulanacak projenin, ikinci ve üçüncü etapta Yat Limanında 650 metrelik ve Atatürk Parkı falezlerinde ise yaklaşık 1750 metrelik alanı kapsaması planlanmıştı (Şekil 1).

Şekil 1. Falezlerin animasyonlu aydınlatma projesi ile ilgili görseller

Antalya Kent Konseyi üyeleri bu gelişmeyi sosyal medyadan ve sonrasında çıkan haberlerden öğrenmiş bulunmaktadır. Proje Antalya kamuoyunda da büyük yankı uyandırdı. Kent sakinleri kaygılarını sosyal medya ve basın aracılığıyla dile getirdiler. Kaygılar 3 ana başlık altında toplanıyordu:

1. Estetik sorunlar (pavyon benzetmesi vb),
2. Gece aydınlatmasının floraya, faunaya ve insanı da içine alan tüm ekolojiye vereceği zararlar,
3. Gerekçesi üzerinde uzlaşılmamış aşırı maliyet.

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nun 17 Mart 2021 tarihli toplantısının gündemlerinden birisi de falez aydınlatması tartışmaları oldu. Bu gündem hakkında yürütme kurulu üyeleri tarafından görüşler dile getirildi ve bu görüşlerin bir rapor haline getirilmesine karar verildi.

Falezlerin aydınlatılması, daha önce "Falez Bandı Aydınlatma Projesi" olarak 1999 ve 2008 yıllarında da gündeme gelmiş, 2008 yılında dönemin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından onaylanmıştı. Proje Düden Çayı'nın şelale yaparak denize döküldüğü küçük bir alanda uygulandıktan sonra devam ettirilmemişti.

2.3.2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Antalya 1 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'na başvurularak falezlerin yaklaşık 3,5 kilometrelik kısmının ışıklandırılmasını öngören proje hakkında görüş talep edilmiş. TVK Bölge Komisyonu, 9 Mart 2021 tarihli kararında, projenin uygulanacağı alanın kesin korunacak hassas alan ve nitelikli doğal koruma alanında kaldığını, hazırlanan projenin mevcut haliyle jeolojik yapının yanı sıra flora ve faunaya zarar verecek nitelikte olduğunu, ayrıca can güvenliğini tehdit edebileceğini de belirterek, Yavuz Özcan Parkı ve Kadınyarı Deresi hizasına kadar olan (1. Bölge) ile Karaalioğlu Parkı ve Hıdırlık Kulesine kadar olan (2. Bölge) alanda "doğaya ve jeolojik yapıya zarar verecek büyük makine ve ekipmanların kullanımından kaçınılarak, derin kazı, dolgu ve kazı içine betonlama yapılmaksızın, mevcut flora ve faunanın korunması esasına göre çalışmaların yapılması" koşuluyla uygun bulunduğu ifade etmiştir. Ancak bu ifade sunulan aydınlatma projesinin, işletme döneminde flora ve faunaya zarar verip vermeyeceği konusunda bir karar içermemektedir. Yalnızca aydınlatma elemanlarının araziye montajı sırasındaki inşaat çalışmalarının jeolojik yapıya, flora ve faunaya zarar vermemesi koşul olarak koyulmaktadır. Komisyonun kararına göre Yavuz Özcan Parkı'nın batısından Atatürk Parkı'nın sonuna kadar uzanan falezlerdeki kısmında ise ilk iki bölgedeki uygulamanın sonuçlarına göre yeniden inceleme ve değerlendirme yapılacak.

"ilan.gov.tr" sitesinden edinilen bilgilere göre, 1/12/2020 tarihinde yapılan ihalenin konusu olan işin niteliği, türü ve miktarı: "*Yavuz Özcan Parkı ve Karaalioğlu Parkı hizalarındaki falez bandı lokasyonlarına animasyonlu LED görsel aydınlatma sistemi kurulmasına yönelik toplam 41 iş kalemi Elektrik işlerinden ibaret yapım işi*" olarak belirtilmiştir. "ihaleciler.com" sitesinden edinilen bilgilere göre ise: 128 adet direk (Tip 1-2-3-4) üzerinde, 111 tanesi 300W, 23 tanesi 150W olmak üzere 143 tane LED projektör montajı yapılacaktır. Yalnızca aydınlatma değil, aynı zamanda renkli animasyonların da hedeflendiği anlaşılmaktadır. Yine aynı kaynaklardan, ihalenin tamamlanmış olduğu, bu yolla iş yapacak firmanın da belirlendiği ve işin 10 Mayıs 2021'de tamamlanacağı anlaşılmaktadır.

JEOLOJİ-JEOMORFOLOJİ AÇISINDAN

Antalya kıyı falezleri, doğuda Lara, batıda ise Konyaaltı Plajı arasında yer alır ve uzunluğu yaklaşık 13 km'dir. Konyaaltı Plajı'nın gerisinde falezler batıya doğru devam etmektedir ancak günümüzde kumsalın gerisinde kalmıştır. Aynı şekilde doğuda da Lara Plajı ve Yamansaz Sulak Alanının gerisinde falezler devam etmektedir. Antalya kıyı falezleri, Bergama Krallığı tarafından Attelia adında ilk büyük yerleşimin kurulmasından sonra, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde savunma yapıları, deniz feneri ve su değirmeni

gibi yapılar için kullanılmıştır. Cumhuriyet dönemine kadar kent "kale içi" olarak bilinen koyak içinde sınırlı iken, özellikle 1980'li yıllardan sonra turizmin gelişmesi ve şehir nüfusunun artması sonucu, Kaleiçi'nin batısında ve doğusunda falezler boyunca yapılaşma artmıştır.

Antalya falezlerinin düşeye yakın geometrisi birincil oluşum ve kıyı aşınım mekanizmaları sonucu oluşmuştur. Günümüzde tek kanal içine toplandığından yalnızca Düden Çayı olarak denize akmasına rağmen eskiden çok sayıda kol üzerinden ve şelaleler halinde denize akmaktaydı. Bu şelaleler perde şeklinde akarken kalsiyum çökelimi sonucu düşey karbonat perdeleri şeklinde yapılar ortaya çıkmaktaydı. Deniz seviyesindeki çentik ve diğer aşınmalar ise kaya bloğu düşmeleri ile sonuçlandığından geriye düşeye yakın sarp kaya yüzeyleri ortaya çıkmaktadır. Falez sözcüğü de Fransızcada "dik kayalık" anlamına gelir. Ayrıca falezlerin deniz seviyesinde farklı mekanizmalarla oluşmuş farklı boyutlarda mağaralar bulunmaktadır. Sonuç olarak falezlerde görülen kaya yüzeylerinin bir kısmı hareketli bloklardan oluşmaktadır. Özellikle yağışlı dönemlerin sonrasında kaya düşmeleri veya blok kaymalar gözlenmektedir (Şekil 2). Bu bilgiler ışığında falez yüzeyine veya üstüne yapılan kalıcı uygulamalardan kaçınılması gerekir. Yaklaşma sınırlarının tekrar gözden geçirilerek daha geriye çekilmesi gerekir. Oysa projektörlerin falez yüzeyini aydınlatmak için, aydınlatma direklerinin yüzeye yakın bir yere monte edilmesi zorunludur (proje incelendiğinde böyle olduğu görülmektedir). Direk hareketli bloklara denk geldiğinde kaya düşmesi sırasında düşen kaya bloğu ile birlikte denize düşebilecek, kablo tesisatı da zarar görecektir. Vergi mükelleflerinin kaynağı boşa harcanmış olacaktır. Ayrıca, gece vakti bir falez animasyonu olduğunda insanlar falezi görebilmek için en uçtaki kaya üzerine yönlenecek, olası bir kaya bloğu düşmesi sonucunda can kaybı oluşabilecektir.

Şekil 2. Falezle boyunca gözlenen çok sayıda hareketli kaya bloğunda farklı tarihlerde gerçekleşen deformasyonlar.

EKOLOJİ AÇISINDAN

Antalya falezleri zengin biyoçeşitliliğe sahip bir bölgededir. Falezlerin büyük bir bölümüne insanların ulaşamıyor olması, yalnızca denize dönük olup, kentin ışık kirliliğinden ve gürültüsünden uzak olmasının bu çeşitliliğin günümüze kadar korunmuş olmasında etkisi büyüktür.

Akdeniz Üniversitesi'nde 2008 tarihinde tamamlanan "Antalya tufa falezlerinde gözlenen çentik ve mağaraların morfoloji, köken ve biyoloji açılarından incelenmesi" adlı projede, deniz seviyesindeki biyoçeşitlilik de çalışılmıştır. Projenin sonuç raporunda aşağıdaki ifade yer almaktadır:

"Biyolojik açıdan değerlendirildiğinde çentikler ve mağaralar farklı özelliklerde canlılara substrat oluşturmaktadır. Ortamın yapısı bu bölgelere yerleşim gösteren canlıları belirlemektedir. Özellikle çentikler canlılığın örtücülük açısından en yoğun olduğu bölgeyi oluşturmaktadır. Sıçrayan su ile ıslanan bölgenin karakteristik canlısı *Patella sp.* bireyleridir. Substrat üzerinde bir törpü gibi etki ederek zeminin düzleşmesine neden olmaktadırlar. Aralıklarla dalga altında kalan bölgenin karektersitik canlıları *Corallina sp.* ve*Jania sp.* üyeleridir. Zemini halı gibi kaplayarak *CaCO*3 bir tabaka oluştururlar. *Corallina sp.* ve *Jania sp.* bireylerince oluşturulan bu sert tabaka zemini dalga etkisine karşı korur. Bunların arasında ve çıplak kayaların üzerinde sert bir kabuk oluşturan *Modiolus sp., Balanussp.,* bireyleri bulunur. Zeminde tutunmak için açtıkları oyuklarla bioerozyona neden olmaktadırlar. Bu zonda görüldüğü üzere biyooluşum ve biyoerozyon aynı anda aynı alanda paralel işleyen süreçlerdir. Yüzeyden ilk 2-3 metrelere kadar *Corallina sp., Amphiroa sp., Hydrolithon sp., Galaxaurasp.,*ve *Jania sp.* bireyleri dağılım gösterirler. Yer yer örtücülük değerleri %70-80'lere kadar ulaşır. Mağara ağızları ve içlerinde ise *Haliptilon sp., Lithophyllum sp., Mesophyllum*sp. *Ve Palmophyllum sp.* bireyleri hakım dağılım gösterir. Kalın tabakalar oluşturacak şekilde zemini kaplarlar. Oyuk/mağara girişi ve içinde *Lithopagalithopaga* bireylerine sıklıkla rastlanmıştır. Zemin içinde yuvalanmak amacıyla açtıkları 6-7 cm'lik delikler ile bölgede en belirgin biyoerozyona neden olan canlıdır. Yer yer bir metrekarede bulunma miktarı 200 adete kadar ulaşmaktadır."

Mart 2012'de Kent Müzesi bünyesinde yayınlanan "Antalya Karaalioğlu Parkı Kuşları" (Dr. Tamer Albayrak) adlı kitapta, Antalya falezlerini de de yaşam alanı kullanan kuş türlerine yer verilmiştir. Bu türler arasında özellikle falezlerdeki kayalıklarda yaşayan kuşlar Şekil 3(a-d)'de verilmiştir. Falezlerde papağan ve muhabbet kuşları kolonilerine rastlanmakta olup, bu kuşların kafesinden kaçıp, korunaklı ve kent geriliminden uzak falezlerde kendilerine doğal yaşam buldukları ifade edilmektedir.

a) GÖKDOĞAN **b) YALIÇAPKINI** **c) KAYA GÜVERCİNİ**

d) GÖKARDIÇ **e) GÖKDOĞAN** **f) MARTI**

Şekil 3. Antalya falezlerinde gözlenen bazı kuş türleri

Falezlerin bilinen en kalabalık canlı türlerinden birisi de yarasalardır. Yarasalar koloniler halinde gündüzü yüksek bir yere tüneyerek geçirir, hava karardığında ise avlanmaya çıkarlar. Işığa çok duyarlı olup, geniş dalga boyu aralığında ışığı algılayabilirler. Işığa duyarlı olması nedeniyle bir yarasa aydınlık ortamlarda henüz gecenin gelmediğini zanneder ve biyoritmi bozulur. Yarasanın biyoçeşitlilik için önemi menüsünde bulunan sivrisinektir. Bu

bağlamda yarasa varlığı sivrisinek popülasyonu kontrolü için kaçınılmazdır. 1920'lerde Texas (ABD) malaria salgını nedeniyle zor günler yaşamaktadır. Malaria sivrisineklerle taşınır. Dr. Campbell yaratıcı bir çözüm bulur: YARASA BARINAKLARI. Şekil 4-a'daki kule barınaklar yapılır, artan yarasa popülasyonu sayesinde sivrisinekten ve dolayısıyla malariadan kurtulur Texas'lılar.

Günümüzde gelişmiş ülkelerde kent aydınlatmasına dahi sınırlamalar getirilmektedir. Avrupa'daki yarasa popülasyonunu koruma altına almak için 1994 yılında bir anlaşma (EUROBATS) imzalanmış olup, Norveç'ten İsrail'e, Portekiz'den Gürcistan'a kadar 37 üye ülke bu uçan memeli hayvanların korunması için birlikte çalışmaktadır. Türkiye "Sözleşme kapsamı içinde toprakları olan ancak henüz imzalamamış olan ülkeler" başlığı altında yer almaktadır. EUROBATS organizasyonu "Guidelinesforconsideration of bats in lightingprojects (Aydınlatma projelerinde yarasaların dikkate alınmasına yönelik esaslar)" (Şekil 4-b) adlı bir yönerge yayınlamış ve aydınlatma projelerine sınırlamalar getirilmiştir. Bu sınırlamalar kent içi aydınlatmalarında dolaylı yoldan yarasaların etkilenmemesine dönük olup, doğal bir kaya ortamın projektör tutularak doğrudan aydınlatılması söz konusu dahi edilmemektedir (Şekil 4-c,d).

Şekil 4. Yarasaların ekosistemdeki önemi ve aydınlatma sınırlamaları

Falezlerde gözlenen diğer bir canlı türü de Akdeniz foklarıdır (Şekil 5). Foklara da falezlerin birçok yerinde rastlanılmakta ancak yaşam alanlarının belirli bölgelerle sınırlandığı hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır.

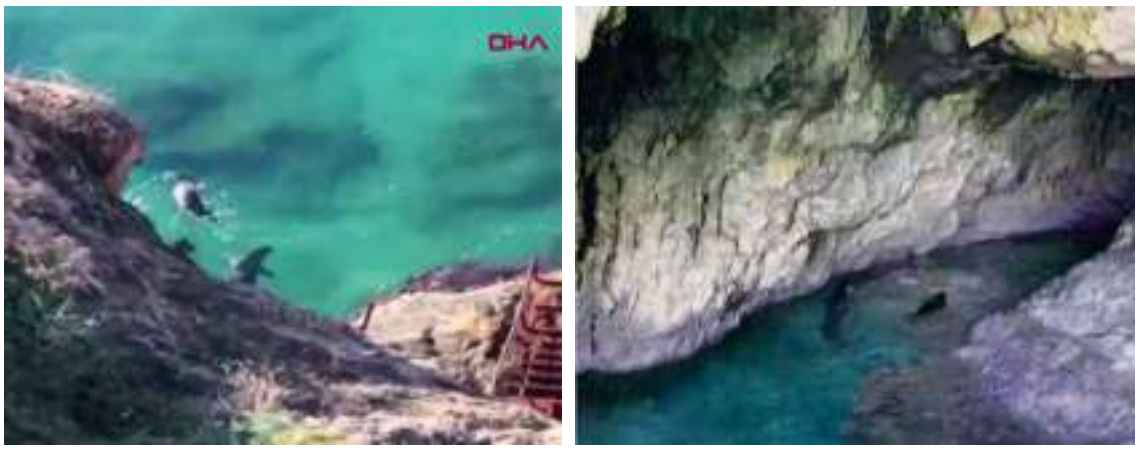

Şekil 5. Falezlerde gözlenen Akdeniz fokları

Antalya falezlerinin karanlık ve insanlarca ulaşılamaz nitelikte olması sonucu yoğun doğal yaşam gözlenmektedir. Herhangi bir aydınlatma projesi hazırlanmadan önce konusunda uzman çok disiplinli bir ekip tarafından tüm flora ve fauna ortaya konmalıdır. Bu işlem tamamlandıktan sonra aydınlatmada kullanılması planlanan projektörlerin yaydığı ışığın fiziksel büyüklükleri (frekans, amplitüd, elektromanyetik alan vb) ortaya konmalıdır. Bir sonraki aşamada ise bu fiziksel etkilerin her bir canlı türünün yaşam alışkanlıkları (beslenme, dinlenme vb) üzerine vereceği zararlar belirlenmelidir. Doğanın kapalı bir sistem olduğu, bir canlı türünün ortamı terk etmesinin o canlıya bağlı yaşayan (doğrudan beslenme ve dolaylı) diğer canlıları da etkileyeceği hesaba katılmalıdır.

TASARIM-ESTETİK AÇISINDAN

Ülkeler ve kentler için öyle değerler vardır ki, yeterince korunmadığında hızla yok olmaya, geri getirilemeyecek noktaya ulaşırlar. Antalya kara ve kıyı falezleri de milyonlarca yılda oluşmuş dünyada ender görülen bir doğa harikasıdır. Antalya'yı Antalya yapan doğal, tarihi ve kültürel değerlerin başında gelmekte olup, kentin kimliğinin vazgeçilemez öğelerinden birisidir. Bugün eğer bu kente 15 milyonun üstünde turist geliyorsa bunun başlangıç nedeninin falezler olduğu kuşkusuzdur. 20 yy başından itibaren başlayan kentsel gelişme önce kara falezleri üzerinde baskı oluşturmuş, geçen 70-80 yıllık sürede kara falezleri yanlış yerleşme kararları ve planlamalarıyla neredeyse yok olmuştur. 12 Eylül 1980 darbesiyle birlikte kıyı falezleri üzerinde yapılaşma baskısı artmış, doğal sit alanları daraltılmış, yapı yoğunluğu ve yükseklikleri arttırılarak kısa sürede falezler üzerinde kirlenme, zeminde baskı ve siluette olumsuzluklar yaşanmaya başlamıştır. Günümüze gelindiğinde bu sorunların devam etmekte olduğu, imar barışı, sit statüsünün değiştirmesi gibi yeni müdahaleler ile kıyı falezlerinin de olağanüstü bir yok olma baskısı altında kaldığı görülmektedir. Bu nedenlerle falezlerle ilgili yapılacak en ufak bir eylem için çok boyutlu düşünmek, tartışmak, kentliyi bilgilendirmek ve görüşünü almak zorunluluktur.

Yapılacak ışıklandırma öncelikle bir tasarım eylemidir. Her tasarım, başta estetik değerler olmak üzere evrensel veriler ve kurallar üzerine oturmaktadır. Bu kurallar günümüzden çok önceye, antik dönem düşünürlerine kadar uzanmaktadır. MÖ yaklaşık 90 ile 20 yılları arasında yaşamış olan tarihin ilk yazılı mimarlık kitabının sahibi Vitruvius'un kitabındaki şu 3 kelimeyi hatırlamak gerekir: **Utilitas, Firmitas, Venustas.** Bugünde geçerliliğini koruyan bu 3 kelimenin açılımı**: İşlevsellik ve gerekçe, sağlamlık, güzelliktir.**

Yapılacak tasarımın öncelikle bir gerekçesi ve işlevi olmalıdır. Antalya Büyükşehir Belediyesi, gerekçe olarak Antalya'ya gece uçağıyla gelen 20 milyon yerli ve yabancı turisti ışıl ışıl görüntülerle karşılamak olarak göstermiştir. Ancak falezlerin tamamı yukarıda açıkladığımız nedenlerle tamamen yapılaşmış, yapılar, yapıların çevresi, falezler üstüne ve önüne ulaşan tesislerin aydınlatılması nedeniyle zaten tam bir ışık seli içindedir. Asıl problem 10 km'yi aşkın kıyı bandında birkaç km daha, üstelik yanardöner aydınlatmayla ışık kirliliğini

arttırmak olmamalı, bu kirliliği çözecek çalışmalar başlatılmalıdır.

Fırtına, dalga, tuzlu su vb. etkiler nedeniyle aydınlatma elemanlarının (Direk, kaideler, kablolar vb.) sağlamlığı göz önüne alındığında bu elemanların büyük ebatta olacağı ve fa-ezlerin önünde yeni endüstriyel yapı elemanları olarak yer alacağı göz önünde tutulmalı-dır. Doğal yapıya aykırı bu elemanların falez üzerine bırakacağı gölgenin de olumsuz bir etki yapacağı açıktır.

Belediye tarafından yapılan sunumda aydınlatmanın farklı renklerin animasyon ile bir-likte tasarlandığı anlaşılmaktadır. Günümüz teknolojisi ile geçen dönem belediyesinin gerçekleştirdiği Boğaçayı aydınlatması bir örnektir. Moda olan bu aydınlatma sistemi acaba kente daha ilk gelişte bu kentin bir tarih ve kültür kenti olduğu izlenimi mi verecek-tir, yoksa yanan sönen soğuk renkli LED ışıklarla kente istemeden de yeni yapay kimlikler mi çağrıştıracaktır?

Her nedense 2000'li yılların başından beri falezleri aydınlatma isteği yerel yöneticilerin hep merakı olmuştur. Acaba bu merak falezleri yanlış kararlarla hoyratça bozan kendisin-den önceki yöneticilerin, ayıbını örtmekten mi kaynaklanmaktadır? Kenti güzelleştirmek elbette hem yerel yöneticilerin hem de tüm kentlinin öncelikli görevidir. Ancak estetik dediğimiz güzelliğin kurallarına aykırı olmadan.

PLANLAMA AÇISINDAN

Antalya ili merkez kent gelişme alanı içerisinde kalan falezler Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 9.06.1979 gün ve A-1722 sayılı kararı ile doğal sit alanı olarak belirlenmiştir. Konyaaltı Falezlerin Doğal Sit Alanının Yüksek Kurulun 19.04.1996 gün ve 433 sayılı "Önceki Dönemlerde Alınmış Kurul Kararlarında Ortaya Çıkan Noksanlıkların Giderilmesi Amacıyla Kararların Koruma Kurullarında Yeniden Değerlendirilmesi"ne İlişkin ilke kararı uyarınca değerlendirilmesi sonucunda; Antalya kentinin en önemli fiziksel oluşumlarından biri olan falezlerin doğal dokusu ile korunması ve gelecek kuşaklara da aktarılmasının sağlanması amacıyla **"1. Derece Doğal Sit Alanı"** olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Antalya ili, Muratpaşa ilçesi sınırları içerisinde bulunan Muratpaşa-Konya-altı Falezleri Doğal Sit Alanının koruma statüsünün yeniden değerlendirilmesi sonucunda alanın "**Kesin Korunacak Hassas Alan**" olarak tescil ve ilan edilmesine, 8.06.2020 tarihli 2629 Sayılı Cumhurbaşkanı kararı ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109'uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

Kesin Korunacak Hassas Alanlar: Kaynak değerlerinin korunması için; alan kullanımı ve alana tüm etkilerin sınırlandırıldığı, gerektiğinde insanların bölgeye girişlerinin engel-lendiği, bilimsel araştırmalar, eğitim ya da çevresel izleme amacıyla özel önlemler alınarak korunacak kara, su, deniz alanları olup, Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilerek yapı yasağı getirilen mutlak korunması gereken alanlardır. Flora, fauna ve bunlara ait habitatlar ile topografya ve siluet etkisini bozabilecek hiçbir eylemde bulunulmayacağı açık olarak ifade edilmiştir.

Söz konusu falezlerin ışıklandırılması projesi bu alanlarda bulunan flora, fauna ve bun-lara ait habitatlar ile siluet etkisini bozabilecek unsurlar içermektedir. Aynı zamanda Falezlerin "hassas korunması" ve gerektiğinde insanların bölgeye girişlerinin engellenmesi gereken bir alan olması gerektiği belirtilirken aydınlatma projesiyle daha çok insan yoğunluğunu çekerek bölgedeki flora ve faunanın yaşam alanlarına ve ortamlarına zarar verme riski taşımaktadır. Aydınlatma ekipmanlarının falezlere uygulanması esnasında betonlaşmaya ve çevresel bir riski de beraberinde getirecektir. Planlama ve tasarım kriter-leri bakımından aydınlatılacak alanlar falezlerin üstü değil, insan yoğunluğunun olduğu ve güvenli alanlar oluşturulması gereken park alanları ve yaya alanları olması gerekmektedir.

Planlamanın en önemli unsurlarından biri "Planlamaya katılım" ilkesi oluşturmaktadır. Söz konusu aydınlatma projesi kentin en önemli ve hassas alanında, kentin kimlik öğesi

olan falezler üzerinde ve kent merkezi olarak ifade edebileceğimiz bir bölgede başlanılması düşünülmektedir. Böylesine göz önünde bir alan için oluşturulacak projelerin mutlaka ihalesi yapılmadan önce bu konuda uzman sivil toplum kuruluşlarına, meslek odalarına ve bilim insanlarına danışılması ve ortak bir akılla bu projelerin hayata geçirilmesi projelerin başarısı açısından büyük önem taşımaktadır. Geçmiş deneyimler göstermiştir ki kent dinamikleriyle birlikte ortak akılla hareket edilmeden yapılan yapay müdahaleler kentli tarafından aidiyet duygusunun gelişmemesine ve projelerin sürdürülebilirliğinin sağlanmamasına neden olmaktadır.

Günümüzde dünya gündeminde en çok tartışılan konuların başında "iklim değişikliğine" ilişkin sorunlar gelmektedir. Bireyler ve yerel yönetimler; iklim değişikliği konusunda daha duyarlı olmaya ve kent yöneticileri iklime duyarlı planlama çalışmaları yapmak zorundadır. Özellikle, kentsel alanda planlama ve tasarım aşamasında enerjiyi etkin kullanan, ekolojik denge ve çeşitliliğini sağlamış, düşük karbonlu kalkınma prensiplerini uygulayan kentsel mekanları oluşturma çabası içinde olunmalıdır.

SONUÇ:

Falezler gerek fiziksel oluşumları ile gerekse doğal dokusu ile kentin en önemli kimlik öğesini oluşturmaktadır. Planlamada mutlak korunması gereken bir alandır. Kentin daha acil çözülmesi gereken konuları dururken bu ışıklandırmanın doğal dengeye, ekosisteme, kente ve kentliye ne gibi bir "faydası" olacağının sorgulanması gerekmektedir.

Eğer kentin kimliğine katkı sağlamak ya da falezlerin biraz eli yüzü düzeltilmek isteniyorsa, falezler üzerinde, doğaya zarar veren her türlü yapılaşmaların önüne geçilerek korunması sağlanmalıdır. Falezlerin ışıklandırılması konusunda katılımcı anlayıştan uzak, kent dinamikleriyle tartışmadan, ilgili bilim kurullarının görüşleri alınmadan proje kesinlikle uygulanmamalıdır.

YAMANSAZ SULAK ALANININ KORUMA ALANI TANIMININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA GÖRÜŞ (10.06.2021)

4.6.2021 tarihinde Antalya Kent Konseyi Altyapı, İmar ve Planlama, Çevre, Afetler ve Kriz, Tarım Çalışma Grupları ortak bir toplantı gerçekleştirerek, 8.5.2021 günü Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yamansaz koruma statüsünün "kesin korunacak hassas alan" ve "nitelikli doğal koruma alanı" olarak tescil edilmesine dair karara ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. Buna göre;

1. **Yamansaz**, traverten akiferinden drene olan çok sayıda doğal kaynak ile beslenen bir sulak alandır. 80'lerin sonuna kadar doğal yapısı bozulmadan kalabilmişken, sulak alanın batısında bir kısım imara açılmış, kuzey bölümde kaçak yapılar yapılmaya, tarımsal faaliyetlere başlanmıştır. 90'ların başında yüzölçümü daraltılarak da olsa sulak alan tabanı 1. derece sit alanı ilan edilmiş, nazım imar planına işlenmiş, kuzey bölümde bir alan botanik bahçe olarak tanımlanmıştır. Sulak alanın bu özelliğini ve özgünlüğünü ortadan kaldıran bilimsel bir veri olmamasına karşın işgalleri koruma amaçlı olarak sınırların yeniden belirlendiği ve statüde değişikliğe gidildiği görülmektedir.

2. Bu doğal yapının zaman içinde, botanik bahçe olarak tanımlı alanda başlayan kaçak yapılaşma, birinci derece sit alanı içine de nüfuz etmiş olmasına rağmen, mevzuatımız gereği etkin bir engellemeyle karşılaşmadığı bilinmektedir. Dahası bu sulak alanımızda defalarca kuşkulu yangınlar çıkmış, çoğu zaman sazlık alan yanıp tükenene kadar bu yangınlara karşı gerekli önlemler alınmamıştır.

3. İklim değişikliğine direnç oluşturan sulak alanların su hacimlerinin korunması, üzerinde tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinin sonlandırılması 30971 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 'Doğal Sit Alanlarının Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı'nın gereğidir. Yamansaz, kuraklık ve taşkın gibi afetler için rezerv alan görevi göreceği dikkate alınmalıdır.

4. Yamansaz sulak alanı rehabilite edildiğinde, göçmen kuşların gözlenmesi amacıyla turizm faaliyetlerine önemli bir alternatif ve katkı sunmuş olacaktır. Sulak alan içine yapılmış kaçak yapıların korunması ise, Antalya için hayati önem taşıyan turizme yönelik cazibe alanı oluşturma koşullarına zarar vermiş olacaktır.

5. 8.5.2021 tarihli kararnamede birinci derece sit alanı yerine muadil kavram olan "Kesin korunacak hassas alan" olarak ilan edilen alanın sınırlarının esas olarak mevcut kaçak yapıların varlığı nedeniyle önemli oranda daraltılmış olduğu gözlenmektedir. "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak gösterilen alanın bir kısmı geçmişte botanik bahçe olarak tanımlanan ve kaçak yapılaşmaların yoğunlaştığı alandır. Son yıllarda bu alanı işgal eden kaçak yapılaşmalar birinci derece sit alanına da yayılmıştır. İlan edilen kesin korunacak hassas alan sınırının bu kaçak yapıların sonundan, diğer bir ifade ile bu kaçak yapıların varlıklarını sürdürmek üzere belirlenmesi doğal yapıya aykırılık oluşturmaktadır.

6. Kararname ile yapılan sınır ve tanım değişikliği sonrasında sulak alan yüzölçümünde bir küçülme ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, sit alanı statüsündeki bir sulak alan üzerine yapılan kaçak yapılar için dolaylı af uygulanmış olmaktadır. Bu kaçak yapıların ortadan kaldırılması, sulak alanın bu bölümlerinin eski haline dönüştürülmesi beklenmektedir.

7. Antalya Kent Konseyi olarak, Yamansaz koruma alanı sınırlarının, mevcut bulunan eski tarihli hava fotoğrafı, uydu görüntüsü gibi verilerle kanıtlanan eski doğal koşulları esas alınarak, kuş göç yolları, sulak ve karasal alanda yaşayan canlılar da dikkate alınarak tekrar değerlendirilmesini talep ediyoruz.

YANGINLAR VE TEDBİRLER (06.09.2021)

Orman yangınlarının sayısının bir anda bu kadar artmasının pek çok olası nedeni var. Diğer Avrupa ülkelerinde de benzeri bir olduğu dikkate alınınca yerel koşullardan çok en azından bölgesel hatta küresel nedenler öne çıkıyor. Adına küresel iklim değişimi de diyebileceğimiz bir neden ileri sürülebilir. En azından Antalya'da yaklaşık bir hafta süren yüksek sıcaklık dereceleri ki bu yıllık ortalamaların 4-5 derece üzerinde idi. kurutucu rüzgârlar (yerel adıyla Poyraz) yangın mevsiminde öngörülebilir tarihlerde belirli sürelerle (3-7 gün) eserler ve büyük yangınlara neden olabilirler. Bu nedenle ortalamalar üzerindeki sıcaklık dereceleri (40-42) ile kurutucu rüzgârların hâkim olduğu dönemle çakışmış olması temel neden olarak gösterilebilir. Türkiye'de ormanları yangınlardan korumak için etkin bir planlama olduğunu düşünülmüyor. Plan olabilir, ancak bu planı etkin biçimde uygulama becerisine sahip olmak çok daha önemlidir. Uygulamada her alanda ne büyük bir kargaşanın yaşandığı ekranlardan ve yetkililerin açıklamalarından açıkça gözlendi. 1994 yılı Gelibolu Yarımadası Milli Parkı yangınından beri pek çok yangın hakkında yazılmış raporlardan da anlaşılacağı üzere bunun hiç de yeni bir şey olmadığı maalesef söylenebilir. Bu, hem OGN bünyesi içinde ve hem de OGM diğer kurumlar ve sivil tolum arası ilişkiler için de geçerli.

Orman yangınlarını önlemek için öncelikli konu çıkış nedeni olarak (%90) insanın gösterildiği bir konuda OGM'nin yapması gereken ilk iş insana ilişkin konuları öncelik vermesi beklenirken, bu konuda çok zayıf olmasıdır. Bütçe kaynaklarında insanın ve dolayısıyla toplumun duyarlığı ve bilinç düzeyinin artırılmasına çok sınırlı kaynak ayrılırken helikopter ve uçak kullanımı için bütçe kaynaklarının 1/3 ünden fazla kaynak ayrılmış olmasıdır. Bu OGM'nin yangınların çıkmasını önlemeye değil, çıkan yangınları söndürmeye odaklandığını ortaya koymaktadır. OGM hiç gecikmeden, en geniş anlamıyla, sivil toplumun desteğini kazanma stratejisine geçmelidir. İtfaiye hortumunu sırtlamış genç kızlarımız, pet şişelerle alevlere meydan okumaya çalışan delikanlılarımız bu desteğe ne denli gönüllü olduklarını ortaya koymuşlardır. OGM'nin bunu görememiş olması yangınlarda sergilediği dağınıklığın da temel nedenini açığa vurmaktadır. İnsan, ihmal ya da dikkatsizlik sonucu yangın için gerekli ilk kıvılcımı sağlar. Bu kıvılcımın ateş alabilmesi için kolay tutuşabilen

ince kuru yanıcıların (kuru ibre, kuru ot, yaprak ince dal-1-2mm) varlığı gerekir ki ormanlarımız bu bakımda oldukça uygun ortamlar sunarlar. Bu tür yanıcıların yol kenarları gibi riskin yüksek olduğu alanlardan uzaklaştırılması durumunda yangın çıkma olasılığı %80 oranında azaltılabilir, bu konuda gerçekleştirilmiş ve yayınlanmış çalışmalar vardır. Bu çalışmanın daha kalın kuru yanıcıları da kapsayacak şekilde genişletilmesi yangınların şiddetinin düşmesine (%80) neden olur. OGM yanıcı yönetimi adı verilen bu çok ucuz, uygulanması kolay yöntemi hiç uygulamamıştır. Çok farklı noktalarda ve çok şiddetle yanan yangınlara maruz kalmamızın temel nedeni budur.

Önleyici tedbir ya da teknik olarak yangına dirençli orman kurma ilkeleri yayınlanmış (199), ancak uygulamaya aktarılmamıştır. Konusunda uzman kişiler, topografya ve iklim koşullarını dikkate alarak yangını nerede durdurabileceklerini (genellikle sırtlar) öngörerek, orada yanıcılardan temizlenmiş şeritler açılmasını ve şeritlerin uçak ve helikopterlerle ıslatılarak etkinlikleri artırılarak, yangının önünü alabilirler. Bu çok daha basit, ucuz ve güvenli yoldur.

Yaşadığımız çok şiddetli yangınların su atılarak söndürülebilmesi mümkün değildir. Bu yangınlar, kendi kendilerini yönetebilen, kendi iklimlerini yaratabilen üç boyutlu yangınlardır ve her bir saatte Hiroşima'ya atılmış atom bombasının açığa çıkardığı enerjinin yaklaşık altıda biri kadar enerji açığa çıkarırlar.

Yangının henüz külü bile soğumadan fidan dikimi için alanın dozer ve kepçelerle darmadağın edilmesi, yangının kendinden çok daha büyük bir felaket olur. Doğaya kendini yenileyebilmesi için bir yıl şans verilmesi en uygun durumdur. Kızılçam da maki de yangılarla baş edebilmeyi bizden çok iyi bilirler. Bu bekleme süresi içinde alan uzmanlar tarafından incelenmeli, doğanın desteğe ihtiyacı olduğu yerler belirlenerek buralarda tohum takviyeleri yapılmalıdır. Yanan ormanlar kendilerini büyük ölçüde (%50-60) yenileyebilecektir. Süre sonlarına doğru doğanın destek istediği yerlerde doğayı tahrip etmeden fidanlar dikilebilir.

Bu ormanlar ve makilik alanlar milyonlarca yıldan beri belirli aralıklarla yangınlara maruz kalmışlar ve kendi varlıklarını sürdürebilmenin yollarını öğrenmiş ve genetik hafızalarına kaydetmişlerdir. Sadece bitkiler değil, orman içinde ormanla birlikte yaşayan tüm hayvanlar da aynı ekolojik uyumu göstermişlerdir. Yanan alanlarda yangın nedeniyle hayatını kaybetmiş hayvanlara çok nadiren rastlanır. Büyük memelilerde bile oran %0,2-3 civarındadır. Bu konuda uluslararası bilimsel yayınlarda destekleyici verilere ulaşılabilir. Yangın sonrası koşullarda yanan alanda ileri sürülenin aksine biyolojik çeşitlilik (1-10 yıl) artar. Hayvan popülâsyonunda da yangın sonrası 2-3 misli artış gözlenebilir.

Yangından iki hafta sonra bazı bitkilerin ilk sürgünleri alanı yeşertmeye başlar. Bu arada kuşlar ve kaçan hayvanlar da alana dönmeye başlarlar. Önümüzdeki ilkbaharda alan çok renkli ve çeşitli bitkilerle farklı bir görüş sergileyecektir. Bitkiler gelmişse hayvanlar da mutlaka gelir.

Kızılçam ormanlarında biyolojik çeşitlilik özellikle ilk 3-5 sene çok artar, zamanla azalır. Makilik alanlarda önemli bir değişim olmaz. Maki elemanlarının çoğu sürgünle gençleştikleri için yangından önceki yapı, yangın sonrasında da devam eder. Yangın nedeniyle açık kalan alanlarda çeşitlilik artar, bunun nedeni toprakta yangını bekleyen tohumların çimlenme fırsatı bulmalarıdır.

Küresel iklim değişikliği ile orman yangınları arasında doğrudan bir ilişki olmayabilir. İklimin değişeceği konusunda öngörüler olsa da, ormanları yönetmekle yükümlü olanlar çalışmalarını bu verileri dikkate alarak planlamalıdır. Eğer sıcaklık 1,5 derece artacak, hortumlar oluşacak, fırtınalar şiddetlenecek ise yönetim kararları ve buna ilişkin uygulamalar bu gerekçelere göre planlanmalıdır. Ormanlar yanıyor ne yapalım küresel ısınma var demek mühendislik nosyonuna uygun değildir. Japonların depremle birlikte yaşamayı becerebilmeleri örneğinde olduğu gibi.

Sonuç olarak; orman yangınları (buna sel, deprem, salgı, vb. olumsuzlukları da dâhil

edilebilir) ile birlikte yaşamayı her yönüyle becerebilen, orman yangınlarına uyumlu, yangın öncesi, yangın sırası ve sonrasında neyi, niçin ve nasıl yapacağını bilen bilgili ve bilinçli bir topluluk oluşturmak zorundayız. OGM'nin de sivil toplumun da öncelikli konusu bu olmalıdır.

LARA KUMUL ORMANI ALANININ KORUMA STATÜSÜNÜN DEĞİŞTİRİLMESİ TALEBİNE YÖNELİK RAPOR (22.09.2021)

Lara Kumulları sahip olduğu doğal değerleri ile Antalya kent yerleşimi için önemli potansiyele sahip bir ekosistemdir. Buna rağmen, doğal değerleri geri plana atılarak ve arazi değeri ön plana çıkarılarak uzun yıllardır yerel ve merkezi yönetimlerin ve yatırımcıların dikkatini çekmektedir. Bu alan üzerinde uzun yıllar tartışmalar süregelmektedir.

Lara kumulları Antalya kent yerleşim alanının doğu ucunda, merkeze 12km uzaklıkta ve denizden 200-250 m uzaklıkta ve denize paralel olarak uzanan, yaklaşık 1 (bir) km derinliğinde, 3,7 km uzunluğunda ve 340,84 ha' lık çam ormanı ile kaplı, içinde yaklaşık 30ha' lık özel mülkiyet bulunan bir alandan oluşmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Lara Kumullarının Konumu ve yakın çevresindeki doğal yeşil alanların yerleşim alanları ile ilişkisi.

Lara kumsalını oluşturan malzeme uzun mesafeden ve düşük eğimli bir araziden taşındığından kıyıya ulaşan malzeme ince taneli, yuvarlağa yakın ve eşit tane boyutlarındadır. Egemen rüzgâr denizden esmekte ve kumları iç bölgeye taşıyarak kıyı kumullarının oluşumu sağlanmaktadır. Kumul üzerindeki ağaçlar kum taşınımı için engel oluşturduğundan ağaç çevresinde kum birikir. Gövdesi kuma gömüldükçe ağacın boyu uzar, bu sırada kum birikimi de devam eder. Bu yarış sonucunda üzerinde ağaçlar olan kum tepeleri oluşur (Şekil 2).

Şekil 2. Lara kumullarının havadan görünümü (büyük fotoğraf), bir kumul tepesinin kesiti (küçük fotoğraf).

Şekil 3'de Lara kumullarında 1984-2021 arası değişim görülmektedir. 80'li yıllara kadar Aksu Çayı'na kadar olan kıyı kesimi tümüyle doğal halde korunmuş kumul morfolojisine sahipti. 2000'li yılların başında Kundu kesimindeki kumullar üzerine oteller yapılmaya başlandı ve bu süreçte kumullar tahrip edilerek otel alanı veya çevre düzenlemesi haline dönüştürüldü. Günümüzde Kundu kesiminin tümüyle turizm tesisleriyle dolduğu görülmektedir. TRT yerleşkesini de içine alan batıda Lara kesimi ise günümüzde kumul ormanı niteliğindedir.

Şekil 3. Lara kumullarında 1984-2021 arası değişim

Lara Kumul Ormanı Alanına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 13.03.2020 tarih ve …E.54324 sayılı yazısında;

- Antalya I No.1u Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 04.10.2019 tarihli ve 104 sayılı kararı ile *"2. Derece Doğal Sit Alanının koruma statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil edilmesinin uygun.."* görüldüğü,
- Söz konusu tescil kararının *" 06.01.2020 tarihli ve 2713 sayılı Bakanlık Makamı Oluru ile onaylanmış olup 29.02.2020 tarihli ve 31054 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmış..*" olduğu belirtilmiştir.

Böylelikle alanın Doğal Sit Alanlarına ilişkin mevzuat değişikliği kapsamında 2. Derece Doğal Sit Alanı koruma statüsünden **"Doğal Sit; Nitelikli Doğal Koruma Alan**" statüsüne dönüştürüldüğü görülmektedir (Şekil 4).

19 Temmuz 2012 tarih ve 28358Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan **Korunan Alanların Tespit, Tescil Ve Onayına İlişkin Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelik'**in "Nitelikli doğal koruma alanlarının ayırt edici özellikleri" başlıklı MADDE 8- de bu alanların;

- "*Doğal yapısı değişmemiş veya az değişmiş, modern yaşam ve önemli ölçüde insan faaliyetleri tarafından etkilenmemiş, doğal süreçlerin hâkim olduğu, koruma amaçlarına uygun olarak yörede yaşayanların alanın mevcut kaynaklarını kullanmasını sağlayarak doğal hayata dayalı geleneksel yaşam şekillerinin korunduğu kara, su, deniz alanları*" olduğu (1.fıkra),
- *"Bu alanlar, örtü altı tarım uygulamaları hariç tarım, kültür balıkçılığı hariç balıkçılık faaliyetleri ve alanın doğal yapısı ile uyumlu çadırlı kamp alanı, bungalov ve günübirlik faaliyetlerin yapılabildiği alanlardır. Alanın doğal özelliklerinin devamlılığı için halkın bu alanlara erişiminin uygun seviye ve şekilde tutulması esas"* olduğu (2.fıkra),
- Doğal karakterini korumuş, özgün ekosistem yapısına sahip bu alanların aşağıdaki karakterleri içerdiği belirtilmektedir (3.fıkra);

"Modern yaşam ve önemli insan faaliyetleri tarafından etkilenmemiş, kırsal yaşam özellikleri taşır….

Doğal alanların ekolojik bütünlüğünü sağlar…
Aşırı derecede ve uygunsuz insan kullanımı ve mevcudiyetinden uzaktır…
Yaban hayvanlarının barınma, beslenme ve üreme gibi hayati ihtiyaçlarını temin edebileceği uygun yaşama şartlarını sağlar….
Biyolojik çeşitliliği, ekolojik süreçleri, ekosistem hizmetlerini, ekolojik barınakları muhafaza eder ve iklim değişikliklerine tampon sağlar…
Peyzaj değeri yüksektir".

Şekil 4. Sit Alanı Yönetim Sistemi'ne göre Lara Kumul Ormanı'nın koruma statüsü (https://says.csb.gov.tr/citizen)

Lara Kumullarının koruma statüsü için olası diğer bir seçenek olan *"Kesin korunacak hassas alan"* tanımı ise aşağıda verilmiştir:

"Kesin korunacak hassas alanlar, ulusal ve uluslararası öneme sahip tür, habitat ve ekosistemleri bünyesinde barındıran, biyolojik, jeolojik ve jeomorfolojik özellikleri açısından ekosistem hizmetlerine katkı sağlayan, insan faaliyetleri sonucu bozulma veya tahrip olma riski yüksek olan, bitki örtüsü, topografya ve siluetin korunması ve gelecek nesillere aktarılması gereken kara, su ve deniz alanları."

Bu tanım değerlendirildiğinde Lara Kumul Ormanı'nın "*Kesin korunacak hassas alanlar"* tanımına daha uygun olduğu görülmektedir. Alan *"Kesin korunacak hassas alan" ilan edildiğinde, "biyolojik, jeolojik ve jeomorfolojik özellikleri açısından ekosistem hizmetlerine katkı"* sağlayacaktır. Oysa alan üzerinde herhangi bir yerleşim bulunmamaktadır. Başka bir deyişle, *"yörede yaşayanların alanın mevcut kaynaklarını kullanması"* söz konusu değildir. Alan içinde özel mülkiyetli alanlar mevcut olup tarım yapılmakla birlikte (Şekil 5) sahipleri alan dışında yaşamaktadır. Bu tapular da sorgulanabilir. Bu tapulu alanlarda bir süre tarım yapılmasa alanın diğer kesimlerindeki kumul ormanı jeomorfolojisine tekrar kavuşacağı açıktır.

Şekil 5. Lara Kumul Ormanı'nın içinde tarım yapılan alanlar (https://parselsorguctkgm.gov.tr/)

Yukarıda verilen bilgiler ışığında, sürdürülebilir ve uzun dönem koruma stratejisi olarak alanın koruma statüsünün *"Kesin korunacak hassas alanlar"* kapsamına alınmasının daha uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Lara kumul alanının koruma statüsünün yeniden değerlendirilmesini talep ediyoruz.

GERONTOLOJİ VE ŞEHİR

Alzheimer Hastası Yaşlılar İçin Mahalli Gündüz Bakım ve Mobil Bakım Hizmetleri YUKENT Projesi (Kasım 2021)

ÖNSÖZ

Antalya, doğal kaynaklarını cömertçe tüketen, yaşlanan toplumuna aynı cömertliği göstermeyen kozmopolit bir kent olmayı kendine yakıştırmamalıdır. Demografik dönüşüm yaşlılıkta yaşam biçimlerinin ve kuşaklar arası ilişkilerin değişmesine yol açmaktadır. Şehirler buna uyumlu olarak gelişmelidir. Antalya, bir dünya kenti olarak Türkiye'de buna öncülük etmelidir.

Yaşlılığa uygun kent nedir? Bu kentin görünümü nasıl olmalıdır? Buna neler dâhildir? Böyle bir kentte farklı kuşakların üyesi kişiler nasıl iyi bir yaşam sürdürebilir? Yaşlılığa uygun bir şehre giden yolun başında birçok soru var ve bu iyi bir şeydir. Çünkü ancak o zaman yaşlılığa uygun bir şehrin görünür hale geldiği bir süreç başlayabilir.

Ama tüm soruları yanıtlama imkânı olmadığı için aralarından önemi giderek artan birini seçip, bunun cevabı ile ilk adım atılabilir. Yol hedeftir! Bu nedenle, ilgilenen herkesi, tüm nesillerin iyi yaşayabileceği, yaşlılar için uygun bir şehre gitmeye teşvik etmek istiyorum.

Soru uluslararası olmasına rağmen ulusal cevaplar verilmelidir: Alzheimer hastası yaşlılara uygun bir kent nasıl olmalıdır?

Genel olarak bakım ve destekten kendi kaderini tayin etme ve inisiyatif almaya doğru ilerleyen yaşlılık hakkındaki değişen fikirler, kentte yaşlılıkta yaşam için yeni modeller gerektiriyor. Genel bakışın yanı sıra detayı da gözden kaçırmamak gerekiyor. Alzheimer hastası yaşlılar hızla çoğalırken, genel bakışın içinde kaybolma riski ile karşı karşıyadırlar. Yaşlılığa uygun kent, Alzheimer hastalarını görmezden gelmemelidir. Alzheimer hastası yaşlıların sorununu çözmek için yeni fikirlere, önerilere ve girişimlere ihtiyaç doğmuştur. Çözümler, bu yaşlıların bakım koşullarında köklü iyileşme sağlamalı, ailelerin yükünü hafifletmeli ve istihdam yaratmalıdır.

HER YAŞAM DÖNEMİNE UYGUN KENT

Toplum yaşlanıyor ve demografik değişim Yaşlanan toplum yaş yapılarında geniş kapsamlı değişikliklere neden oluyor. Bu sadece artan yaşam beklentisinin bir sonucu değildir. Şu anda demografik durum üzerinde kalıcı bir etkisi olan çeşitli başka gelişmeler de var:

Geçtiğimiz birkaç on yılda toplum, eğitim, refah ve eşitlik açısından daha iyiye doğru önemli ölçüde değişti. Bu, özellikle mesleki açıdan kendini gerçekleştirme ile ilgili olarak, birey için tamamen yeni fırsatlarla sonuçlandı.

Bu durum aile yapılarını da etkilemiştir. Son birkaç on yılda ortalama olarak küçüldüler ve ebeveynlerin bugün genellikle daha az çocuğu var. Bu gelişmeler "Her Yaşa Uygun Şehir" (YUKENT) konseptinin çıkış noktasıdır.

Çevre ve insan, bireyin sağlığı, iyilik hali ve yaşamı için en önemli dış bileşendir (Schön 2013, 2016). Burada çevre kavramı en geniş açıdan düşünülmelidir: Konut, konut çevresi, mahalle, ilçe, şehir, ülke, dünya ve sosyal çevreler (aile, komşu, arkadaş vs.). "Her yaşam dönemine uygun kent" konsepti, "Antalya" kavramıyla, sadece bir ili kastetmemektedir, aksine belirtilen geniş anlamıyla ilgili çevrelerin üst kavramı olarak düşünülmelidir. Hedef, orta ve uzun vadeli kentleşme planlarında, bu çevrenin her yaşam dönemindeki insanlara uygun hale getirilmesidir.

Antalya'ya Temel yaklaşımlar her yaşam dönemine uygun şehre geçiş sürecinde mevcut koşullar altında başarılı olabilmesi için bazı temel yaklaşımlar önerilebilir. Bunlar, geleceğe yönelik rotayı belirleyebilmek için ilgili koşullara ve gereksinimlere uyarlanabilir:

- Çevreyi bedensel ve motorik kayba uğramış kişilere göre planla!
- Çevreyi görme kaybı olan bireylere göre planla!
- Çevreyi işitme kaybı olan bireylere göre planla!
- Çevreyi bilişsel/psişik kaybı olan bireylere göre planla!

ANTALYA'DA MANİDAR BIR VAKA

Antalya'da 2009 yılında manidar bir vaka meydana geldi. Kısa bir süre kamuoyunu meşgul ettikten sonra unutuldu. Bahsettiğim olay şudur: Muratpaşa'da bir cami avlusunda yaşlı bir adam anormal davranışlarıyla dikkat çekince polise haber verilmiştir. Alzheimer hastası olduğu anlaşılan yaşlı adamın üzerinde kimliğini belirlemeyi sağlayacak hiçbir belge ve bilgi yoktu. Bu yaşlı adamı, ailesi cami önüne bırakırken, onun kimliğini belirlemeyi sağlayacak hiçbir iz bırakmamaya da dikkat etmişti.

Dönemin Antalya Valisi Alaaddin Yüksel basına yaptığı konuşmada, bu olayın aslında bir istisna olmadığını açıkladı:

"Her gün Muratpaşa Camii'nin Sokağa atılıyorlar önünde bir dede buluyor arkadaşlar. Köy-den getirip bırakıyorlar. Çocukları, torunları bırakıyor cami önüne. Yağmurda bekliyor. Köyden getirip bırakmışlar. Aile bağlarıyla ve gelenekleriyle övünen millettik, dedelerimizi cami önlerine bırakıp kaçar hale geldik. 20 sene önce dedelerin cami bahçesine bırakılacağını söyleseler inanır mıydınız? Eskiden dedeler sofrada kaşığı çalmadan hiç kimse yemeğe başlamazdı. Bu nasıl bir sosyal doku? Sorumlu bir yönetici olarak bunları analiz ettim. Türk toplumunu koruyacak yeni projelerin ortaya çıkması lazım."

Vali Alaadin Yüksel'in "20 sene önce Sürpriz olmadı dedelerin cami bahçesine bırakılacağını söyleseler inanır mıydınız?"sorusu dikkat çekmektedir. Halbuki bu tür olayların yaşanacağı ABD'deki gelişmelere atıfta bulunularak dile getirilmiştir.

Mathias Brauchbar ve Heinz Heer'in "Gelecekte Yaşlılık: Zorluklar ve Riskler" kitabından, örnek verilerek, ABD'de Alzheimer hastası yaşlıların alışveriş merkezlerine, sokağa, kilise önlerine bırakıldıkları, ailelerinin ise tüm izleri ortadan kaldırıp, toz oldukları anlatmıştır. Daha da önemlisi Vali Yüksel'in bu olayların istisna olmaktan çıkıp "her gün" meydana geldiğini vurgulamasıydı.

YASAL DAYANAK

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Yasa hazır Müdürlüğü'nün (Yaşlı Bakım Hizmetleri Daire Başkanlığı) 10.12.2018 tarihli ve 71969520-300[300]-E.838496 sayılı yazısı (T.C. Antalya Valiliği Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Sayı: 69560983-300-E.882653, Konu: Engelli ve Yaşlı Bireylere Yönelik Gündüzlü Bakım Hizmetleri Hak.):

Bakanlığımızın ilgi yazısında; engelli ve yaşlılara yönelik gündüzlü dayanışma ve evde bakım hizmetlerinin hayata geçirilmesi amaçlanmakta olup buna yönelik hedefler Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı'nda yer almaktadır. Söz konusu hedefler doğrultusunda yaşlılar için gündüzlü dayanışma ve evde bakım hizmetlerinin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla 24/05/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sos-yal Hizmetler Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının(f) bendinin (9) numaralı alt bendinde yer alan "Aktif Yaşam Merkezi" tanımına 20 Aralık 2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 5'inci maddesi ile engelli kavramından sonra "yaşlı" ibaresinin eklenmesi sağlanmış olup engelli ve yaşlılar için "Aktif Yaşam Merkezleri Yönetmeliği" çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda engelli ve yaşlı bireylere yönelik olarak "Gündüzlü Bakım Hizmetleri"nin başlatılmasına yönelik bakım ihtiyacı tespitinin yapılması ve hizmetlerin ivedilikle başlatılması büyük önem arz ettiği belirtilmektedir.

KENTSEL GELİŞİME MEYDAN OKUYAN YAŞLANAN TOPLUM

Türkiye dramatik bir devrimin eşiğindedir. Demografik devrim Sadece birkaç on yıl içinde toplumumuz tarihinde ilk kez gençlerden daha çok yaşlılardan oluşacaktır, 50 yaş üstü kuşak nüfusun en büyük bölümünü oluşturacaktır. Ancak toplumumuz bu radikal değişime henüz hazır değildir. Nüfus ne kadar yaşlıysa, yardım ve bakım ihtiyacı da o kadar fazladır. Bu, yaşlı sayısının arttığı bir toplumda daha fazla dikkate alınmalıdır. Kamu yararına hizmetler alanında, şehirler ve belediyeler yaşlıların özel ihtiyaçlarını göz ardı etmemeli, tam tersine uzun vadeli kentsel planlama değişikliklerinin odak noktası olmalıdır.

Yaşlanma sadece 50 yaş üstü kişilerin Meydan okuma sorunu değildir. Tüm nüfus için bir meydan okumadır. Genç kuşaklar giderek daha az çocuk doğuruyor ve yaşlı kuşaklar giderek daha uzun yaşıyor. Mevcut nüfus düzeyini garanti altına almak için her kadın hayatı boyunca 2,1 çocuk doğurmalıdır. Sadece birkaç on yıl içinde, 50 yaşın üzerindekiler açık ara en büyük nüfus grubu olacaktır

Önümüzdeki otuz yılda dünyada yaşlı Dünya yaşlanıyor sayısı iki misli artarak 2050 yılında 1,5 milyar kişi olacaktır. Dünyanın tüm bölgelerde yaşlı nüfus sayısı 2019 ile 2050 yılları arasında artacaktır. En büyük artışın (312 mil-yon), 2019'da 261 milyondan 2050'de 573 milyona yükselerek Doğu ve Güneydoğu Asya'da gerçekleşmesi bekleniyor. Yaşlı insan sayısındaki en hızlı artışın, 2019'da 29 milyondan 2050'de 96 milyona (% 226) Kuzey Afrika ve Batı Asya'da gerçekleşmesi bekleniyor. İkinci en hızlı artış, 65 yaş ve üstü nüfusun 2019'da 32 milyondan 2050'de 101 milyona (% 218) yükselebileceği Sahra altı Afrika için tahmin ediliyor.

Gelişmekte olan ülkeler arasında, 2050 yılına kadar, en az gelişmiş ülkeler hariç, az gelişmiş ülkeler, dünyanın yaşlı nüfusunun üçte ikisinden fazlasına (1,1 milyar) sahip olacaktır. Fakat 65 yaş ve üstü insan sayısında en hızlı artış, 2019'da 37 milyondan 2050'de 120 milyona (%225) yükselecek olan en az gelişmiş ülkeler-de bekleniyor(Birleşmiş Milletler).

Şekil 1: Antalya'da 2020 yılı sonu itibariyle 65 yaş ve üzeri nüfusun oransal dağılımı (Kaynak: https://www.nufusu.com//il//antalya-nufusu)

Türkiye'de 65 ve üzeri yaş nüfus son beş 5 yılda %22 yılda %22,5 çoğalmıştır. 2015 yılında 6,5 milyon kişi iken, 2020 yılında 8,0 milyon kişiye ulaşmıştır. Nüfus projeksiyonları yaşlı nüfusun toplam nüfus içinde artmaya devam edeceğini göstermektedir. Bugün dünyaya gelen bir çocuk 60 yaşına geldiğinde, her 4 kişiden 1'inin 65 ve üzeri yaşta olacağı bir toplumda yaşayacaktır. Hâlihazırda yaşlı nüfusun %64'ü 65--74 yaşları arasındadır. Dolayısıyla şimdiden yaşlı nüfusun %36'sının yaşı 74'ün üzerindedir. Daha dikkatli bakıldığında 75--84 yaş grubunun oranının %28'e, yaşı 84'ün üzeri olan nüfusun oranının %9'a yaklaştığı görülür (TÜİK, 2021).

Antalya nüfusu sürekli artmakta ve yaşlanmaktadır. Antalya yaşlanıyor 2020 yılı itibarıyla Antalya'nın nüfusu 2.548.308'dir (1.281.943'ü erkek, 1.266.365'i kadın). Son 10 yılda yaklaşık %25 çoğalmıştır. Hâlihazırda 65 yaş ve üzeri nüfus yaklaşık 229.000 kişidir (%9). Bunun %39'u 65--69 yaşları arasındadır, %61'inin yaşı ise 70 ve üzeridir.

https://www.un.org/en/observances/older-persons-day
https://data.tuik.gov.re/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2020-37227.
https://www.nufusu.com/il/antalya-nufusu.

YAŞLANAN NÜFUSUN SONUÇLARI

GERÇEKTEN YAŞLI DEDİĞİMİZ KİMDİR?

Yaşlıları tanımlamak için kullanılan sayısız terim, bu nüfus grubunu karakterize etmenin zorluğunu göstermektedir. Yaşlılar grubu çok heterojendir ve bu Homojen muamelesi görüyor nedenle yaşlıları tanımlamak çok zordur. Tanımın zorluğu, genellikle reklam uzmanları tarafından yaşlı insan grubunu tanımlamak için icat edilen çok sayıda terimden de anlaşılıyor.

Kavramsal sınırlamaya ek olarak, bir Yaşlılık kaç yaşında başlar? kişinin yaşlı olarak kabul edildiği yaşın tanımı da başka bir sorundur. Genellikle, yaşlılık sınırı olarak 50--55 yaş arası belirtilir. Çünkü bu, emeklilikle ilgili tartışmaların başladığı yaştır. İstihdam sonrası dönemin erken emeklilik ve artan yaşam beklentisi yoluyla genişlemesi, kişileri çalışanlar ve 50 veya 55 yaşından büyükler olarak bölmeyi çok kaba hale getirdi. İşgücü piyasasındaki konuma ek olarak, fonksiyonel sağlık durumu artık ikinci önemli bir unsur olarak dâhil edilmiştir. Cenevreli gerontolog Christian Lalive d'Epinay'a göre bu, yaşlı yetişkinlerin yaşamında dört aşamanın sınıflandırılmasına yol açar (Gassmann ve Reepmeyer, 2016):

Son mesleki aşama ve yaklaşan emeklilik: İnsanlar hala hayatın bu Yaşlılığın evreleri evresinde çalışıyor olsalar da, istihdam sonrası evreye geçiş belirgin hale geliyor. İstihdamın sona erdiği yaş değişebilir. Bir yandan erken emeklilik, giderek daha fazla sayıda çalışanın resmi emeklilik yaşına gelmeden çalışma hayatından ayrılması veya çalışma hayatından çıkarılması anlamına gelirken, diğer yandan kadın ve erkeklerin bazen emeklilik yaşına ulaştıktan sonra da çalışmaya devam etmeleri anlamına gelmektedir.

Özerk emeklilik dönemi: Yaşamın bu evresi, bir yandan kazançlı işlerden kurtulma ve diğer yandan yüksek düzeyde sosyal ve kişisel özerklik ile karakterize edilir. Sağlık ve beceriler, emeklilik dönemini kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirmesine ve keyfini çıkarmasına olanak tanır. Neredeyse hiç sağlık sorunu ve kısıtlaması yoktur. Bununla birlikte, bu

evre farklı şekilde sürer ve üçüncü yaş olarak adlandırılanın süre, yaşamın erken evrelerindeki fiziksel stresin yanı sıra mevcut finansal ve psikolojik kaynaklara da bağlıdır. Yaşamın bu evresi, bir yandan artan ekonomik kaynaklar ve sosyal beceriler ile açık bir kültürel canlanma ile karakterize edilirken, diğer yandan özerk emeklilik dönemi sosyal olarak büyük ölçüde belirsiz ve çevremsizdir.

Artan kırılganlık: Yaşamın bu aşaması, engellerin ve sınırlamaların bağımsız bir yaşamı imkânsız kılmadığı, ama zorlaştırdığı gerçeğiyle karakterize edilir. Yürüme güçlükleri veya işitme sorunları gibi işlevsel kısıtlamalar, aktiviteleri uyarlamaya zorlar. Çoğu durumda, bu aşamadaki insanlar bazı günlük faaliyetlerde dış yardıma bağımlıdır. Hayatın bu evresinde insan vücudunun sınırları ve kayıpları kabul edilmeli ve aşılmalıdır. Yaşamın bu aşamasında esenlik hali, "zihinsel güç" tarafından güçlü bir şekilde belirlendiği ortaya çıktı.

Bağımlı emeklilik dönemi: Yaşamın bu aşaması, sağlıkla ilgili bağımlılık ve bakım ihtiyacı ile karakterizedir. Bu aşamada, bilişsel sınırlamalar ve hatta bunama hastalıkları sıklıkla ortaya çıkar. Bağımsız yaşam artık pek mümkün değildir ve yaşamın bu evresindeki insanlar basit günlük faaliyetler için bile diğer insanların yardımına bağımlı. "Yaşlılık" anahtar kelimesi kullanıldığında genellikle ele alınan hayatın bu aşamasıdır.

BAKIMA MUHTAÇLIK

Yaşlılık, yaşam biçimi olarak bireyin Aktiflik olanak meselesi olanakları ve ilgi alanları çerçevesinde aktif bir yaşama yönelmesidir. İnsan onuru ve temel değerler rehber görevi görür. Özerklik ve empati, yaşlılıkta yaşam bilgeliğinin bir parçasıdır. Farklı yaşam biçimleri yaşam evresine bağlı olarak modeller ve gündelik kültürler ortaya çıkmıştır ve yaşam kalitesini korumaya veya artırmaya yöneliktirler. Bu, yaşlı insanlar için mevcut olan eylem alanlarına bağlıdır. Yaratıcı eylem kapsamı genişletebilir. Amaç, kişiliğin yaşam boyu gelişimidir (Bachmaier)

Bu genel vizyon, bakıma muhtaçlıkta Vizyon aynı, durum farklı değişmez. Yaşlılardan değişimlere ve koşullara uyum sağlamaları talep edilir (Rosenmayr 2004). Bakıma muhtaçlıkta bireyin bunu tek başına başarması imkânsızdır. Yaşlı sayısı ve bağımsızlık kaybı tehdidi devamlı artmıştır. Her ne kadar yaşlıların çoğu bakıma hiç ihtiyaç duymasa veya çok az ihtiyacı olsa bile yaşlıların bakım ihtiyacı sürekli artmaktadır. Türkiye'de yaşlı insanların ortalama %20-25'i farklı derecelerde bakıma muhtaçtır (Tufan, 2007).

Bakıma muhtaçlıktan, günlük yaşamın olağan Tanım ve düzenli olarak yinelenen aktiviteleriyle sürekli olarak başkalarının kişisel yardımına bağımlı olmak anlaşılmalıdır. Daha kesin bir tanımı şudur: Bakıma muhtaç kişi, fiziksel, zihinsel veya ruhsal bir hastalık veya sakatlık nedeniyle, günlük yaşamında olağan ve düzenli olarak yinelenen görevlerde en az altı ay boyunca önemli ölçüde veya daha fazla yardıma ihtiyaç duyması muhtemel olan kişidir (SGB).

İnsan her koşulda ömür boyu kendisi ve çevresi arasındaki uyumu, seçilmiş koşullar altında en iyi hale getirmenin, bireysel sosyal referans sisteminin bağımsızlığını maksimize etmenin uğraşını verir (Martin ve Kliegel 2005). Bu yüzden bakıma muhtaçlıkta yaşlının çevrenin taleplerine cevap verebilmesi için birey-çevre etkileşimi yaşlılığa uyarlanmalıdır (Saup, 1993).

DEMANS

Demografik dönüşüm ve modernleşme, Nasıl bir şey? yaşlılıkta güçlü bir sosyal destek ağının gerekliliğini göstermektedir (Witterstätter 2003). Bu özellikle Alzheimer hastası yaşlılar ve aileleri açısından son derece önemlidir. Çünkü hastalık sürecinde bu yaşlıların zihinsel yetenekleri kaybolmaktadır, yer, mekân ve zaman kavramlarını unutmaktadırlar. Bu yaşlıların %90'dan fazlasına aileleri bakmaktadır. Yaşlısının bakımını üstlenen kişiler çalışma yaşamından ayrılmak veya her ikisini birlikte yürütmek zorunda kalmaktadır. Yaşlısının bakımını üstlenen aileler üzerindeki sos-yal, ekonomik ve psişik baskılar artmaktadır (Dallinger 1997).

65 yaşındaki ve daha yaşlı nüfusun %4 ile Birkaç istatistik 6'sı zaten orta ile ağır damansa sahiptir. Hafif damansalar da hesaba katılırsa bu yaş grubundaki demanslıların oranı %11 ile %14'e çıkmaktadır. Alzheimer hastalığı %60'lık bir payla en sık görülen demans türüdür. En sık görülen ikinci tür ise vasküler demans, yani kan damarlarının hasar görmesinden kaynaklanan demanslardır. %20'si ise vasküler ve Alzheimer demansının bir karışımıdır (Kruse, 2002).

Şekil 2: 65 yaşında ve üzerindeki nüfusta demans oranı (Kruse, 2002).

Yaşlılıkta en çok görülen demans türü olan Alzheimer hastalığına neredeyse sadece yaşlılarda rastlanmaktadır (Bickel 1997). Türkiye'de 700.000 civarında demans hastası vardır ve %60'ı Alzheimer hastasıdır (Tufan 2016). Araştırmalar 70 yaşındakilerin %1'inde, 75 yaşındakilerin %5'inde ve 80 yaş üzeri kişilerin %10'unda Alzheimer demansı bulunduğunu göstermektedir (Schröder, Pantel ve Först 2004). Yaşı 90 ve üzeri nüfusun %40'ı demans hastasıdır (Psota ve Gerschlager 2014). Demansın bütün türleri hasta ve yakın çevresindeki insanlarda psişik ve psikososyal olumsuz etkiler yaratmaktadır (Först, Lauter ve Bickel 2001). Alzheimer hastalığı tedavi edilemez (Oswald 2000), hastada duygusal körelme, içgüdüleri bastıramama, irade zayıflığı ve diğer sorunlar ortaya çıkmaktadır (Zaksanis, Graham ve Campbell 2003).

Alzheimer hastalığı veya diğer demans türlerinden mustarip hastalar genellikle evde eşleri veya çocukla tarafından bakılmaktadır. Bakımı üstlenen aile fertlerinin birçoğu kendisi yaşlıdır ve dayanma gücünün sınırına ulaşmıştır. Uluslararası verilerden yola çıkarak Türkiye'de 800.000-900.000 Alzheimer hastasının yaşadığı varsayılabilir (Tufan, 2016). Alzheimer hastası yaşlıların 10.000-12.000'ni Antalya'da yaşamaktadır. Bunlara bir o kadar da diğer demans türlerini eklemek gerekir. Dolayısıyla 20.000 ile 24.000 arasında demans hastası yaşlı vardır. Ortalama hane halkı sayısını 4 kabul etsek, demans sorunu en az 80.000 ile 100.000.arasında insanı etkilemektedir.

ALZHEIMER HASTALARI İÇİN BİR BAKIM MODELİ

Alzheimer Hasta ve Hasta Yakını Buluşma 2000 kişiye iş! Merkezlerinde istihdam edilen, çoğu kadın olan bakım personeli, hizmete başlamadan önce gerontolojik temel bilgilerin aktarıldığı hizmet içi hızlandırılmış bir eğitim programından geçirilir. Pazartesi--cuma günleri arasında hizmet veren kurumun hastayı sabahları evinden alıp akşam evine teslim eden bir servisi vardır. Takdirle karşılanan bu hizmet de, bakım hizmeti gibi ücretsizdir.

Şekil 3: BAKIM MODELI (POPP, 2006).

- Ücretsiz bakım hizmeti.
- Alzheimer hastalarının mevcut biyolojik potansiyellerinin korumasını sağlayan hizmetler. Örneğin sağlık ve beslenme hizmetleri, bedensel ve zihinsel kaybı yavaşlatan hizmetler.
- Kuruma kayıtlı olan her yaşlı ve yaşlı yakını kurumun mevcut olanaklarından yararlanır.
- Çoğu toplumdan soyutlanmış olan bu yaşlılara toplumun değerli üyeleri oldukları sunulan hizmetlerle kanıtlanır, onlarda tekrar aidiyet hissinin uyanması sağlanır.
- Yaşlının yanı sıra hasta yakınının genellikle kaybolmaya yüz tutan özgüveni, tatmin olma duygusu ve değerlilik hissi harekete geçirilir.
- Yaşlının mevcut potansiyelinin açığa çıkmasını sağlayan spesifik hizmetler verilir. Bu, hastanın spesifik durumuna bağlıdır.
- Alzheimer hastası yaşlı yakınlarının üzerindeki yük hafifletilerek onlara da kendi potansiyellerini keşfetmeleri için fırsat yaratılır.

Bu bakım modelinin avantajları bunlarla sınırlı değildir. Ek olarak halka açık sağlık odaklı toplantılar da düzenlenmektedir. Böylece bir taraftan Alzheimer hastası yaşlılara gündüz bakım hizmeti sunarken, diğer taraftan sağlığı koruyucu önlem olarak bilgilendirme yoluyla halk sağlığına katkı sağlanmıştır.

Türkiye çapında bir hizmet olabilir. Büyük Ülkeye yayalım! İlgi görmesine karşın, sayıları az olan bu kurumlar, tüm Alzheimer hastası yaşlıların ihtiyacına cevap verememiştir. Hastaların çoğu kapasite yetersizliği nedeniyle kuruma kabul edilememiştir. Ailelerde ortaya çıkan adillik hissi kaybını tahmin etmek ise zor değildir. Çok başarılı olduğu görülen bu bakım modelinin Türkiye çapında uygulanabilmesi halinde, yaşlı bakımı alanında büyük bir adım daha atılmış olacaktır.

MAHALLİ BAKIM HİZMETLERİ

İnsanlar yaşlandıkça, ilerlemesi Mahalli ekipler ile, mahalleliye hizmet durdurulamayan bir beyin hastalığı olan demansa yakalanma olasılıkları artar. Demansın birçok farklı formu vardır. Bununla birlikte, en yaygın olanı Alzheimer demansıdır. Adını ilk kez 1901 yılında beyindeki patolojik değişiklikler ile bunamanın klinik semptomları arasındaki bağlantıyı kuran Alman psikiyatrist Alois Alzheimer'dan almıştır. Beyin hastalığına neyin sebep olduğu uzun süredir yoğun araştırmaların konusu olmakla birlikte hala tam olarak açıklanamamıştır (Tufan, 2016).

2013 yılında dünya çapında tahmini 44 milyon insan demans hastalığından etkilenmiştir. 2030 yılına kadar bilişsel, duygusal ve sosyal becerilerinin giderek artan kaybından mustarip 76 milyon insan olacaktır (Werner ve Hauer, 2016).

Alzheimer hastası yaşlı insanların da, hem politik hem de etik nedenlerle bağlantılı bakım hizmetlerinden faydalanma hakları vardır. Bunu kendilerinin talep edemeyecek durumda olmaları, onlardan bu hakkın esirgemenin bir gerekçesi olamaz. YUKENT, onlar adına bunu sadece talep eden değil, aynı zamanda hayata geçiren girişimlerin adı olmalıdır. Onlar için yeni bakım koşulları yaratmalıyız, bunu ne kadar iyi başarırsak, toplum o kadar güçlü olacaktır.

ALZHEIMER HASTALARI İÇİN MAHALLİ GÜNDÜZ BAKIM HİZMETİ

Her 5000 kişi için 1 tane Alzheimer Hastası Gündüz Bakım Merkezi

Alzheimer hastası yaşlılar için gündüz Günlük bakım hizmeti fikri yeni değildir. İlk defa 2016 yılında hayata geçirilmiş, çeşitli illerde denenmiş ve pek çok yeni tecrübe edinilmiştir. Bundan hareket ederek, bu başarılı bakım hizmetinin Antalya'nın bütün mahallelerinde uygulanması önerilmektedir.

Demans, kognitif (bilişsel) yetiler, yargılama, muhakeme (akıl yürütme) ve iç görü kaybı

ile karakterize, genel olarak yaşlı nüfusun hastalığı olan ve çok farklı nedenler ile ortaya çıkabilen bir sendromdur. Kognitif (bilişsel) fonksiyonlar geniş anlamda; dikkat, algı, hafıza ve öğrenme becerileridir (Taneli, 2017).

Klinik belirtiler	Örnekler
Davranış ve psikiyatrik bozukluklar	Paranoid, halisinasyon, agresyon
GYA aksaklıkları (erken evre)	Alışveriş, yemek hazırlama
GYA aksaklıkları (geç evre)	Giyinme, öz bakım, banyo

Tablo 1: Alzheimer hastalığının klinik belirtileri (Taneli, 2017).
GYA: Günlük yaşam aktiviteleri

İlk defa 2010 yılında Nazilli'de hayata geçirilen Alzheimer Hasta ve Hasta Yakını Buluşma Merkezi olarak da tanınan kurumsal bakım Alzheimer hastalarına gündüz bakım hizmeti olarak verilir. Bu bakım modeli daha sonra başka illerde de uygulamaya konulmuştur (örneğin Antalya, İzmir, Aydın vs.). Amaç, yaşlının bakım kalitesini arttırmak ve ailenin yükünü hafifletmektir (Aşağıda bununla ilgili daha detaylı bilgi verilmiştir).

Şekil 4: Antalya'nın ilçe ve mahalleleri (tüm mahallelerin isimleri haritada verilmemiştir). YUKENT, tüm Antalya'yı ihtiyaca göre Alzheimer hastaları için gündüz bakım merkezleri ile donatmayı önermektedir

	Sayı	**Eleman sayısı**	**İstihdam**
Mahalle	225		
Mobil Ekip	225--450	2	450--900 kişi
Alz. Gün. Bak. Mer	200	5--8	1000--1600 kişi

Tablo 2: Alzheimer gündüz bakım merkezleri ve mobil ekipler.

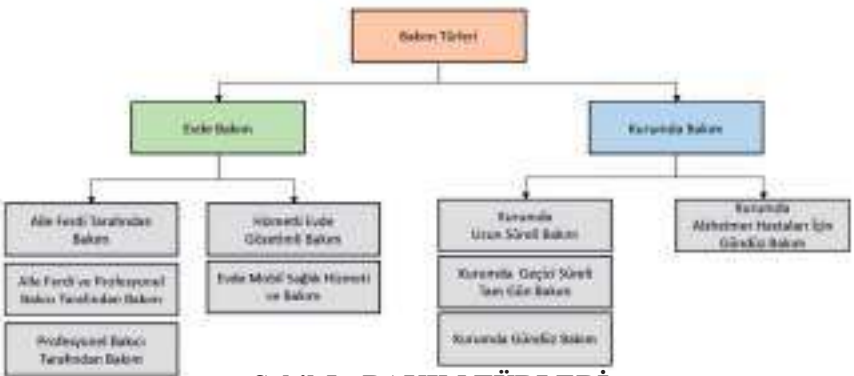

Şekil 5 : BAKIM TÜRLERİ

MAHALLİ MOBİL SAĞLIK HİZMETLERİ

Bazı yaşlılar evden dışarı çıkamayacak Mobil ekip ağı derecede bakıma muhtaçtır. Bu yaşlılara mahalli mobil sağlık ekipleri ile yardımcı olunması önerilmektedir. Mobil sağlık ekipleri, yüksek derecede bakıma muhtaçlık nedeniyle evden dışarı çıkamayan, ailesi tarafından bakılan yaşlıları periyodik aralıklarla ziyaret eder ve standart bakım programı ile asgari tıbbi bakım hizmetleri ile yaşlıya ve ailesine yardımcı olur. Örneğin Ordu'da gerçekleştirilen bu hizmetin büyük ilgi görmüştür.

KALİTELİ BAKIM

Bakım kalitesi (Jacobs vd. 2018) yaşlı Sırf bakım değil, kaliteli bakım bakımında önemi artan bir konudur. Sağlık ve bakım mesleklerinin bilimsel bağlamında kalite, profesyonel eylemi "iyi uygulama" simgesidir ve profesyonellerin ortaklaşa belirlemeleri gereken bir eylemdir. Kalite, evrensel, mutlak ve öngörülebilir bir şekilde ortaya çıkan bir gözlem değişkeni değildir. Daha ziyade farklı paydaş gruplarının, olgusal gereksinimlerin ve bireysel beklentilerin etkisi altında şekillenen bir yapıdır. Buna göre kalite, toplumsal ve kişisel değer standartlarının dışında düşünülemeyecek normatif bir kavramdır.

Hizmet kapsamında kalite, ayırt edilebilir gereksinimlerin pragmatik bir kavramı olarak gerçekleşir. Mevcut ve kullanılabilir yetenekler ("beceri") ve gereksinimlerin nasıl ve ne ölçüde karşılanacağı ("irade") konusunda bireysel duruma uygun bir fikir ve isteklilik gerektirir. Bu şekilde ifade edilen kalite kavramının göreliliği, dilsel ifadesini genellikle, "maksimum" bir kaliteden farklı olan "bağlamsal" veya "optimal" bir kalite kavramında bulur, yani idealize edilmiş bir kalite anlayışından farklıdır.

Bakım kalitesi terimi genellikle sosyal ve sağlık (kişisel hizmetler) kalitesini belirtmek için kullanılır. Bakım alanına ve odağına bağlı olarak ayrıca: bakım, tedavi veya bakım kalitesi ifadelerine de yer verilir. Bunlar farklı içerik ve amaçları iletmek için kullanılır. Hizmet sunumu (kişisel hizmet), yapı, süreç ve sonuç özelliklerine göre çeşitlendirilir. Bunlardan hareket ederek başlı başına bir kalite tanımına erişilemez, ama bunların yardımıyla yararlı bir operasyonelleştirme gerçekleştirilebilir:

- **Yapı (Structure) kalitesi:** Bakımın Yapı kalitesi yapısal ön koşullarını dikkate alır. Burada kişiye bağlı tüm ön koşullar (örneğin personelin kalifiyeliği ve becerileri), maddi unsurlar (örneğin yapısal, mekansal ve teknik ekipman), aynı zamanda ilgili hizmet biriminin organizasyonel unsurları (örneğin organizasyon yapısı) göz önüne alınır.
- **Süreç (Process) kalitesi:** Bakımla Süreç kalitesi ilgili tüm aktiviteleri, faaliyetleri ve eylemleri, hizmet (örneğin sağlık bakımı), ilgili alt süreçleri (örneğin bakım planlaması, bakım dokümantasyonu, bakım viziteleri) ve destek süreçlerini (öreğin tedarik, temizlik) göz önüne alır. Süreç kalitesi, spesifikasyonlara uygunluk ve standartlara uyulması ("doğru olanı doğru yapmak") dâhil olmak üzere zaman ve malzeme gereksinimlerine ilişkin olarak hizmeti sağlama şeklini (örneğin süreç organizasyonu) ifade eder.
- **Sonuç (Outcome) kalitesi:** Bakımın Sonuç kalitesi sonuçlarına erişim (örneğin sağlık durumunda değişiklik) açısından bakar. Sonuç kalitesi, bakımın son noktalarıyla (örneğin yaşam kalitesi, katılım) veya vekil parametrelerle (örneğin vücut fonksiyonunun iyileştirilmesi, hasarın önlenmesi) ilgilidir. Nesnelleştirilebilir değişiklikleri (örneğin gelişmiş hareketlilik) veya öznel değerlendirmeleri (örneğin memnuniyet) ("arzu edilen, ulaşılabilir duruma ulaşmak") içerebilir.

Şekildeki bakım türlerinden ikisinin hemen hayata geçirilmesi önerilmektedir. Bunların ikisi de değişik şehirlerde başarıyla uygulanmıştır.

YUKENT NEDİR?

ÖNÜNDEKİ HEDEFLER

Her Yaşam Dönemine Uygun Kent (YUKENT) Çok boyutlu hedef projesinin hedefi, adından anlaşılıyor gibi görünse de, yine de açıklanması gerekir. Burada bu projenin sadece Alzheimer hastası ve ağır derecede bakıma muhtaç olduğu için evden çıkamayan yaşlılarla ilişkili hedefleri vurgulandı.

YUKENT, bariyerleri tek taraflı olarak kaldırmayı ve eksiklikleri tek taraflı olarak gidermeyi hedeflemiyor. YUKENT'in asıl hedefi günlük yaşam konforuna ve yaşam kalitesine gerontolojinin perspektifinden katkı sağlamaktır.

Başlangıçta acil çözüm gerekli olduğu için bakıma muhtaçlık sorununa çözüm ile ilk adımın atılması önerildi. Ama her yaşam dönemine uygun kentin bugünden yarına yaratılması mümkün olmadığı için uzun vadeli bir süreçten söz edilmektedir.

Antalya'yı bu süreçte ülke çapından öncü bir pozisyona getirmek mümkündür. YUKENT'in uzun vadeli hedefleri şu şekilde özetlenebilir: “Bir resim bin söze bedel.” Bütün hedefler için geçerli. Birlik = güç.

- Yaşlılığı kent ekonomisinin yeni paradigması haline getirmek
- Yaşlılar için (50+) yeni pazarlar oluşturmak
- Antalya'da yaşlı turizminin gelişmesini sağlamak
- Antalya'yı genronteknoloji merkezi yapmak
- Antalya'da yaşlı bakımı sektörünü geliştirmek
- İnşaat, mimarlık ve şehir planlamacılığı sektörlerinde yaşlılığa uygun konut ve çevre hedeflerine erişilmesine katkı sağlama
- Yaşlanma ve yaşlılık olgularına duyarlı bir toplumun gelişmesini sağlamak
- Antalya'da “kendi kendine yardım” inisiyatifi ile bireysel sorumluluk üstlenebilen kişilerin çoğalmasını sağlamak ve bu kişilere olanaklar yaratmak
- Antalya'yı gerontoloji ana bilim dalının Türkiye'de motoru haline getirmek

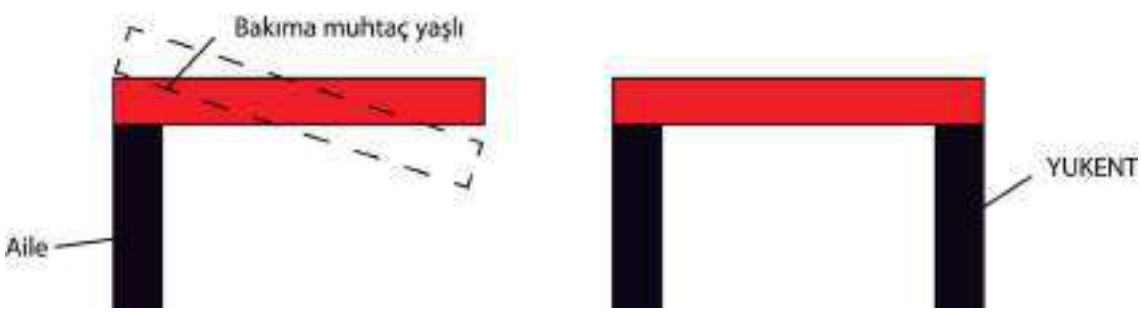

ŞEKİL 6: YUKENT İLKESİ VE LOGOSU

ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Aşağıdaki listenin tıpkı yukarıdaki liste Engeller gibi eksiksiz olduğu iddia edilmemektedir. Ayrıca kısa başlıklar olarak verilen bu listelerin detaylandırılmaları mümkündür, ama bu aşama buna gerek duyulmamıştır.

- Eksik bilgi
- Birçok hedefin dikkate alınması zorunluluğu
- Şehir gelişimimin uzun vadeli ödevlerle bağlantılı olması
- Önemli hedefleri gerçekleştirmek için gerekli olan kaynakların kıtlığı
- Yeterlilik problemi
- Rekabet problemi

SONUÇ

Yaşlanan toplumu iki türlü algılamak Tarih yazabiliriz! mümkündür. Biri tükenmişliğe doğru ilerleyen bir toplumdur. Giderek performansını yitiren, hasta, bitkin ve bakıma muhtaç kişilerden meydana gelen bir toplum; diğer yaşlılığı toplumsal kalkınma için bir şans olarak gören, yapılandırma, iletişim, satın alma gücü, teknolojik gelişme gibi vizyonlarla yaşlılığı birleştiren ve böylece topluma yeni hedefler gösteren ikinci algı.

YUKENT ikinci perspektiften yaşlanan Antalya'yı algılıyor ve kalkınma potansiyelini neredeyse hiç kullanmadığını kabul ediyor. Şimdiye kadar sadece turizme odaklanan Antalya'nın bundan böyle turizmin yanı sıra yaşlanan toplumun potansiyellerine el atması gerekiyor. Bu hem yaşlılar için hem de gençler için çok faydalı sonuçlarla bağlantılı olacaktır. (Gassmann ve Reepmeyer, 2016, Heinze, Naegele ve Schneiders, 2011).

KAYNAKÇA

- Bickel, H. (1997). Epidemiologie psychischer Erkrankungen im Alter. Lehrbuch der Gerontopsychiatrie. içinde Stuttgart: Enke.
- Brauchbar, M., & Heer, H. (1995). Zukunft Alter: Herausforderung und Wagnis. Artemis & Winkler Verlag.
- Dallinger, U. (1997). Erwerbstätige Pflegepersonen älterer, hilfe- und pflegebedürftiger Menschen in der Bundesrepublik Deutschland: Partizipation im und Auscheiden aus dem Erwerbsleben . G. Beck, G. Naegele, M. Reichert, & U. Dallinger içinde, Vereinbarkeit der Erwerbstätigkeit und Pflege (s. 111-157). Stuttgart: Kohlhammer.
- Gassmann, O., & Reepmeyer, G. (2006). Wachstumsmarkt Alter. Innovationen für die Zielgruppe 50+. München, Wien: Hanser.
- Heinze, R. G., Naegele, G., & Schneiders, K. (2011). Wirtschaftliche Potentiale des Alters. Stuttgart: Kohlhammer.
- Jacobs, K., Kuhlmey, A., Gress, S., Klauber, J., & Schwinger, A. (2018). Pflege-Report 2018. Heidelberg: Springer.
- Kruse, A. (2002). Gesund Altern. Stand der Prävention und Entwicklung ergänzender Präventionsstrategien. Schriftenreihe des Bundesgesundheitsministerums für Gesundheit. Band 146. Baden-Baden: Nomos.
- Oswald, W. D. (2000). Demenz. H.-W. Wahl, & C. Tesch-Römer içinde, Angewandte Gerontologie in Schlüsselbegriffen (s. 102-108). Stuttgart: Kohlhammer.
- Popp, I. (2006). Pflege dementer Menschen, 3., überarbeitet und erweiterte Aufl. Stuttgart: Kohlhammer.
- Rosenmayr, L. (2004). Zur Philosophie des Alterns. A. Kruse, & M. Martin içinde, Enzyklopädie der Gerontologie (s. 13-28). Bern, Göttingen, Toronto, Seattle: Huber.
- Saup, W. (1993). Alter und Umwelt. Eine Einführung in die Ökologische Gerontologie. Stuttgart: Kohlhammer Verlag.
- Schön, J. (2013). Arbeitsheft und Prüfungsvorbereitung Altenpflege, 2.Aufl. Stuttgart: Thieme.
- Schön, J. (2016). Altenpflege Lernkarten. Stuttgart: Thieme.
- Schröder, J., Pantel, J., & Förstl, H. (2004). Dementielle Erkrankungen – Ein Überblick. A.Kruse, & M.Martin içinde, Enzyklopaedie der Gerontologie: Alternsprozesse in multidisziplinärer Sicht (s. 224-239). Bern, Göttingen, Toronto, Seattle: Huber.
- Taneli, B. (2017). GeroPsikiyatri. İ. Tufan, & M. Durak içinde, Gerontoloji: Kapsam, Disiplinlerarası İş Birliği, Ekonomi, Politika (s. 197-241). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Tufan, İ. (2007). Birinci Türkiye Yaşlılık Raporu. Antalya: GeroYay.

- Tufan, İ. (2016). Bakıma Muhtaç - Türkiye'de Alzheimer Hastası Yaşlıların Bakımı. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Witterstätter, K. (2003). Soziologie für Altenarbeit - Soziale Gerontologie, 13.Aufl. (13 Aufl.). Freiburg im Breisgau: Lambertus.
- Zaksanis, K. K., Graham, S. J., & Campbell, Z. A. (2003). A meta-analysis of structural and functional brain imaging in dementia of the Alzheimer's type: a neuroimaging profile. Neuropsychology Review, 13, 1-18.

YÜRÜTME KURULU BASIN BÜLTENLERİ VE AÇIKLAMALARI

1- Narenciye'de Ranta ve Betonlaşmaya İzin Verilmemeli (18.01.2021)

Antalya Kent Konseyi, Narenciye Vakıf Çiftliği'nin kiraya verilmesi ve yapılaşmaya açılmasıyla ilgili olarak, "Ranta ve betonlaşmaya yol açabilecek bu gibi kiralamalar yapılmamalıdır" dedi.

Antalya Kent Konseyi, kiraya verilmesi ve yapılaşmaya açılması iddialarıyla yeniden gündeme gelen Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği'ni ele aldı. Antalya kent merkezinde bulunan, adını semte ve caddelere veren Narenciye'de "halı saha ve yapılaşma" yapıldığına ilişkin çevre sakinleri tarafından imza toplanarak Antalya Kent Konseyi'ne şikâyette bulunuldu. Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu, şikayet ve rant iddialarını görüşerek söz konusu alanla ilgili önerilerini sıraladı.

265 DEKARLIK YEŞİL ALAN

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Enstitüler tarafından kullanılan söz konusu alan 61 dekar ile 204 dekar olmak üzere toplam 265 dekarlık 2 bitişik parselden oluşuyor. 204 dekarlık büyük parsel 2018 yılında Kent Konseyi ve sivil toplum örgütlerinin itirazlarına rağmen Hamidiye Vakfı'na tahsis edildi. Hamidiye Vakfı'na ait olan bu alan yasal bazı zorunluluklardan dolayı Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından kiraya verildi. 61 dekarlık alan ise Vakıflar Bölge Müdürlüğünce bugünkü kiracıya kiralandı.

'RANTA KURBAN EDİLMEMELİ'

Kiracıların bahçenin bakımı ve iyileştirilmesi için özen göstermediğini tespit eden Tarım Çalışma Grubu, "Son olarak kiralayan kişi tarafından ticari bir alana dönüştürülmeye çalışıldığı, yaklaşık 10 dekarlık bir alandaki narenciye ağaçlarının söküldüğü ve alanın orta bölümünün çimlendirildiği tespit edilmiştir. Alan üzerine, ticari spor tesisi planlandığı, salon, halı saha, büfe ve kafe yapılacağı bilgileri ve duyumları alınmıştır. Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün merkez ve idari birimlerinin Aksu'ya taşınacağı, bu durumda şehrin merkezindeki bu yeşil alanın betonlaşabileceği, ranta kurban edilebileceği endişesi söz konusudur. Aynı yeşil alan içinde kiraya verilen bu alanın ticari faaliyetler için kullanılması ileride bütün alanın tehdit altında olacağı anlamına gelir" dedi.

'PARAYLA ÖLÇÜLEMEYECEK DEĞERDEDİR'

Narenciye'nin Türkiye'nin ilk damızlık narenciye bahçesi ve narenciye türleri gen merkezi olduğunu vurgulayan Tarım Çalışma Grubu, şu önerilerde bulundu:

"Söz konusu alan avokado ve pikan cevizinin damızlık parsellerinin olduğu, birçok tropik meyve türüne ev sahipliği yapan bir alandır. Bu alanın değeri parayla ölçülemeyecek kadar fazladır. Söz konusu alan günümüze kadar tarımsal amaçlar için kullanılmıştır. Sadece Antalya'ya değil, bütün Türkiye'ye hizmet etmiş ve etmeye devam edebilecek bitki çeşitliliğine sahip bir alandır. Antalya kent merkezinde, mezarlık alanları dışındaki yeşil dokunun kaldığı ender alanlardan birisidir. Antalya halkı için bu yeşil doku korunmalıdır. Ticari amaçla kullanımlara izin verilmemelidir. Ranta ve betonlaşmaya yol açabilecek bu gibi kiralamalar yapılmamalıdır. Yapıldı ise acilen iptal edilmelidir. Ağaçları sökülen yaklaşık 10 dekarlık alan tekrar ağaçlandırılmalıdır. Her 2 parselinde birleştirilerek, 1930 yılından beri bu alanı kullanan, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne tahsis edilmesi gerektiğini, bu sayede amacına uygun olarak, kent dokusunu bozmayacak bir şekilde kullanılabileceği düşüncesindeyiz."

'TİCARİ AMAÇLA KULLANILMAMALIDIR'

Antalya Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu, Vakıflarca kiraya verilen alanın mevcut tarımsal ve yeşil alan özelliğinin korunması gerektiğine de işaret ederek, "Ticari amaçla kullanımına izin verilmemelidir. Her türlü yapılaşmaya izin verilmemelidir. Yapılaşmaya veya ticari amaçla kullanıma izin veren sözleşmeler iptal edilmelidir. İlçe ve Büyükşehir belediyeleri yetki alanlarında, yeşil alan içinde, yeşil alan dokusunu bozacak, ticari faaliyetler için

ruhsat vermemelidirler. Bitki gen kaynakları hayati önemdedir. Mutlaka korunmalıdır. Söz konusu yaklaşık 61 dekarlık Karakaş Narenciye Vakıf Çiftliği arazisinin de kamu kurumu olan Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün kullanımına tahsis edilmesi gerektiği üşüncesindeyiz" görüşlerine yer verdi.

2- Açık Alanda Yürütme Kurulu Toplantısı (19.01.2021)

Antalya Kent Konseyi, 2021 Ocak Ayı Yürütme Kurulu Toplantısını Açık Alanda Yaptı. Toplantıda Kentin Önemli Konuları Görüşüldü.

Antalya Kent Konseyi, kent gündeminde yer alan önemli konuları açık alanda gerçekleştirdiği yürütme kurulu toplantısında ele aldı. Yürütme kurulu toplantısı, Antalya Kent Konseyi'nin bulunduğu Atatürk Parkı'nda yapıldı. Yürütme kurulu üyeleri, sosyal mesafeye dikkat ederken maskelerini de takmayı ihmal etmedi.

KENTİN ÖNEMLİ KONULARI

Yürütme kurulu toplantısında kent gündeminde yer alan Düden Çayı'ndaki kirlilik, Kızıllı Katı Atık Depolama Alanı'nda yaşanan çevresel sorunlar, rant tehdidi altındaki Narenciye Vakıf Çiftliği, Korkuteli Dereköy'de açılması planlanan kömür ocağı, Lara Kent Parkı'nın çöplüğe dönüşmesi ve kumullarına zarar verilmesi, Balbey Koruma Eksenli Yenileme Projesi konuları ele alındı. Düden Çayı'ndaki kirlilikle ilgili yerinde inceleme yapılmasına karar verilirken, Narenciye alanının kent için önemine işaret edilerek, bu bölgenin BATEM'e dâhil edilerek korunması gerektiği vurgulandı.

'KENT GÜNDEMİNDE TUTULACAK'

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, yürütme kurulu toplantısında önemli konuları ele almak üzere bir araya geldiklerini belirterek, "Gündeme alınan konular ayrı ayrı ele alınacak, ilgili kurumların katılımıyla yetkili kurumlardan da bilgi alınarak oluşturulan görüşler kamuoyu ile paylaşılacaktır. Düden Çayı'ndaki kirlilik ve Lara Kent Parkı'ndaki sorunlarla ilgili ayrıntılı bir toplantı ve çalışma yapılacak. Narenciye'nin de kent gündeminde tutulması ve BATEM kapsamına bir bütün olarak korunması için gerekli çalışmalar yürütülecektir" dedi.

3- Antalya'ya Yakışan Pazaryerleri Planlanmalı (28.01.2021)

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, halkın rahatlıkla erişebileceği, trafik ya da otopark sorunu yaşanmayan kente yakışır pazaryerlerinin planlanması gerektiğini söyledi.

Antalya Kent Konseyi Sürdürülebilir Tüketim ve Tüketici Hakları Çalışma Grubu'nun kuruluş yılından (1997) bu yana önerileri doğrultusunda ilçe belediyeleri tarafından birçok pazaryeri yapıldı. Pazaryerlerinin hayata geçirilmesiyle birlikte birçok olumsuzluk sona erdi. Ancak plansız yapılan pazaryerlerinde başka sorunlar baş göstermeye başladı. Birçok pazaryeri çevresinde trafik sorunu ve araç otopark sorunu yaşanıyor. Pazarcı esnafı, tüketiciler ile pazaryeri çevresinden geçmek zorunda kalan sürücüler büyük sıkıntı yaşıyor.

YERİ DOĞRU BELİRLENMELİ

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, pazaryerleri çevresinde yaşanan trafik sorununun iyi bir planlamayla aşılabileceğini söyledi. Pazaryerlerinin artık sadece mahalle sakinlerine değil, neredeyse ilçe geneline hizmet verdiğini hatırlatan Kurt, bu gerçeğin göz önünde bulundurularak pazaryerlerinin konumunun doğru belirlenmesi ve iyi bir planla hayata geçirilmesi gerektiğini ifade etti. Pazaryerlerine halkın rahatlıkla erişebilmesi gerektiğine işaret eden Kurt, trafik ya da otopark sorunu yaşanmayan, kente yakışır pazaryerlerinin planlanması gerektiğini söyledi.

YAKININA OTOPARK DA PLANLANMALI

Pazar kurulan günlerde kapalı pazaryerleri çevresinde yolun iki yanına araçların gelişigüzel park etmesi nedeniyle büyük bir trafik karmaşası yaşandığını vurgulayan Kurt, acil bir durumda ambulans veya itfaiye araçlarının bile pazaryerinin bulunduğu cadde veya sokaktan geçmekte sorun yaşadığına işaret ederek, "Pazaryerlerinin yakınına otopark da

planlanmalıdır. Pazaryerine alışverişe araçlarıyla gelen vatandaşlar da pazaryerinin çevresinden aracıyla geçmek zorunda kalan sürücüler de trafik sorunu yaşamamış olurlar" diye konuştu.

YAKININA OTOPARK DA PLANLANMALI

Pazar kurulan günlerde kapalı pazaryerleri çevresinde yolun iki yanına araçların gelişigüzel park etmesi nedeniyle büyük bir trafik karmaşası yaşandığını vurgulayan Kurt, acil bir durumda ambulans veya itfaiye araçlarının bile pazaryerinin bulunduğu cadde veya sokaktan geçmekte sorun yaşadığına işaret ederek, "Pazaryerlerinin yakınına otopark da planlanmalıdır. Pazaryerine alışverişe araçlarıyla gelen vatandaşlar da pazaryerinin çevresinden aracıyla geçmek zorunda kalan sürücüler de trafik sorunu yaşamamış olurlar" diye konuştu.

KENTİMİZİ DÜZENSİZ HALE GETİRİYOR

Sürdürülebilir Tüketim ve Tüketici Hakları Çalışma Grubu'nun bu konuda önemli önerilerinin olduğunu ve ilgili kurumlara bu önerileri ilettiklerini de kaydeden Kent Konseyi Başkanı Kurt, "Plansız pazaryerlerinin kurulması kentimizi düzensiz hale getiriyor. Pazaryerlerinin konumlandırılması planlı ve mevzuata uygun yapılmalı, fiziki şartları düzenli hale getirilmelidir. Pazaryerlerinin denetimi de büyük önem taşımaktadır. Sağlıklı ve hijyen koşullarının sağlandığı güvenli pazaryeri her yurttaşın hakkıdır" dedi.

KURUMLARARASI İŞBİRLİĞİ

Sürdürülebilir Tüketim ve Tüketici Hakları Çalışma Grubu, pazaryerlerindeki sorunların çözümü ve modern pazarlarların oluşturulması için daha önce Antalya Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü ile Antalya Semt Pazarcıları Esnaf Odası'nın birlikte çalışmaları gerektiğini hatırlatarak, şu önerilerde bulundu:

- Pazar yerlerinin konumlandırılması planlı ve mevzuata uygun yapılması
- Kapalı pazaryerleri yaygınlaştırılması
- Etiket denetimlerinin yetkililerce düzenli olarak yapılması
- Pazaryerlerinin şeffaflığı için elektronik tartıların, ilgili kurumlarca ayrıca pazaryerlerinin giriş ve çıkış noktalarına konulması
- Pazaryerlerinin; pazarın kurulduğu günler dışında halkın aktif olarak kullanabileceği şekilde düzenlenmesi (Örneğin; spor, sergi, v.b. aktiviteler için de kullanılmalıdır.)
- Pazaryerlerinde park sorunun çözümü için pazaryerlerinin etrafında park alanları yeterli düzeyde ayrılması
- "Üretici-Çiftçi Pazarları" oluşturulması ve yaygınlaştırılması
- Açıkta satılan gıdaların denetimleri arttırmalı, bu denetimler numune alınarak yapılmalı

4- Antalya İçin 3 Acil Adım (15.02.2021)

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, kentin depreme hazır olması için acil yapılması gereken 3 adımı açıkladı:

1. Tüm kentin jeoloji raporu yeniden hazırlanarak imar planı güncellenmeli.
2. Deprem master planı eksiksiz olarak tamamlanmalı ve uygulanmalı.
3. Bu raporlar tamamlandıktan sonra kentsel dönüşüm planlaması yapılmalı.

Türkiye'nin gerçeği depremle ilgili bir çalışma yapan Antalya Kent Konseyi, acilen atılması gereken adımlar konusunda uyardı. Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, deprem felaketinden korunmanın tek yolunun, yerleşim alanlarını ve şehirleri jeolojik olarak güvenli zeminler üzerine kurmak ve binaları da zemin çalışmalarıyla elde edilecek parametrelere uygun olarak inşa etmek olduğunu söyledi.

'DEPREM YILLARCA DİKKATE ALINMAMIŞ'

Depremlerdeki maddi kayıpların büyük bir bölümünün yanlış yer seçimi ve kötü yapılaşma olduğu gerçeğinin gözardı edilmemesi gerektiğine dikkat çeken Semanur Kurt,

"Antalya'da yapılmış olan binalarda 1975 yılına kadar deprem hesabı dikkate alınmamıştır. 1985'e kadar deprem kısmen dikkate alınmış, 1996 yılına kadar 4'üncü derece, 1996'dan sonra da 2'nci derece deprem bölgesi olarak statik hesaplar yapılmıştır" diye konuştu.

'YENİ BİR RAPOR HAZIRLANMADI'

Antalya'da 2002 yılında 3 bin 500 hektar olan imar alanının 2 bin 500 hektarını kapsayan kısmının raporunun hazırlandığını ancak geçen 20 yıllık süre zarfında yeni bir rapor hazırlanmadığına işaret eden Kurt, "Bu rapor çok tartışılmış, eksikleri ortaya konulmuştur. Bu rapora göre imar planları hazırlanmıştır. Bugün kentin imar alanı yaklaşık 260 bin hektardır. 2002'den sonra eleştirileri dikkate alan ve de genişleyen imar alanları için yeni bir rapor hazırlanmamıştır" dedi.

ÖNLEMLERDE KIRILMA NOKTASI

1999 Gölcük depreminden sonra çıkarılan yönetmeliklerle depreme karşı alınması gereken önlemlerin uygulanmaya konulduğunu hatırlatan Kurt, "Depremle ilgili parametreler de bu yönetmeliklerde verilmiştir. Zeminlerin tüm mühendislik değerleri kesin olarak belirlenebilir. Gölcük depreminden sonra 31 Ocak 2000 tarih ve 2023 sayılı genelgesinde; imar planına esas jeoloji raporu hazırlanana kadar inşaatlar durdurulmuştur" diye konuştu.

ACİLEN YAPILMASI GEREKENLER

Kent Konseyi Başkanı Kurt, Antalya'nın depreme hazır olması için acilen yapılması gerekenleri ise şu 3 madde halinde sıraladı:

1. Tüm kentin imar alanını kapsayan İmar planına esas jeoloji raporu yeniden hazırlanarak imar planı güncellenmelidir.
2. Deprem master planı eksiksiz olarak tamamlanmalı ve uygulanmalıdır.
3. Bu raporlar tamamlandıktan sonra kentsel dönüşüm planlaması yapılmalıdır.

5- Antalya'nın Nüfus Artış Hızında Pandemi Etkisi (23.02.2021)

Antalya'nın nüfus ve göç verilerini yorumlayan Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, "Pandemi dünyayı her alanda etkiledi. Antalya'nın nüfus artış hızında da dünyayı saran pandemi etkisi net bir şekilde görülüyor" dedi.

Antalya'nın nüfus ve göç verileri Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklandı. Kent Konseyi Toplum Çalışma Grubu da TÜİK'in açıkladığı Antalya'nın nüfus ve göç verilerini bir rapor halinde değerlendirdi. Çalışmada Antalya'nın nüfus artış hızında geçen yıllara göre dikkat çeken bir düşüş yaşandığı gözlemlendi.

BİNDE 34,6'DAN BİNDE 14,5'E DÜŞTÜ

Türkiye'de nüfus artış hızı 2019 yılında binde 13,9 iken, 2020 yılında binde 5,5 olarak gerçekleşti. Antalya'da ise 2015 yılında binde 29,22 olan yıllık nüfus artış hızı 2019 yılında binde 34,6'ya yükseldi. Ancak nüfus artış hızı, dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisinin yaşandığı 2020 yılında binde 14,5'e düştü.

YABANCI NÜFUS SAYISI DA AZALDI

Pandemi, Antalya'da yaşayan yabancı nüfusunda da azalmaya neden oldu. Yabancı nüfus sayısı toplamda yüzde 8,1 azalarak 94 bin 294 oldu. Verilere göre 2020 yılında Antalya'da yabancı uyruklu nüfusun en fazla olduğu ülkeler Rusya, Kazakistan ve Almanya şeklinde sıralandı. En fazla yabancının yaşadığı ilçeler ise Alanya, Muratpaşa ve Konyaaltı…

'PANDEMİNİN ETKİSİ GÖRÜLÜYOR'

Antalya'nın nüfus ve göç verilerini yorumlayan Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, "Coronavirüs, 2020 yılında bütün dünyayı hemen hemen her alanda etkiledi. Bu etki 2021 yılında da devam ediyor. Evet, Antalya göç almaya devam ediyor ancak Antalya'nın nüfus artış hızında pandeminin etkisi net bir şekilde görülüyor" diye konuştu.

TURİZM KENTİ VE ÜNİVERSİTE

2000 genel nüfus sayımında bir milyon 719 bin 751 olan Antalya nüfusunun 2020'de 2,5 milyonu aştığı ve 2020 yılında gelen göçün yaş grubuna bakıldığında lise ve lisans mezunu

olan 15-40 yaş aralığının fazla olduğu dikkat çekti. Kent Konseyi Başkanı Kurt'a göre bunun nedeni Antalya'nın turizm bölgesi olmasından dolayı yaratılan iş imkânı ve üniversite okumak için gelenler…

KOMŞU İLLERİN ETKİSİ

1980'lerden itibaren aldığı göçün iller bazında sıralanışına bakıldığında Antalya'nın 5'inci sırada olduğunu ve Antalya'nın en büyük göçü İstanbul'dan, daha sonra sırasıyla Ankara, Konya, Şanlıurfa, Isparta, Burdur ve İzmir'den aldığını hatırlatan Kurt, "Ancak nüfusu büyük olan İstanbul ve Ankara bu sıralamanın dışında bırakıldığında Antalya'nın sınır komşusu Konya, Burdur ve Isparta'dan önemli sayıda göç aldığı görülüyor" dedi.

NELER YAPILMALI?

Semanur Kurt, kamu kurum ve kuruluşlarından oluşan Toplum Çalışma Grubu'nun önerileri doğrultusunda nüfus artışı ve göç ile ilgili neler yapılacağıyla ilgili şunları söyledi: "Çocuk, genç, yaşlı için ayrı ayrı göçmen politikası oluşturulmalı. İstatistiksel veri için idari kararlar alınmalı. Tüm illerde göç idarelerine tam yetki verilmeli, gelen göçmenlerin kayıt altına alınmaları ve her türlü bilgileri için tek bir baş olmalı. İl yönetiminin ve yerel yönetimlerin göçün getirdiği her türlü sorun ve sıkıntılara karşı öngörüsünün ve stratejik planları hazırlanmalı."

6- Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu'ndan Karacaören Açıklaması (25.02.2021)

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, Karacaören Barajı'ndan Antalya'nın içme suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla DSİ tarafından 26 Şubat 2021 tarihinde düzenlenecek ihaleyle ilgili yazılı açıklama yaptı. İhalenin iptal edilmesi gerektiğinin belirtildiği açıklamada halkın sağlığını ve kent yaşamını olumsuz etkileyecek her türlü çalışmadan uzak durulması gerektiği kaydedildi. Açıklamada şöyle denildi:

"KAMUOYUNA DUYURU"

Antalya, Burdur ve Isparta üçgeninde yer alan Karacaören Barajı'ndan Antalya'nın içme suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla 2014 yılında temeli atılan ancak yarım kalan isale hattının yeniden ihaleye çıkarıldığı basında yer almıştır.

Yüzde 25'i tamamlandığı belirtilen 43 kilometrelik isale hattıyla Varsak Mahallesinde yapılması planlanan arıtma tesisinin ihalesi 26 Şubat 2021 tarihinde Ankara'da Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü'nde yapılacaktır.

Antalya, Burdur ve Isparta'dan bilim insanları, mühendisler, çevreciler, meslek odaları Karacaören Barajı'ndan içme suyu temin edilemeyeceğini, bunun halk sağlığı açısından sakıncalarını yıllardır dile getirmektedir.

Isparta Deri Organize Sanayi Bölgesi başta olmak üzere çevrede bulunan mermer ocaklarının atıkları Karacaören Barajı'na akıtıldığı yıllardır söylenmektedir.

Ancak bu gerçekliğe rağmen öyle anlaşılıyor ki ilgili kurum bu ihaleyi yapmaktan vazgeçmemektedir.

Basında yer alan haberlere göre, DSİ tarafından ihaleye çıkarılacak olan proje kapsamında Karacaören Barajı'nda yapılan su analizlerine göre, çinkodan siyanüre, arsenikten kurşuna birçok ağır metal kirliliğinin bulunduğu yer almaktadır.

Antalya Kent Konseyi kuruluşundan bu yana, yaklaşık 24 yıldır, bu konu Altyapı ve Çevre Çalışma gruplarının gündeminde hep yer almıştır ve Genel Kurul kararlarıyla ilgili kurum ve kuruluşlar uyarılmıştır.

Antalya Kent Konseyi olarak uyarıyoruz: 26 Şubat 2021 tarihli ihale iptal edilmelidir. Karacaören Barajı'ndan içme suyu temin etme projesinden vazgeçilmelidir. Halkın sağlığını ve kent yaşamını olumsuz etkileyecek her türlü çalışmalardan uzak durulmalıdır.

Antalya'nın içme suyu için alternatif birçok kaynak bulunmaktadır. Bu kaynaklar, düzenlenecek sempozyumlarla akılcı ve bilimsel yöntemlerle belirlenmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

7- Atatürk'ün Antalya'ya Gelişinin 91'inci Yıldönümünün Kıvancını Yaşıyoruz. (06.03.2021)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder **Mustafa Kemal Atatürk**'ün **Antalya**'ya gelişinin **91'inci yıldönümü**nü kutluyoruz.

6 Mart 1930 tarihinde Atatürk'ün Antalya'ya geleceği haberi kentte büyük sevinç ve heyecan yaratmıştır. Aynı heyecanı ve sevinci neredeyse bir asır sonra bugün de yaşamaktayız.

6 Mart günü Antalya'yı karadan ve denizden gezip inceleyen Atatürk, karla kaplı Beydağları'nı uzun uzun seyrettikten sonra gözlemlerini bu vecizeyle dile getirmiştir.

Büyük önder Atatürk'ün Antalya'ya gelişinde “**Hiç şüphesiz ki Antalya dünyanın en güzel yeridir**” sözüyle kentimize olan hayranlığını en iyi şekilde ifade etmiştir.

Pandemi süreci nedeniyle bu anlamlı günümüzle ilgili istenilen etkinlik ve programlar düzenlenemeyebilir ancak Ata'mızın kentimize gelişinden duyduğumuz haklı gurur ve sevinci yaşamaktayız.

Hiç şüphesiz ki Antalya, Ata'mızın ziyaretinin verdiği heyecan ve gururu belleğinde hep yaşatacaktır.

Barışı ve sevgiyi Anadolu'nun öznesi haline getiren Atatürk'ü bu vesileyle bir kez daha saygı ve minnetle anıyoruz.

8- Antalya'nın 3 Önemli Gündemi Kent Konseyi'nde Görüşüldü (18.03.2021)

Antalya gündeminde uzun süredir yer alan Düden Çayı'ndaki kirlilik, Konyaaltı Sahili'ndeki işgal ve kaçak yapılar ile falezlerin ışıklandırılması konuları Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nda tartışıldı.

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, kentin gündeminde yer alan konuları görüşmek amacıyla toplandı. Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda pandemi koşulları gözetilerek yapılan Mart ayı Yürütme Kurulu toplantısında Düden Çayı'ndaki kirlilik, Konyaaltı Sahili'ndeki işgaller ve kaçak yapılar ile falezlerin ışıklandırılması konuları görüşüldü. Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt'un başkanlığında yapılan toplantıda, görüşülen konularla ilgili rapor hazırlanması, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve hazırlanacak raporların ilgili kurumlara gönderilmesi kararlaştırıldı.

DÜDEN ÇAYI'NDAKİ KİRLİLİK

Toplantıda Yürütme Kurulu üyelerinden oluşan komisyon tarafından hazırlanan 'Düden Çayı'ndaki Kirlilik' konulu bir sunum yapıldı. Sunumda Düden Çayı'ndaki sorunun bir kokuyla ortaya çıktığı belirtilerek, geçmiş yıllarda benzer bir problemin yaşandığı ve Mart 2015 tarihli grup raporlarına yansıdığı vurgulandı. Toplantıda o raporun bugün yaşanan durumu da özetlediği ifade edildi. Düden Çayı'nda meydana gelen ve balık ölümlerine neden olmasından dolayı ülke gündeminde tartışma yaratan konuyla ilgili sunumda önemli tespitler yer aldı. Toplantıda konuyla ilgili bir rapor hazırlanarak ilgili kurumlara gönderilmesi ve kamuoyuyla paylaşılması kararlaştırıldı.

KONYAALTI SAHİLİ'NDEKİ İŞGALLER

Kent Konseyi Yürütme Kurulu toplantısının bir diğer önemli konusu ise Konyaaltı Sahili'ndeki işgaller ve kaçak yapılar oldu. Konuyla ilgili Yürütme Kurulu Üyesi Mimar Recep Esengil tarafından bilgi verildi. Konyaaltı Sahili ile ilgili alan yönetimi bulunduğu ancak bunun yıllardır uygulanmaması eleştiri konusu oldu. Konyaaltı Sahili'nin seçimden önce ve sonra devam eden işgaller ve kaçak yapılaşmadan dolayı giderek daha kötüye gittiğini vurgulayan Recep Esengil, bu konuda ilgili kurumların gerekli denetimleri yapmasından öte, uygulamalara dikkat edilmesi gerektiğine işaret etti. Konyaaltı Sahili'ndeki ulaşım ve

otopark sorunu ile sahil alanının halkın kullandığı alanlarının giderek daralması da gündeme getirilerek, bu konuda yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması ve bir politika üretilmesi gerektiği belirtildi.

FALEZLERİN IŞIKLANDIRILMASI PROJESİ

Kentte tartışma yaratan falezlerin ışıklandırılması önerisi de Yürütme Kurulu'nda görüşüldü. Konuyla ilgili Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nihat Dipova tarafından bir değerlendirme yapıldı. Ortada henüz bir ışıklandırma projesinin olmadığı hatırlatılırken, bu önerinin bilimsel bir çalışma yapılmadan hayata geçmesi durumunda bölgedeki flora ve ekosistem başta olmak üzere doğal yapının zarar göreceği vurgulandı. Benzer projenin geçmişte de kentin gündemine getirildiğinin hatırlatıldığı toplantıda, geçmiş dönemlerde Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bu projenin falezlere ve doğal yaşama vereceği zararlara ilişkin bir rapor sunulduğu kaydedildi. Falezlerin ışıklandırılmasıyla ilgili bilimsel bir çalışma yapıldıktan sonra bu projenin hayata geçirilip geçirilmeyeceğine karar verilmesi gerektiğinin daha doğru bir yaklaşım olacağı ifade edildi.

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, yapılan sunumlar ve değerlendirmeler için Yürütme Kurulu üyelerine teşekkür etti.

9- Kentsel Dönüşüm Uyarıları (27.04.2021)

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Türkiye'nin birçok kentinde olduğu gibi Antalya'da da yapılan kentsel dönüşüm projeleriyle ilgili önemli uyarılarda bulundu.

Kentsel dönüşüm projeleri Antalya başta olmak üzere Türkiye genelinde birçok kentte hayata geçiriliyor. Ancak kentsel dönüşüm projelerinin birçoğunda büyük sorunlar yaşanıyor. Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, kentsel dönüşüm projelerinin sorunsuz uygulanabilmesi ve hak sahiplerinin mağdur edilmemesi için öncelikle yasal düzenlemelerin sağlıklı bir zemine oturtulması ve eksiksiz uygulanması gerektiğini vurguladı.

'PLANLAMA SÜRECİ ÇOK BOYUTLU ELE ALINMALI'

Yasal düzenlemenin sağlıklı bir zemine oturtulmasının ardından planlama sürecinin de çok boyutlu ele alınarak tüm faktörlerin değerlendirilmesi gerektiğini savunan Semanur Kurt, "Birçok kentsel dönüşüm projesi iyi niyetle başlıyor olabilir. Ancak sonuçları kentin kültürel ve doğal yapısı gözönünde bulundurulduğunda kötü sonuçlar doğurabiliyor. Kaş yapalım derken göz çıkarmayalım. Dönüşüm hedeflenirken rant bölüşümüne fırsat verilmemeli" dedi.

'İKLİMSEL KOŞULLAR DA GÖZETİLMELİ'

Antalya'nın doğal ve tarihi yapısıyla turizme katkı sağladığını vurgulayan Kurt, projelerde yerelin özelliklerini yansıtan, kent kimliğini yaşatacak iklimsel özellikleri gözeten sürdürülebilir projelere önem verilmesi gerektiğine işaret etti. Sıcak bir kent olan Antalya için kuzey güney koridorları oluşturulup planlama çalışmalarına aktarılması gerektiğini belirten Kurt, Antalya için farklı imaj unsurları ve kente özgü önerilerin önemini de vurguladı.

'ANTALYA'NIN SİLUETİ BOZULMAMALI'

Kentsel dönüşüm çalışmalarında Antalya'nın tüm değerlerinin korunmasına özen gösterilmesi gerektiğini de ifade eden Kurt, "Üst ölçekli planlarda öngörülen nüfus projeksiyonları Kentsel Dönüşüm Master Planı için de geçerlidir. Nüfus ve yoğunluk artırımları kentsel dönüşümün bir sonucu olmamalıdır. Antalya için kentsel dönüşümün temel ilke ve stratejilerinin öncelikle belirlenmesi gereklidir. Böylece Antalya'nın silueti de bozulmamalıdır" diye konuştu.

'ALTYAPI İHMAL EDİLMEMELİ'

Altyapı konusunda da uyaran Kurt, "Dönüşüm bölgelerinde içme suyu, kanalizasyon, doğalgaz, telefon, internet, elektrik gibi altyapı fonksiyonları da yenilenmelidir. Nüfus yoğunluğu artışı öngörülen bölgelerde nüfusun getireceği ilave kapasite artışı karşılanacak şekilde kurumlar arası koordinasyon sağlanmalı ve altyapı planlaması oluşturulmalıdır. Kentin altyapı planlaması ile ilgili kurumlararası işbirliği sağlanmalıdır" dedi.

STRATEJİ VE PLANLAMA POLİTİKASI

1999 öncesi yapılmış, ruhsatlı ve zamanın getirdiği yapılaşma koşullarını sağlamış her binayı kentsel dönüşüme girmesi gereken yapı olarak nitelendirmek ve bunu bir kıstas olarak ele almanın yanlış olduğunu belirten Kurt, 1999 öncesi yapılan yapıların güvensiz ve çürük olduğunu söyleyebilmek için belirli kıstas ve analizlerle bunun tespit edilmesi gerektiğini söyledi. “Bir strateji ve planlama politikası gözetilmeli” diyen Kurt, şunları söyledi:

“1999 öncesi yapılan zamanın şartlarının çok üstünde malzeme ve yapı kalitesine sahip binalar bulunduğu gibi günün koşullarına göre güvenli olmayan yapılar da var. Bunu tespit etmek için farklı analiz yöntemlerine ihtiyaç var. Dönüşüm alanlarının yeniden yapılanmasında konut alanlarının güvenli ve sağlıklı bir yaşam alanı niteliğine kavuşması için sosyal ve teknik altyapı tesisleri ile çalışma alanlarına yönelik kararlar birlikte ele alınmalı ve standartlar sağlanmalıdır.”

'GAYRİMENKUL ODAKLI ZARAR VERİR’

Kentsel mekânın ekonomik, sosyal, fiziksel ve çevresel koşullarını iyileştirmeye yönelik strateji ve eylemlerin bütününü ifade ettiğini anlatan Kurt, “Planlama süreci teknik ve bilimsel analizleri içermesi, katılımcı, çok aktörlü, çok kapsamlı olmalı. Bölgenin doğal, kültürel, sosyal yapısına saygılı geçmiş değerlerini hiçe saymayacak politikalar oluşturulmalı. Türkiye ve dünya örnekleri göstermiştir ki sadece gayrimenkul odaklı, ayrıcalıklı imar hakkı sağlamaya yönelik ve bina temeline oturulan kentsel dönüşüm politikaları uzun vadede kente zarar vermektedir. Bu çalışmalarda temelde rant artışını değil, can güvenliğinin sağlanmasını ve yaşam düzeyinin yükseltilmesi amaçlanmalıdır” dedi.

'ANTALYA'NIN HATA YAPMA LÜKSÜ YOK’

“Antalya gibi zengin doğal ve kültürel değerlere sahip bir turizm kentinin diğer kentlerde yapılan hataları yapma lüksü bulunmamaktadır” diyen Semanur Kurt, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu bakımdan Antalya kentsel dönüşüm alanlarının belirlenmesi ve müdahale yöntemlerinin saptanmasını içeren çalışmanın yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları, üniversite, kamu özel sektör katılımcılarıyla sürecin sağlıklı bir şekilde devam ettirilerek, çalışmanın daha da geliştirilmeye ve üzerinde çalışılmaya ihtiyacı bulunmaktadır.”

10- Yamansaz ve Kent Müzesi Konsey'in Gündeminde (02.06.2021)

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, kesin korunacak hassas alan ilan edilen Yamansaz Sulak Alanı ile Kent Müzesi çalışmalarındaki son gelişmeleri ele aldı.

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, geçen ay kesin korunacak hassas alan ilan edilen Yamansaz Sulak Alanı ve Kent Müzesi ile ilgili son gelişmeleri görüştü. Yürütme Kurulu Haziran ayı toplantısı pandemi koşulları göz önünde bulundurularak maske-mesafe-hijyen k urallarına uyularak açık alanda gerçekleştirildi. Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt başkanlığında yapılan toplantıda kentin gündeminde uzun yıllardır yer alan Yamansaz Sulak Alanı ile Karaalioğlu Parkı'nda yapımı sürdürülen Antalya Kent Müzesi görüşüldü.

ÇALIŞMA GRUPLARI RAPOR HAZIRLAYACAK

Yamansaz Sulak Alanı ile ilgili Antalya Kent Konseyi Altyapı Çalışma Grubu Başkanı Nihat Dipova tarafından Yürütme Kurulu'na bilgi verildi. Yamansaz Bataklığı Doğal Sit Alanı'nın 8 Mayıs 2021 tarihinde koruma statüsünün yeniden değerlendirilerek kesin korunacak hassas alan olarak yeniden tescil edildiğine ilişkin Cumhurbaşkanı kararının Resmi Gazete'de yayımlandığı hatırlatıldı. Bu kararla ilgili hukuki yönden neler yapılabileceğine ilişkin Altyapı, İmar, Tarım, Afet ile Çevre olmak üzere 5 çalışma grubunun toplantı yaparak rapor hazırlanmasına karar verildi.

ANTALYA KENT MÜZESİ SÜRECİ DE GÖRÜŞÜLDÜ

Toplantıda Antalya'da yıllardır hayata geçirilmesi için çalışılan Kent Müzesi de görüşüldü. Yürütme Kurulu üyeleri, Kent Müzesi'nin yıllardan beri Kent Konseyi'nin gündeminde yer aldığını hatırlatarak, bu konuda yoğun çalışmalar yaptıklarını ve Antalya Büyükşehir

Belediyesi'ne önerilerde bulunduklarını vurguladı. Gelinen noktada neler yapılması gerektiği Yürütme Kurulu'nda tartışıldı. Toplantıda Kent Müzesi ile ilgili süreci anlatan ve kamuoyunu doğru bilgilendiren bir basın açıklaması yapılması kararlaştırıldı.

11- Kent Konseyi Yürütme Kurulu'ndan Antalya Kent Müzesi Açıklaması (03.06.2021)

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, Antalya Kent Müzesi ile ilgili basın açıklaması yaptı. Açıklamanın tam metni şöyle:

ANTALYALILARIN 20 YILDIR YAPMAYA ÇALIŞTIĞI KENT MÜZESİ RAFA MI KALDIRILDI?

Antalya Kent Konseyi olarak Muratpaşa'daki Kapalı Spor Salonu'nun eski işlevine yeniden kavuşturulmak üzere yapılan çalışmaları hayretle ve kaygıyla izlemekteyiz. Oysa bu yapı 2000 yılından beri kent belleğindeki silueti korunarak çalışmaları sürdürülen **Antalya Kent Müzesi'nin ana sergi mekânını oluşturarak "Başlangıçtan Bugüne Antalyalılar Sergisi"ne ev sahipliği yapmak üzere Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne tahsis edilmiş ve bu amaca uygun olarak sağlamlaştırma çalışmalarına başlanmıştı.**

Kısaca hatırlamakta yarar görüyoruz: Bekir Kumbul'un bundan 20 yıl önceki başkanlığında eski belediye binasının Antalya Kent Müzesi yapılması gündeme geldi. Menderes Türel'in ilk başkanlık döneminde çok sayıda bilim insanının katılımıyla Müze'nin kavramsal çerçevesi oluşturuldu ve Türkiye'nin en geniş alana yayılı Kent Müzesi'nin "Başlangıçtan Bugüne Antalyalılar", "Antalya Evlilik ve Aile Tarihi", "Antalya'nın Mutfak Kültürü" ve "Antalya'nın Doğası" olmak üzere 4 ana sergisi olmasına karar verildi. 2009-2014 arasında başkanlık yapan Mustafa Akaydın döneminde Kent Belleği Merkezi yeniden açıldı ve "Evlilik ve Aile Tarihi Sergisi"ne ev sahipliği yapacak olan Bülent Ecevit Kültür Merkezi tamamlandı. Menderes Türel'in ikinci dönemindeyse Antalya Kent Konseyi'nin ve uzman müzecilerin dâhil olduğu onlarca toplantıyla sergi senaryoları ve iç mekân tasarımlarıyla birlikte mimari projeler tamamlandı. Konseyimiz, Başkanın önerisi üzerine aktif olarak tüm toplantılara katıldı ve gerekli her türlü katkıyı verdi.

2019'da Antalya'yı yönetmek üzere seçilen yeni başkan Muhittin Böcek ve çalışma arkadaşlarının artık sadece uygulama safhasını gerçekleştirmesi beklenirdi fakat kendileriyle bugüne kadar Antalya Kent Müzesi Projesi gündemiyle bir toplantı yapmak mümkün olmadı. Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin bu konudaki karar sürecine Antalya Kent Konseyi ve STK'ları dâhil etmediği görülüyor. Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kent Konseyi ve STK'ları sürecin dışında tutma hakkına sahip olmakla birlikte, Antalyalıları kendi geçmişlerinden uzaklaştırma hakkına sahip değildir. Bu yaklaşım, mevcut yönetimin "Biz Birlikte Yaparız" sloganıyla da bağdaşmamaktadır.

Antalya, Tarihi Kentler Birliği'nin kurucu üyesidir ve bu Birliğin 150'den fazla üye kentinin ve ilçesinin birer Kent Müzesi bulunmaktadır. Antalya'nın da bir Kent Müzesi'ne şu iki önemli nedenden ötürü ihtiyacı vardır: 1. Kentlinin kendi geçmişini ve ortak hafızasını koruyarak gelecek nesillere aktarmak ve 2. Kent merkezine daha fazla ziyaretçinin geleceği bir çekim merkezi yaratarak kentin ekonomisine katkıda bulunmak. Karaalioğlu Parkı içindeki açık ve kapalı alanlar bu iki hedefe ulaşmak için eşsiz bir fırsat sunmaktadır.

İyi bilinmelidir ki 20 yıldır onlarca bilim insanın yüzlerce toplantıyla emek harcadığı **Antalya Kent Müzesi bütüncül bir konsepttir ve parçalanamaz. Bugüne kadar harcanan paraları, emekleri ve enerjiyi yok sayarak bu konseptin bir parçasını asıl proje alanının dışına taşıma gayreti içinde olunursa Antalya Kent Konseyi bunun karşısında olacaktır.** Elde sadece "dijital" malzeme bulunduğuna dair yayılan haberler de art niyetlidir.

Bu durumda Antalya'yı nasıl bir kültür ve sanat kenti yapacaklarını da anlamış bulunmaktayız.

Antalya Kent Müzesi bağlamında son dört dönemde hangi yönetimlerin nasıl bir katkıda bulunduklarını yukarıda sıraladık. Bugünkü Antalya Büyükşehir Belediyesi yönetimi tüm 20 yıllık birikimi yok sayarsa Antalya'ya büyük haksızlık etmiş olacaktır.

Antalya Kent Konseyi, Kent Müzesi çalışmaları içerisinde olmasa da sürecin yakından takipçisi olacaktır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

12- Kent Konseyi'nden Lara Kent Parkı ve Yamansaz'a İnceleme Gezisi (17.06.2021)

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyeleri, yıllardır kent gündeminde yer alan Lara Kent Parkı ve koruma statüsü Cumhurbaşkanı kararnamesiyle değiştirilerek alanı daraltılan Yamansaz'a inceleme gezisi düzenledi.

Antalya Kent Konseyi, Muratpaşa ilçesi sınırlarındaki kentin önemli değerleri olan Lara Kent Parkı ve Yamansaz'ı gündemde tutmaya devam ediyor. Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Yürütme Kurulu üyeleriyle birlikte Lara Kent Parkı ve Yamansaz'a inceleme gezisi düzenledi. Yürütme Kurulu üyeleri ilk olarak yıllardır Antalya'nın gündeminde olan 'temalı park' yapılmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tahsislere konu edilen 3 milyon metrekare büyüklüğündeki Lara Kent Parkı'nda incelemelerde bulundu.

KAÇAK BARAKALAR, ÇÖP VE YANGIN…

İnceleme gezisinde kumul alanda kanal kazıldığı, off road araçları için parkurlar oluşturulduğu, evsiz kişilerin kaçak barakalarda yaşadığı, ormanın ortasına sera kurulduğu tespit edildi. Yanan ormanlık alanda da inceleme yapan Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyeleri, orman ve kumul alandaki çöp yığınlarına işaret etti. Yürütme Kurulu Üyesi Tuncay Neyişçi de Lara Kent Parkı'nın ekolojik, morfolojik ve kumul özelliğine vurgu yaparak, alanın önemine ilişkin bilgi verdi.

YAMANSAZ'DA YAPILAŞMA

Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyelerinin bir sonraki durağı ise 8 Mayıs 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararnamesiyle sınırları daraltılarak koruma statüsü değiştirilen Yamansaz oldu. Lara Kent Parkı'nın kuzeyinde yer alan Yamansaz ile ilgili Yürütme Kurulu üyesi Nihat Dipova tarafından bilgi verildi. 'Kesin korunacak hassas alan' ilan edilen alanın sulak ve birçok canlıya ev sahipliği yapma özelliklerine işaret edilirken, bölgedeki yapılaşma da gözlerden kaçmadı.

'BU MİRASI GELECEĞE TAŞIMALIYIZ'

İnceleme gezisinin ardından değerlendirmelerde bulunan Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyeleri, Lara Kent Parkı'nın da Yamansaz'ın da kentin önemli değerleri olduğuna işaret ederek, bu alanların mutlaka korunması ve gelecek nesillere bırakılması gerektiğini vurguladı. Lara Kent Parkı ve Yamansaz'ın Kent Konseyi'nin kuruluşundan bu yana gündeminde yer aldığını hatırlatan Yürütme Kurulu üyeleri, "Antalya Kent Konseyi olarak kentin en önemli değerlerinden Lara Kent Parkı ve Yamansaz'ı gündemde tutmaya devam edeceğiz. Bu alanlar Antalya'ya mirastır, bu mirası koruyup gelecek nesillere taşımak hepimizin görevi olmalıdır" dedi.

13- Çubuk Beli Tüneli'ne 'Cevat Uyanık' Adı Verilsin Önerisi (22.06.2021)

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Antalya-Burdur Karayolu üzerinde inşaatı devam eden Çubuk Beli Tüneli'ne 'Çubuk Beli' türküsünü derleyen Cevat Uyanık'ın adının verilmesini önerdi.

Antalya-Burdur Karayolu üzerinde adını türkülere veren Çubuk Beli'nde Karayolları 13'üncü Bölge Müdürlüğü tarafından 2018 yılında inşaatına başlanan ve devam eden tünel projesiyle ilgili Antalya Kent Konseyi'nden isim önerisi geldi. Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, 4 bin 400 metre uzunluğundaki tünele 'Çubuk Beli' türküsünü derleyen 'Cevat Uyanık' adının verilmesini önerdi.

GEÇİDİN YAŞATTIĞI ZORLUK

Türkülerin kimi zaman bir aşkı, kimi zaman bir acıyı dile getirdiğini hatırlatan Kent Konseyi Başkanı Kurt, "Çubuk (Çıbık) Beli türküsü de aşkına kavuşmasına engel olan bir geçidin yaşattığı zorluğu anlatıyor. Serik Karıncalı köyüne ait bu türkü dilden dile dolandı ve günümüze ulaştı. Bazı kaynaklara göre bu türkü 'Cevat Aga' olarak bilinen Cevat Uyanık'a, kimi kaynaklara göre ise babası Yanıkoğlu Şevket'e aittir. Türküyü derleyen kişinin Cevat Uyanık olduğu bilinmektedir" dedi.

ÖNERİ İLGİLİ KURUMLARA SUNULACAK

Bu türkünün Antalya için önemine de değinen Semanur Kurt, şunları söyledi: "Çubuk Beli türküsü, Antalya ile adeta özdeşleşmiş bir türküdür. Antalya-Burdur Karayolu üzerinde yapımı süren inşaat tamamlandığında bu tünele 'Çubuk Beli-Cevat Uyanık Tüneli' adı verilerek, bu önemli türkümüz sahibiyle birlikte yaşatılabilir. Bu önerimiz bakanlık başta olmak üzere ilgili tüm kurum kuruluşlara da sunulacaktır."

YÜRÜTME KURULU ZİYARETLERİ

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu ve Başkan Semanur Kurt 2021 yılında Makine Mühendisleri Odası, Bilim Üniversitesi, Antalya Gazeteciler Cemiyetine (AGC) ziyarette bulundu.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, Saadet Partisi İl Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, ANTGİAD (Antalya Genç İş İnsanları Derneği) Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, Akdeniz Üniversitesi Rektörü, Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) Başkanı, Antalya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı 2021 yılında Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu ve Başkan Semanur Kurt'u ziyaret etti.

Pandemi nedeniyle maske-mesafe-hijyen kurallarına dikkat edilen ziyaretlerde, yapılan çalışmalarla ilgili görüş alışverişlerinde bulunuldu.

MECLİSLER VE ÇALIŞMA GRUPLARI
BASIN AÇIKLAMALARI VE ÖNERİ RAPORLARI

EMEKLİLER MECLİSİ

Başkan : Mustafa CENGİZ
Başkan Yrd. : Nur Ebru BARCIN
Sekreter : İbrahim TAŞTEPE - B. Hilal GÖNENÇ

Emekliler Meclisi 2021 yılı içinde divan seçimlerini gerçekleştirerek çalışmalarını sürdürmüştür. Yapılan toplantılarda kurum ve kuruluş yetkililerinin de katılımı ile birlikte; yaşlıların sağlık sorunları, yaşlıların hastanelerde karşı karşıya oldukları sorunlar ve çözüm önerileri konuları görüşülmüştür.

ENGELLİLER MECLİSİ

Başkan : Mehmet KARAVURAL
Başkan Yrd. : Yasemin YARAŞIR
Sekreter : Mehmet KAHRAMANOĞULLARI - Gül DURAN

Engelliler Meclisi 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürerek, yaptığı toplantılarda; erişim farkındalığının artırılması, engellilere su indirimi, mezarlıkların erişilebilirliği, toplu taşımada engellilerin talepleri ve 10-16 Aralık Dünya Engelliler Haftası konularını görüşmüştür.

Kent Konseyi Engelliler Meclisi'nde Sorunlar Görüşüldü, Beklentiler Dile Getirildi: (Basın Bülteni - 04.05.2021)

'Antalya engelsiz hale getirilmeli'

Antalya Kent Konseyi Engelliler Meclisi, engellilerin sorunlarını ele alarak bu sorunların çözüme kavuşturulmasını istedi. Toplantılarda engelli bireylerin kentte kaldırımda rahat yürüyemediğine işaret edilirken, Antalya'nın engelsiz bir kente dönüştürülmesi istendi.

Antalya Kent Konseyi Engelliler Meclisi, düzenlediği toplantılarda engelli bireylerin kentte yaşadığı sorunları görüştü. Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Engelliler Meclisi Başkanı Mehmet Karavural ve ilgili kurumların temsilcilerinin katılımıyla yapılan toplantılarda kentte engellilerin yaşadığı sorunlar dile getirildi ve çözüm önerileri sıralandı.

'BÜTÜN KENT ENGELSİZ HALE GETİRİLMELİ'

Engellilerin karşılaştıkları sorunların çözüme kavuşturulması gerektiğini ifade eden katılımcılar, engellilerle ilgili düzenlemelerin imar planlarında da uygulanması gerektiğini belirterek, "Antalya'da bir noktada engelsiz bir alan oluşturup bunun açılışını yapmak doğru değildir. Bu bir çözümmüş gibi gösterilmemelidir. Kaldırımlar, plajlar ve kamusal alanların sınırlı erişim değil, tamamının engelliler tarafından kullanılabilir olması gerekir. Antalya, engelli bireylerin rahatça kullanabileceği bir kent olmalıdır. Bütün kent engelsiz hale getirilmelidir. Engelsiz kent erişimi sağlanmalıdır" diye konuştu.

'NORMAL İNSANLAR BİLE YÜRÜYEMİYOR'

Engelliler Meclisi üyeleri de engelli bireyler olarak kentte karşılaştıkları sorunları ve beklentilerini anlattı. Toplu ulaşımda yıllardır belediyeden talep ettikleri sesli uyarı sisteminin hayata geçirilmemesini eleştiren katılımcılar, bu sistemin uygulanmasını istedi. Engellilerin yaşadığı sorunların dünya kenti Antalya'ya yakışmadığını üyeler, Atatürk ve Işıklar caddelerinde engellilerin yaşadığı sorunlara dikkat çekerek, "Atatürk Caddesi'ndeki kaldırım işgallerinden dolayı bırakın engellileri, normal insanlar bile yürüyemiyor. Kaldırıma büfeler kurulmuş, motosikletler park etmiş durumda. Ben Atatürk Caddesi'nde yürürken küt diye kafamı büfeye çarpıyorum. Bu alanlardaki kaldırım işgallerine son verilmeli" dedi.

'ENGELLİ BİREYLER GÖRMEZDEN GELİNİYOR'

Antalya Kent Konseyi'nin sorunların çözümünde ciddi anlamda etkisi olan bir yapı olduğunu belirten Engelliler Meclisi Başkanı Mehmet Karavural da engelli bireylerin sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla toplantılara etkin katılımı sağlamanın önemine değindi. Kentin birçok yerinden engellilerin sorunlarla karşılaştığını kaydeden Karavural, şunları söyledi: "Kentte uygulanan yeni projelerde bile görme engellilerin görmezden gelindiğini görüyoruz. Bazı projelerde görme engelliler için önemli olan kılavuz çizgileri yok, engelliler için tuvalet yok. Bunlar maalesef düşünülmüyor. Engelliler komisyonunun kentte yaptığı denetimlerde 396 yerin engelli bireyler için uygun olmadığını belirledi."

Engelliler Meclisi'nin Nisan ayı toplantısında, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası kapsamında yapılması planlanan etkinlikler de görüşüldü.

Engelliler Meclisi'nden 3 Aralık Dünya Engelliler Günü Açıklaması (03.12.2021)

Antalya Kent Konseyi Engelliler Meclisi, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında diğer kurum, kuruluşlarla ortak basın açıklaması yaptı. "İnsanca ve eşit koşullarda yaşamak istiyoruz!" başlıklı açıklama şöyle:

İNSANCA VE EŞİT KOŞULLARDA YAŞAMAK İSTİYORUZ!

"1992 yılından itibaren Birleşmiş Milletler (UN) tarafından alınan kararla 3 Aralık tarihi 'Dünya Engelliler Günü' kabul edilmiştir.

Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere uluslararası ve ulusal kuruluşlar 3 Aralık'ta engellilerin ve süreğen hastaların sorunlarına ilişkin açıklamalar yapmakta, istatistikler yayımlanmak, temenniler dile getirilmektedir. Ve ardından engelliler yine derin bir sessizliğe terk edilmektedir

Oysa beklenen, yapılan tespitler ve ortaya çıkan veriler ışığında ileriye dönük politikaların oluşturulması ve herkes için engelsiz bir yaşamın bir an önce hayata geçirilmesidir.

Aslında bu beklentiden ziyade 2008 yılında yürürlüğe giren ve 2009 yılından itibaren de Türkiye'nin taraflarından biri olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin bir gereğidir. Bu sözleşme ile tüm devletlere ve hatta bir bakıma özel kuruluşlara verilmiş görevler, sorumluluklar, yükümlülükler bulunmaktadır.

Ülkemiz açısından konuya bakarsak, engelliler giderek daha fazla göz ardı edilen, hakları ya elinden alınan veya adım adım bu haklardan fiilen yararlanamaz hale getirilen bir toplum kesimi haline getirilmiştir.

Özellikle son birkaç yıldır uygulanan politikalarla engellilerin birçok hakkı fiilen yok edilmiş bulunmaktadır. Bunun temel politika aracı ise engellilerin haklardan yararlanması için istenen Sağlık Kurulu Raporuna ilişkin mevzuat değişiklikleridir. Yönetmelikte yapılan değişikliklerle engel veya iş göremezlik dereceleri yeniden belirlenmekte ve birçok engelli vergi indirimi, emeklilik, sürücü belgesi ve araç alımı gibi haklardan yararlanamaz hale gelmektedir.

Bu yöntemle yine birçok emekli engelli, yeniden istenen raporlar yüzünden emeklilik hakkını kaybetmektedir. Yine evde bakım hizmetinden yararlanma olanakları ortadan kaldırılmaktadır.

Sağlık Uygulama Tebliği'nde sürekli zorunlu olmasına karşın ilaç destekleri azaltılırken diğer taraftan bedensel, işitsel engelliler için yaşamsal öneme sahip ortez ve protezlerin ve medikal malzemeler ve Tekerlekli sandalye vb. desteklerin verilen tutarları hala 2007 fiyatları düzeyinden bırakılmaktadır. Bunlardan bazılarının yalnızca yüzde 10'u SGK tarafından karşılanmaktadır. Bu durum nedeniyle SGK desteğinin üzerine ödenmesi gereken fark miktarı inanılmaz arttığı için yine birçok engelli zorunlu gereksinimi olan malzemeleri alamaz haldedir.

Engelli bireyler olarak başta yaşadığımız şehir olmak üzere tüm ülkede erişilebilir insan haklarına uygun bir yaşam talep ediyoruz. Engelli birey olarak güvenli kaldırımlar erişilebilir toplu taşıma ve güvenli bir şekilde karşıdan karşı ya geçiş noktalarını hayata geçirilmesini istiyoruz. Engellilerin yaşam maliyetleri sanıldığı kadar ucuz değildir engellilerin büyük bir kısmı ya yoksulluk sınırında ya da yoksulluk sınırının çok altında yaşamaktadır. Engelli bireyler olarak yerel yönetimlerin ve özel sektörün engelli istihdamında daha fazla sorumluluk almasının istiyoruz.

Türkiye'de engelliler yalnızca yılda bir gün anılmak istemiyor. İnsanca ve eşit koşullarda yaşamak istiyor. Engelliler olarak ayrıcalık değil, adaletli bir anlayış ve davranış bekliyoruz.”

GENÇLİK MECLİSİ

Başkan : Osman Can KAYA
Başkan Yrd. : Aslıhan YALÇIN
Sekreter : Dürdane Büşra TUNÇAY - Hasan ORAL

Gençlik Meclisi 2021 yılı içinde divan seçimlerini de yaparak toplantılarını gerçekleştirmiştir. Toplantılarda; dönem içerisinde yapılacakların planlanması, diğer çalışma grupları ile işbirliği konuları değerlendirilerek, Akdeniz Üniversitesi öğrenci toplulukları temsilcileri ile görüşme yapılmıştır.

KADIN MECLİSİ

Başkan : Eylem ÜLGEN
Başkan Yrd. : Burçin ÇAKIN
Sekreter : Banu ALTUNLU

Kadın Meclisi 2021 yılı içinde yaptığı toplantılarda; 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Mücadele Günü, 5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişi Günü ve İstanbul Sözleşmesi ile ilgili basın açıklaması ve kadın kooperatifleri konuları görüşülmüş ve değerlendirilmiştir.

'Pandemi Kadınların İş Yükünü Arttırdı' (Basın Bülteni – 05.03.2021)

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında açıklama yapan Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, pandeminin kadınlar üzerindeki olumsuz etkisine işaret etti. Kadın Meclisi, "Pandemi kadın istihdamında düşüşe yol açtı, kadınlar üzerindeki iş yükünü arttırdı" dedi.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında bir açıklama yaptı. "Eşit işe eşit ücret", "Sendikalaşma ve oy hakkı" mücadelesini anma ve yüceltmenin 164'üncü yılının kutlandığının hatırlatıldığı açıklamada, pandeminin kadın istihdamı üzerindeki olumsuz etkilerine işaret edilirken, bu sürecin kadınlar üzerindeki iş yükünü de arttırdığı vurgulandı. Kadınların dünyada son yıllarda göreceli olarak iş yaşamında daha fazla yer almaya başlamış olsa da ataerkil zihniyetin ve kadınlara biçilen cinsiyetçi rollerin etkisiyle, çalışma hayatında halen erkeklerin gerisinde kaldığı belirtildi.

Pandeminin kadınlar üzerindeki etkilerine dikkat çekilen açıklamada, "Dünyayı saran pandemi süreci hem kadın istihdamında düşüşe hem de çalışma hayatına devam eden kadınlar açısından iş yükünün artmasına neden olmuştur. Her ne kadar bu dönemde evden ve uzaktan çalışma şekli kadınlar için olumlu bir gelişme olarak sunulmakta ise de evden çalışmanın kadınlar aleyhine bir durum yarattığı açık olduğu gibi yapılan araştırmalar da bunu ortaya koymaktadır. Ebeveynlerden her ikisinin evden çalışıyor olması da kadınların üzerindeki iş yükünü ayrıca arttırmıştır. Kadınların ev işlerine ayırdıkları zamanı, çalışma sürelerinden değil, dinlenme sürelerinden kullanmak zorunda kalmaları, tükenmişlik sendromuna yol açmaktadır. Ayrıca kadınlar, işlerini kaybetme korkusuyla daha çok iş yükü

altına girme eğilimi göstermekte, bu da tükenmişlik sendromu etkilerini daha da arttırmaktadır" denildi.

'CİNSİYET TEMELLİ SORUNLAR'

İstihdamda yer alan kadınların birçok sorun yaşadığının da kaydedildiği Kadın Meclisi'nin açıklamasında şu görüşlere yer verildi: "Bunların başında düşük ücretlerle çalıştırılma, işe alımlarda kadının annelik ve eş rollerinin de işveren için belirleyici rol olması, işyerinde karar alma süreçlerinin dışına itilme, niteliksiz ve verimsiz işlerde istihdam edilme, iş hayatı ile aile yaşamı arasında bir denge rolü üstlenme, kadının cinsiyetinden dolayı işyerinde maruz kaldığı önyargı ve ayrımcı uygulama ve tutumlar, fazla mesai, hafta sonu ve tatil günlerinde çalıştırılma gibi ağır şartlarda iş hayatında bulunma, kayıt dışı ve sosyal güvencesiz çalıştırılma, sözlü ve fiziksel cinsel taciz vakalarına maruz kalma ve hatta şiddet gibi birçok cinsiyet temelli sorun söz konusu olmaktadır."

Açıklamada adaletsiz olan gelir dağılımının kadınlar aleyhine yaşanan sonuçlarına de işaret edildi. "Dünyada yaşanan olumsuzluklardan daha fazla etkilenenlerin yine kadınlar olmaktadır" denilen açıklamada şu ifadeler yer aldı:

'ATATÜRK'ÜN DEDİĞİ GİBİ…'

"Kadın iş gücünün atıl bırakılması yönündeki her türlü düzenleme, uygulama ve yaratılan cam tavanlarla çaresiz bırakılma girişimleri karşısında yılmadan çalışmaya, anlatmaya, yetkinliğimizi sergilemeye devam ediyoruz. Benzer özellikteki işlerde, kadınların erkeklere göre daha az ücretle daha fazla emek vermek zorunda bırakılması, ülkemiz ekonomisine değer katmaktaki hevesimizi, heyecanımızı, gönüllülüğümüzü durduramadı, durduramayacak. Tüm bunların yanı sıra duygusal dayanıklılığı yüksek, stresle baş etme ve beklenmedik durumlara anında çözüm bulma becerileri gelişmiş kadın iş gücünün ülke istihdamından dışlanması sonucunu doğuran uygulamaların akıl ile izahı mümkün değildir. Toplumun her kesiminin eşitlik içinde ve hakça yaşama, şiddetten ve toplumsal cinsiyetçi bakış açısından arınmış ilkeler ışığında birlikte düşünme, birlikte karar alma, birlikte üretme anlayışı ile omuz omuza hareket etmeyi öneriyoruz. Ev içi ve ev dışında etkin çalışması beklenen kadınların, çalışma yaşamının görünmez öznesi ve bu çalışmanın kayıt dışı istihdam, aynı işe daha az ücret ve niteliksiz işlerde çalıştırılma olmaktan beraberce çıkarmayı öneriyoruz. Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, 'Bizim toplumumuzun uğradığı başarısızlıkların sebebi kadınlarımıza karşı ihmal ve kusurun sonucudur… Bir toplumun bir uzvu faaliyette bulunurken öteki uzvu atalette olursa, o toplum felce uğramış demektir."

Antalyalı kadınlar 8 Mart'ı Cumhuriyet Meydanı'nda kutladı
(Basın Bülteni - 08.03.2021)

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi ve kadın örgütleri, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'na çelenk sundu.

Antalya'da bulunan kadın dernek ve sivil toplum örgütleri, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü Cumhuriyet Meydanı'nda düzenlediği törenle kutladı. Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin düzenlediği törene Antalya'daki kadın örgütleri başta olmak üzere çeşitli kurumların, meslek odalarının ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri katıldı. Atatürk Anıtı'na çelenk sunumuyla başlayan programda saygı duruşunda bulunuldu, İstiklal Marşı okundu.

'ÇALIŞMA HAYATINDA ERKEKLERİN GERİSİNDE'

Törende konuşan Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Eylem Ülgen, kadınların ataerkil zihniyetin ve kadınlara biçilen cinsiyetçi rollerin etkisiyle, çalışma hayatında halen erkeklerin gerisinde kaldığı söyledi. Pandeminin kadınlar üzerindeki olumsuz etkilerini de vurgulayan Ülgen, Covid-19 nedeniyle kadınların hem iş yaşamında hem de ev yaşantısında sorunlarının arttığını belirterek, "Dünyayı saran pandemi süreci hem kadın istihdamında

düşüşe hem de çalışma hayatına devam eden kadınlar açısından iş yükünün artmasına neden olmuştur. Kadınlar, işlerini kaybetme korkusuyla daha çok iş yükü altına girme eğilimi göstermekte, bu da tükenmişlik sendromu etkilerini daha da arttırmaktadır" dedi.

'GELİR DAĞILIMI KADINLARIN ALEYHİNE SONUÇLANIYOR'

Adaletsiz olan gelir dağılımının kadınlar aleyhine sonuçlar doğurduğunu da vurgulayan Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Eylem Ülgen, "Dünyada yaşanan olumsuzluklardan daha fazla etkilenenlerin yine kadınlar olmaktadır. Ev içi ve ev dışında etkin çalışması beklenen kadınların, çalışma yaşamının görünmez öznesi ve bu çalışmanın kayıt dışı istihdam, aynı işe daha az ücret ve niteliksiz işlerde çalıştırılma olmaktan beraberce çıkarmayı öneriyoruz. Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, 'Bizim toplumumuzun uğradığı başarısızlıkların sebebi kadınlarımıza karşı ihmal ve kusurun sonucudur… Bir toplumun bir uzvu faaliyette bulunurken öteki uzvu atalette olursa, o toplum felce uğramış demektir" diye konuştu.

'Sözleşmenin Feshi Yaşam Hakkını Ortadan Kaldırmak Anlamına Gelir'
(Basın Bülteni - 25.03.2021)

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesiyle ilgili basın açıklaması yaptı. Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, "Sözleşmenin feshi yaşam hakkını ortadan kaldırmak anlamına gelir" dedi.

İstanbul Sözleşmesi'nin Cumhurbaşkanı kararnamesiyle feshedilmesine yönelik tepkiler sürüyor. Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, sözleşmenin feshiyle ilgili tepkilerini dile getirmek amacıyla basın açıklaması yaptı. Kent Konseyi binası önünde yapılan "Tüm bireylere açık çağrıdır…" başlıklı basın açıklamasını, Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen okudu. "İstanbul Sözleşmesi vazgeçilemezdir" diye seslenen Ülgen, "Sözleşmenin fesih kararnamesi hukuka ve Anayasa'ya aykırıdır. Sözleşmenin feshi, yaşam hakkını ortadan kaldırmak, kadın katliamını desteklemek şiddete geçit vermek anlamına gelir" dedi.

'BİR GECEDE HUKUK DÜNYAMIZDAN YOK EDİLEMEZ'

Eylem Ülgen, "Uzun yıllardır kadın hakları için yürütülen zorlu mücadelenin, bu uğurda yitirilen yaşamların kazanımı İstanbul Sözleşmesi, toplumda dezavantajlı gruplardan kadın ve çocuklar başta olmak üzere toplumdaki her bireyin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan, şiddet mağdurlarının korunması, rehabilitasyonu ve şiddet vakalarının önlenmesi için birliği önceleyen, tüm bireylerin temel hakkı olan yaşama hakkının teminatı bir uluslararası antlaşmadır. Deyim yerinde ise birçok kadının ve çocuğun kanı ile yazılmış sözleşme metninin bir gecede hukuk dünyamızdan yok edilemeyeceğini bildirmek isteriz" diye konuştu.

'TOPLUMSAL MUTABAKAT ÖRNEĞİ'

Sözleşmenin toplumsal mutabakat örneği taşıdığına da işaret eden Ülgen, "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bütün partilerin milletvekillerinin oybirliği ile Anayasamızın 90'ıncı maddesi uyarınca, 24 Kasım 2011'de 6251 sayılı kanunla onaylanan İstanbul Sözleşmesi; tam bir toplumsal mutabakat örneği olmasının yanı sıra milli iradenin sonucudur. Anayasamızın 90'ıncı maddesi gereği, usulünce yürürlüğe giren Temel Hak ve Özgürlüklere İlişkin Uluslararası Antlaşmalar kanun hükmündedir, hatta normlar hiyerarşisinde kanunların bile üzerinde yer alır" ifadelerini kullandı.

'KARAR HUKUKA VE ANAYASA'YA AYKIDIR'

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi: Elmalı Davası'nın Takipçisiyiz
(Basın Bülteni - 30.06.2021)

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, Antalya Kent Konseyi olarak 'Elmalı Davası'nın takipçisi olduklarını belirterek, tüm yasal mevzuatın Lanzarote Sözleşmesi hükümleri esas alınarak gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, kamuoyunda yankı uyandıran Elmalı Davası ile ilgili açıklama yaptı. Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, her türlü çocuk istismarını yakından takip ettiklerini hatırlatarak, Kent Konseyi olarak Elmalı Davası'nı

da yakından izlediklerini açıkladı. Avukat Ülgen, 2 kardeşin anneleri ve üvey babaları tarafından istismar edildiği öne sürülen Elmalı Davası olarak bilinen davada, 16.10.2020 tarihinde tutuklanan sanıkların tutuksuz yargılamasına Elmalı Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yapılan itirazın Antalya 10'uncu Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedildiğini hatırlattı.

'ÇOCUKLARIN İSTİSMAR EDİLMESİ EN BÜYÜK İNSANLIK SUÇUDUR'

Elmalı Davası'nın toplumda yarattığı duruma işaret eden Ülgen, "Çocuk istismarını önlemek, çocukların bakım ve gelişimi için en elverişli ortamları sağlama ödevimiz karşısında bu haber tüm toplumda derin üzüntü yaratmış ve bizler bu karar nedeniyle istismarın toplumda normal olarak algılanması yönünde endişe taşımaktayız. Her türlü risklere karşı savunmasız olan çocukların korunması, sağlıklı gelişim ortamlarının sağlanması, sevgi ve şefkat içerisinde yetişkinliğe hazırlanmaları öncelikle ebeveynlerin, bakım verenlerin, tüm toplumun ve en önemlisi devletin sorumluluğundadır. Türler arasında doğumdan itibaren en uzun süre bakıma muhtaç olan tür insandır. Çocuğun gidecek yeri yoktur. Çocuk; bakım, beslenme ve barınma ihtiyaçlarının karşılanması ve hayatta kalabilmek için bakım verenlere bağımlıdır. İşte yaşamak için bizlere bağımlı olan çocukların istismar edilmesi en büyük insanlık suçudur" dedi.

'LANZAROTE SÖZLEŞMESİ HÜKÜMLERİ ESAS ALINMALI'

Çocukluk döneminde yaşanan olayların, bireyin ileriki yaşlardaki yaşantısını doğrudan etkilediğinin literatüre geçtiğini de kaydeden Avukat Eyleme Ülgen, şunları söyledi: "Annebabalar, çocuğa bakmakla yükümlü kişilerin, bu konuda çocukları bilgilendirip çocuğun güven içinde bir hayat sürmesini sağlanması; yerel yönetimlerin ve devletin Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Anlaşması imzalayarak çocuk cinsel istismar ve sömürüsü konusunda önleme ve koruma çalışmalarını desteklemeleri, başta TCK olmak üzere tüm yasal mevzuatın Lanzarote Sözleşmesi hükümleri esas alınarak gözden geçirilmesini ve çocukları etkili yasal korumasını sağlayacak şekilde güçlendirilmesi yükümlülüğü bulunmaktadır. Antalya Kent Konseyi olarak her türlü çocuk istismarının 'Elmalı Davası' özelinde takipçisi olduğumuzu kamuoyuna saygılarımızla bildiririz."

'İstanbul Sözleşmesi'nden ve Kazanımlarından Vazgeçmeyeceğiz'
(Basın Bülteni – 01.07.2021)

Danıştay'ın İstanbul Sözleşmesi ile ilgili verdiği kararı değerlendiren Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, "İstanbul Sözleşmesi'nden ve bu kazanımlardan vazgeçmeyeceğiz ve Danıştay'ın Anayasa'ya aykırı olan kararnameyi iptal edeceği inancımızı koruduğumuzu kamuoyuna bildiririz" dedi.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, İstanbul Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldıran Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ilgili yürütmenin durdurulması talebinin Danıştay tarafından reddedilmesi kararına tepki gösterdi. Yürütmenin durdurulması talebinin reddedilmesi kararıyla daha dezavantajlı gruplar olan kadın ve çocukların savunmasız kaldığına işaret eden Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, uzun yıllardır sürdürülen mücadeleler sonucu hazırlanan İstanbul Sözleşmesi'nden ve bu kazanımlardan vazgeçmeyeceklerini söyledi.

'TARTIŞMA KONUSU DAHİ OLMAMALI'

Son günlerde toplumu derinden sarsan, 2 kardeşin anneleri ve üvey babaları tarafından istismar edildiği öne sürülen Elmalı Davası olarak bilinen olayın ağır etkileri taze iken İstanbul Sözleşmesi ile ilgili verilen kararı değerlendiren Avukat Ülgen, "Uzun yıllardır kadın hakları için yürütülen zorlu mücadelenin, bu uğurda yitirilen yaşamların kazanımı İstanbul Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldıran Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin yürütmesinin durdurulması talebinin reddi kararı ile bir kez daha dezavantajlı gruplar olan kadın ve çocukların hakları savunmasız kalmıştır. Ülkemizde her gün dezavantajlı kişilere yönelik şiddet olayları artarken, çocuk istismarı olayları kanları dondururken, esasen toplumdaki her bireyin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan, şiddet mağdurlarının korunması, rehabilitasyonu ve şiddet vakalarının önlenmesi için birliği önceleyen, tüm bireylerin temel hakkı olan

yaşama hakkının teminatı olan İstanbul Sözleşmesi'nden ülkemizin çıkması tartışma konusu dahi olmamalı" dedi.

'HİÇBİR GEREKÇEYLE AÇIKLANAMAZ'

Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Avukat Eylem Ülgen, İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılmasına yönelik girişimin hiçbir gerekçeyle açıklanamayacağını belirterek, şunları söyledi: "Toplumsal mutabakat örneği olan ve deyim yerinde ise birçok kadının ve çocuğun kanı ile yazılmış İstanbul Sözleşmesi'nin feshi, yaşam hakkını ortadan kaldırmak, kadın katliamını desteklemek, istismar ve şiddete geçit vermek, suçlunun cezasız kalacağı algısını güçlendirme etkisi taşıyacağı endişesi içindeyiz… Toplum bireylerinin can güvenliğinden birinci derece sorumlu olan devletin, sözleşmenin, tam olarak uygulanması için çalışmalar yapması beklenirken, İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılmasına yönelik girişim, hiçbir gerekçeyle açıklanamaz. İstanbul Sözleşmesi'ne; yani çocuğun, kadının ve toplumun tüm bireylerinin şiddetsiz yaşam hakkı adına toplumun her kesimini, tüm bileşenleri ve devleti tek bir vücut olmaya davet ediyoruz. Uzun yıllardır sürdürülen mücadeleler sonucu hazırlanan İstanbul Sözleşmesi'nden ve bu kazanımlardan vazgeçmeyeceğiz ve Danıştay'ın Anayasa'ya aykırı olan kararnameyi iptal edeceği inancımızı koruduğumuzu kamuoyuna saygılarımızla bildiririz."

Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü (25.11.2021)

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü kapsamında basın açıklaması yaptı. Kadın Meclisi'nin yaptığı basın açıklaması şöyle:

BASIN AÇIKLAMASI

25 Kasım, Birleşmiş Milletler tarafından, "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü" olarak benimsenmesine karar verilmiş, bugün kadın haklarına, şiddetten arınmış toplum hayatına dikkat çekme ve hatırlama, temel insan haklarını yüceltme vesilesi olmuştur.

KADINA ŞİDDETİ REDDEDİYORUZ, HER TÜRLÜ ŞİDDETİN DE KARŞISINDA DİMDİK DURUYORUZ.

Kadına yakıştırılan tüm rollerin aksine;

KADIN ZAYIF DEĞİL, GÜÇLÜDÜR

KADIN HAREKETSİZ KALAN DEĞİL, EYLEME GEÇENDİR

KADIN KIRILGAN DEĞİL, DİRAYETLİDİR

KADIN DAĞITAN DEĞİL, TOPARLAYANDIR

KADIN DAĞITAN DEĞİL, TOPARLAYANDIR

KADIN TÜKETEN DEĞİL, ÜRETENDİR

KADIN AKILSIZ DEĞİL, ZEKİDİR

KADIN BOZAN DEĞİL YAPANDIR…

Toplumda kadına biçilen her türlü cinsiyetçi rollerin ortadan kaldırılması, kadının acıya razı olduğu ön kabulünden toplumun arındırılması, kadının tüm bireylerle eşit haklara sahip insan olduğu bilincinin yerleştirilmesi için çalışmaya devam çağrımızı yineliyoruz.

Doğarken seçemediğimiz cinsiyetimiz dolayısıyla şiddete maruz kalmak kabul edilemez. Oysaki kadın donanımlı bir kaynak, verimli bir işgücü demektir. Dünya nüfusunun yaklaşık yarısının potansiyelinin kullanımını kısıtlamak akıl ile açıklanamaz.

Ulu Önder Atatürk'ün dediği gibi: "Bizim sosyal toplumumuzun başarısızlığının sebebi, kadınlarımıza karşı gösterdiğimiz ilgisizlikten ileri gelmektedir. Yaşamak demek faaliyet

demektir. Bundan dolayı bir sosyal toplumun bir organı faaliyette bulunurken diğer bir organı işlemezse o sosyal toplum felçlidir.”

Kabullenme, sonucun değişmeyeceğine olan inanç, ne yapılırsa yapılsın aynı kalacağı önyargısı ve pasif kalma hali olarak açıklanan ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİKTEN, ATALETTEN KURTULUP HAREKETE GEÇME ZAMANIDIR… ŞİDDETİN HER TÜRÜNÜ REDDETME ZAMANIDIR…

5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişi Basın Açıklaması

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD) Antalya Şubesi ile birlikte 5 Aralık Kadına Seçme ve Seçilme Hakkı Verilişinin 87'nci yıldönümü kapsamında ortak bir açıklama yaptı. Etkinlik kapsamında Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'na çelenk sunuldu, saygı duruşunda bulunuldu ve İstiklal Marşı okundu. Törende Kent Konseyi Kadın Meclisi adına açıklamayı Kadın Meclisi Başkanı Eylem Ülgen okudu. Açıklama şöyle:

“87. yılını kutladığımız Türk kadınının seçme ve seçilme hakkın sahip çıkmak, kadınların seçme ve seçilme oranı ve kadının temsiliyetinin niteliği konusunda gayret göstermek görevimizdir. Kayıtsız şartsız kadına oy verme hakkını birçok ülkeden önce tanıyan ülkemizde siyasi partilerde, mecliste, bakanlık düzeyinde, şirket üst düzey yönetim kadrosunda görev yapan kadın sayısının nüfusa oranla dikkat çekici derecede düşük olması düşündürücü olduğu kadar kadın kaynağını etkin kullanamamanın sonucudur.

Nüfusun yarısını oluşturan kadınların, akıl ve deneyimlerinden, enerji ve potansiyellerinden yararlanmada geri kalmış olduğumuz araştırma sonuçları ile sabittir. Ülkenin sürdürülebilir şekilde kalkınması, toplumsal refahın artması, eğitim seviyesinin yükselmesi için kadınların derhal karar verme süreçlerine dâhil edilmesi bir zorunluluktur. Hazır iş ve beyin gücü olan kadın potansiyelinin, atıl iş gücü olarak bırakılmasına son verilmelidir. Kadın, yaşamın her alanında eylemli olarak var olmalıdır.

Güçlü kadının, güçlü bir aile oluşturacağı, güçlü ailenin de güçlü toplumu oluşturacağı bilinciyle İŞ – AİLE dengesini sağlayıcı, kolaylaştırıcı politikalar geliştirilmelidir.

Kadın istismarı, taciz, tecavüz ve cinayetlerin önlenmesi, bu davalarda cezaların caydırıcı ve ibret verici olması için üst sınırlar yükseltilmelidir.

Kadına kendini ifade etmesi için alan açılmalı, önüne konan soyut engeller, cam tavanlar yıkılmalı, uygulanan üstü kapalı, sessiz ambargo kaldırılmalıdır. Cinsiyet ayırımı olmaksızın “eril ve cinsiyetçi” bakış açısı; bütüncül ve eşitlikçi yaklaşımlarla değiştirilmelidir. Bu yolda, kararlılık ve cesaretle çalışmaya devam edeceğimizi hatırlatırız.

Seçme ve seçilme konusunda öncü olan milletin öncü kadınları olarak; engelleyen, baskı altında tutan, yok sayan, eksik ve yetersizlik yükleyen her türlü tutum, davranış ve söylemi reddettiğimizi bildiririz.

Atatürk'ün söylediği gibi; 'Bizim toplumumuz için ilim ve fen lazım ise bunları aynı derecede hem erkek hem de kadınlarımızın iktisap etmesi lazımdır.'”

Kadın Meclisi, Kadın Kooperatiflerinin Sorunlarını Görüştü
(Basın Bülteni – 14.12.2021)

Antalya'daki kadın kooperatifleri temsilcilerinin katılımıyla toplantı yapan Kent Konseyi Kadın Meclisi, kadın kooperatiflerinin yaşadığı sorunları çözmek için girişimde bulunacak.

Antalya Kent Konseyi Kadın Meclisi, Antalya'da faaliyet gösteren kadın kooperatiflerinin sorunlarını ele aldı. Kadın Meclisi Aralık ayı toplantısı, Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda Kadın Meclisi Başkan Vekili Burçin Çakın moderatörlüğünde yapıldı. Toplantıya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Kadın Meclisi üyesi kurum ve kuruluşlar ile kadın kooperatiflerinin temsilcileri katıldı.

'EN ÖNEMLİ SORUN KİRA GİDERLERİ'

Kadın kooperatifleri temsilcileri toplantıda yaşadıkları sorunları dile getirdi. Kadın kooperatiflerinin bugünlerde yaşadığı en büyük sorunun kira giderleri olduğunu belirten temsilciler, bu konuda merkezi yönetimden ve yerel yöneticilerden destek istedi. Taleplerinin bir stant yeri olmadığını vurgulayan kadın kooperatif temsilcileri, üretim yeri ihtiyaçlarının karşılanmasını beklediklerini söyledi.

'KADIN KOOPERATİFLERİ ÖNEMLİ POTANSİYEL'

Kira sorunlarının karşılanması durumunda kiralara verdikleri parayla birer kadın daha istihdam edebileceklerini dile getiren temsilciler, kadın kooperatiflerinin önemli bir potansiyel oluşturduklarını ancak bunun toplumda yeterince görülmemesini eleştirdi. Üretici kadınlar, ihracat yapabilecek durumda olduklarını ancak önlerine çıkan bürokratik engelleri aşamadıklarından da yakındı.

'SORUNLARI BİRLİKTE ÇÖZELİM'

Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, kadın kooperatiflerinin yaşadığı sorunları aşmak ve onlara destek olmak için Kent Konseyi olarak ellerinden gelen desteği sunacaklarını söyledi. Kadın emeğinin önemine işaret eden Kurt, kadın kooperatiflerinin yaşadığı sorunların kısa, orta ve uzun vadeli planlarla birlikte çözebileceklerini belirterek, şunları söyledi:

"Zor bir süreçten geçiyoruz. Bu süreçte kadın kooperatiflerimizin yanında olmalıyız. Kısa vadede neler yapılabilir, belediyeler yabancı heyetlere verdikleri hediyeleri kadın kooperatiflerinin ürünlerinden alabilir. Uzun vadede ise vergi desteği, teşvik ve imalathane gibi talepleri ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar düzenleyerek çözüme kavuşturabiliriz."

AFETLER VE KRİZ YÖNETİMİ ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ahmet ÇİÇEK
Başkan Yrd. : Yılmaz ÖZTÜRK
Sekreter : Mustafa BALIK - Ercan DEYİRMENCİ

Afetler ve Kriz Çalışma Grubu 2021 yılı içerisinde yaptığı toplantılarda; Afet ve Depremler, Yamansaz sulak alanın sınır değişikliğinin değerlendirilmesi, afetler ve Manavgat yangını konuları görüşülmüştür.

Antalya Kent Konseyi Üyelerine Afet Farkındalığı Sunumu
(Basın Bülteni - 04.03.2021)

1-7 Mart Deprem Haftası etkinlikleri kapsamında İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından Antalya Kent Konseyi üyelerine afet farkındalığı eğitimi sunumu yapıldı.

Antalya Kent Konseyi Afetler ve Kriz Yönetimi Çalışma Grubu'nda düzenlenen toplantıda deprem ve afetle ilgili önceden alınması gereken önlemler, afet sırasında yapılması gerekenler ve sonrasında yapılacaklar konusunda farkındalık oluşturulmasının önemine işaret edildi. İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, 1-7 Mart Deprem Haftası etkinlikleri kapsamında Antalya Kent Konseyi üyelerine afet farkındalığı eğitimi sunumu yaptı. Toplantıya Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, Afetler ve Kriz Yönetimi ile Çevre çalışma gruplarının üyeleri katıldı.

'YAPI STOKU SAĞLAM HALE GETİRİLMELİ'

Afetler ve Kriz Yönetimi Çalışma Grubu Başkanı Ahmet Çiçek, dünyanın şu anda büyük bir afeti yaşadığını belirterek, "Bir yıl önce bize bu yaşanacaklar anlatılsa hayal gibi gelirdi. Gözle bile görülmeyen bir virüs dünyayı sarstı. Ülkemiz deprem kuşağında bulunuyor. İzmir depremini yaşadık. Böylesi gündemle karşı karşıya gelmişken afetler karşısında neler yapabileceğimizle ilgili bu toplantıyı düzenledik. Antalya'da yapılması gerekenler var. Antalya'da öncelikle yapı stokunun elden geçirilmesi ve sağlam hale getirilmesi lazım" dedi.

Antalya İl Afet ve Acil Durum Müdürü Fevzi Timur da Türkiye genelinde başlatılan 2021 Afet Eğitim Yılı etkinlikleri kapsamında şu ana kadar 14 milyon kişiye afet eğitimi verildiğini,

yılsonuna kadar 51 milyon kişiye ulaşmayı hedeflediklerini söyledi. Deprem ve afet konusunda bilinçlenmenin önemine değinen Timur, "Deprem ve afette ilk 6 saat çok önemli. Deprem veya afet öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılacaklar konusunda bu eğitimlerimizde farkındalık oluşturmaya çalışıyoruz" diye konuştu.

'ANTALYA'DA RİSKLİ BİNALAR BELİRLENİYOR'

Antalya'da tsunami riski olduğunu da kaydeden Fevzi Timur, "2012 yılında ODTÜ'den bir akademisyen Akdeniz'de yaptığı modellemeyle Antalya'da tsunami riski olduğunu ortaya koydu. Sahildeki alanlar 1.5-2 metreye kadar bu tsunamiden dolayı deniz suyundan etkilenebilir. Önümüzdeki günlerde Antalya'da deprem ve tsunami tatbikatı yapacağız. Antalya'yı depreme ve afete karşı hazırlamak için çalışıyoruz. Antalya'daki riskli binaların belirlenmesiyle ilgili süren çalışmamızı Temmuz'da bitireceğiz. Bu kapsamda tespit edilecek riskli alanların imara kapatılmasını Büyükşehir ve ilçe belediyelere önereceğiz" dedi.

Deprem ve afet öncesi yapılması gereken çalışmaların önemini, "Afet öncesi harcanmayan 1 dolar afet sonrası size 7 dolara mal oluyor" sözleriyle anlatan Timur, Antalya il genelinde 1136 adet acil durum toplanma alanı ve 29 adet barınma yeri oluşturduklarını vurguladı. Timur, "Toplanma alanları uygun yerlerde olmalı. Antalya'nın Elmalı ve Kışla mahalleleri gibi çarpık yapılaşmanın olduğu yerlerde toplanma alanları bulamıyoruz. Toplanma alanları imar planlarına işlenmeli ve bu alanlara başka fonksiyon yüklenmemelidir" diye konuştu.

Antalya İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü personeli, Antalya Kent Konseyi üyelerine deprem ve afetlerle ilgili slayt sunumu yaptı. Afetler ve Kriz Yönetimi Çalışma Grubu Başkanı Ahmet Çiçek, Antalya İl Afet ve Acil Durum Müdürü Fevzi Timur'a teşekkür etti.

AFET PLANLAMASI, YÖNETİM VE KOORDİNASYONU, MANAVGAT YANGINI TOPLUMSAL ÖRGÜTLENME

Ülkemiz 2021 yazında afet boyutunda yangınlara maruz kalmış olup, Antalya Manavgat orman yangını da bu yangınların en önemlisini teşkil etmiştir. Bu yangından çıkarılması gereken önemli dersler vardır. Afet boyutunda olan bu yangının Afetler açısından olumlu veya olumsuz yönleri, Afet planlaması ve insan kaynakları açısından değerlendirilmesi, alet, teçhizat ve malzeme açısından değerlendirilmesi ve afet yönetimi ve koordinasyonu açısından değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Konuyu önce ideal olarak yapılması gereken afetlerde planlama, insan kaynakları yönetimi ve rantabl değerlendirilmesi ve ideal koordinasyonun sağlanması açısından sonra yaşanan Manavgat yangını açısından değerlendirmek gerekir.

Günümüzdeki tüm teknolojik gelişmelere karşın son yıllarda sosyal, ekonomik ve politik olgular ile birlikte küreselleşmenin de etkisiyle hem nitelik hem de nicelik açısından afetlerin arttığı görülmektedir. Afetlerin ortaya çıkardığı çok yönlü etkilerin önlenebilmesi veya azaltılabilmesi için hazırlık, müdahale, iyileştirme, risk ve zarar azaltma olmak üzere dört aşamadan oluşan afet yönetim döngüsünün iyi yönetilmesi ve afet yönetim döngüsünde görev alan insan kaynağının etkin ve verimli yönetilmesi büyük önem taşımaktadır. İnsan kaynakları yönetimi, örgüt amaçlarını gerçekleştirebilmek için gerekli en uygun insan kaynağını planlamak, seçmek, yerleştirmek, eğitmek ve geliştirmek, güvenliğini sağlamak ve sağlığını korumak işlevlerini içermektedir. Afetlerde insan kaynakları yönetimi süreci de benzer aşamalardan oluşmakta olup, bu aşamalara afetlerde görev alan tüm kişiler dâhil edilmelidir. Afet yönetim döngüsünün tüm aşamalarında görev yapacak insan kaynakları arasındaki iletişimin ve iş birliğinin sürekli ve hızlı bir şekilde sağlanması ve sürdürülmesi de başarılı bir afet yönetiminin ön koşulunu oluşturmaktadır.

Afetlerde görev alacak insan kaynağının planlanması büyük önem arz etmektedir. Planlama aşamasında yapılacak işler analiz edilerek iş tanımları oluşturulmakta ve iş gerekleri doğrultusunda bu işleri yapacak kişilerin sayısı ve sahip olması gereken yetkinlikler belirlenmektedir. Afetlerde insan kaynakları planlaması ise meydana gelebilecek tüm afetlerde erken uyarı, afetlere hazırlık, acil müdahale, kurtarma, iyileştirme, risk ve zarar azaltma

aşamalarında vatandaşları ve acil müdahale ekiplerini destekleme faaliyetlerini yürütecek insan gücünün nicelik ve nitelik yönünden belirlenmesi ve sağlanması işlevlerini içermektedir. Bu planlama yapılırken afet yönetiminin hedefleri ve stratejileri de göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca planlama yapılırken, çalışanların kendileri veya yakınlarının afetten etkilenebileceği olasılığına yönelik olarak, yedek insan kaynağı oluşturulmalı ve bu kişilerin görevlerine hazır hale getirilmesi sağlanmalıdır. Kısaca afet durumlarında normal durumdan farklı olarak gerçek personel, yedek personel, ek personel ve yeni personel gereksinimleri planlanmalıdır. Özellikle afetlere hazırlık aşamasında insan kaynakları planlaması tüm kamu ve özel kuruluşların insan gücü kapasitesi ve ulusal afet yönetimi hedefleri, stratejileri ve çevre analizi sonuçları dikkate alınarak yapılmalıdır. Afetlerde insan kaynakları planlama süreci; insan kaynakları uygulamalarını belirleme, insan kaynakları amaçları ve hedeflerini geliştirme, insan kaynakları programını tasarlama ve uygulama, insan kaynakları planlamasının etkinliğini değerlendirme, gözden geçirme ve yeniden odaklanma olarak beş aşamalı olarak ele alınmaktadır. Afet yönetiminde insan kaynakları planlamasına ayrılan zaman, afet meydana geldiğinde kazanılan zamanı gösterdiğinden, büyük öneme sahiptir.

AFETLERDE GÖREV ALACAK İNSAN KAYNAĞINI SEÇME VE YERLEŞTİRME

İnsan kaynakları yönetim sürecinde kişi-iş uyumuna başarı ve verimlilik açısından dikkat edilmesi gerekmektedir. Kısa sürede ciddi kayıplara yol açabilen afet durumlarında, işe uygun insan gücünün seçilmesi ve yerleştirilmesi afet yönetiminin başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi için hayati önem taşımaktadır. İş-iş gören uyumunun olmaması durumunda, hedeflere ulaşmada başarısızlık, verimsizlik ve performans düşüklüğü olabileceği gibi çalışanlarda iş doyumu ve motivasyonda azalma, özgüven zedelenmesi gibi durumlar da görülebilmektedir. Afetlerde insan gücü gereksiniminin karşılanmasında hazırlık aşamasında, kurum içi kaynaklarından (afet organizasyonlarında görev yapanlardan), kurum dışı kaynaklardan (diğer kamu ve özel kuruluşlarda görev yapanlar, UMKE vb. organizasyonlar) ve toplumsal kaynaklardan (gönüllüler, sivil toplum kuruluşları vb.) yararlanılabilir. Müdahale aşamasında ise planlanan insan kaynağının yeterli olmaması durumunda, mevcut insan kaynağının en uygun olanlarının görevlendirilmesine gereksinim duyulabilmektedir.

AFETLERDE GÖREV ALACAK İNSAN KAYNAĞININ EĞİTİM VE GELİŞTİRİLMESİ

Afet yönetim döngüsünün tüm aşamalarında başarılı olunabilmesi için afet çalışmalarında görev alacak iş görenlerin eğitimi, yetiştirilmesi ve geliştirilmesine gereken önem verilmelidir. Afet ekibinde görev alacakların temel eğitimlerinin yanı sıra hizmet içi eğitim programları, kurs vb. eğitimler ile afetlerdeki görevlerine yönelik sürekli olarak eğitilmeleri gerekmektedir. Bu eğitimlerin sadece kuramsal olmaması, uygulamalı özellikle tatbikat şeklinde pekiştirmeye yönelik yapılandırılmasının, bu konuda yapılan araştırmalarda da belirtildiği gibi afet anında daha başarılı olunmasında etkili olduğu üzerinde durulmaktadır. Ayrıca eğitim programlarının güncel gelişmeler doğrultusunda sürekli olarak yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Afet eğitim programları hazırlanırken ekip üyelerinin görevlerine yönelik konuların yanı sıra liderlik, ekip çalışması, motivasyon, çatışma yönetimi, iletişim becerileri, stres yönetimi, zaman yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği ve uyulması gereken yasal düzenlemeler vb. konularda da eğitim verilmesi birçok farklı disiplinden gelen kişilerin afet gibi karmaşık durumlarda ekip ruhuyla çalışabilmelerinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır

AFETLERDE GÖREV ALACAK İNSAN KAYNAĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Afetlerde görev alacak insan gücü verilen eğitimler ile önceden hazırlıklı olunmaya çalışılsa da afet gibi olağanüstü durumlarda nasıl bir tablo ile karşılaşılacağı önceden tahmin edilemediğinden, kişilerin nasıl bir performans göstereceklerini de önceden kestirilemez. Ayrıca afete müdahale eden ekip üyelerinin yaşanan olağanüstü durumda zaman baskısı ve yoğun stres nedeniyle hata yapma eğilimi de artabilmektedir. Dolayısıyla afete müdahale eden ekip üyelerinin performansının değerlendirilmesi, düşük performanslıların eğitim ve geliştirme gereksiniminin giderilmesi, yüksek performanslıların da ödüllendirilmesi açısın-

dan önemli veri kaynağı sağlamaktadır. Afetlerde sürecin değerlendirilmesi, ekip lideri, ekipteki diğer üyeler, diğer ilgili birimlerin yöneticileri, afetzedeler tarafından yapılabilmektedir. Afetlere hazırlık, müdahale ve iyileştirme aşamalarına yönelik olarak, farklı değerlendirme ölçütleri önceden belirlenerek, ilgili tüm paydaşların değerlendirmeleri alınmalıdır. Afetlerin planlama aşamasında, kimlerin ve nelerin değerlendirileceği, kimler tarafından değerlendirmenin yapılacağı, hangi değerlendirme ölçütlerinin ve yöntemlerinin kullanılacağı gibi konular planlama aşamasında belirlenmelidir.

AFETLERDE GÖREV ALAN İNSAN KAYNAĞI ARASINDA İLETİŞİM VE İŞBİRLİĞİ

Afetin önlenebilmesi veya zararlarının en aza indirilebilmesi açısından afet yönetiminin tüm aşamalarında görev alan insan gücü arasındaki iletişimin kesintisiz ve hızlı bir şekilde yürütülmesi, iş birliğinin etkili ve başarılı şekilde sürdürülmesi gerekmektedir. Afet ve kriz durumlarında iletişim yönetimi ve koordinasyon ilk kez uluslararası boyutta 1986-Çernobil Kazası ve ulusal boyutta 1999-Marmara Depremi ile gündeme gelmiş ve önem kazanmaya başlamıştır. Afete müdahalede koordinasyon süreci bilgi paylaşımı (kimin nerede olduğunu ve ne yaptığını bilmek), operasyonel koordinasyon (ekiplerin belirli amaçlar etrafında, birlikte hareket etmelerini sağlamak) ve iş birliğinde koordinasyon (belli bir plana dayalı, ortak değer ve uygulamaların yapılmasını sağlamak) olmak üzere çok katmanlı bir yapı gösteren; kitlesel, dinamik, gelişen bir süreçtir. Afet ve kriz durumlarının yarattığı belirsizlik ve olağanüstü durumun oluşturabileceği çatışmaların azaltılması ve özellikle müdahale aşamasının etkinliği için afet iletişim sistemi ve gerekli alt yapı hazırlıklarının, afet ve kriz durumu meydana gelmeden önce oluşturulmalı, işlerliği test edilmeli ve sürekli iyileştirmeler yapılmalıdır. Afet döngüsünün her aşamasında iletişimin hayati öneme sahip olması nedeniyle, afetler meydana geldiğinde hem toplumun hem de görev alan insan gücünün stresinin azaltılması ve afet bölgesinde belirsizlikten kaynaklanan olası kargaşanın önlenmesi acısından haber/bilgi alma gereksinimin en kısa sürede karşılanması gerekmektedir.

AFETLERDE İNSAN KAYNAKLARI ÖRGÜTLENMESİ

Günümüzde bütünleşik afet yönetimi, afet öncesi "Risk yönetimi" ve afet sonrası "Kriz yönetimi" anlayışının benimsendiği afet yönetimi politikalarının etkin bir şekilde yürütülmesi, organize ve eşgüdüm içinde faaliyet gösteren bir örgütlenme yapılarıyla gerçekleşebilecektir. Afet yönetiminde rol alan tüm örgütlerin, toplumla entegre olması ve gerek ulusal gerekse uluslararası örgütlerle afet sırası ve sonrasında iş birliği içinde hareket etmesi gerekmektedir. Türkiye'de afet ve acil durumlarında görev alan resmi ve gönüllü birçok örgüt bulunmakta olup bu örgütlerden en çok bilinenlerinin örgütsel yapısı, görev ve sorumlulukları aşağıda kısaca ele alınmıştır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD):

Türkiye'de afet yönetiminin merkezi örgütlenmesini oluşturan AFAD, afet ve acil durumların ulusal yönetiminde doğrudan başbakanlığa bağlı olarak, afet ve acil durumun niteliği ve büyüklüğüne göre Genelkurmay Başkanlığı, İçişleri, Dış işleri, Sağlık, Orman ve Su İşleri ve ilgili diğer bakanlıklar ile birlikte sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliğini yürüten tek yetkili kurumdur. AFAD "Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi" modelini benimsemiş olup bu model tehlike ve risklerin önceden belirlenmesini, olası zararların önlenmesi veya azaltması yani "Risk Yönetimi" odaklı bir afet yönetim sistemini içermektedir. Ayrıca etkin müdahale ve koordinasyonun sağlanmasını ve afet sonrasında iyileştirme çalışmalarının bir bütünlük içerisinde yürütülmesini de öngörmektedir.

Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri (UMKE):

Türkiye'de ulusal düzeyde arama kurtarma örgütlerinden biri olan UMKE, afete maruz kalmış kişilere doğru ve çabuk müdahale ederek, ölü ve yaralı sayısını kabul edilebilir rakamlara indirgemek amacıyla Sağlık Bakanlığı'nda 'Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak 2004 yılında kurulmuştur. UMKE ulusal ve uluslararası her türlü afet ve olağan dışı durumlarda afetzedelere medikal kurtarma hizmeti vermek amacıyla kurulmuş

özel donanım ve özel eğitimlere sahip, tamamı sağlık çalışanlarından oluşan ve gönüllük esasına dayanan ekiplerden oluşmaktadır. 19 Yurt içinde 81 ilde yerel olarak çok sayıda trafik kazası, yangın, kayıp, sel, çökme vakalarında UMKE ekipleri yerel AFAD ve itfaiye ekipleri ile eşgüdüm halinde çalışmaktadır.

Arama Kurtarma Derneği (AKUT):

1994 yılında dağda kaybolan iki üniversite öğrencisinin sonuçsuz kalan arama çalışmalarını takiben dağları iyi bilen fakat arama kurtarma konusunda bilgileri sınırlı olan bir grup dağcının bir araya gelmesiyle 1996 yılında "AKUT Arama Kurtarma Derneği" resmi olarak kurulmuştur. 1999 yılı itibariyle Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında bulunan Uluslararası Arama Kurtarma Danışma Grubu (INSARAG)'ın üyesi olan AKUT, INSARAG standartlarına göre "Sınıflandırılmış Orta Seviye Ekip" grubunda Türkiye'de bu sertifikayı alan ilk örgüt olmuştur. Bugün ülke genelinde 27 ekip ile halen hizmet vermeye devam etmektedir.

Son yıllarda genel ve yerelde AKUT benzeri pek çok dernek kurulmuş ve arama kurtarma çalışmaları yapmaktadır.

Türk Kızılayı:

11 Haziran 1868 tarihinde "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulan Kızılay, savaş alanında yaralanan ya da hastalanan askerlere hiçbir ayrım gözetmeksizin yardım etmek amacıyla kurulmuştur. Halen "afetlerde ve olağan dönemde ihtiyaç sahipleri ve korunmasızlara yönelik yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek, güvenli kan teminini gerçekleştirmek ve zarar görebilirliği azaltmak" misyonu ile hizmet vermeye devam etmektedir. Türk Kızılayı'nın başlıca görevleri; acil barınma, acil beslenme, acil yardım, kan ve kan ürünleri temini, kısmi acil sağlık ve psiko sosyal yardım konularında destek sağlamaktır.

Türk Silahlı Kuvvetleri:

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), mevcut hiyerarşik yapısı ve eğitimli personeli ile bütün birliklerini gereksinim duyulduğunda her türlü arama ve kurtarma faaliyetinde etkin ve koordineli bir şekilde kullanabilecek olanaklara ve yetkiye sahiptir. Özellikle arama ve kurtarmaya yönelik TSK bünyesindeki birlikler Doğal Afetler Arama Kurtarma Tabur Komutanlığı (DAK) ve Jandarma Arama ve Kurtarma Timleri (JAK)'dır. JAK bünyesindeki Arama Kurtarma Timlerinde görevli personele kış ve yaz dönemlerinde, arama kurtarma, kayak, kar motosikleti, kar üstü araç, ilk yardım ve dağcılık konularında eğitimler verilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü:

İl Emniyet Müdürlüklerine bağlı olarak "Afet ve Acil Durum Yönetimi Büro Amirliği" birimi bulunmaktadır. Bu birim; afet ve acil durumlarda toplanan bilgilerin Valiliğin ilgili birimlerine ve üst makamlara hızlı ve doğru bir şekilde iletilmesi, arşivlenmesi, olası afet durumlarına ilişkin planların hazırlanması, düzenlenen eğitim ve tatbikat çalışmalarının izlenmesi, bölgenin emniyete alınması, asayişin sağlanması, enkaz alanlarında yağmalamanın önlenmesi, arama ve kurtarma ekibinin güvenliğinin sağlanması, trafik önlemlerinin alınması, önemli tarihi ve kültürel alanların korunması gibi görevleri üstlenmektedir.

İtfaiye Teşkilatı:

İtfaiye teşkilatının yangınla mücadelede temel prensipleri, hayat kurtarma, maddi hasarın önlenmesi ve çevreyi korumaktır. Bu teşkilat yangınla mücadele, yangını önleme, korunma, kurtarma, malların korunması ve yangının kontrolü, yangının söndürülmesi sonrasında ortamı havalandırmak, çevrenin bakımı ve onarımı görevlerinin yanı sıra arama ve kurtarma çalışmalarını yürütmektedir. Ülkemizdeki itfaiye teşkilatı daha çok yerel yönetimler bünyesinde yapılandırılmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı:

1985 yılına kadar Jandarma Genel Komutanlığı'na bağlı olarak görev yapan Sahil Güvenlik Komutanlığı, bu tarihten itibaren Türk Silahlı Kuvvetlerinin kadro ve kuruluşu içerisinde, barışta görev ve hizmet yönünden İçişleri Bakanlığı'na bağlı, olağanüstü haller ve savaş halinde ise Deniz Kuvvetleri Komutanlığı emrine girerek, silahlı bir güvenlik kuvveti olarak sahillerimizde, iç sularımızda, liman ve körfezlerimizde, karasularımızda, ulusal ve uluslararası hukuk kuralları uyarınca egemenlik ve denetimimiz altında bulunan tüm deniz alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Manavgat Yangını Açısından Değerlendirme

Ülkemizde afet durumunda planlama, koordinasyon görev ve yetkisi Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına (AFAD) verilmiştir. Afetlerle ilgili planlama ve koordinasyonu sağlamakla görevli kuruluş AFAD'dır. Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve kurumsal özel işletmeler Afet planı yapmak zorundadır. Sorun afet planı yapılmasında değil, Afet planlarının pratikte uygulanabilir olmasında ve afet planı içindeki paydaşların yeterli bilgi ve eğitim düzeyinde olmalarının sağlanmasıdır.

TESPİTLER:

Manavgat orman yangını ilk olarak 28.07.2021 tarihinde saat 11.58 de Manavgat Şelale orman işletme şefliği Salur Yamuklu mevkiinde çıkmıştır.

Orman Bölge müdürlüğü verilerine göre Saat:12:06 Sıcaklık 42 Derece Nisbi Nem:%13, Rüzgar hızı 58 km kuzey doğu.

Orman Bölge Müdürlüğü verilerine Yangın haberi alınır alınmaz sahaya en yakın Manavgat Helikopterine 12.01, Antalya uçağına 12.03, Alanya ve Düzlerçamı helikopterine 12.05 de hareket talimatı verilmiştir. Yangının çok hızlı bir yayılım gösterdiği gözlenmiş, kısa zamanda yerleşim yerlerini tehdit edeceği öngörülmüş, Kalemler ve şişeler mahallelerinin tahliye talebi mülki amirliğe iletilmiştir. Yangın kısa sürede Kalemler, Evrenseki, Yavrudoğan ve Hocalar mahallesini tehdit etmiştir.

Aynı gün gece saat 23.45 de Akseki Orman İşletme Müdürlüğü Beloluk Orman işletme şefliği Kepezbeleni mevkiinde başka bir orman yangını çıkmıştır. Bu yangına daha çok Konya'dan gelen söndürme ekipleri yönlendirilmiştir. Yangın kısa sürede Manavgat yangını ile birleşmiştir.

Manavgat Akseki yangını devam ederken 29.07.2021 tarihinde saat 09.45 de Gündoğmuş Ortakonuş mevkiinde orman yangını çıkmış ve müdahale edilmeye çalışılmıştır. Olumsuz hava şartları sebebiyle yangın hızla yayılmış ve geniş bir bölgeyi kaplamıştır.

Yangın söndürme çalışmalarına O.B.M verilerine göre Teknik eleman 513, Memur 36, İşçi 1397, Gönüllü 1353, Arazöz 203, Su ikmal aracı 50, Dozer 17, Grayder 7, Tır 12, Uçak 10, Helikopter 24, Diğer kurumlardan ise itfaiye aracı 166, Toma 25, Tır 18, Dozer 26, Eksvatör 5 katılmıştır.

Yangınların bölgede afet haline gelmesinin en önemli etkenleri arasında yangın süresince meydana gelen çok olumsuz meteorolojik veriler ve yerleşim birimlerinin orman ile iç içe olması gösterilmiştir. (Yüksek sıcaklık, düşük nem, şiddetli rüzgâr)

Bölgemizdeki yangınlarda büyük çoğunluğu Manavgat olmak üzere (31.572.10 Ha) toplam 60.734 Ha ormanlık alan yanmıştır.

Manavgat yangınında yangın söndürme, acil yardım ve kurtarma noktasında ciddi bir karmaşa yaşanmıştır. Çok başlılık yaşanmıştır. Devlet tüm gücüyle olay yerinde olmasına rağmen bir koordinasyon eksikliği göze çarpmıştır.

AFAD ve tüm kurum ve kuruluşların bir afet planlarının olduğu düşünülse de, yangın

afet süreci değerlendirildiğinde bu planların pratik ve uygulanabilir olmadığı, kurum ve kuruluşların ve planda rol alan aktörlerin rollerinden bihaber olduğu izlenimi edinilmiştir.

Yangın süreci kurumların bölgesel ve yerel olarak orman yangın eylem planı olup olmadığı sorusunu akla getirmiştir.

Afet bölgesinde ciddi bir afet disiplini sorunu yaşanmıştır. Afet bölgesine ilgili veya ilgisiz kişilerin giriş çıkış yaptığı gözlenmiştir.

Yerel Yönetim ile Merkezi yönetimin farklı siyasi ittifak bloklarından olması bu anlamda yeterli bir görev yetki tanımlaması yapılmadığı veya uyulmadığı için ciddi sorunlar ortaya çıkmıştır.

Afet durumunda her siyasi irade oy aldığı seçmen tabanını oluşturan afetzedeye yanında olduğunu hissettirmek ve zor gününde desteklemek görevini yerine getirme refleksi ile hareket etmektedir. Bunlar AFAD, Antalya Büyükşehir Belediye başkanlığı, Manavgat Belediye başkanlığı ve Kepez Belediye başkanlığı. Bu dört irade afetzede seçmenine karşı ayrı ayrı sorumluluk ve öne çıkmak duygusuyla seçmeninin beklentilerini karşılamak şeklinde hareket etmeye çalışmıştır. Bu durum koordinasyonda ciddi sıkıntılara neden olmuştur. Her yapı kıt insan ve bütçe kaynaklarını seçmen beklentisine göre kullanmak istemiştir. Örnek vermek gerekirse, Büyükşehir Belediyesi temiz su arazözlerini yangından etkilenen bölgelerdeki şebekelere su vermek için kullanmak isterken, AFAD belediyenin arazözlerini de yangın bölgesinin soğutulma çalışması için kullanmak istemiştir. Yani yangın söndürme sürecinin bile insan odaklı değil siyaset odaklı yapıldığı izlenimi edinilmiştir.

Tüm koordinasyon yetkisi Merkezi idarenin Temsilcisi AFAD'a aittir. Fakat en azından yerel yönetimlerin afet durumunda üstleneceği yükümlülükler açık açık belirlenir vereceği hizmetler tanımlanırsa bu karmaşa ortadan kalkacaktır.

Afet sürecinde sivillerin ve bu alanda faaliyet gösteren STK'ların rolünün tam olarak belirlenmediğinden olsa gerek ki bu konuda gerekli koordinasyon sağlanamamıştır. Bu konuda ciddi bir sivil örgütlenmeye ihtiyaç olduğu aşikârdır.

Afet sürecinde barınma ve ihtiyaçların karşılanması noktasında sıkıntılar yaşanmıştır. Acil barınma ihtiyacını hangi kurum karşılayacak? Yemek dağıtımı kimin sorumluluğunda olacak? Afetzedenin ekonomik kayıplarını kim tazmin edecek bu önceden belirlenmeli ve ilan edilmelidir.

Yangın söndürme çalışmalarında gönüllü olarak yangın söndürme çalışmalarına katılmak isteyen vatandaşlar ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Yangın bölgesinde yerleşim alanları ile ormanlık alanların çok iç içe olması can ve mal kaybına sebep olmuştur. Çok sayıda hayvan yanmış telef olmuştur.

Dar köy ve dağ yollarında oluşan trafik yoğunluğu itfaiye ve itfaiye araçlarına su takviyesi yapan arazözlerin çalışmasını engelleyebilmektedir.

Yangın söndürme ve kurtarma güvenliği konusunda eğitim ve tecrübesi olmayan sivil unsurlar kendi hayatlarını tehlikeye attığı gibi, kendileri kurtarmaya gelecek ekiplerin hayatını da tehlikeye atabilmektedir.

Gönüllü kuruluşlar ve vatandaşların afet bölgelerine girişi ve zamanlaması arama kurtarmada ki rolleri açıkça önceden belirlenmeli ve afet anında da koordine edilmelidir.

Afet devam ettiği sürece Hükümet ve Belediye yöneticisi siyasi aktörlerin bölgede olduğu, hatta yangın alanında olması sebebiyle sorunlar yaşandığı gözlenmiştir. Bu durum personelin işine odaklanmasını, söndürme ve kurtarma ekibini koordine eden yöneticilerin dikkatinin dağılmasına neden olmaktadır.

SONUÇ :

Manavgat yangınında yaşanan yukarda belirtilen aksaklıklardan ders çıkarılmalı ve olası afetlerde bu aksaklıklar tekrar yaşanmamalıdır. Afet yönetimi ve koordinasyonu tüm paydaşlar dikkate alınarak tek elden yapılmalıdır. Bu süreçte en önemli faktör insan kaynaklarıdır. Afet yönetim sürecinde planlamaların iyi yapılması, gerekli araç-gereçlerin temin edilmesi vb. faaliyetler başarılı bir şekilde yapılsa bile insan kaynakları yönetimi basamaklarına göre insan gücünün başarılı şekilde yönetilmemesi ve aralarındaki iletişim ve iş birliğinin sağlanamaması durumunda afet yönetiminde başarılı olunması söz konusu olamaz. Sonuç olarak afet yönetim sürecinin her aşamasında insan kaynaklarının etkin yönetilmesi, sürekli ve hızlı iletişimin sağlanması, iletişim ve iş birliğinin sürdürülmesi başarılı bir afet yönetiminin ön koşulunu oluşturmaktadır. Bu konuda halkın tamamını içine alan Sivillerin ve STK'larında içinde bulunduğu bir sivil Afet örgütlenme modeline ihtiyaç bulunmaktadır. Biz böyle bir model öngörüyoruz.

AFETLERE TOPLUMSAL HAZIRLIK VE ÖRGÜTLENME

Afetlerde etkili bir yönetim gerçekleştirmek ve onunla baş ederek, kırım ve yıkımlarını en aza indirebilmek için, olası afet risklerine karşı, tüm toplumsal birimlerin (aile, iş yeri, apartman, bina, sokak, mahalle-köy, kasaba, kent) ve tüm kurumların (sektör, bakanlık, il müdürlüğü, belediye) ve bunların tüm alt birimlerinin (Aile hekimliği, hastane, fabrika, okul vb.) bu anlamda örgütlenmesi ve kendilerine özgü bir afet planı hazırlaması gerekir. Mahalle, kent, bölge ve ulusal planlar ise, bu alt birimlerin planlarının birleşiminden elde edilir, edilmelidir. Bu nedenle de, ülkedeki tüm kurumlar bir yandan kendi hizmetleri ile ilgili olarak kurumsal plan ve senaryolarını hazırlarken öte yandan da toplumun örgütlenmesi ve hazırlanması için öncülük etmelidir.

1. Ailenin Örgütlenmesi ve Ailede Afet Planı:

Herhangi bir afet riski (deprem, sel, kasırga, yangın, NBC ajanlarla saldırı v.b) bulunan yerleşim biriminde yaşayan tüm aileler ve iş yerleri, afet konu ve risklerini konuşarak, bu bağlamda örgütlenmeli ve kendi ailesi / iş yeri için bir afet planı yapmalıdır. Bu planda afetlerin süreçleri göz önünde bulundurularak, afetlerin tüm dönemlerinde yapılacak işler, kimler tarafından ve nasıl yapılacağı ayrıntılı bir biçimde tanımlanmalıdır.

a) Her aile, sessiz dönemde konutunu deprem, sel, kasırga, yangın ve yapay afet diye bilinen olaylar açısından gözden geçirmeli, konutun bu tür olaylara karşı daha güvenli hale gelmesi için gerekli önlemleri araştırmalı ve gereğini yapmalıdır. Bu dizeden olmak üzere; gaz, su ve elektrik sistemleri kontrol edilmeli, bunların şebekelerinde, deprem sarsıntısı, kasırga veya sel sırasında tehlike yaratacak eksiklik, hata ve yetersizlikler giderilmelidir. Bu sistemlerin her birine, kolayca ulaşılabilecek ve olay sırasında sistemi devre dışı bırakacak vanalar /şarteller vb düzenekler eklenmelidir. Türkiye'de özellikle deprem olayı üzerinde durulmalı, konut ve iş yerlerinde deprem açısından alınması gerekli her türlü önlem alınmalıdır. Evde veya işyerinde bulunan ve sarsıntı ile kopma / düşme riski olan (tavana asılı alet ve makineler, avizeler vb / duvara asılı 5 su ısıtıcıları, dolaplar, çerçeveler vb), devrilme riski olan (kütüphane, dolaplar vb) tüm yapı ve eşyalar gözden geçirilerek tavan ve duvar bağlantıları güçlendirilmeli ve bunlar yerlerine iyi bir biçimde bağlanarak, sarsıntı ile kopma, düşme ve devrilme riskleri ortadan kaldırılmalıdır. Yataklar, oturma (koltuk, sandalye, divan vb) ve çalışma masa ve tezgâhları, bu tür eşyaların düşmesi veya kopması halinde risk yaratmayacak bir biçimde yerleştirilmelidir. Dolap ve raflara yerleştirilen eşyalar herhangi bir sarsıntı sırasında tehlike oluşturmayacak şekilde (ağır ve kırılabilir eşyalar alt gözlerde ve kapaklı raflarda ve kapakları kilitli olacak şekilde) yerleştirilmelidir.

b) Her aile bir afet planı yapmalıdır. Bu plan, ilgili organlar tarafından alarm verilmesi ya da alarm verilmeksizin olay başlaması halinde, evde bulunan tüm kişilerin davranışlarının neler olacağını ayrıntılı bir şekilde içermelidir. Örneğin; deprem açısından, evde-

ki kullanım alanlarından (odalar, salon, mutfak) hangisi daha güvenlidir, bu alanlarda çökme olması halinde yaşam boşlukları sağlayabilecek yerler nerelerdir? Sarsıntı sırasında kişiler buralardan nasıl yararlanacak ve buralarda hangi pozisyonda duracaktır? Sarsıntı geçtikten sonra ev nasıl terk edilecektir? Gibi soruların yanıtları düşünülmeli ve planlanmalıdır. Olaydan haberdar olduktan / alarm verildikten sonra, evi terk etmeden önce, elektrik su ve gaz vanaları kimler tarafından ve nasıl kapatılacaktır? Evdeki yardıma gereksinimi olan kişilere (çocuk, yaşlı, engelli vb) ve varsa evcil hayvanlara kimler yardımcı olacak ve bunlar aile toplanma yerine nasıl götürülecektir? Şayet var ise zorunlu gereksinimler çantasını kim alacak? Dışarıda nerede toplanılacak (aile toplanma yerleri ile apartman toplanma yerlerinin aynı yerde olması tercih edilmelidir)? Okulda, kreşte küçük çocuk var ise onu kim ve nasıl alacak? Ev dışındaki aile bireyleri ile nasıl haberleşilecek? Haberleşme olamaz ise bu bireyler aile ile nerede buluşacak (aile toplanma yeri ile aynı yer olmalıdır)? Aile dışarıda toplandıktan sonra, apartman yönetimi – komitesi ile kim iletişim / ilişki kuracak? Soruları başta olmak üzere, akla gelen tüm sorular ayrıntılı bir şekilde yanıtlanmalı, planlanmalı ve bu yanıtlar / planlar tüm aile bireyleri tarafından bilinmelidir. Zaman zaman konu tekrar gündeme getirilmeli ve hatta tatbikatlar yapılarak ailenin üst düzeyde hazırlıklı olması sağlanmalıdır.

c) Aile, aile toplanma yerinde toplandıktan ve aile güvenliği sağlandıktan hemen sonra, ailedeki apartman yönetimi-komitesi ile ilişki kuracak kişi derhal apartman bina komitesi ile iletişim kurarak, kendi ailesi hakkında bilgi vermeli ve komşuları hakkında bilgi almalıdır.

2. Apartmanda Örgütlenme ve Apartman Afet Planı:

Afet riski altında olan yerleşim yerlerindeki tüm bina (apartman–işyeri) sakinleri, binalarına ilişkin bir afet örgütlenmesi ve planı yapmalıdır. Her şeyden önce bina sakinleri, bina yönetici ya da belirleyecekleri bir kişinin başkanlığında toplanarak afet riskleri konusunu ayrıntılı bir biçimde konuşmalı, ev ve işyeri temsilcilerinden oluşan bir afet komitesi kurmalıdır. Bu komite kendi arasından bir başkan ve iki yardımcı seçmelidir. Kurulacak komite, afet risk ve süreçlerini göz önünde bulundurarak, tüm süreçlerde yapılacak işleri ayrıntılı bir biçimde içeren bir bina afet planı hazırlamalıdır. Bu dizeden olmak üzere:

a) Afet komitesi, binayı sessiz dönemde ayrıntılı bir biçimde gözden geçirmeli ve bir deprem / sel / kasırga/ yangın / savaş olasılığına karşı olabildiğince güvenli hale getirilmelidir. Bu konuda gerekli incelemeler yaptırılarak teknik bilgi ve yardım alınmalıdır. Binanın fizik yapısı, elektrik, su ve gaz şebekesi risk yaratmayacak ve yer sarsıntısı sel vb durumlarda kolayca devre dışı bırakacak düzeneklerle donatılmalıdır. Koridor ve merdiven boşluklarında risk yaratan ve binanın boşaltılmasına / tahliyesine engel olan yapılar-eşyalar giderilmeli / kaldırılmalıdır. Binada oluşacak hasardan etkilenmeyecek bir yerde (bahçenin güvenli bir köşesi) kurtarma araç ve gerecinin (kazma, kürek, keski, balyoz, çekiç, kriko vb) bulunması sağlanmalıdır.

b) Bina komitesince, binanın ve bağımsız kullanım alanlarının, her dairenin / her birimin ayrıntılı bir planı çizilmelidir. Her dairede ya da işyerinde kaç kişi yaşadığı ve bunların yerleşim planı, odalarda ve diğer kapalı hacimlerde kimlerin kaldığı ve buradaki yatakların, oturma yerlerinin, iş masalarının ve diğer eşyaların hangi pozisyonda bulundukları bu plan üzerine açık bir şekilde işlenmelidir. Buralarda hasar meydana gelmesi ve içerde insan kalması halinde en uygun yaklaşım ve kurtarma biçiminin ne olacağı düşünülmeli ve araştırılmalıdır. Bina için, bir toplanma bölgesi belirlenmeli ve burası tüm ailelere duyurulmalıdır.

c) Aile ya da iş yerlerinin kendileri için hazırlamış oldukları planlar bina komitesince gözden geçirilmeli, bu planlar ile bina planı arasında uyum sağlanmalıdır. Gereğinde aile ve iş yerlerine kendi planlarını yapma konusunda rehberlik yapılmalı ve yardımcı olunmalıdır.

d) Bina sakinlerinden kimin sokak komitesi sorumlusu olacağına önceden karar verilmelidir. Bina komitesinde görevlendirilecek kişilerin ikişer yedekli olmasında büyük yarar vardır. Çünkü; görevlendirilen kişilerin kendilerinin ya da ailelerinin depremden hasar görmesi halinde görevlerinin başına gidememe olasılığı vardır. Bina komitesi belli aralıklarla bir araya gelmeli, plan tekrar tekrar gözden geçirilmeli ve zaman zaman tatbikatlar yapılarak bina sakinlerinin olaya hazırlıklarının en üst düzeyde olması sağlanmalıdır.

e) Olay olduğunda, ilk fırsatta, aile ve iş yeri temsilcileri (bina deprem komitesi) bina toplanma bölgesinde bir araya gelmeli ve tüm komşuların durumu değerlendirilerek, içerde / enkaz altında kalan olup olmadığı soruşturulmalıdır. Şayet böyle bir durum var ise, apartman kurtarma araçlarının bulunduğu yerdeki araç gereçler alınarak derhal kurtarma işlemlerine başlanmalıdır. Bu kurtarma işleminde, daha önce kararlaştırılmış olan yaklaşım ve kurtarma biçimi unutulmamalıdır. Bu arada sokak komitesi ile iletişim kurmakla görevlendirilmiş olan kişi, sokak toplanma yerine giderek komiteye apartman hakkında bilgi vermeli ve gereğinde onlardan yardım istemelidir.

3. Sokakta Örgütlenme ve Sokak Afet Planı:

Afet riski altında olan yerleşim birimlerindeki tüm sokakların, bir sokak afet planı ve örgütlenmesi olmalıdır. Bunun için, her şeyden önce sokakta bulunan tüm binaların yöneticileri ya da sakinlerin belirleyecekleri bir kişi ve yedeğinden oluşan bir sokak komitesi oluşturulmalıdır. Bunlar bir araya gelerek kendi aralarında bir başkan ve iki başkan yardımcısı seçmelidir. Binalardan, sokak komitesinde seçilecek kişilerin ikişer yedekli olmasında büyük yarar vardır. Çünkü görevlendirilen kişilerin olaydan kendilerinin ya da ailelerinin hasar görmesi durumunda görevlerinin başına gidememe olasılığı vardır. Bu komite, seçilen başkanın başkanlığında toplanarak konuyu ayrıntılı bir biçimde konuşulmalı ve afet risk ve süreçlerini göz önünde bulundurularak ayrıntılı bir sokak afet planı hazırlamalıdır. Hazırlanacak plan afet türleri ve süreçlerinde yapılacak işleri ayrıntılı bir biçimde içermelidir. Bu dizeden olmak üzere:

a) Komite, sessiz dönemde, sokağı enine boyuna incelemelidir. Sokağın ayrıntılı bir krokisi hazırlanarak, sokaktaki riskli binalar ve yapılar (doğal gaz şebekesi, yanıcı, parlayıcı ve zehirli madde bulunduran depo vb.) saptanarak kroki üzerinde işaretlenmelidir. Bu yapılar için yapılabilecek olan işlemler tartışılarak, olanaklı düzeltmeler yapılmalı ve önlemler alınmalıdır. Sokaktaki binaların, kendi afet planlarını yapmaları konusunda rehberlik yapılmalı, onların afet planları gözden geçirilerek, sokak planı ile bunların uyumluluğu sağlanmalıdır. Sokak komitesi, kendisi için, olay sırasında / sonrasında toplanacakları, bir toplanma yeri belirlemelidir (sokak komitesi toplanma yeri). Bunun için sokaktaki park yeri, okul ya da sağlık kurumu bahçesi gibi açık alanlar önerilebilir. Toplanma yeri yakınında ve olaydan zarar görmeyecek bir yapıda (özel olarak inşa edilebilir veya var olan yapılardan birinden yararlanılabilir) çeşitli kurtarma araçları (kürekler, kazmalar, keski, delgi aletleri, balyoz vb) bulundurmalıdır.

b) Sokak komiteleri belli aralıklarla bir araya gelmeli, plan tekrar tekrar gözden geçirilmeli ve zaman zaman tatbikatlar yapılarak sokak sakinlerinin olaya hazırlıklarının en üst düzeyde olması sağlanmalıdır.

c) Sokak komitesi, olay sırasında / sonrasında, derhal başkan ya da başkan yardımcısının başkanlığında sokak toplanma yerinde toplanmalı ve bir sokak kriz masası oluşturarak, çalışmaya başlamalıdır. Olaydan hemen sonra sokak toplanma yerine gelen bina temsilcilerinden, sokaktaki hangi yapıda ya da binada hasar olduğu ve bunların hangisinde kazazede bulunduğu konularında bilgi alınmalı ve hızlı bir değerlendirme yapılarak, derhal buralar için kurtarma ekipleri oluşturulmalı ve yardım ulaştırılmalıdır. Bu değerlendirme sokaktaki tüm binaları özellikle de riskli yapıları içermelidir. Sokak değerlendirmesi biter bitmez, sokak komitesi tarafından seçilmiş / görevlendirilmiş kişi mahalle/ köy toplanma bölgesine / kriz masasına giderek sokak hakkında bilgi vermelidir. Sokak

komitelerinin toplanma bölgeleri aynı zamanda dışarıdan gelecek arama kurtarma ekiplerinin de geleceği ve yönlendirileceği (sokak komitesi başkan ya da yardımcılarınca) yerler olmalıdır.

d) Sokak komiteleri, arama kurtarma işleri yanında kimsesiz kalan çocuk ve yaşlıların gözetiminden de sorumlu olmalıdır. Bu amaçla, hazırlanacak planlarda kimsesiz kalacak yaşlı ve çocukların bakılıp korunacağı yerler de düşünülmelidir.

4. Mahalle-Köyde Örgütlenme ve Afet Planı:

Afet riski altında olan tüm mahalle ve köyler, afet risklerini değerlendirmeli ve kendi yerleşim birimlerine ilişkin bir örgütlenme ve afet planı yapmalıdır. Sessiz dönemde, her mahallede-köyde muhtar ve mahalle sakinleri tarafından seçilecek yardımcıların önderliğinde ve sokak temsilcilerinden oluşan bir afet komitesi kurulmalıdır. Bunlar bir araya gelerek kendi aralarında bir başkan ve iki başkan yardımcısı seçmelidir. Konu komitede ayrıntılı bir biçimde konuşulmalı, köyün-mahallenin afet riskleri açsından bir değerlendirmesi yapılarak, bir mahalle–köy afet planı hazırlanmalıdır. Hazırlanacak plan afet risk ve süreçleri göz önünde bulundurularak, tüm süreçlerde yapılacak işleri ayrıntılı bir biçimde içermelidir.

a) Köy-mahalle ayrıntılı bir biçimde incelenmeli, afet açısından riskli binalar ve yerler saptanarak, mahalle ya da köyün yeteri büyüklükteki krokisi / haritası üzerinde işaretlenmelidir. Bu yapılar için sessiz dönemde yapılabilecek değişiklikler ve önlemler konuşulmalı ve olanaklı olanlar yapılarak gerekli önlemler alınmalıdır. Mahalle-köy komitesi, kendisi için, olay sırası / sonrasında toplanacağı bir yer belirlemelidir (mahalle-köy komitesi toplanma yeri). Bu toplanma yerine yakın bir yerde, olaydan (depren /sel /yangın) zarar görmeyecek bir yapıda kurtarma araçları deposu oluşturulmalı (mahalle deposu) ve burada yeterli sayıda çeşitli kurtarma araçlarından (kürekler, kazmalar, keski, delgi aletleri, balyoz vb) hazır bulundurulmalıdır. Komite sokak komitelerinin hazırlamış olduğu planları gözden geçirmeli ve oluşturulacak mahalle planı ile bunların uyumluluğunu sağlamalıdır. Ayrıca sokak komitelerinin yapacağı planlarda onlara kılavuzluk etmelidir.

b) Olay sırası / sonrasında mahalle komitesi başkan veya yardımcıların başkanlığında, mahalle toplanma yerinde toplanarak derhal mahalle / köy kriz masası olarak çalışmaya başlamalıdır. Komite, sokak temsilcilerinden alınan bilgilerin ışığında olayın hızlı bir değerlendirmesini yapmalıdır. Bu değerlendirmede özellikle hangi binada hasar var ve bunların hangisinde afetzede bulunduğu bilgileri üzerinde durulmalı ve buralara derhal kurtarma ekipleri gönderilmelidir. Mahalle ve köy komiteleri, en kısa sürede kent komitesine mahalle hakkında bilgi sunmalı (iletişim araçları ya da kurye aracılığı ile) ve onlardan gelecek bilgileri de alarak mahalleliye duyurmalıdır. Mahalle-köy toplanma bölgeleri aynı zamanda dışarıdan gelecek arama kurtarma ekiplerinin de geleceği ve yönlendirileceği yerler olmalıdır.

c) Mahalle-köy komiteleri, arama kurtarma işleri yanında, geçici yerleşim, kimsesiz kalan çocuk ve yaşlıların gözetimi gibi konularla da ilgilenmeli, bu konularda il ya da ilçe kriz masaları ile işbirliği yapmalıdır. Bu amaçla, hazırlanacak planlarda seçenek geçici yerleşim yerleri ve kimsesiz kalacak yaşlı ve çocukların bakılıp korunacağı yerler de düşünülmelidir. Afete neden olan olaylara sunuk kalan toplumun kendi kendini, dolayısı ile de komşuların birbirini kurtarması çok önemlidir. Kırımları çok azaltır. Çünkü afetlerden sonra ölümlerin %80'ni ilk bir iki saat içinde meydana gelmektedir. Hiç bir ülke ya da toplumda bu kadar kısa bir süre içinde olay yerine ulaşabilecek bir dış yardım söz konusu değildir. Özellikle büyük afetlerde dış yardımın / kamu örgütlerinin ya da olay bölgesi dışından gelecek arama-kurtarma ekiplerinin olay yerine ulaşması ve çalışmaya başlaması oldukça gecikmekte ve bazen 24 saati bulabilmektedir. Dünyadaki büyük deprem deneyimlerinin sonuçları onu göstermektedir ki; afetzede kurtarma hizmetleri ancak 4. ve 5. günlerde en aktif düzeye ulaşabilmektedir. Yani dışarıdan gelen yardımlar /arama-kurtarma ekipleri ancak bu günlerde tam kapasite ile

çalışır hale gelebilmektedir. En gelişkin ve örgütlü / hazırlıklı ülkelerde bile, arama-kurtarma ekip ve malzemelerinin uçak ve helikopterlerle olay yerine intikal ettirilmesi en az 3-5 saati almakta ve ekiplerin çalışmaya başlaması için de bir o kadar zaman geçmektedir. Oysa bu saatler afetzedelerin kurtarılabilmesi için altın saatlerdir. Bu zaman zarfında, olaya sunuk kalan toplum kendi başının çaresine bakmak zorundadır. Bu nedenle de, özelde depremlerde genelde ise tüm afetlerde bina, sokak ve mahalle örgütlenmelerinin varlığı ve kurtarmada gereksinim duyulacak malzemelerin önceden depolanmış olması son derece önemlidir. Kurtarmaya bir saat önce başlanması, başka bir anlatımla afetzedenin bir saat önce kurtarılması, onun yaşaması açısından çok kıymetlidir. Daha genel bir söylemle, ilk 48 saatte kurtarılan afetzedelerin yaşama şansı çok yüksektir, buna karşılık bundan daha geç kurtarılanlar da ise, bu şans zamana paralel olarak azalmaktadır. Afetlerde ilk yapılacak iş arama-kurtarmadır. Arama kurtarmada ise önemli olan ve en çok zaman alan iş kurtarmayı bekleyen afetzedenin yerinin belirlemesidir. Sessiz dönemde örgütlenmesini apartman / aile düzeyinde tamamlayan (komitelerini kuran) hazırlık ve tatbikatlarını yapan toplumlar, olaydan hemen sonra nerede afetzede kaldığını bilir. Daha dış yardım ekipleri bölgeye ulaşmadan, kurtarılması özel araç gereç gerektirmeyen afetzedelerin tamamını canlı olarak kurtarabilir. Bu tür komitelerin varlığı, bölge dışından gelen yardım ekiplerinin çalışmasını da çok kolaylaştırır ve etkili hale getirerek kurtarılan can sayısını çok arttırabilir. Çünkü bu tür bir örgütlenme ve hazırlığın olması halinde, bölge dışından gelen ekipleri, mahalle ve sokak komiteleri karşılar ve onlara; "şu binada, üçüncü katta, arka cepheye bakan odada bir afetzedemiz var" gibi kesin bilgi verebilirler. Yani arama-kurtarma ekiplerinin yer belirleme için yapacağı zaman kaybını önleyerek, onların doğrudan kurtarmaya geçmesini sağlayabilirler. Aksi takdirde ekiplerin enkaz altında canlı olup olmadığını araştırması soruşturması bile saatler alacaktır.

5. Kentte Örgütlenme ve Kent Afet Planı:

Afet riski altında olsun ya da olmasın tüm kentler bir afet planı ve örgütlenmesi yapmalıdır. Kendisi için afet riski olmayan kentlerin komşu / kardeş kentlerde oluşabilecek afetlere yardıma koşabilecek hazırlıkta ve örgütlülükte olması gerekir. Her kent, vilayet - kaymakamlık ve belediyede yönetimlerin önderliğinde, mahalle ve köylerin temsilcilerinden oluşan bir afet komitesi kurulmalıdır. Bu komitelere vilayet-kaymakamlık ve belediyeden görevlendirilen yetkililer de katılmalıdır. Bu komiteler başkan ve başkan yardımcılarını kendi aralarından seçebileceği gibi, vilayet – kaymakamlık veya belediyenin görevlendireceği kişiler de başkanlık edebilir. Kent komiteleri ile kurumların (sağlık müdürlüğü, emniyet müdürlüğü, bayındırlık müdürlüğü vb) afetten sorumlu birimlerinin, olay sırasında faaliyete geçecek olan kaza ve vilayet kriz masalarının eşgüdümün nasıl sağlanacağı sessiz dönemde tasarlanmalı ve gayet 11 açık bir biçimde belirlenmelidir. Bu örgütlenmeler zaman zaman bir araya gelerek bir durum değerlendirmesi yapmalı, ortak eğitim ve tatbikat programları düzenlemelidir. Olay sırasında bu örgütlenmeler arasında iletişim eksiklik ve hatalarına fırsat tanınmamalıdır.

a) Kent komitesi, mahalle ve köylerin afet planlarını gözden geçirerek bunların bileşimi ve eşgüdümünden oluşan bir kent planı hazırlamalıdır. Yeterli olmayan mahalle-köy planlarının tamamlanması konusunda mahalle komitelerine kılavuzluk yapılmalıdır. Hazırlanacak planda, tüm süreçlerde yapılacak işler ayrıntılı bir biçimde tanımlanmalıdır. Bu planlarda yapılacak işlerin kim, nerede, ne zaman ve ne ile sorularını yanıtlayacak ayrıntılar bulunmalıdır.

b) Her bir afet türü için ayrı ayrı, riskli binalar ve yapılar saptanarak, kentin ayrıntılı haritası üzerinde işaretlenmelidir. Aynı harita üzerinde ulaşım, sağlık hizmeti, konaklama vb olaydan sonra önem kazanacak yapılar işaretlenmeli, ulaşım yollarının tıkanması halinde alternatif ulaştırma kanalları belirlenmelidir. Ulaştırma haberleşme ve risk azaltma anlamındaki yapılar gözden geçirilmeli ve bu konularda sessiz dönemde

alınabilecek önlemler konuşulmalı ve olanaklı olanlar yapılarak konu çözüme kavuşturulmalıdır.

c) Kent komitesi, kendisi için bir toplanma-çalışma yeri belirlemelidir. Kent komitesi olay sonrasında, derhal toplanmalı ve çalışmaya başlamalıdır. Gönüllülerden oluşan kent komitesi ile resmi kuruluşların temsilcilerinden oluşan kriz masalarının eşgüdümünün nasıl sağlanacağı sessiz dönemde kararlaştırılmalı ve yapılacak tatbikatlar ile pekiştirilmelidir.

6. Ulusal Örgütlenme ve Ulusal Afet Planı:

Afetlere karşı örgütlenme ve afet planlarının yapılmasında, kuşkusuz özelde kamu kurum ve birimlerinin genelde de kamu yönetiminin önemli bir rolü vardır. Ancak, bu durum afet örgütlenmesi ve planlarının yönetim hiyerarşisinde yukarıda yer alan bazı kurum ya da birimlerce yapılarak, alt birimlere ve topluma tebliğ edilecek şeklinde anlaşılmamalıdır. Aksine, afet planlarında esas olan alt kurum ve birimlerin yapacağı / yaptığı planlardır. Çünkü, bu tür planların gerçekçi ve uygulanabilir olmasının tek yolu, onların alttan üste uçtan merkeze doğru hazırlanması ile olanaklıdır. Bu nedenle de, valilikler–kaymakamlıklar ve belediyeler bir yandan kendi kurumsal hazırlık ve planlarını yaparken öte yandan da bina sokak- mahalle ve kent komitelerinin oluşmasına büyük önem vermelidir. Bu tür komitelerin kurulması özendirilmeli ve desteklenmelidir. Örgütlenme tamamlandıktan sonra, kamu yönetimlerinin desteği ile komiteler belli aralıklarla toplanmalı ve komitelere ve çalışmalarına ilişkin tüm bilgiler topluma mal edilmelidir. Komitelerin halkı bilgilendirmesi, afete hazırlaması için toplantılar ve tatbikatlar yapmasına kamu kaynaklarından destek verilmelidir.

ALTYAPI ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Nihat DİPOVA
Başkan Yrd. : Bayram Ali ÇELTİK
Sekreter : Murat EĞRİ - Cihangir GÜÇ

Altyapı Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüş ve yaptığı toplantılarda; Düden Çayı kirlilik problemi, Antalya'nın güncel altyapı sorunları, Antalya falezlerinin projeksiyonla aydınlatılması, Yamansaz Sulak Alanı sınır değişikliği hakkında değerlendirme, Yamansaz Sulak Alanı koruma alanı tanımının değiştirilmesi, Antalya kentine Karacören-2 barajından içme-kullanma suyu getirilmesi, Antalya içme suyu temin çalışmaları konuları görüşülmüştür. Ayrıca, Altyapı Çalışma Grubu, Yürütme Kurulu raporlarının hazırlanmasında katkı sağlamıştır.

KARACAÖREN BARAJI'NDAN ANTALYA KENTİ İÇME VE KULLANMA SUYU TEMİNİ HAKKINDA GÖRÜŞ

Antalya kenti içme ve kullanma suyu ihtiyacının Karacaören-II Barajı'ndan karşılanmasına dönük çalışmalar Antalya kamuoyunda yoğun tartışmalara konu olmuştur. Aksu Çayı'nın Isparta bölgesinden taşıdığı kirleticilerle kirlenmiş olması, günümüzde yer altı su kaynaklarının ihtiyacı karşılıyor olması, gelecek nüfus projeksiyonları üzerine çekinceler bulunması başlıca tartışma başlıkları olmuştur. Antalya Kent Konseyi Altyapı Çalışma Grubu'nda konuyu değerlendirmek amacıyla DSİ, ASAT ve Akdeniz Üniversitesi'nden uzmanlar davet edilerek görüşlerine başvurulmuştur.

Günümüzde Antalya'nın su ihtiyacı yeraltı su kaynaklarından sağlanmakla birlikte, su kaynaklarının bir bölümünün kirlilik nedeniyle kullanılamadığı, suyun sondaj kuyularından elektrik enerjisi kullanılarak yüzeye çıkarıldığı bilinmektedir. Bu bağlamda, yeraltısuyu kaynağı kullanımının artırılması elektrik enerjisi kullanımını ve dolayısıyla maliyeti artıracaktır. Ayrıca yeraltısuyu kaynakları üzerinde Antalya'nın imar alanları ve sanayi tesisleri bulunmakta olduğundan kirlenmeye karşı hassas olduğu bilinmektedir. Gelecekte artacak nüfusun su ihtiyacını karşılamak için alternatifler geliştirilerek çözüm üretilmesi gerekliliği tartışmasız bir gerçekliktir.

DSİ yetkililerinden alınan bilgilere göre, mevcut su kaynaklarımız 2027 yılından sonra yetersiz kalacak, Kovanlık kuyuları da eklendiğinde ancak 2035 yılına kadar yeterli olacaktır. 2035-2050 yıllarına dönük ihtiyacı karşılamak için DSİ tarafından Karacaören-II Barajı'ndan su temini projesi geliştirilmiştir. Aksu Çayı tarafından önemli miktarda kirletici taşındığı belirlenmiş olduğundan, su şebekeye verilmeden önce kurulacak bir arıtma tesisinde suyun arıtılması gerekecektir. Kirliliğin başlıca nedenleri;1) Balık Çiftlikleri, 2) Atıksu Arıtma Tesisleri, 3) Isparta Deri Organize Sanayi, 4) Mermer İşletme Tesisleri, 5) Meyve Suyu Fabrikaları, 6) Yerleşim Yerleri, 7) Tarımsal Faaliyetlerdir. Barajdan alınan hamsu analizlerinde incelenen 44 parametrenin 33'ünün uygun olduğu, uygun değerlerde olmayan 10 parametrenin ise arıtma işleminden sonra İçmesuyu kullanımına uygun hale getirileceği belirtilmiştir. Arıtma maliyeti bu projenin önemli bir dezavantajı olmakla birlikte, suyun eğimli topoğrafyada cazibe ile taşınıyor olması enerji açısından bir avantaj oluşturmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi'nden katılan Doç.Dr Yasemin Leventeli ise alternatif ve çağdaş su temin yöntemlerini tanıtmıştır. Yeraltı barajları yapılarak yeraltısuyunun toplanması, buharlaşma kayıplarının önlenmesi, denize boşalma yoluyla su kaybının önlenmesi, yüzey kirlenmesinden izole edilmesinin mümkün olacağı ifade edilmiştir. Yatay kuyu (kariz) sistemleriyle enerji kullanmadan (cazibeyle) ve buharlaşma kayıpları olmadan yeraltısuyu temininin mümkün olacağı ve bu alternatif yöntemlerin Antalya'nın bazı bölgelerinde uygulanabileceği ifade edilmiştir.

Antalya kentinin gelecekteki nüfus artışına bağlı artacak su gereksiniminin belirlenmesi ve bu gereksinimi karşılayacak kaynak bulunması çabaları sürerken çok önemli bir konu genelde tartışma dışı kalmaktadır. Büyük masraflarla şebekeye kadar ulaştırılan içme suyunun ne yazık ki önemli bir bölümü "kayıp-kaçak"larla ortadan kaybolmaktadır. Ölçülen minimum gece debisi değerinin büyük bir kısmını su dağıtım şebekesindeki çatlaklardan meydana gelen sızıntılar oluşturmaktadır. Minimum Gece debisi ve fiziki su kayıpları arasında önemli bir ilişki vardır. Son yıllarda gelişmiş teknolojiler kullanılarak kayıp-kaçaklar azaltılmış olmakla birlikte hala bazı mahallelerde %30'un üzerinde kayıp-kaçak olduğu bilinmektedir. Bu gerçeklik altyapı niteliğinin önemini ortaya koymaktadır. Öncelikli olarak altyapı çalışmalarına yoğunlaşılarak, güvenirliği tartışmalı bazı çözümlere gerek kalmaksızın kentin su gereksiniminin karşılanabileceği görülmektedir.

ANTALYA FALEZLERİ'NİN ANİMASYONLU LED PROJEKTÖRLERLE AYDINLATILMASI HAKKINDA GÖRÜŞ

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 27 Şubat 2021 tarihinde yapılan açıklamaya göre: Yavuz Özcan Parkı hizası falez bandı, Yat Limanı, Karaalioğlu (parkı) hizası falez bandı ve ardından Atatürk Parkı lokasyonlarında aydınlatma sistemi kurulması, birinci etapta 1000 metrelik bir bölgede uygulanacak projenin, ikinci ve üçüncü etapta yat limanında 650 metrelik ve Atatürk Parkı falezlerinde ise yaklaşık 1750 metrelik alanı kapsaması planlanmıştır. Antalya kamuoyunda konuyla ilgili kaygılar üç ana başlık altında toplanmaktadır: 1) Estetik sorunlar, 2) Gece aydınlatmasının floraya, faunaya ve insanı da içine alan tüm ekolojiye vereceği zararlar, 3) Maliyet.

"Yavuz Özcan Parkı ve Karaalioğlu Parkı hizalarındaki falez bandı lokasyonlarına ***animasyonlu LED görsel aydınlatma*** *sistemi kurulması"*na yönelik işlem kapsamında 128 adet direk üzerinde, 111 tanesi 300W, 23 tanesi 150W olmak üzere 143 tane LED projektör montajı yapılacaktır. Yalnızca aydınlatma değil aynı zamanda renkli animasyonlar da hedeflenmektedir.

Antalya kıyı falezleri, doğuda Lara, batıda ise Konyaaltı plajı arasında yer alır ve uzunluğu yaklaşık 13 km'dir. Konyaaltı Plajı'nın gerisinde falezler batıya doğru devam etmektedir, ancak günümüzde kumsalın gerisinde kalmıştır. Aynı şekilde doğuda da Lara plajı ve Yamansaz sulak alanının gerisinde falezler devam etmektedir. Antalya kıyı falezleri, Bergama Krallığı tarafından Attelia adında ilk büyük yerleşimin kurulmasından sonra,

Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinde savunma yapıları, deniz feneri ve su değirmeni gibi yapılar için kullanılmıştır. Cumhuriyet dönemine kadar kent "kale içi" olarak bilinen koyak içinde sınırlı iken, özellikle 1980 li yıllardan sonra turizmin gelişmesi ve şehir nüfusunun artması sonucu, kale içinin batısında ve doğusunda falezler boyunca yapılaşma artmıştır. Antalya falezlerinin düşeye yakın geometrisi birincil oluşum ve kıyı aşınım mekanizmaları sonucu oluşmuştur. Günümüzde tek kanal içine toplandığından yalnızca Düden Çayı olarak denize akmasına rağmen eskiden çok sayıda kol üzerinden ve şelaleler halinde denize akmaktaydı. Bu şelaleler perde şeklinde akarken kalsiyum çökelimi sonucu düşey karbonat perdeleri şeklinde yapılar ortaya çıkmaktaydı. Deniz seviyesindeki çentik ve diğer aşınmalar ise kaya bloğu düşmeleri ile sonuçlandığından geriye düşeye yakın sarp kaya yüzeyleri ortaya çıkmaktadır. Falez sözcüğü de Fransızcada "dik kayalık" anlamına gelir. Ayrıca falezlerin deniz seviyesinde farklı mekanizmalarla oluşmuş farklı boyutlarda mağaralar bulunmaktadır. Sonuç olarak falezlerde görülen kaya yüzeylerinin bir kısmı hareketli bloklardan oluşmaktadır. Özellikle yağışlı dönemlerin sonrasında kaya düşmeleri veya blok kaymalar gözlenmektedir. Bu bilgiler ışığında falez yüzeyine veya üstüne yapılan kalıcı uygulamalardan kaçınılması gerekir. Oysa projektörlerin falez yüzeyini aydınlatmak için, aydınlatma direklerinin yüzeye yakın bir yere monte edilmesi zorunludur (proje incelendiğinde böyle olduğu görülmektedir). Direk hareketli bloklara denk geldiğinde kaya düşmesi sırasında düşen kaya bloğu ile birlikte denize düşebilecek, kablo tesisatı da zarar görecektir. Ayrıca, gece vakti bir falez animasyonu olduğunda insanlar falezi görebilmek için en uçtaki kaya üzerine yönlenecek, olası bir kaya bloğu düşmesi sonucunda can kaybı oluşabilecektir.

Antalya falezleri zengin biyoçeşitliliğe sahip bir bölgededir. Falezlerin büyük bir bölümüne insanların ulaşamıyor olması, yalnızca denize dönük olup, kentin ışık kirliliğinden ve gürültüsünden uzak olmasının bu çeşitliliğin günümüze kadar korunmuş olmasında etkisi vardır.

Antalya falezlerini yaşam alanı kullanan kuş türleri bulunmaktadır. Falezlerin bilinen en kalabalık canlı türlerinden birisi de yarasalardır. Yarasalar koloniler halinde gündüzü yüksek bir yere tüneyerek geçirir, hava karardığında ise avlanmaya çıkarlar. Işığa çok duyarlı olup, geniş dalga boyu aralığında ışığı algılayabilirler. Işığa duyarlı olması nedeniyle bir yarasa aydınlık ortamlarda henüz gecenin gelmediğini zanneder ve biyoritmi bozulur. Yarasanın biyoçeşitlilik için önemi menüsünde bulunan sivrisinektir. Bu bağlamda yarasa varlığı sivrisinek popülasyonu kontrolü için kaçınılmazdır. Günümüzde gelişmiş ülkelerde kent aydınlatmasına dahi sınırlamalar getirilmektedir. Avrupa'daki yarasa popülasyonunu koruma altına almak için 1994 yılında bir anlaşma (EUROBATS) imzalanmış olup, Norveç'ten İsrail'e, Portekiz'den Gürcistan'a kadar 37 üye ülke bu uçan memeli hayvanların korunması için birlikte çalışmaktadır. Falezlerde gözlenen diğer bir canlı türü de Akdeniz foklarıdır.

Animasyon ve aydınlatma için kullanılacak projektörlerin falezlerdeki doğal yapıya ve biyoçeşitliliğe zarar verip vermeyeceği sorusunun yanıtının kişisel görüşlerle verilmesi yerine disiplinler arası, bilimsel ve teknik düzeyi yüksek özgün çalışmalar sonucunda verilebileceği açıktır. Öncelikle "Antalya Falezleri ekosistemi ve biyoçeşitlilik" benzeri bir başlık altında kapsamlı bir çalışma yapılması gerekir. Falez ekosistemi ortaya konduktan sonra, projektörle aydınlatmanın bu ekosistemi oluşturan her bir canlının biyoritmine, beslenme ve dinlenme alışkanlıklarına bir zarar verecek fiziksel özellik (frekans, amplitüd vb) taşıyıp taşımadığı ortaya konulabilir.

ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Güray DOĞAN
Başkan Yrd. : Derya ÜNVER
Sekreter : Metin UTKU

Çevre Çalışma Grubu 2021 yılı içinde yaptığı toplantılarda; Yamansaz Sulak alanı sınır değişikliği, Manavgat Yangını ve şehir içi ulaşım problemleri konuları görüşülmüştür. Ayrıca, Çevre Çalışma Grubu Yürütme Kurulu raporlarının hazırlanmasında katkı sağlamıştır.

DÜNYA SU GÜNÜ - 'SUYUN DEĞERİ'NİN FARKINDA MIYIZ? (Basın Bülteni - 22.03.2021)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1993 yılında *Dünya Su Günü* ilan edilen 22 Mart, bu yıl "*Suyun Değeri*" temasıyla kutlanmaktadır.

Su dünyamız ve canlılar için yaşamsal bir öneme sahiptir. Suyun değeri dünyamız ve canlılar için her geçen gün daha da hayati önem taşımaktadır.

2020 yılında dünya genelinde yaşanan Coronavirüs salgını, sağlıklı yaşam için suyun ne kadar önemli olduğunu bize bir kez daha göstermiştir.

Tam da bu noktada sorulması gereken hayati soru şudur: ***"Suyun değerinin farkında mıyız?"***

Hem ülke olarak hem de Antalya nezdinde suyun kıymetini bildiğimizi maalesef söyleyememekteyiz. Toplum olarak '***suyun değeri***'nin farkında olmadan yaşamaktayız.

Su kaynaklarının ve koruma alanlarının mutlaka hiçbir şekilde taviz vermeden korunması gerekmektedir. Yapılaşmaya açılan, yapılaşma riski altında bulunan, işgal edilmiş olan ya da risk altındaki bütün su havzaları *bütüncül planlamalarla koruma altına alınmalıdır.* Ekolojik, kentsel, tarımsal ve endüstriyel su taleplerinin mevcut su kaynaklarımızdan sürdürülebilir bir şekilde karşılanmasına devam edilebilmesi için kısa, orta ve uzun vadeli su yönetimi planlarına acil ihtiyaç bulunmaktadır. Gerekli adımlar gecikmeksizin atılmalıdır.

Antalya'nın;

* **Manavgat Oymapınar**
* Karacaören Barajı
* **Düden Çayı**
* Yamansaz Sulak Alanı
* **Demre Sulak Alanı**
* Elmalı Avlan Gölü
* **Döşemealtı Kırkgözler**
* Aksu Çayı
* **Boğaçayı**
* Yedi Arıklar

gibi çok sayıda su kaynağı ve havzası değişik yıllarda farklı tartışmalarla gündeme gelmiştir.

Kentin sulak alan ve su kaynağı niteliğindeki birçok doğal değeri; ne yazık ki korunamamış, fiziki gelişmeler nedeniyle *ranta yenik düşmüş* ve yok edilmiştir.

* Yamansaz Sulak Alanı yok oluyor.
* Yedi Arıklar betona yenik düştü.

Henüz yok olmayan bazı değerlerimiz ise bugün üzülerek belirtiyoruz ki ***can çekişmektedir***. Önlem almazsak bu 'su değerlerimiz' de ***göz göre göre yok olacaktır***.

Neler yapabiliriz?

Su kullanımıyla ilgili bireysel olarak yapabileceklerimiz olduğu gibi; kurumların, kentlerin ve ülkelerin de yapması gereken önemli ödevleri bulunmaktadır.

Bireysel su tüketimi konusunda özellikle tasarruflu su kullanımı içineğitime daha fazla önem verilmesi gerektiğini savunmaktayız.

Nüfusu 2,5 milyonu aşan Antalya'da ***kişi başı ortalama su tüketimi günlük 186,65 litre***dir. Su israfının önüne geçilebilmesi amacıyla tasarruf bilincinin toplumda yerleşmesi gerektiği kaçınılmazdır. ***Tasarruf***, gecikmeksizin çocuklarımıza öğretmemiz gereken bir değerdir.

Kurumlar, Antalya'nın su kaynaklarını ve koruma alanlarını işbirliği içerisinde korumak için çalışmalıdır. Belediyelerin de ***imar planlama çalışmalarında*** su kaynakları ve koruma alanlarını dikkate alarak ***hassasiyetle adım atması gerekmektedir***.

Su kaynakları bakımından 'zengin' olarak nitelendirilen Antalya'nın makro ölçekte yapacağı önemli görevleri vardır. ***Göller Bölgesi'ni de içine alan havza ölçeği***nde su koruma alanlarındaki her türlü olumsuzluk bertaraf edilmeli ve ***su koruma alanları her türlü riskten arındırılmalıdır***.

Ülke olarak yapmamız gerekenler de bulunmaktadır. Suyun korunması ve yönetimi bir ülke politikası olarak belirlenmeli, su kaynakları ve koruma alanlarına zarar verecek her türlü girişimin önü ***'düşünce'*** aşamasındayken ***en baştan kesilmelidir***.

Çünkü geleceğe bırakılacak ***en büyük miras*** kirletilmemiş ***'su'*** olacaktır.

EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Mustafa ŞANLI
Başkan Yrd. : Orhan ŞENOĞLU
Sekreter : Ercan YAVAŞ

Eğitim Çalışma Grubu 2021 yılı içinde yaptığı toplantılarda; Antalya'daki okulların eğitim-öğretim durumu, pandemi sürecinde eğitimde yaşanan sorunlar ile ilgili basın açıklaması, Finike İlçe Eğitim Müdürlüğü okullarında öğretmenlik niteliğine uygun olmayan kişilerin öğretmen olarak görevlendirilmeleri", Manavgat orman yangını sonrası tahrip olan mahallelerde okulların ve eğitim-öğretimin durumu, Antalya Büyükşehir Belediyesi kız öğrenci yurdunun TÜRGEV'den geri alınması, okul yelerinin planlanması, 24 Kasım Öğretmenler Günü dolayısıyla öğretmenlerin durumu ve sorunları, 20. Milli Eğitim Şurası kararları içinde yer alan "okul öncesi çocuklara din eğitimi verilmesi", denetimsiz cemaat-tarikat yurtlarında yaşanan sorunlar konuları değerlendirilerek görüşülmüştür.

Pandemi Sürecinde Eğitimde Sorun Büyük (Basın Bülteni – 20.01.2021)

Eğitimde pandemi sürecinde yaşanan sorunları ele alan Antalya Kent Konseyi, yüz yüze ve uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara işaret ederek, "Eğitimde sorun büyük" dedi ve çözüm önerilerini madde madde sıraladı.

Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu, "Covid-19 Pandemi Sürecinde Eğitim-Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri" başlıklı bir çalışma hazırlayıp sorun tespiti yaptı ve çözüm önerilerinde bulundu. Türkiye'de 2020 yılı başlarında ortaya çıkan yeni tip korona virüsün (Covid-19), her aşamada eğitim-öğretimi sekteye uğrattığının vurgulandığı çalışmada, pandemi sürecinde öğrenci, öğretmen ve veliler açısından karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri sıralandı. Pandemi sürecinde eğitimde yaşanan sorunun büyük olduğu belirtildi, yüz yüze ve uzaktan eğitim için 2 ayrı başlık halinde uyarı ve çözüm önerileri yapıldı.

'GEREKLİ HAZIRLIKLAR YAPILMADI'

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB), pandemi sürecine gerekli hazırlıkları yapamadan, 16.03.2020 tarihinde uzaktan eğitime başladığının hatırlatan Eğitim Çalışma Grubu, "Derslerin verilişi ve öğrencilerin eğitim-öğretime erişimi konularında sorunlar ortaya çıkmış,

çözümler tamamlanmamıştır. Yeni dönemde eğitim-öğretim ile ilgili tüm tarafların tedirginlikleri sürmüştür. Pandemi sürecinde eğitim-öğretim için Türkiye'nin yaşadığı genel olan sorunlar ve çözüm önerileri, özelinde Antalya ili için de geçerlidir" tespiti yaptı.

'ÖĞRENCİLER AÇISINDAN YAŞANAN SORUNLAR'

Uzaktan eğitimin söylenenin aksine beklenen verimlilik ve etkinlikte yapılmadığına işaret eden Eğitim Çalışma Grubu, öğrenciler açısından yaşanan sorunları şöyle sıraladı: "Uzaktan eğitimin tüm sorumluluk yükü, denetimsiz biçimde öğrenciye yüklenmiştir. Her öğrencinin uzaktan eğitimli ortama erişimi fiziki olarak yetersiz kalmıştır. Bazı öğrencilerin internetli ortamda bulunamaması, yeterli internet kapasitesine sahip olmaması verilen eğitim-öğretime ulaşmasını engellemiştir. Birden çok öğrencili ailelerde, her çocuk için görsel ve fiziki gereksinme yetersizliği derslere erişimi büyük soruna dönüştürmüştür. Verilen derslerin istenilen başka bir zamanda tekrarının izlenememesi ayrı bir sorundur. Uzaktan eğitim-öğretimde ekranda öğrenciyi derse bağlamanın ve ilgiyi canlı tutmanın zorluğu konusunda öğretmenler yeterince hazırlıklı ve donanımlı olamamışlardır. Her okulda fiziki mekânların ve öğrenci sayılarının eşit olmaması, verimi ve eşitliği bozan ana unsurlardan biridir."

'ÖĞRETMENLER AÇISINDAN DA DURUM ZOR'

Eğitim Çalışma Grubu, pandemi sürecinde eğitimde durumun öğretmenler açısından da zor olduğuna işaret ederek, şu görüşlere yer verdi: "Yüz yüze ve uzaktan eğitimlerin aynı anda yürütülmesi, yüz yüze eğitimin bölünmüş sınıflarda tekrarı, uzaktan eğitimin tanımlı zamanlar dışında da devamı, öğretmeler açısından ilgi ve heyecanı azaltıp verimliliklerini düşürebilir. Ülkenin eğitimde en önemli sorunlarının başında, aynı dersi veren öğretmenlerin kadrolu, sözleşmeli, ücretli olarak farklı konumlarda olmalarıdır. Hiçbir zaman ülkenin eğitim-öğretimi geçici kadrolarla çözümlenemez. Diğer yandan öğretmenlerin ek ders ve sözleşme ücretleri gelir kaybı olarak mağduriyet yaratmaktadır."

'VELİLER AÇISINDAN DURUM KARMAŞIK'

Pandemi sürecinde eğitimin veliler açısından durumunu da görüşen Eğitim Çalışma Grubu, "Veliler açısından durum karmaşıktır" görüşlerine yer vererek, şu tespitleri yaptı: "Her çocuk için internet ortamlı bilgisayar/tablet olanağı maddi olarak büyük sorundur. Ders takibi için fiziki ortam yaratılması da ayrıca sorundur. Çok çocuklu ailelerde durum daha ağırdır. Ayrıca pandemi sürecinin başından beri velilere dönük, çocuklarının eğitim-öğretimine nasıl katkı ve destek olacakları konularında bir çalışma yapılmamıştır."

'YENİ VE ÇAĞDAŞ BİR ANLAYIŞ ZORUNLUDUR'

Pandemi sürecinde, 2019-2020 bahar dönemi ve 2020-2021 güz dönemi eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ortaya çıkan sorunların, aslında gerçekte çözümler için de ışık tuttuğunu belirten Eğitim Çalışma Grubu, "Ülkelerin geleceği, iyi eğitilmiş gençleri ile sağlanabilir. Bütün bilimsel çalışmalar göstermektedir ki bir ülkede yapılacak en değerli , yatırım beşeri sermaye yatırımıdır. Türkiye geleceğini bir pandemi nedeniyle zayıflatamaz, zayıflatmamalıdır. Eğitim-öğretimin katılım ve denetim yükü, bu çocuk-öğrencilerin (18 yaş altı) omuzlarına yüklenmemelidir. Öğretmenlerin meslek heyecanı canlı tutulmalıdır. Türkiye'de bugünkü anlayışla yapılan eğitim-öğretim, 21'inci yüzyılın beşeri sermayesini geliştirmekten uzaktır. Yeni bakış açısı, yeni ve çağdaş bir anlayış hem gerekli, hem de zorunludur" ifadelerine yer verdi.

YÜZYÜZE EĞİTİM İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Eğitim Çalışma Grubu, yüz yüze eğitim için şu çözüm önerilerini sıraladı:

1. MEB, okulların açık tutulması ve yüz yüze eğitim için çaba göstermelidir. Çünkü hiçbir uzaktan eğitim, gençliğin düşünen, soran-sorgulayan, özgür düşünceli, insan haklarına saygılı, farklılıklarla birlikte yaşama kültürü edinmiş, çevresine duyarlı, diğer canlılara dikkatli ve duyarlı, kendine-ailesine-ülkesine-insanlığa karşı sorumlu, toplumsal cinsiyet eşitliğini içselleştirmiş birey olma düşünce ve davranışlarını kazanmasını sağlayamaz!

2. Yüz yüze eğitim için, öğrencilerin ve okulların/dersliklerin sağlığa uygunluk ortamları ve fiziki koşulları sağlanmalıdır.

3. Kısa dönemde derslikler artırılamayacağı için sınıflar bölünmelidir. Artan öğretmen gereksinmesi için kadrolu öğretmen atamaları derhal yapılmalıdır! Sözleşmeli ve ücretli öğretmen uygulamasına derhal son verilmelidir!

4. Aynı eğitim kademesindeki okullar arasında derslik başına düşen öğrenci sayıları eşitsizliği giderilmelidir. Velilerin okul tercihleri dikkate alınarak okul dönüşümleri gerçekleştirilmelidir.

5. Öğretmenler velilerle ortak çaba ile öğrencilerin sağlık koşullarına uygun davranış eğitimi kazandırılmalıdır. Bu çabalar ailelerin de titizliğini kazandıracaktır.

6. Öğretmenler bu alanda kendi okullarında hizmet içi eğitimden geçirilerek, kendileri ve öğrenciler için rol-model olabilmelidir.

UZAKTAN EĞİTİM İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Eğitim Çalışma Grubu'nun uzaktan eğitim için ise çözüm önerileri şunlar:

1. Yazık ki yüz yüze eğitim koşulları sağlanamıyorsa, bu kez de uzaktan eğitimin uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar mutlaka çözümlenmelidir. Türkiye'nin uzaktan eğitim için (yükseköğretimde) yeterince deneyimi vardır, değerlendirilmelidir.

2. Her kademedeki okulların her sınıfı için çağa uygun, laik ve bilimsel temelli müfredatlar hazırlanmalıdır. Buna göre konular ayrıntılı belirlenmeli ve kaydedilerek bir bilgi ve kayıt bankası oluşturulmalıdır. Gerektiğinde kopyalar hazır olmalıdır.

3. Öğretmenler için yeniden etkin hizmet içi eğitimle uzaktan eğitim konusunda uygulama donanımları geliştirilmelidir.

4. Tüm yurt çapında eğitimin tüm öğrenciler için ulaşılabilir, eşit, bedelsiz düzeyde olması sağlanmalıdır. Okula gitmeyen, o günkü dersi herhangi bir gerekçeyle kaçıran öğrenci için mutlaka ders tekrarına ulaşabilmesi sağlanmalıdır.

5. MEB, uzaktan eğitim için yerel koşulları da dikkate alan alternatif çözümler planlamalı, üretmeli ve uygulamaya koymalıdır. Covid-19 hastalığının olmadığı/yaygınlığının kontrolde olduğu küçük yerleşim birimlerinde okullarda yüz yüze eğitim yapılmalıdır.

6. Bu dönemde öğretmenlerin ek ders ücretleri ve özlük hakları, hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak ve mağduriyet yaratmayacak biçimde korunmalı ve yerine getirilmelidir.

7. Atamalar yapılıncaya kadar sözleşmeli ve ücretli öğretmenlerin gelirleri artırılmalıdır.

8. Mutlaka veliler için bir program hazırlanmalı, uzaktan eğitim için onlarla işbirliği yapılmalı ve sürece ortak edilmelidir.

Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu: Okul Giriş-Çıkış Saatleri Yeniden Düzenlenmeli (Basın Bülteni - 26.11.2021)

Öğrencilerin okula karanlıkta girip karanlıkta çıkması sorununu görüşen Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu, imar planlarında olan ancak inşa edilmeyen okulların bir an önce tamamlanarak eğitime açılmasının bu soruna köklü çözüm getireceğini belirterek, Antalya Valiliği'ne de okul giriş-çıkış saatlerinin yeniden düzenlenmesi için yazı yazdı.

Kalıcı yaz saati uygulaması nedeniyle okullarda yaşanan sıkıntıları görüşen Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu, Antalya Valiliği'ne bir yazı yazarak yaşanan sıkıntıların giderilmesi için okul giriş-çıkış saatlerinin yeniden düzenlenmesini istedi. Eğitim Çalışma Grubu, Kasım ayı toplantısı Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda Mustafa Şanlı başkanlığında

yapıldı. Antalya'da imar planında olmasına rağmen bir türlü yapılmayan okulların bir an önce tamamlanarak eğitim öğretime açılmasının ele alındığı toplantıda, özellikle çift öğretim yapan okullarda sabah başlangıç ve akşam bitiş saatlerinin karanlıkta eğitim verilmesi nedeniyle yaşanan sorunlar görüşüldü.

SINIF MEVCUTLARI 40'IN ÜZERİNDE

Eğitim Çalışma Grubu toplantısında Antalya kent merkezinde eğitim-öğretim sorunlarına dönük katılımcıların önerileri ele alındı. İmar planlarında olan okulların inşaatına başlanmaması nedeniyle eğitime açık birçok okulda sınıf mevcutlarının 40'ın üzerinde olduğu vurgulandı. Eğitimde yaşanan temel sıkıntılardan birinin yeni okulların yapılmaması olduğu belirtilirken, imar planlarında olan ancak yapılmayan okulların bir an önce inşa edilerek eğitim öğretime açılması talep edildi. İkili eğitim veren okullarda eğitim-öğretimin sabah ve akşam karanlığında yapılmasının öğrencileri olumsuz etkilemesi nedeniyle, saatlerin yeniden düzenlenmesi konusunda da Antalya Valiliği'ne yazı yazılmasına karar verildi.

'BİYOLOJİK, FİZYOLOJİK, RUHSAL SORUNLARA NEDEN OLUR'

Toplantının ardından Eğitim Çalışma Grubu tarafından Antalya Valiliği'ne yazdığı yazıda, "Çift öğretim yapılan okullarımızda, sabahları çocuklar için çok erken olan, henüz güneşin doğmadığı saatte öğretimin başlatılması biyolojik, fizyolojik, ruhsal sorunlara neden olacağı birçok akademik çalışmada belirtilmiştir. Sabah 07.30'da derste olacak çocuk öğrencinin en az bir saat önceden uyanması, hazırlanması, servise yetişmesi gerekmektedir. Ayrıca o saatte kahvaltı etmeyecek, edemeyecektir. Okula aç gidecek, bir süre sonra derste ilgi ve dikkati dağılacaktır. Öğrenme becerisi ve verimi düşecektir" denildi.

DAHA GEÇ BAŞLANIP ERKEN BİTİRİLMESİ TALEP EDİLDİ

Valiliğe yazılan yazıda şu taleplerde bulunuldu: "Aynı biçimde, güneş battıktan bir hayli sonra, akşam karanlığında dersten çıkan öğrencilerin gün ve güneşten kopmaları sabah sorunlarına benzer sorunlar doğuracaktır. Ayrıca akşam iş trafiğini de yaşayan öğrenciler evlerine karanlıkta gergin ve yorgun ulaşmaktadırlar. Tüm bunlar dikkate alındığında, öğrencilerimizin biyolojik ve ruhsal sağlıklarını dikkate alarak, verimli ve başarılı bir eğitim öğretim için, Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu olarak, okullarda derslerin sabah başlangıç ve akşam bitiş saatlerinin yeniden düzenlenmesini, sabah daha geç başlanılmasını, akşam daha erken bitirilmesini, talep ediyoruz. Gereği için bilgilerinize sunarız."

24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ NEDENİYLE EĞİTİM-ÖĞRETİMDE GÖREV ALAN ÖĞRETMENLERİMİZİN TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (28.12.2021)

Ülkelerin en temel gelişim ve refah kaynağı, ülkenin yetiştirdiği "insan gücü (beşeri sermaye)"nün niteliği ve donanımıdır. Bu insan gücü de o ülkenin eğitim-öğretimi ile sağlanır. Eğitim-öğretimi gerçekleştiren, ülkenin yetişmiş, çağdaş donanımlı bireylerinin oluşumunu sağlayan öğretmenlerimizin, eğitim-öğretimdeki konumları nedir? Genel "eğitim-öğretim" sorunları dışında, öğretmenlerimizin karşılaştığı sorunlar nelerdir?

Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu,"24 Kasım Öğretmenler Günü" nedeniyle "**Öğretmenlerin Temel Sorunları**" üzerine yaptığı değerlendirmeyi kamuoyu ile paylaşmaktadır:

SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER

1. Eğitim-öğretimin en temel sorunlarının başında öğretmen yetersizliği, "**öğretmen açığı**" gelmektedir. Kadrolu öğretmen başına düşen öğrenci sayısının kimi yerlerde ortalamanın üzerinde olması, sorunu ağırlaştırmaktadır.

2. "Öğretmen açığı" sorunundan kaynaklanan, eğitim-öğretimin diğer en temel sorunu "**sözleşmeli**" ve "**ücretli**" öğretmen çalıştırılmasıdır. Günübirlik bir iş olmayan, ülkenin geleceğini belirleyen "öğretmenlik" gibi bir meslek dalında,"geçici" konumda"güvencesiz" ve"aidiyet duygusu" olmayan, kadrosuz "bir çalışan" istihdam edilmesi, öğret-

menlik mesleği ile bağdaşmamaktadır. Bu uygulama eğitimin niteliği ve içeriği ile terstir. Bu tutum, bir anlayıştan öte, ülkenin insan gücü yetiştirmesinin önemini azaltmak anlamına gelmektedir. Ülkenin geleceği açısından kabul edilemez vahim bir durumdur.

3. "Öğretmen açığı"nın "sözleşmeli" ve "ücretli" öğretmenler ile kapatılmaya çalışılması, eğitim-öğretimin önemi açısından, hiçbir gerekçeyle açıklanamaz.

Bir yanda öğretmen açığı, diğer yanda atanamamış, bekleyen öğretmen adayı kitle vardır.

Karar mercileri elbette konunun önemini bilmektedirler ve bir an önce sonunu çözmelidirler. İvedilikle, eğitim-öğretimin gerektirdiği norm kadrolar açığı kapatılmalıdır.

4. Öğretmen ve yönetici atamaları politik tercihlerle değil, tümüyle "nesnel" ölçütlerle yapılmalıdır. Göreve getirilen eğitimciler nitelikli ve görevin gerektirdiği liyakata sahip olmalıdır.

5. Öğretmen atamalarında puanlamalardaki eşitsizlik başka bir sorun olarak yer almaktadır.

6. Ülkenin yıllık Bütçesi'nden MEB Bütçesi arttırılmalı, okullara ihtiyacı kadar ödenek ayrılmalıdır.

7. Ülkenin yıllık Bütçesi'nden MEB Bütçesi arttırılmalı, okullara ihtiyacı kadar ödenek ayrılmalıdır.

8. Öğretmenliğin mesleki ve öğretmenlerin özlük hakları, öğretmenliğe yaraşır düzeye yükseltilmelidir. Çağdaş bir anlayışla, bilimsel nitelikte "Öğretmenlik Yasası" çıkarılmalıdır.

9. Milli Eğitim Kanunu 43.Maddesi'nde "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir" denilmektedir.

2005 yılında yapılan bir düzenleme ile kadrolu öğretmenlerin içinden ayrıca "Uzman Öğretmenlik/ Başöğretmenlik" olarak bir ayrım daha uygulanmaktadır. Bu ayrımlar öğretmenler arasında yapay bölünmelere yol açmaktadır.

Öğretmenliğin uzmanlık mesleği olduğu bilinciyle,"Uzman Öğretmenlik"/"Başöğretmenlik" uygulaması kaldırılmalı, bu kadrolar için ödenen ücretler, kıdeme bağlı olarak tüm öğretmenlere ödenmelidir.

10. Maaş karşılığı girilen ders saatlerinin, öğretmenler arasındaki farklılığı, ücret adaletsizliğini artırmaktadır.

11. Öğretmen maaşlarının enflasyon karşısında erimesi, gelirlerinin satın alma gücünün gerilemesi, öğretmenlerin ekonomik sorunlarla boğuşmalarına neden olmaktadır.

2012 yılında, **1.769 TL** aylık alan 9. derece 1. kademedeki bir öğretmen, aylık maaşı ile **977 ABD** doları (1 $=1,81 TL) veya **10 çeyrek altın** alabiliyordu. Aynı konumdaki öğretmen 24 Kasım 2021 günü saat 10.00 itibariyle **383 ABD doları** (1 $=12,96 TL) veya **4 çeyrek altın** alabilmektedir. Bu ölçütler, gelir ve satın alama gücü kaybını göstermektedir. (Bekâr öğretmen esas alınmış, aile yardımı, toplu sözleşme primi vb. ek ödemeler dâhil edilmemiştir).

12. Okullarda geçici/vekâleten atamaların politik nedenlerle yapılması, öğretmen motivasyonunu azaltmaktadır.

13. Eğitimde esnek/güvencesiz/angarya çalıştırma uygulamalarının arttığı, görevdeki öğretmenler tarafında sıkça dile getirilen önemli bir konudur.

14. Okullarda ikili öğretim, öğretimin sabah çok erken başlayıp akşam geç saatlerde bitmesi öğrencileri olduğu kadar, öğretmenleri de olumsuz etkilemekte, motivasyonlarını düşürmektedir.

15. Okulda, en küçük durumda bile velilerin ve öğrencilerin öğretmenleri MEB'e "şikâyet" etmeleri/ bu kanalın sürekli kullanılabiliyor olması, hem eğitim etiği açısından yerinde değildir, hem de öğretmen "vericiliği ve meslek sorumluluğu" açısından doğru değildir. Dersin olağan sorumluluğunu yerine getirmek bile şikâyet konusu olması, öğretmenler üzerinde huzursuzluk ve olumsuz baskı yapmaktadır.

16. Okulların ve sınıfların fiziki yapılarının yetersizliği, öğrenci ve velileri olduğu kadar öğretmenleri de olumsuz etkilemektedir.

17. Kırsal mahalle (köy) alanlarında okulların kapatılarak taşımalı eğitime geçilmesi, buralarda sürekli yaşayan öğretmenlerin olmaması, kırsal kalkınmanın gelişimini kösteklemiştir. Çünkü kırsal bölgelerde öğretmen, yalnızca öğrencilere eğitim-öğretim veren değildir. Öğretmen aynı zamanda köylülerle yaşamı paylaşan ve özelde o yörenin genelde dünyanın gelişimini konuşan, bilimsel bilgiyle aydınlatma misyonuna sahip olan kişidir. Bu olanak öğretmenlerin ve köylülerin elinden alınmıştır. Eğitimin ışığı olan öğretmenler, köylülerden uzaklaştırılmıştır.

Taşımalı eğitime son verilmeli, köy okulları yeniden açılmalıdır.

18. Dünyanın her yerinde eğitimciler/ öğretmenler, hukuk düzeni içinde, temel olarak öğrencilerine ve yurttaşlarına sorumludurlar.

19. Öğretmenlerin mesleki saygınlığını zedeleyecek tutum ve davranışlardan kaçınılmalı, mesleğin toplumsal itibarı en üst düzeye çıkarılmalıdır.

20. Eğitim-öğretimde, politik nitelikli ve laik düşünceyle bağdaşmayan kimi kuruluşların okullarda yer bulması, geleceğin çağdaş Türkiye'si önünde engeldir. Bu durum ayrıca öğrenci/ öğretmen/ veli paydaşlarını rahatsız etmektedir.

21. Eğitim her zaman çağın gereklerine uymalı, öğretmenin çağdaş bilimsel/ teknolojik/ kültürel gelişimi mutlaka sağlanmalıdır. Laik, demokratik, insan haklarına dayalı eşitlik ve özgürlük temelli kültürel etkinliklerin (tiyatro, sinema, vb.) yanı sıra, internet ve teknolojinin kullanımı (çizim, photoshop, sosyal medya programları ve kullanımı) uygulamalı olarak öğretmen ve öğrencilere sunulmalı, kendilerini geliştirmelerinin önü açılmalıdır.

Ayrıca öğretmen ve öğrencilerin internete erişimi ucuz ve kolay olmalıdır.

22. Öğretmen yetiştirme politikası, çağın ve teknolojinin gelişimine paralel olarak uzak görüşlü bir perspektif ile yenilenmelidir.

EKONOMİ ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : A. Semih BEKEN
Başkan Yrd. : M. Aykut EGE
Sekreter : Osman SERT - Figen SAYIN YILDIRAN

Ekonomi Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüştür. Toplantılarda; Co-vid 19 sonrası kent ekonomisinin genel değerlendirmesi ve grubun yol haritasının belirlenmesi konularını görüşmüştür.

GENÇLİK VE SPOR ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Recep ŞENGÜN
Başkan Yrd. : Rafet SERMET
Sekreter : Abdullah UYAROĞLU - Nurettin UTKU

Gençlik ve Spor Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüştür. Toplantılarda; Kaleiçi ve Kapalı Yolun bisiklete açılması, 7'den 77'ye Köyüm Bisiklete Biniyor, Büyükşehir İmar Planında Bisiklet Yolları, Amatör futbol sahaları için yer önerisi, Olympos Yanartaş'ta meşaleli Cumhuriyet koşusu, bisiklet ve doğa yürüyüşü konuları görüşülmüştür.

Kaleiçi ve Kapalı Yol Bisiklete Açılsın (Basın Bülteni - 10.03.2021)

Antalya'da bisikletlilerin yaşadığı sorunları görüşen Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, Kaleiçi ve Kapalı Yol'un bisiklet kullanımına açılmasını önerdi.

Antalya'da bisikletlilerin yaşadığı sorunları görüşen Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, Kaleiçi ve Kapalı Yol'un bisiklet kullanımına açılmasını önerdi.

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, kentte bisiklet ulaşımıyla ilgili yaşanan sorunları görüşerek, bu sorunların çözüme kavuşturulmasıyla ilgili öneri kararlar aldı. Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda toplanan Gençlik ve Spor Çalışma Grubu üyeleri, Antalya kent merkezinde bulunan Kaleiçi ve Kapalı Yol olarak bilinen Kazım Özalp Caddesi'nin bisiklet ulaşımına açılması önerisini görüştü. Toplantıda nostaljik tramvay ve yeni tramvay hatlarında da bisikletlerin kullanılmasını önerildi.

'BİSİKLET OTOPARKLARI OLUŞTURULMALI'

Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu Başkanı Recep Şengün, üyelerinden, bisiklet kulüplerinden ve bisiklet kullanan yurttaşlardan Kaleiçi'nde ve Kapalı Yol'da bisiklet kullanılmasına ilişkin talepler aldıklarını belirterek, "Kaleiçi ve Kapalı Yol'da şu anda 'bisiklet giremez' tabelaları var. Bu tabelalar kaldırılmalı. Kaleiçi, Kapalı Yol ile nostaljik tramvay ve yeni tramvay hatlarının bisiklet kullanımına açılmasını talep ediyoruz. Ayrıca Kaleiçi ve Kapalı Yol'da uygun yerlere bisiklet otoparkları oluşturulmalı" dedi.

Toplantıda bisiklet konusunda alınan kararların Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bildirilmesi kararı alındı.

Konsey'in Bisiklet Önerilerine Büyükşehir'den Destek
(Basın Bülteni - 24.03.2021)

Antalya Kent Konseyi'nin Kaleiçi, Kapalı Yol ve raylı sistem yollarının bisiklet ortak kullanımına açılması ve kent merkezindeki uygun alanlara bisiklet otoparkları yapılması önerileri Büyükşehir Belediyesi yetkililerince olumlu karşılandı.

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu'nun geçen günlerde yaptığı toplantıda önerdiği Kapalı Yol, Kaleiçi ve raylı sistem yollarının bisiklet ortak kullanımına açılmasına yönelik talep Büyükşehir Belediyesi'nden olumlu karşılık buldu. Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, Mart ayında ikinci kez toplanarak "İmar planlarında yer alan bisiklet yollarının görüşülmesi" ile "7'den 77'ye Köyüm Bisiklete Biniyor" etkinliğini görüştü.

Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda Gençlik ve Spor Çalışma Grubu Başkanı Recep Şengün moderatörlüğündeki toplantıya Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Antalya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Dairesi Başkanı Nurettin Tonguç, Konyaaltı Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Mehmet Batı ile çalışma grubu üyeleri katıldı. Tonguç, toplantının başında Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin akıllı kavşak projeleri ve pandemi sürecinde toplu taşımada yaptıkları hijyen çalışmalarıyla ilgili sunum yaptı.

'BİSİKLET OTOPARKLARI 'KENT ADINA GÜZEL ÖNERİLER'

Gençlik ve Spor Çalışma Grubu Başkanı Recep Şengün, Kaleiçi, Kapalı Yol ve raylı sistem yollarının bisiklet ortak kullanımına açılması ve kent merkezinde uygun alanlara bisiklet otoparkları oluşturulması taleplerini Büyükşehir Belediyesi'ne ilettiklerini söyledi. Kendisinin de bir bisiklet kullanıcısı olduğunu belirten Nurettin Tonguç, "kent adına güzel öneriler" diyerek Kent Konseyi'ne teşekkür etti ve bu önerileri uygulamak için gerekli adımları atacaklarını söyledi.

Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt da ulaşım planlarında bisiklet yollarına yer verilmediğini belirterek, "Antalya'daki ulaşım planlarında bütüncül bir bisiklet yolu ne yazık ki göremiyoruz. Her yönetim bir parça bisiklet yolu yapıyor. Yeni gelen yönetim bu yolu ya değişti riyor ya da kaldırıyor. Geçmişten gelen politikalar böyle devam ediyor. Antalya'da bisiklet kullanıcı sayısı fazla ancak bisiklet maalesef bir ulaşım aracı olarak görülmüyor" dedi.

BİSİKLET YOLLARI PROJELERİ

En son 2015'te hazırlanan ulaşım ana planında bisiklete yer verildiğini kaydeden Nurettin Tonguç, dünyadaki uygulamalarda da araç yolundan ayrı bisiklet yolları yapılmadığını ifade ederek, "Antalya'da yeni açılan yollarda ayrı bisiklet yolları yapılıyor. Örneğin Rauf Denktaş Caddesi'nde bisiklet yolu yapıldı. Ancak kent merkezindeki mevcut yollara ayrı bölünmüş bir bisiklet yolu uygulama şansınız pek yoktur. Bence buna gerek de yok. Araç yolunda bisiklet kullanımına alışılmalı" diye konuştu.

Antalya genelinde bisikletle ilgili projelere önem verdiklerini de vurgulayan Tonguç, kent merkezi ve Alanya-Gazipaşa arasında uygulayacakları projelerle ilgili şu bilgileri verdi: "Hayvanat Bahçesi-Sur Yapı-Zeytin Park ve Otogar güzergâhında bir bisiklet yolu yapacağız. Daha sonra bu yolu Akdeniz Üniversitesi'ne kadar ulaştıracağız. Alanya-Gazipaşa arasındaki 16 kilometrelik eski sahil yolunu 2 ilçe belediyesiyle birlikte bisiklet yolu yapıyoruz. Bu bisiklet turizmi için de ses getirecek bir projedir. Alanya, Gazipaşa, Manavgat, Gündoğmuş bisiklet turizmi için önemli bir destinasyon. Bisiklet turizmi bu bölgede en üst seviyeye geldi."

7'DEN 77'YE KÖYÜM BİSİKLETE BİNİYOR ETKİNLİĞİ

Toplantıda Antalya Kent Konseyi ile Konyaaltı Belediyesi'nin ortaklaşa düzenlediği "7'den 77'ye Köyüm Bisiklete Biniyor" etkinliği de görüşüldü. Konyaaltı Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Mehmet Batı, Başkan Muhittin Böcek'in Konyaaltı Belediye Başkanı ol-

duğu dönemde başlanan projeyi 2019 yılına kadar 5 kez yapıldığını ifade eden Batı, geçen yıl bu etkinliği pandemi nedeniyle gerçekleştiremediklerini söyledi. Batı, Çakırlar Pazarı'ndan başlayıp Gökçam İlkokulu'nda tamamlanan 12 kilometrelik parkuru kapsayan bisiklet etkinliğini pandemi koşullarının izin vermesi halinde Mayıs ayında yapmayı planladıklarını açıkladı.

Antalya Kent Konseyi'nden 100'üncü Yıl ve Pil Fabrikası Alanına Futbol Sahaları Önerisi (Basın Bülteni - 07.04.2021)

ANTALYA KENT KONSEYİ GENÇLİK VE SPOR ÇALIŞMA GRUBU, 100'ÜNCÜ YIL VE ESKİ PİL FABRİKASI ALANINA AMATÖR FUTBOL SAHALARI YAPILMASI ÖNERİSİNDE BULUNDU.

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, 100'üncü Yıl Bulvarı üzerindeki spor salonu önündeki boş alana ve Pil Fabrikası alanına amatör kulüplerin kullanımı için spor sahaları yapılmasını önerdi. Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, Nisan ayı toplantısını Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda "Amatör futbol sahaları" gündemiyle yaptı. Recep Şengün başkanlığındaki toplantıya Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanı A. Türker Özay ile Kepez Belediyesi Spor Birimi Sorumlusu Damra Tongo ile çalışma grubu üyeleri katıldı.

FUTBOL SAHASI VE KOŞU PARKURU

Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu Başkanı Recep Şengün ve çalışma grubu üyeleri, toplantıda 100'üncü Yıl Bulvarı üzerindeki spor salonu önünde bulunan ve yıllardır çukur halde bekletilen alana amatör futbol sahası ve koşu parkuru yapılmasını önerdi. Amatör spor kulüplerinin futbol sahalarına büyük ihtiyaçları olduğunu belirten Şengün, kulüplerin antrenman yapabilecekleri saha bulmakta zorlandığına işaret etti.

Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanı Özay, 100'üncü Yıl'daki söz konusu alanın mülkiyetinin TOKİ'ye ait olduğunu belirterek, "Büyükşehir Belediyesi olarak mülkiyetimizde bulunan ya da bize tahsis edilen alanlara spor sahaları yapabiliyoruz. Antalya kent merkezinde amatör spor sahaları büyük ihtiyaç. Başkanımız da amatör spora büyük önem veriyor. Ancak spor sahası ve tesisi yapmak için yer bulamıyoruz" diye konuştu.

'ESKİ PİL FABRİKASI'NA DA SAHA YAPILSIN'

Toplantıda MKE'den Kepez Belediyesi'ne tahsis edildiği açıklanan eski Pil Fabrikası alanına da amatör futbol sahaları yapılması önerileri de görüşüldü. Kepez Belediyesi Spor Birimi Sorumlusu Damra Tongo, "Halkın bu alana futbol sahaları yapılması yönünde bir talebi varsa başkanımız yapabilir. Ancak bu alana uygulanacak projede spor sahası ayrıldı mı bilemiyorum. Bu talebinizi başkanımıza ileteceğim" dedi.

Toplantıda ilgili kurumlara 100'üncü Yıl ve eski Pil Fabrikası alanına amatör spor sahaları yapılması için yazı yazılması kararlaştırıldı.

Cumhuriyet İçin Pedal Çevirdiler (Basın Bülteni - 29.10.2021)

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu ve Muratpaşa Belediyesi işbirliğiyle düzenlenen Cumhuriyet Bisiklet Turu'na yüzlerce bisikletli katıldı. 7'den 70'e farklı yaşlardan katılımcıların olduğu bisiklet turunda büyük coşku yaşandı.

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu, Muratpaşa Belediyesi'nin işbirliğiyle Cumhuriyet Bisiklet Turu büyük coşkuyla gerçekleştirildi. Bisiklet turuna Antalya Kent Konseyi Başkanı Semanur Kurt, Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu Başkanı Recep Şengün, bisiklet dernek ve kulübü üyesi yüzlerce bisikletli katıldı. Konyaaltı Caddesi Atatürk Parkı'ndaki Türkan Saylan Anıtı önünde buluşan yüzlerce bisikletli tura başlamadan önce trafik polisi ekipleri tarafından trafik ve sürüş güvenliği konusunda bilgilendirildi. Bisiklet dernek ve kulüplerinin yöneticileri de tur sırasında cep telefonuyla konu-

şulmaması gerektiği konusunda uyardı. Etkinliğin başında katılımcılara Türk bayrağı ve su dağıtıldı.

CUMHURİYET'İN MİNİK YOLCUSU

7'den 70'e farklı yaş gruplarının katıldığı Cumhuriyet Bisiklet Turu'nda renkli görüntüler yaşandı. Etkinliğin başında pedalsız bisikletini sürerek katılımcıların ilgi odağı olan 3 yaşındaki Berk Atasoy, bisiklet turuna babasının kullandığı bisiklete bağlı çocuk arabasıyla katıldı. Cumhuriyet Meydanı, Atatürk Caddesi, Işıklar Caddesi, Falez Parkı'ndaki bisiklet yolundan devam ederek Fener Parkı'na ulaşan bisikletliler, bisiklet turunu Muratpaşa Kent Meydanı'nda bitirdi. Kent Meydanı'nda coşkuyla karşılanan bisikletlilere helva ikram edildi.

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Gurubu Başkanı Recep Şengün, Kent Meydanı'nda yaptığı konuşmada, şunları söyledi: "Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubumuz, Muratpaşa Belediyesi işbirliğiyle Cumhuriyetimizin 98'inci yılında Cumhuriyet Bisiklet Turu düzenledik. Kurtuluş savaşını kazanan ve Cumhuriyeti kuran, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve onun silah arkadaşları olmak üzere, ebediyete intikal etmiş bütün şehit ve gazilerimizi rahmetle, minnetle anar, aziz hatıraları önünde saygı ve şükranla eğiliyoruz. Atatürk'ü sadece kalplerimizde bir hatıra gibi değil, her zaman düşüncelerimize yön veren bir gerçek olarak yaşatmaya ihtiyacımız olduğunu tekrar vurgulayarak, bayram coşkumuzu yaşamak için Cumhuriyet Bisiklet Turumuzda bir araya geldik. Kültürel farklılıklarımızla Cumhuriyetimizin kazanımlarına birlik ve bütünlük içerisinde bağlılığımızı ebediyen sürdürmekte kararlıyız. Bisiklet turumuza katılanlara, üyemiz olan bisiklet derneklerimize ve bisiklet gruplarımıza, Muratpaşa Belediyemize ve emeği geçenlere teşekkürlerimizi sunuyoruz. Cumhuriyet Bayramımız kutlu olsun."

ANTALYA HİPODRUMU RAPORU

Türkiye'nin onuncu, büyüklük bakımından ise üçüncü büyük hipodromu Antalya il merkezi Döşemealtı ilçemizde, toplam 813 dekar arazi üzerinde 61 dekarlık inşaat alanıyla 19 Ocak 2022 tarihi itibari ile hizmete girecektir. 2000' li yılların başında ilk kez Antalya Kent Konseyinin dönemin Antalya Valisi olarak görev yapan Sn. Alâaddin Yüksel'e şehrimize bir hipodrom kazandırılması önerisinin olması ve bugün gelinen noktada Antalya Hipodromunun şehrimize kazandırılması Konseyimiz adına ayrı bir mutluluktur.

TJK tarafından şehrimize kazandırılan Antalya Hipodromu sentetik ve yarı sentetik iki koşu pistini aynı hipodromda bulundurması bakımından diğer hipodromlardan ayrılmakla beraber, 1400 oturmalı tribün, 400 loca ve protokol olmak üzere 1800 oturmalı, 2500 açık alan seyirci kapasitesini bünyesinde barındırmaktadır. Sentetik pist uzunluğu 1980 m, yarı sentetik pist uzunluğu 1830 m, 46 çift katlı ahır blokları ve 1100 ahır kapasitesi, iki ameliyathane, iki muayenehane, MR, sintigrafi, radyoloji odaları, laboratuvar, otopsi odalarının bulunduğu tam donanımlı bir at hastanesi, padoklar, açık-kapalı manej, açık-kapalı at havuzu, at terapi havuzu, kapalı lonj alanları, engelli eğitim merkeziyle sosyal sorumluluk bağlamında hippoterapi hizmeti de verebilecektir. Yarış sezonu olarak Kasım-Nisan ayları, yarış günleri için ise Çarşamba-Cuma günleri belirlenen hipodromda özel ışıklandırmalar sayesinde gece yarışları da koşulabilecektir.

19 Ocak 2022 tarihinde yarışlar için startın verileceği Antalya Hipodromu Antalya'da binicilik sporu adına her anlamda büyük bir hareketliliğin de doğal olarak oluşmasına vesile olmuştur. Bu denli büyük komplekslerin bulunduğu şehirlere olumlu ekonomik ve kültürel yansımalarının olduğu bilinen gerçeğinden hareketle Antalya'mız için ikinci bir turizm fırsatı olacağı, birçok kişiye istihdam alanı yaratacağı, yerinde ve gerçekçi bir beklentidir. Ülkemizde, Ata Sporumuz olan Binicilik sporu ile uğraşan, bu alanda kendini geliştirmek isteyen binici ve binici adaylarının hiç de azımsanmayacak kadar çok olduğunu düşünülmekle beraber tüm bu gerekçelere istinaden Antalya Kent Konseyi olarak Antalya'daki bu hareketliliğe

paralel olarak sürece ivedilikle dahil olunması adına Akdeniz Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde **Binicilik** dersinin açılması, Binicilik sporunun uzmanlık branşı olarak seçilebilmesi ayrıca alan uzmanlık dersi olarak Hippoterapi dersinin okutulması, üniversitemiz eliyle uzmanlık belgelerinin verilebilmesi bu vesileyle bu alanda gerek akademik araştırmaların yapılması gerekse vizyon sahibi ve profesyonel biniciler yetiştirilmesini önermekteyiz. Üniversitemiz bünyesinde hipoterapi dersinin açılması Sağlık Bilimleri Fakültesinde okutulan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Dil ve Konuşma Terapisi, Ergoterapi bölümlerinin derslerine de kaynaştırma yapılabileceği böylece çok daha verimli sonuçlar elde edileceği kanaatindeyiz. Ayrıca üniversitemize katkı sağlamak adına talep doğrultusunda vatandaşlarımıza hippoterapi hizmeti vermek, dışarıdan (vatandaşların başvurabileceği) kabullerle binicilik dersleri vermek, kulüp kurulmak suretiyle üniversite adına ulusal ve uluslararası yarışlara katılıp üniversiteyi temsil etmek, milli biniciler yetiştirmek gibi pozitif kazanımlara dönüştürülmesinin; gerek Akdeniz Üniversitesi gerek Antalya gerekse ülkemiz için maddi manevi kazanımlar sağlayacağı kanaatindeyiz.

İMAR VE PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ebru MANAVOĞLU
Başkan Yrd. : İsmail VOLKAN
Sekreter : İsmail Selçuk YILMAZ

İmar ve Planlama Çalışma Grubu, 2021 yılı içerisinde çalışmalarını sürdürerek yaptığı toplantılarda; güncel plan çalışmaları, Balbey Kentsel Yenileme Alanı proje çalışması, Yamansaz Sulak alanı sınır değişikliği değerlendirmesi, Konuksever Mahallesi ticaret alanı plan değişikliği, Lara Kumul Alanı mevcut durum inceleme sonuçları, Yamansaz hakkında bilgi, kentsel afet politikalarının değerlendirilmesi ve yönetmelik çalışmaları konuları görüşülmüştür.

(İmar ve Planlama Çalışma Grubu, 2022 yılı içinde Divan seçimlerini yapmış ve yeni oluşan Divan: Başkan Haşim DİKENCİK, Başkan Yardımcısı İbrahim BAKIR ve Sekreter Yasemin ERZİNLİOĞLU ile çalışmalarını sürdürmektedir.)

KONYAALTI BELEDİYESİ GEÇEN DÖNEM RANTIN ANTALYA'DA SİMGESİ OLMUŞ YAPIYI RANT İLE ÖDÜLLENDİRİYOR

Geçen dönem, Konyaaltı Sahili'nde turizm alanının konut tercihli alana dönüştürülmesi, sağlanan yoğunluk artışı ve serbest kat uygulamasıyla kent ve kıyı siluetini son derece olumsuz etkileyen, mimarisiyle rantın sembolü haline gelen simge yapının önünde bulunan park alanı, Konyaaltı belediyesi tarafından siteye ait ticari alanların açık alan kullanımı için hazırlanıyor.

Bilindiği gibi, 2016 yılında Konyaaltı ve Büyükşehir belediyeleri tarafından alınan kararla Turizm alanı olan kıyı bandı tercihli konut alanına dönüştürülmüştür. Böylece 6 km.lik turizm bandı yüzde 20 daha fazla inşaat hakkı ve serbest kat izniyle kentin ve Konyaaltı siluetinin son derece olumsuz etkileneceği yapılaşmaya açılmıştır. Bu alanda ilk örnek olarak inşa edilen ve kentli tarafından tepkiyle karşılanan ve kentte "**rantın son simgesi**" haline gelen 20057 ada 4 no.lu yapı önünde bulunan park alanı Konyaaltı Belediyesi tarafından yapının ticari ünitelerinin kullanımı amaçlı düzenlenmektedir.

Konyaaltı düzenlemesi sırasında peyzajı yapılan ve **kamusal alan olan parkın yeşil alanının büyük kısmında demir konstrüksiyon inşaatları** hızla devam etmektedir**.** Konstrüksiyon üzerinin kaplanmasıyla yaklaşık 3500 m2.lik park alanın büyük kısmı ticari kullanım platformuna dönüşecektir.

Yasa ve yönetmelikler park alanlarında: havuz, spor ve oyun alanı, genel tuvalet, pergola yapılabileceğini, 1000 m2 yi geçen parklarda ise **açık alanları dâhil taban alanı en fazla yüzde 3'ü olacak büyüklükte inşaat yapılmasını emretmektedir.** Bu alanların tamamı kamuya açık olmak zorundadır.

Yapılacak düzenlemeyle zaten kıt olan kentteki yeşil alanların bir tanesinin daha üzeri kapatılacaktır. Antalyalı son salgınla yeşil alanın önemini bir kere daha anlamıştır. Bugün o alanları çok daha fazla kullanmaktadır. Yakın gelecekte çok daha fazla yeşil alan ve rekreasyon alanı talebinde bulunacaktır.

Esas görevi kamu hizmeti ve kamusal alanların kentliye kazandırılması olan yerel yönetimlerin, özellikle de bu konuda kendilerini **"halkçı belediye"** olarak tanımlayanların, kente ve kentliye ait bir alanı düzenlerken ve kullanırken çok daha dikkatli olması, mevcut yeşil alanları koruduğu gibi yeni yeşil alanlar oluşturması gerektiğine inanıyoruz.

Konyaaltı Belediyesi Yönetim Binası'na komşu, Antalya'ya ve Antalyalılara ait bir parkın onlara sorulmadan ve onların itirazına rağmen **rant ile simgesel hale gelen** bir yapının üç-dört ticari ünitesi için bir **"rant parkı"** haline dönüşmesini düşünmek dahi istemiyoruz.

Dileğimiz projenin, Antalya ve Antalyalılara ait bir alanın onlara yakışır şekilde ve onların kullanacağı biçimde düzenlenmesidir. Konunun sürekli olarak takipçisi olacağımızı, gerektiğinde tüm kamusal haklarımızı kullanacağımızı kamuoyu ile paylaşıyoruz.

KÜLTÜR VE SANAT ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Yavuz Ali SAKARYA
Başkan Yrd. : Ayşe ONARAN
Sekreter : Aysun YALÇINKAYA

Kültür ve Sanat Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüş ve yaptığı toplantılarda; Kent Müzesi basın bildirisi hazırlık çalışmaları, Behlül Dal Sineması ve Sinema Müzesi, Doğu Garajı Kültür Merkezi ve Nekropol Müzesi konuları kültür ve sanat açısından değerlendirilerek görüşülmüştür.

KÜLTÜREL MİRAS ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Selda BAYBO
Başkan Yrd. : S. Gökhan TİRYAKİ
Sekreter : Hilal Tuba ÖRMECİOĞLU

Kültürel Miras Çalışma Grubu; Kent İzleme Platformu tarafından Kent Konseyinde kurulması önerilmiş ve bu öneri Recep Esengil tarafından Yürütme Kuruluna getirilmiştir. Antalya genelinde kültür varlıklarının tespiti, tescili ve kayıt altına alınması ile ilgili herhangi bir çalışmanın bulunmadığı ve bu nedenle Kültür Varlıklarının Korunmasına ilişkin bir komisyon kurulması önerisi, 17 Aralık 2019 tarihli Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulunda görüşülerek "Kültür Varlıklarının Korunması Komisyonu" kurulması kararı alınmıştır.

2020 yılı Mart ayından itibaren yaşanan pandemi şartlarından dolayı "Kültür Varlıklarının Korunması Komisyonu" ilk hazırlık toplantısını 05/11/2021 tarihinde gerçekleştirmiştir. Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu tarafından 23/11/2021 tarihinde "Kültürel Miras Çalışma Grubu" kurulması kararı alınmıştır. Yürütme Kurulunda alınan karardan sonra geçici divan oluşturulmuştur. Kültürel Miras Çalışma Grubu, Genel Kurul kararı ile kurulduktan sonra tüm üyelerin katılımı ile seçimlerini yaparak çalışmalarını sürdürecektir.

Yürütme Kurulunda alınan karardan sonra, Antalya Kent Konseyi Genel Kurulu 16 Mart 2022 tarihinde "Kültürel Miras Çalışma Grubu" kurulmasına karar almıştır.

Bu Grup, Antalya'da koruma altında bulunan ya da sahip oldukları kültürel peyzaj değerleri nedeniyle korunması gerekli Kültürel Miras varlıklarının araştırılması, korunumu, yönetimi, tanıtımı, ekonomisi ve hukuku konularında kamu yararını esas alan bilimsel, katılımcı ve uzun süreli politikaların geliştirilmesi ve kamuoyunda Antalya'nın kültürel miras varlıklarına dönük kentlilerin bilinçlenmesi, farkındalığın arttırılması ve uygulama süreçlerinde demokratik işbirliği esasıyla çalışmaların yapılmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Mehmet Ozan UZKUT
Başkan Yrd. : Sevgi ACAR
Sekreter : Hüseyin AYHAN

Sağlık Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüş ve yaptığı toplantılarda; okullarda temizlik durumu, öğretmenlerin aşı durumu, okulların hijyen ürünleri ihtiyaçları konularını görüşmüştür.

OKULLARIN HİJYEN SORUNU RAPORU

Antalya Kent Konseyi Sağlık Çalışma Grubunun 1 EKİM 2021 Cuma günü Antalya Kent Konseyi toplantı salonunda yaptığı toplantıda; okullarımızın temizlik durumu, sabun-deterjan-dezenfektan-havlu ve tuvalet kâğıdı gibi ihtiyaçları ile Antalya'da ki öğretmenlerin aşı durumları görüşüldü.

Toplantıya katılım sağlayan üyeler ile Büyükşehir Belediyesi, Muratpaşa Belediyesi, Döşemealtı Belediyesi ve Eğitim-Sen temsilcileri okulların hijyen durumu değerlendirildi. Yapılan görüşmeler ve değerlendirmeler sonucunda okulların en az yarısında hijyen sorunu olduğu, ödenek ve personel yetersizliği nedenleri ile okulların bu sorunlarını yeterli düzeyde çözemediği, okul aile birliklerinin ise ekonomik krizden dolayı yeterince gelir elde edemediği ve bu yüzden de sorunların devam ettiği değerlendirildi.

Antalya Kent Konseyi Sağlık Çalışma Grubunun toplantısında, **Milli Eğitim Bakanlığının okulların bütün ihtiyaçlarını karşılayacak kadar bütçesinin artırılması önerisinin** yanısıra, katılım sağlayan belediye temsilcileri; bu dönemde okulların hijyenine yönelik ihtiyaçlarının karşılanması için belediyelerin imkânları ölçüsünde destek sağlayabileceğini, bunun için okul müdürlüklerinin ihtiyaçlarını doğrudan ilçe belediyelerine iletmeleri gerektiğini, ilçe belediyelerinin destek sağlayamadığı okullarda ise büyükşehir belediyesinin imkânları düzeyinde yardımcı olabileceğini ifade etti.

En başta çocuklarımızın eğitimleri için sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturabilmek, salgının daha az yayılmasına, toplumsal bulaşın daha az olmasına, pozitif sayısının düşmesi-

ne ve ölümlerin azaltılmasına katkıda bulunacak olan bu çalışmanın uygulanmasına yönelik olarak;

1- İhtiyacı olan Okul Müdürlüklerimizin belediyelerden destek alabilmesi için Antalya Valiliğimizin ve İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzün bu çalışmanın uygulanması yönünde izin vererek desteklerine ihtiyaç duyulmaktadır.

2- Okul Müdürlüklerimiz verilen izin doğrultusunda, okullarının ihtiyaçları için bulunduğu ilçenin belediyesi ile koordinasyon sağlayarak sorunlarını çözebilecektir.

3- Belediyeler imkânları ölçüsünde; belediye görevlileri ile okul tuvaletleri ve sınıfların temizliği ve okulların dezenfektan-sabun-deterjan-havlu ve tuvalet kâğıdı gibi ihtiyaçların karşılanmasına destek olabilecektir.

Toplantının ikinci gündem maddesinde, Antalya'daki öğretmenlerin aşı durumları görüşüldü. Öğretmenlerimiz içinde çok az da olsa (% 5 kadar) aşı olmak istemeyen öğretmenlerimizin olduğu, aşı olmak istemeyen bu kişilerin bilgilendirilmesi ve kafalarındaki soruların cevaplandırılması için sendikalarla işbirliği halinde, uzman doktorlarla birlikte toplantılar yapılması ve bu endişelerinin giderilmesine yönelik Antalya Kent Konseyi üyeleri ile birlikte her türlü katkı ve destek vermeye hazırdır.

Okullarımızın bütün ihtiyaçlarının karşılanması Milli Eğitim Bakanlığımızın sorumluluğunda olup, toplum sağlığı açısından çocuklarımızın sağlıklı ortamlarda eğitim-öğretimlerini sürdürmelerine yönelik olarak, eğer yetersiz ise Bakanlık bütçesinin artırılması büyük önem arz etmektedir.

Korona virüsüne karşı birlik ve beraberlik içinde savaşacağımız bugünlerde, okullarımızın hijyen durumu ve öğretmenlerimizin aşı olması önemli olup, sorunların çözümüne yönelik olarak önerilerin değerlendirilmesi toplumsal sağlığımızı destekleyecektir.

TARIM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Adnan ÖZÇELİK
Başkan Yrd. : Nuri ARI
Sekreter : Sakip ALTUNLU

Tarım Çalışma Grubu 2021 yılı içerisinde çalışmalarını yürütmüş ve yapılan toplantılarda; yaş meyvedeki fiyat artışı, üretici nasıl kazanır tüketici nasıl ucuza yer? konusu görüşülmüştür. Ayrıca, pandemi kısıtlamaları döneminde 'Dereköy Mahallesi Yaylasında Açılması Planlanan Kömür Ocağı' konusunda çalışma yapılmış ve değerlendirmelerden sonra rapor hazırlanmıştır.

DEREKÖY MAHALLESİ YAYLASINDA AÇILMASI PLANLANAN KÖMÜR OCAĞI HAKKINDA RAPOR (11.01.2021)

Tarım Çalışma Grubumuz, Korkuteli ilçesi Dereköy Mahallesi yaylasında, sulu mutlak tarım arazisi ve dikili tarım arazisi üzerine kurulması planlanan kömür ocağı ile ilgili olarak yapılan inceleme, toplanan bilgi ve belgeler ışığında aşağıdaki tespit ve önerileri oluşturmuştur.

Konu İle İlgili Tespitler

- Kömür ocağı açılması için izin verilen, Dereköy Mahallesi yaylası, Korkuteli'nin kuzey batısında Tefenni yoluna yakın, Korkuteli'ne yaklaşık 20km uzaklıkta, Sülekler ve Taşkesiği mahalleleri ile Varsak yaylasına komşudur.
- Söz konusu bölge tarıma son derece elverişli, tamamı sulanan 1. Sınıf Mutlak tarım arazisidir. Alan üzerinde önceki yıllarda İl Özel İdaresince yapılmış ve halen kullanılan açık ve kapalı sistem sulama kanaletleri mevcuttur. Kömür ocağı açılacak alanın bir bölümü dikili meyve ağaçları (Elma, Armut, Kayısı, Kiraz, Vişne vb.) ile kaplıdır. İklime uygun her türlü tarımsal üretime çok uygundur.
- Bölgenin yağmur ve kar suları, dereler vasıtası ile Korkuteli'nin su ihtiyacını karşılayan Korkuteli barajını beslemektedir.

- 2020 yılında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca, Korkuteli ilçesi Dereköy sınırları içindeki toplam 1972 dekar alan için; on yıl süreli Kömür Madeni Ocağı ruhsatı verilmesinin ardından, Şirket Korkuteli Dereköy yaylasında, yaklaşık 400 dekarlık **Sulu Mutlak Tarım** alanı üzerinde Kömür ocağı açmak için Korkuteli Belediyesine başvuru yapmıştır. Korkuteli Belediyesi de 5403 sayılı kanunun 13. Maddesi gereği, Toprak Koruma Kuruluna (Tarım İl Müdürlüğü sekretaryasını yapmaktadır) **"Kömür Ocağı İşletmeciliği, Kırma, eleme ve paketleme tesisi"** açılması için, alanın tarım dışı kullanımına izin verilmesi için başvuru yapmıştır. Tarım İl Müdürlüğü teknik elemanlarının alanı incelemeleri sonucu; söz konusu bölgenin Sulu Mutlak Tarım arazisi olduğunu kurula sunmuşlardır. Planlanan tesis; 339,514 dekar sulu 1. Sınıf tarım alanı ile 54,822 dekar meyve ağacı dikili alanı yok edecektir.
- **İl Toprak Koruma Kurulu** daha önceki benzer raporlarımızda da belirtildiği gibi 5403 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı" kanununa göre oluşturulmuş bir kuruldur.
- Kurul ilk başvuruyu 17.06.2020 tarihindeki toplantısında görüşmüş, alanın **Sulu Mutlak Tarım arazisi ve dikili meyve bahçesi olması sebebi ile istemi ret etmiştir**.
- 2020 Ekim ayında, tesis sınırlarındaki değişiklik gerekçesi ile istem kurula tekrar getirilmiştir. Toprak Koruma Kurulu, 16.10.2020 tarihindeki toplantısında konuyu tekrar ele almıştır. Kurul, **Kömür ocağı işletmesi için alternatif bir alanın olmadığına** ve daha da kötüsü varmış gibi **Sahanın bu faaliyet dışında kullanılmak istenmesi halinde 5403 sayılı kanun kapsamında yeniden izin alınması kaydı ve şartı** ile alanın tarım dışı kullanımına izin vermiş ve Kömür ocağı açılmasının yolunu açmıştır.
- Karar sonrası, Dereköy ve çevre mahalle sakinleri, sivil toplum kuruluşları, basın yayın ve medya kuruluşları konuyu gündeme taşımışlardır.

Görüş ve Öneriler

- Kömür ocağı işletmesi, Kırma, eleme ve paketleme tesisi açılacak alan yukarıda da belirtildiği gibi 1. Sınıf sulu tarım arazisi ve meyve bahçeleri üzerindedir. Bölgede halen tarımsal üretim yapılmakta ve bölge halkının tek geçim kaynağıdır. Kurulacak tesis sadece üzerine kurulan tarım alanının yok olmasına neden olmayacak, bütün çevrenin, çevresindeki tarım alanlarının, yer üstü ve altı sularının kirlenmesine de neden olacaktır. Bu nedenle bu yatırımdan vazgeçilmelidir.
- Özellikle açılacak tesisin tozu, açık alanda çok uzak mesafelere kadar ulaşacak, bitkilerin yaprakları üzerindeki stomalarını kapatarak kurumalarına ve verim kayıplarına neden olacaktır. Bu nedenle bu yatırımdan vazgeçilmelidir.
- Dereköy yaylası, Korkuteli barajını besleyen derelerin ve yer altı su kaynaklarının olduğu bir konumdadır. Korkuteli Barajı Korkuteli ilçesi ve mahallelerinin su ihtiyacını karşılamaktadır. Tesiste kullanılacak suyun kirlenmesi sonucu doğaya bırakılacak kirli sular Korkuteli barajına birçok yoldan hızla akacaktır. Bu da baraj suyunun kirlenmesine yol açacak ve tüm Korkuteli halkını tehdit edecektir. Kirli sular tarımsal sulamayı da etkileyerek verim kayıplarına neden olacaktır. Bu nedenle bu yatırımdan vazgeçilmelidir.
- Madenlerimizin çıkarılmasına kesinlikle karşı değiliz. Ancak özel sektörün bu yatırımı ile çıkarılacak madenden elde edilecek katma değer, çıkarılması esnasında ve sonucunda kaybettireceği katma değerin yanında çok az kalacaktır. Üstelik insanımızın sağlığını olumsuz olarak doğrudan etkileyecek bir yatırımdır. Bu nedenle bu yatırımdan vazgeçilmelidir.
- Üzücü olan; ülke tarımını geliştirmek ve tarım alanlarını korumakla yükümlü olan kurumların, olumsuz sonuçları böylesi belli yatırımlara onay vermeleridir.

- "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı" kanununa göre illerde "Toprak Koruma Kurulları" oluşturulmuştur. Ne yazık ki bu kurullar tarım alanlarının korunmasından ziyade amaç dışı kullanımına onay veren kurumlar halini almışlardır. Bu kurullarda çoğu zaman "Kamu Yararı" konusu tarım toprakları aleyhine işletilmiştir.

SONUÇ

Korkuteli Dereköy Mahallesi yaylasına yapılması planlanan Kömür ocağı işletmesi, Kırma, eleme ve paketleme tesisi, bölgede tarımın yok olmasına, çevrenin kirlenmesine, Korkuteli barajının, yer altı ve üstü su kaynaklarının kirlenmesine ve kullanılamayacak hale gelmesine gibi birçok olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Bu nedenlerle bu yatırımın durdurulması ve iptal edilmesini Antalya Kent Konseyi olarak talep ediyoruz.

YAŞ SEBZE VE MEYVELERDE FİYAT ARTIŞLARI, ÜRETİCİ NASIL KAZANIR? TÜKETİCİ NASIL UCUZA TÜKETİR? (04.03.2021)

Antalya Kent Konseyi Tarım Çalışma Grubu; 02.03.2021 tarihinde yukarıdaki konuyu tartışmak için toplandı. Tarım Çalışma Grubu Başkanı Adnan Özçelik başkanlığındaki toplantıya grubun üyesi olan ilgili kurum ve kuruluşlar, meslek odası ve sivil toplum örgütü temsilcileri katıldı. Konu tartışılmış, Üretici ve Hal sistemi içindeki kişilerle yapılan görüşmeler sonucu aşağıdaki tespit ve öneriler oluşturulmuştur.

KONU İLE İLGİLİ TESPİTLER:

- Antalya, örtü altı sebze üretim merkezi konumundadır. Türkiye cam ve plastik sera varlığının yarıdan fazlası Antalya'dadır. Örtü altı sebze üretimi bakımından türlere göre Türkiye üretiminin %30-50'sini tek başına karşılamaktadır. Ayrıca; Türkiye toplam Portakal üretiminin %30'u, Elma üretiminin %7'si, Nar üretiminin %23'ü, Muz üretiminin %40'ı, Avokado üretiminin %80'i Antalya da üretilmektedir.
- Yaş Sebze ve Meyve ticaretinin düzenlenmesine yönelik ilk yasal düzenleme, 1930 yılında çıkarılan 1580 sayılı Belediye Kanunu içerisinde yapılmıştır. 65 yıl bu kanun ile yürütülen Yaş sebze ve meyve ticareti, 1995 yılında 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenmiş, bu kararname 2012 yılına kadar bazı değişikliklerle yürürlükte kalmıştır. Bu konuda son düzenleme 26 Mart 2010 tarihli Resmi Gazete de yayınlanan ve 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe giren **5957 sayılı "Sebze Ve Meyveler İle Yeterli Arz Ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun"** dur.
- Toptancı Halleri ve Pazar yerleri; Yaş sebze ve meyve ticaretinin yapıldığı yerlerdir. Haller, Ticari bakımdan Ticaret Bakanlığına, Düzenleme ve idare bakımından Belediyelere bağlıdır. 5957 sayılı yasa, hallerdeki komisyoncuların dışında Tüccarların da ürün alım satımı yapabilmesine, hal sistemine kayıtlı olmak kaydı ile hal dışında üreticiden doğrudan ürün alımı ve satışı yapılabilmesine olanak sağlamıştır. Normal de üreticinin malının komisyoncuya getirip, ürün satıldıktan sonra komisyon ve giderler mahsup edildikten sonra komisyoncu tarafından üreticiye ürününün bedelinin ödenmesi sistemine dayalı olması gereken sistem (1995 yılından önce ki uygulama) yeni yasa ile Tüccarların üreticinin ürününü satın alıp kârını da koyup satmasına olanak sağlayan bir sisteme dönüşmüştür. Şu anda hallerdeki tüccarlar dışında komisyoncuların da büyük bölümü ürün alım satımı yapmaktadır. Tüccar genellikle üreticiden ürününü daha ucuza almaktadır.
- Belediyelerin hallerde, Tarım Daire Başkanlığına bağlı Hal şube müdürlükleri bulunmaktadır. Hal şube müdürlükleri, hallerin denetim ve düzeninden sorumludur. Genellikle Hal şube müdürleri Ziraat veya Gıda mühendisi olmayan kişilerden oluşmakta,

hallerde sürekli görev yapan Ziraat veya Gıda Mühendisi istihdam edilmemektedir. Belediyeler, Hallerde satılan ürünlerden %1, hal dışı satılan ürünlerden %2 oranında rüsum almaktadırlar. Hallerde uyuşmazlıkların çözümü için yasada "Hal Hakem Heyetleri" mevcuttur.

- Özellikle küçük ilçe hallerinde bina ve alt yapı sorunları vardır. Hallerde soğuk hava depoları, ürün işleme ve paketleme tesisleri yoktur. İlçe hallerinde Analiz laboratuvarları yoktur. Antalya merkez halinde Tarım Bakanlığının Gıda analiz laboratuvarı mevcuttur. İhracat yapılacak yaş sebze ve meyvelerde analiz yaptırmak zorunludur. İç piyasada satışa sunulan ürünlerin ise; ilçelerde tarım ilçe müdürlükleri, merkezde Tarım il Müdürlüğü Kontrol Şubesi elemanlarınca denetim amacıyla alınan sebze ve meyve örneklerinin analizi, merkez laboratuvarında yaptırılmaktadır.

- Bazı komisyoncu veya tüccarlar görev tanımları içinde olmamasına rağmen üretim dönemi başlangıcında üreticinin fidesini ve bazı girdilerini karşılayarak üreticiyi kendilerine bağlamaktadır. Bu durum üreticinin de işine geliyor gibi gözükse de üreticinin satış fiyatlarını etkilemektedir.

- Komisyoncular ve Tüccarlar yasada çok açık belirtilmesine rağmen, üreticiden teslim alınan ürünün bedelini 15 gün veya bir ay içinde değil, 3-5 ay gibi vadelerle ödemektedirler.

- Tüccarlar, özellikle meyve üreticisinden ürününü bahçeden veya tarladan toptan satın almakta parti parti ürünü pazara sunmakta veya depolamaktadır. Bu arada oluşabilecek doğal afetleri de dikkate alarak zarar etmemek için ürünü daha pahalıya satmaktadırlar.

- Karpuz, kavun gibi bazı ürünleri tarla başında alan bazı hal dışı kayıtsız tüccarların, üreticinin ürününü alıp ürün bedelinin bir kısmını ödemeden kaybolduğu üretici şikâyeti olarak dile getirilmiştir.

- Zincir marketlerin, tüketici fiyatlarının yükselmesine, üreticinin de daha az kazanmasına neden olduğu dile getirildi. Bu marketlerin aldıkları ürünün bedelini geç ödemeleri, satılmayan veya çürüyen ürünü fire olarak tüccara veya komisyoncuya iade etmeleri (ürün bedelinden düşmeleri) daha pahalıya ürün almalarına ve firelerin de üreticinin alacağından düşülmesine neden olduğu belirtilmiştir.

- Özellikle küçük ilçe hallerinde denetim az, kayıt dışılık fazladır. Kesilen faturaların gerçekleşen satış fiyatlarından farklı olduğu dile getirilmiştir.

- Üreticinin üretim maliyetleri çok artmıştır. Son bir yılda kimyasal gübrelerde %50-80 arasında, zirai ilaçlarda %40-55 arasında, tohum fide fiyatlarında %30-40 arasında artış olmuştur. Motorin ve elektrik fiyatlarındaki artış da üretim maliyetini arttıran diğer kalemlerdir. Bugün Antalya'da bir sera domates üreticisinin 1 kg domates için yaptığı üretim masrafı 2-2,5 TL'dir. Üreticinin satış fiyatları, girdi fiyatlarındaki artışa paralel olarak artmamaktadır. Üretici bazı yıllar masrafını bile karşılayamamaktadır.

- Motorin, otoyol ve köprülerin geçiş ücretlerindeki fiyat artışları (%25-27,5) üretim bölgelerinden başta İstanbul olmak üzere kentlere nakliye ücretlerinde artışa neden olmuştur.

- Ülkemizde üretici ve tüketici örgütlülüğü yok denecek kadar azdır. Ege bölgesi ve Akdeniz bölgesindeki birkaç örnek kooperatif dışında kooperatifleşme yoktur veya kurulmuşsa bile yeterince iyi işletilememektedir.

- Tarımda, üretim planlamasının olmaması pazarda arz-talep dengesini bozmakta, gerek üretici ve gerekse tüketici fiyatlarında dengesiz değişimlere neden olmaktadır.

- Tarım ve özellikle de yaş sebze meyve üretimi doğal afetlerden (don, aşırı sıcaklık, dolu, sel vb.) çok zarar görmektedir. Tarım Sigortası (TARSİM) çok yaygınlaştırılamamıştır. Sigorta bedelleri devlet %50'sini karşılasa da yüksektir.

- Üreticilerin önemli bir kısmı, üretimlerini devam ettirebilmek için, bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlanmaktadır. Son yıllarda, özellikle de pandemi döneminde üretici yeterince kazanamadığı için banka ve tarım kredi kooperatiflerine olan borcunu ödeyememektedir.

ÖNERİLER

- 5957 sayılı kanunda bazı değişiklikler yapılmalıdır. Yaş sebze ve meyve ticareti sadece toptancı halleri üzerinden yapılmalıdır. Hal içi ve dışı Tüccar kavramı yasadan çıkarılmalıdır. Komisyonculuk sistemi tekrar düzenlenmeli, haller, sadece görev sınırları belirlenmiş komisyonculardan oluşmalıdır. Komisyoncu üreticiden ürün alıp satmamalı, üreticiye fide ve bazı girdileri sağlamamalı, sadece üreticiye aracılık yaparak üreticinin satılan ürününden yasal mahsupları yaparak üreticinin parasını yasal süresi içinde (en geç bir ay) ödemelidir. Kooperatifler hariç, üreticilerin hal dışında toptan ürün satışı yasaklanmalıdır. Üretici, yasada da yer alan Hal içindeki üreticiye ayrılan bölümde ürününü toptan satabilmeli, perakende olarak da Pazar yerlerinde, üretici pazarlarında satabilmelidir.
- Hal kayıt sistemine; hal'e ürün getiren bütün paydaşlar, üreticiler, perakende ürün satan pazarcılar, manavlar, marketler kayıt edilmelidir.

- Tarım ve Gıda temini, arz ve talebe göre oluşan Serbest Piyasa Ekonomisi kurallarına göre olmamalıdır. Piyasayı dengeleyecek kamu iktisadi kuruluşlarının olması gerekir. Bu nedenle 5957 sayılı kanunda değişiklik yapılarak, oluşturulacak bir kurul tarafından üreticinin üretim maliyetleri de göz önüne alınarak, hallerde "Taban Fiyat veya Azami kar haddi" gibi kuralların getirilmesi ve uygulanması uygun olacaktır.

- Üretim bölgelerindeki hallerde "Ürün İşleme ve paketleme tesisleri" kurulmalı, üreticinin ürünü kalite sınıflarına ayrılarak üründeki firenin önüne üretim bölgesinde geçilmelidir. Özellikle zincir marketlerin bu konudaki iadeleri ortadan kaldırılmış olacaktır.
- Komisyoncular, yasada da belirtildiği gibi; üreticiden teslim aldıkları ürünün bedelini en geç 15 gün, ürünün marketlere satışı halinde ise en geç 30 gün içinde ödemelidirler.
- Üreticilerin daha ucuza üretim yapabilmelerine yardımcı olmak amacıyla, gübre, ilaç, yakıt ve enerji harcamalarındaki bazı vergiler, harcama belgesi karşılığında üreticiye iade edilmelidir.
- Tarım sigorta primleri düşürülmeli, diğer sigorta işlemlerinde olduğu gibi "Hasarsızlık indirimi" uygulanmalıdır.
- Yaş Sebze ve meyvelerin nakliyesinde Motorin, Otoyol ve köprü ücretlerinde indirimli fiyat uygulanması özellikle İstanbul da yaş sebze fiyatlarındaki fahiş fiyat artışlarının oluşmamasına önemli katkı sağlayacaktır.

- Yasada, Hallerin ve Pazar yerlerinin en az %20'sinin Üreticiye ayrılması öngörülmüştür. Bu oran arttırılmalı veya tamamen üreticilerin ürünlerini sattığı "Üretici Pazarları" kurulmalıdır.

- Belediyeler, hallerin yerleşim planlarını, bina ve diğer altyapılarını tamamlamalı, her türlü düzen ve temizliğine yönelik çalışmalar yapmalıdır. Belediyeler, Hallerde ve Pazar yerlerinde, mutlaka Ziraat Mühendisi ve Gıda mühendislerini istihdam ederek,

ürünlerin sağlıklı ve kalite standartlarına uygun bir şekilde pazarlanmasını sağlamalıdır.

- Üretici ve Pazarlama Kooperatiflerinin kurulması teşvik edilmeli, kurulacak kooperatiflere yer ve bina tahsisleri ile bazı girdilerden muaf tutulmaları sağlanmalıdır. Kooperatiflerden alınacak Ürün'e ekstra pirim verilerek kooperatifleşme teşvik edilmelidir.

- Ülkemizde tarımın en büyük sorunlarının başında Üretim Planlamasının olmayışı gelmektedir. Tarım Bakanlığı'nca bölgeler bazında tüm ürünlerin üretim ve tüketim envanteri çıkarılarak, köyler ölçeğinde planlama yapılmalıdır. Bu sayede bazı üretim girdilerinde de tasarruf sağlanabilir.

SONUÇ

Raporumuzun amacı; Yaş sebze ve meyve ticaretindeki sistem sorunlarını belirlemek, üreticinin, üretimini devam ettirebilmek için nasıl kazanabileceğine ve tüketicinin de makul fiyatlarda nasıl tüketebileceğine ışık tutmaktır.

Toplantıya davet edildikleri halde, Büyükşehir Belediyesi Hal Şube Müdürlüğü ve Hal Komisyoncular derneği temsilcileri katılmamışlardır. Bu nedenle Antalya Merkez ve ilçe halleri ile ilgili sorunlar, hal içi ve dışı rüsum gelirleri miktarları, rüsum cezaları, üretici komisyoncu ve belediye ilişkisine yönelik sorunlar, Hal Hakem Heyetleri çalışmaları ve bunun gibi konular hakkında bilgiler bu raporda yer almamıştır.

5957 sayılı yasada değişiklik yapılarak; Bütün ürünlerin Hal sistemi içinden geçmesinin, hal içi ve dışı tüccar kavramının yasadan çıkarılmasının, yasal sınırları iyi çizilmiş komisyonculuk sisteminin oluşturulmasının yerinde olacağı kanaati oluşmuştur. Hallerde her türlü denetimin(ticari, sağlık, kalite standardizasyonu ve düzen) sıkı bir şekilde yapılması gerektiği ortaya konmuştur.

Yaş Sebze Meyvelerde fiyatların daha istikrarlı olması, üreticilerin para kazanabildikleri, tüketicilerin de daha uygun fiyata tüketebildikleri bir sistemin kurulabilmesi için; yasal düzenlemeler için; merkezi hükümetin, sağlıklı, çağdaş hal ve pazar yerleri oluşturmak için yerel yönetimlerin konuyu bütünsel ele almaları gerektiğini, yapılacak yasal düzenlemelerin tavizsiz uygulanması ile mümkün olabilecektir.

TOPLUM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Ayşegül NAS
Başkan Yrd. : Belma ÖZORAN
Sekreter : Yadigar GEDİK TOY

Toplum Çalışma Grubu 2021 yılı içerisinde çalışmalarını sürdürmüş ve yapılan toplantılarda; Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi, Antalya'da uyuşturucudaki durum konuları görüşülmüştür.

Konsey'den Disleksi Farkındalığı (Basın Bülteni - 11.02.2021)

Disleksi hastalığıyla ilgili farkındalık çağırısında bulunan Antalya Kent Konseyi, "Bebeklikten itibaren erken tanı çok önemlidir. Bunun farkına varılabilmesi için anne-baba eğitimi gerekli" dedi.

Kent yaşamını ilgilendiren konularda altyapıdan ulaşıma, eğitimden sanata birçok alanda kamuoyu oluşturan Antalya Kent Konseyi, sağlıkla ilgili de önemli uyarılar yapıyor. Antalya Kent Konseyi Toplum Çalışma Grubu, disleksi ile ilgili farkındalık çağırısı yaptı. Kişinin normal ve üstün zekâ düzeyinde olmasına rağmen okuma, yazma ve dil becerilerinde problem yaşamasına sebep olan disleksi tanısı konulmuş Türkiye genelinde kayıt dışı sayılarla birlikte 120 binin üzerinde çocuk bulunuyor.

ANNE-BABA EĞİTİMİ GEREKLİ

Antalya'da özel davranış gösteren öğrenciler Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) yönlendiriliyor. RAM tarafından tanı konulan çocuklar da psikiyatr ve çocuk doktoruna gönderiliyor. Antalya'da disleksi tanısı konulan yaklaşık bin çocuk olduğunu belirten Toplum Çalışma Grubu, "Bebeklikten itibaren erken tanı çok önemlidir. Bunun farkına varılabilmesi için anne-baba eğitimi gerekmektedir. Aile hekimliği ve ana çocuk takibini yapan sağlık ocaklarının bilinçli bir şekilde kontrol ve bilinçlendirme yapması erken tanıda önemlidir. İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı tüm okulların ve öğretmenlerin bu konuda bilinçli , olmaları konusunda hizmet içi eğitimlerin uzman kişilerce ve ilgililerce verilmesi gerekmektedir" dedi.

OYUNLARLA DESTEKLEMELİLER

Toplum Çalışma Grubu, disleksi tanısı konulmuş çocukların ailelerine şu önerileri yaptı: "Aileler, disleksi teşhisi konulmuş çocuğuna karşı sabırlı olmalı, motive etmeli, oyunlarla desteklemeli, başkalarıyla kıyaslamamalı, okul idaresi ve öğretmenleriyle işbirliği yapmalı, özel yeteneklerine yönlendirmeli, motivasyon takibi yapmalı ve takdir etmeli, dikkat dağıtıcı eşyalar ortadan kaldırılmalı, öğrenme eğlenceli hale getirilmeli, gösterilen sevginin başarıyla orantılı olmadığı gösterilmelidir. Aile çocuğun durumuyla ilgili kurul raporu alması, ekonomik olarak güç durumda bulunması ve gelirinin asgari ücretten az olması , şartlarını taşıması halinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden maddi yardım alabilir."

KADINA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE İSTANBUL SÖZLEŞMESİ (30.03.2021)

"Kadına Şiddetin Önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi" konusu 30.03.2021 tarihinde yapılan toplantıda Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği ve toplum grubu üyeleri tarafından değerlendirilmiştir.

Konuyla ilgili olarak;

1- Umudumuz, gençliğimiz, aklımız, pırıl pırıl beyinlerimiz bir bir göçüp gidiyor hiç bilmediğimiz ülkelere……..Kalanları da tek tek salgın değil, gözü dönmüş erkek sürüsü öldürüyor.

2- İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR….DI. Maalesef Türkiye'de kadınların iyi bir yaşama ihtimali dünlere göre daha az..Tebrikler bir bahar sabahına 50-100 yıl geriden uyandık.

3- Ülkemizde kadına şiddetle mücadeleyi önleme konusunda bütün umutlar tükenmiş durumda maalesef..

Türkiye'de tüm kadınların tek güvencesi olan İstanbul Sözleşmesi yerine konacak güçlü bir yasa olmadan bir gecede iptal edildi. Üstelik bu kadar Kadın Şiddeti, Kadın nefreti, kadın cinayeti varken bunların hiçbiri önlenemiyorken hatta hasıraltı ediliyorken neden kadınların hayatı bazı kişilerin yetkililerin elinde oluyor NEDEN?

Bu durumun birçok boyutunun olduğunu biliyoruz

-- Ana-Baba rolü (Aile Rol Model olmak)
-- Eğitim.. boyutu Okullarda Ergenlik eğitimi
-- İletişim /İlişki
-- Kültürel Etkileşim
-- Mutlu Yaşam.. Mutlu olma Bilinci
-- Ekonomi İşgücü, İş Verimliliği
-- Gelenek Görenek Örf Anane vs
-- Sivil Toplum Örgütlerinin desteklenmesi
-- Halk Eğitimlerde, Mahalle Muhtarlıklarında toplumsal cinsiyet gibi konularda eğitimler verilmesi
-- Konu ile ilgili Tedbirler /Politikalar üretilmesi
-- 6284 sayılı kanunun aslında hepsini kapsadığını ancak uygulayıcılarda bir eksiklik olduğunun görüldüğü..

Toplantıya katılanlar tarafından değerlendirilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme:

Antalya Kapsamında dezavantajlı, Sosyo ekonomik durumu kötü olan bölgelerde Yerel yönetimlerinde desteği alınarak etkin ve yetkin kişilerce grup grup gidilerek bilinçlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yapılabilir şeklinde öneri getirilmiştir.

ANTALYA'DA MADDE BAĞIMLILIĞI VE UYUŞTURUCU RAPORU (10/06/2021)

BAĞIMLILIK NEDİR

Bağımlılık; İnsanın içten gelen isteklerini kontrol edememesi sonrasında bir maddeye, kişiye veya eyleme aşırı muhtaç hale gelmesidir. Kişi bunlar olmaksızın hayatını sürdüremeyeceğini verimli olamayacağını ve işe yaramayacağını düşünür.

NELERE BAĞIMLI OLURUZ

Psikoaktif olanlar: Alkol, Sigara, Tütün, Opioitler, Kannabis vs.
Psikoaktif olmayanlar: Ağrı kesici, antibiyotikler vs.

DAVRANIŞLAR

Oyun Oynama, Kumar, Seks, Alışveriş, Teknoloji, Spor, Yemek vs.

İLİŞKİLER: Eş bağımlılığı, aşk bağımlılığı vs.

YANDAŞ OLMA: Fanatizm, takım, yer, siyasi ve dini görüş şeklinde açıklanabilir.

Bağımlılık aynı diyabet, tansiyon, astım gibi kronik bir hastalık gibidir. Bağımlılığın belirtileri, maddeye başlama nedenleri, bağımlılığın önlenmesinde ana-baba tutumu, madde kullanıcılarının kullanma bahaneleri, Satıcıların etkileme yöntemleri kandırma şekilleri, madde kullanımını reddeden genci bekleyen klişeler, maddeden kurtulmanın yolları ve mücadele yolları ve tedavi hizmetleri önemli konu başlıkları olarak değerlendirilmelidir.

Madde ve uyuşturucuyla mücadele kapsamında İl Milli Eğitim Müdürlüğü pandemi boyunca ARGE biriminden ZOOM üzerinden sürekli öğretmen ve öğrencilere bilgilendirme toplantıları yapmıştır. İnstagram aracılığı ile de sohbet programları gerçekleştirilmiştir. Ortaokul ve lise öğrencileri için Ayrıca madde bağımlılığından ziyade; İnternet bağımlılığı, akıllı internet kullanımı, android telefon nasıl kullanılacağı, İnternet üzerinden sosyal medyadan nasıl en iyi şekilde faydalanabiliriz gibi eğitim ve sohbet programları da yapılmıştır. TWİTTER ve Antalya WEB sayfasından çok etkin olarak 33 ARGE Öğretmeni tarafından tüm Rehber Öğretmenlere dolayısıyla öğrencilere eğitimler verilmiştir.

Sağlık İl Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile işbirliği içinde Antalya hal kavşağında uyuşturucu kullanan ve istismar edilen kadın ve kız çocukları için beraberce çalışmalar yapılmıştır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İlimizde konu ile ilgili yapılan bir ankette 2300 gençten uyuşturucu kullanan 100 kişiden yüzde 42 sinin meraktan, yüzde 26 sının arkadaşlarından kaynaklı uyuşturucu-maddeye başladığı tespit edilmiştir. Bu durum azımsanacak bir rakam değildir.

Aile ortamında ebeveyn sevgisinden yoksun olma (DUYGUSAL AÇLIK), Ana-Babanın rolleri, aile yapısı önemli etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uyuşturucu ve madde kullanımı ile mücadelede koruyucu önleyici çalışmaların yapılması çok önemlidir. Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının eşgüdüm içinde durumun önemini fark edip işbirliği içinde program yapması gerekmektedir.

Toplumsal yapı irdelenmeli, ailelerin sosyo-ekonomik durumlarının iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

TURİZM ÇALIŞMA GRUBU

Başkan : Recep YAVUZ
Başkan Yrd. : Selçuk MERAL
Sekreter : Cem KARACA

Turizm Çalışma Grubu 2021 yılı içinde çalışmalarını sürdürmüş ve yapılan toplantılarda; 2021 sezonuna dair görüş ve öneriler ile turizmde istihdam sorunu konuları görüşülerek değerlendirilmiştir.

Antalya Kent Konseyi'nde Sezon Öncesi Toplanan Turizmcilerden Çağrı: 'AB İle İkili Görüşmeler Hızlandırılmalı'
(Basın Bülteni - 09.03.2021)

Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu, turizm sezonu öncesi 2021 sezonuyla ilgili bir toplantı yaptı. Toplantıda Türkiye'nin pandemi sürecinde hamlelerini sürerek talebini yurtdışında daha kuvvetli duyurması gerektiği belirtilerek, "Turizm her ne kadar çabuk ve hızlı reaksiyon alınsa da sadece Rus pazarına endeksli olmamalı. Bu yüzden AB ile ikili görüşmeler bir an önce hızlandırılmalı" denildi.

Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu, turizm sezonu öncesi "2021 sezonuna dair öngörü ve öneriler" konulu bir toplantı yaptı. Kent Konseyi Toplantı Salonu'nda pandemi önlemleri alınarak yüz yüze yapılan toplantıya tur operatörleri, turizmle ilgili sivil toplum örgütleri ve sektör temsilcileri katıldı. Turizm Çalışma Grubu Başkanı Recep Yavuz modera* törlüğündeki toplantıda sektörle ilgili durum tespiti yapılırken,2020 yılının sayılarla bir özet sunumu yapıldı. Buna göre dünya turizmi gibi Antalya ve Türk turizmi yüzde 70'lerin üzerinde turist ve gelir kaybı yaşadı.

Toplantıda 2021 yılına dair durum tespiti yapılarak, hâlihazırda rezervasyon dönemine denk gelen bugünlerde yurtdışındaki tatil olgusu ve olası turizm hareketi de konuşuldu. Toplantıyla ilgili hazırlanan raporda, "Toplantımızda insanların birinci gündeminin sağlık olmakla birlikte, psikolojik olarak tatil ihtiyaçlarının eskiye göre çok daha arttığı tespiti öncelikle dile getirilerek, 2020 yılından daha fazla insanın seyahat edeceği ve o yüzden bir an önce gidebileceği tatil ülkesini bulmaya çalıştığı gözlemlendi" denildi.

'ALMANYA'NIN BİRİNCİ GÜNDEMİ AŞILANMA'

Antalya'nın en önemli pazarı konumundaki Almanya, toplantıda kapsamlı olarak ele alındı. Raporda, Almanya ile ilgili şu tespitler yapıldı: "Avrupa'da turizmin başını çeken Almanya'nın birinci gündeminin yavaş yürüyen aşılanma süreci olduğu, ancak yaz dönemine kadar büyük ölçüde isteyenlerin aşılarını yaptırmış olacağı, dolayısı ile tatillerine gidebileceği belirtilirken, paskalya tatili için geç kalındığı ancak büyük rizikolar ile tatilin mümkün olunduğu, bununda Alman resmi kurumlarınca desteklenmediği kanaati oluştu."

Toplantıda, pandemi sürecinde Avrupa Birliği'nde (AB) yaşanan sıkıntılar da görüşülürken, şu değerlendirmeler yapıldı: "Avrupa Birliği 27 ülke ile birlikte ortak hareket etmeninin zorluğunu yaşarken, birlik tarafından alınan kararlar başta Avusturya, daha sonra İsveç ve Yunanistan tarafından delinmeye ve birçok ülkenin tatil payını elinden kaçırmamak için, birlik dışındaki ülkelerle de ikili görüşmeler ve anlaşmalar yapması, önümüzdeki süreçten bu konuda yeni hamleler atılabileceğini gösteriyor. Bu bağlamda öne sürülen aşı pasaportu düşüncesi ise Mayıs sonuna kadar ertelenmekle birlikte, uygulanmasının etik ve ekonomik zorluklar içerdiği görülüyor."

'RUS PAZARINA ENDEKSLİ OLUNMAMALI'

Güvenli sağlık sertifikası ile rakiplerinin bir adım önüne geçen Türkiye'nin önünde AB yaptırımlarının durduğunun belirtildiği toplantıda, aşı çalışmalarıyla ilgili şu tespitler yapıldı: "Aşı pasaportu sadece belli aşıları yaptıranların yalnızca AB ülkeleri içinde seyahatini mümkün kılıyor. Türkiye bu süreçte hamlelerini sürerek talebini yurtdışında daha kuvvetli duyurmalı. Turizm her ne kadar çabuk ve hızlı reaksiyon alınsa da sadece Rus pazarına endeksli olmamalı. Bu yüzden AB ile ikili görüşmeler bir an önce hızlandırılmalı. Örneğin PCR test konusu bir an önce netleşmeli. Örneğin büyük bir tur operatörü PCR test maliyetleri yüzünden Polonya'dan aldığı Mart ayı rezervasyonlarını iptal etmek zorunda kaldı. Rusya pazarında havalimanlarının artırılması ve kotanın genişletilmesi zaruri gözüküyor. Zira şu an sunulan birkaç havalimanı Rusya coğrafyasında oldukça kısıtlı uçuşlara imkân kılıyor. Gerek Birleşik Arap Emirlikleri, gerek Mısır Rusya'dan turist alabilmenin yollarını arıyorlar. Nisan ayında Türk kökenli Rus tur operatörleri Antalya'ya yüzlerce turizmciyi getirerek önemli bir tanıtım atağı başlatıyorlar. Bunun doğru ve iyi kullanılması çok önemli."

SEKTÖRÜN BEKLENTİLERİ

Turizm sezonu öncesi Antalya'nın beklentileri raporda şöyle sıralandı: "Turizmde hibe ve destek konusunda hemen herkesin hemfikir olduğu Kısa Çalışma Ödeneğinin (KÇÖ) en az Haziran ayına kadar uzatılması, zira hâlihazırdaki yönetmeliğe göre Mart ayında son kez verilecek KÇÖ ödeneği, işletmelerin bir kısım çalışanının işten çıkarmaya vesile olabilir. Bununla birlikte yurtdışındaki gibi hibe ve kredi desteği oteller ve acenteler açısından kaçınılmaz bir hal aldı. Özellikle İngiltere, Polonya, Almanya ve İskandinav ülkeleri ile ikili görüşmelerin üst düzeyde başlatılması gerekiyor. Çok maliyetli PCR testleri yerine çok daha ucuz ve kolay bir şekilde yapılabilen ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından onay verilen 'hızlı testlerin' gündeme alınması ve olası kilitlenmenin 2021 yazında bununla aşılmasının görüşülmesi isabetli olur."

Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu Sektörde Yaşanan İstihdam Sorununu Ele Aldı: Pandemi Sürecinde Turizmden Kaçış Hızlandı

(Basın Bülteni - 25.10.2021)

Turizmde yaşanan istihdam sorunu gündemiyle toplanan Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu, pandemi süreciyle birlikte turizmden kaçışın hızlandığı, tersine göç sürecinin başladığı konusunda uyardı. Toplantıda Antalya'da 1.5 yıldır işsiz kalan turizm emekçilerinin seracılık, kuryelik, emlakçılık, sigortacılık, çağrı merkezleri gibi alanlara yönelerek, ayakta kalmaya çalıştığı ve çoğunun turizmi hayatlarından çıkardığı vurgulandı.

Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu, Ekim ayı toplantısında turizmde yaşanan istihdam sorununu ele aldı. Turizm Çalışma Grubu Başkanı Recep Yavuz moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıya Turizm Çalışma Grubu'nun üyesi olan AKTOB, ATİB, SAYD,

ARO, TÜRSAB gibi STK yönetici ve temsilcileri, turizm profesyonelleri, otel ve seyahat acentası temsilcileri katıldı. Özellikle pandemi sürecinden sonra daha çok su yüzüne çıkan turizmde istihdam konusu, turizm sektörünün temsilcileriyle görüşüldü. Öncelikle sorunun varlığı ve nedenleri üzerine yaşanan tecrübeler konusu masaya yatırıldı. Yaşanan ülkesel ve global krizlerin yarattığı belirsizlik ve bunun gelecekte de sektörü tehdit edebilecek bir potansiyel olması dolayısıyla çalışanların sektöre güvenini sağlayacak uzun vadeli projeksiyonların hayata geçirilmesi konusunda mutabık kalındı.

'SEKTÖRTEN KAÇIŞ PANDEMİ SÜRECİYLE HIZLANDI'

Toplantıda Türkiye'nin son yıllardaki turistik başarısına rağmen, çalışanların koşullarının aynı hızla revize edilmemesi ve dikkate alınmaması çalışanların sektörden uzaklaşmasına yol açarken, önceleri prestijli olan turizm mesleği son yıllarda son çare olarak görülmeye başladığı kaydedildi. Çalışanların günümüz koşullarına göre çok geride kalan özlük hakları, çalışma saatleri, kariyere dair bir öngörü yapılamaması, sezonluk iş imkânı sunması ve sıklıkla yaşanan krizlerle artan belirsizlik ortamı çalışanların turizmden uzaklaşmalarının en belirgin sebepleri olarak ortaya çıktığı vurgulandı. Türk turizminin bugünlere gelmesindeki en büyük payın fedakarca çalışan turizm personelinin olduğu gerçeğiyle, turizmin gelişmesine paralel olarak, çalışanların mutluluklarının artması gerekirken, her geçen yıl artan belirsizlikler ve bir türlü normal hayat standartlarına getirilmeyen çalışma şartlarının üstüne gelen pandemi süreci ile birlikte turizmden kaçış hızlanmış ve tersine göç süreci başladığı ifade edildi.

'ÇALIŞANLAR TURİZMİ HAYATLARINDAN ÇIKARDILAR'

Toplantıda özellikle Antalya bölgesinde 1.5yıldır işsiz kalan turizm emekçilerinin seracılık, kuryelik, emlakçılık, sigortacılık, çağrı merkezleri gibi alanlara yönelerek, ayakta kalmaya çalışmış ve büyük bir kısmı turizmi hayatlarından çıkardığı belirtildi. Turizm çalışanı için en büyük potansiyel olan turizm fakültelerinden ve yüksekokullardan mezun olan öğrencilerin birçoğunun turizm dışı alanlara yönelmeyi tercih ettiğine işaret edilirken, bu okullara ilginin de giderek arttığı ve Türk turizmine büyük değerler kazandıran Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin neredeyse yeni öğrenci bulamama noktasına geldiği kaydedildi. Turizm geçmişinin 40 yıla yaklaştığı bugünlerde turizm sektörü yöneticileri ve işverenlerin bu konuya dair bir özeleştiri yapmaları ve dünya 6'ncılığına kadar yükselen Türk turizminin çalışanların koşulları bakımından da dünya standartlarına getirilmesi gerektiği vurgulandı.

Toplantıyla ilgili hazırlanan raporda, turizm temsilcilerinin tespit ettiği sorunlar ve nedenleri şöyle sıralandı:

1. Turizmde mavi yakalıların çalışma koşulları ve özlük hakları standardın altında kaldığı
2. Sezonların kısalığı ve önünü görememek sektörden kaçışa neden olduğu
3. Her 2 yılda bir krize maruz kalan sektöre güven duyulmadığı
4. Mesleki gelişme ve kariyer hedeflerinde turizmde bir ışık gözükmediği
5. Enerji, bankacılık, bilişim gibi alanlar ön plana çıktığı
6. Gençlerin önemli bir bölümü yurtdışında iş imkânları peşinde olduğu
7. Z kuşağının turizme uzak olduğu ve beklentilerini karşılamadığı
8. Yabancı ülkelerden gelen ve daha ucuza çalışan personelin sektörde çok güncel olduğu
9. Gençler turizmi bilmiyor, büyük bir çoğunluğu garson olacağını zannettiği
10. Üniversitelerde dil eğitimi turizmin talebine cevap veremediği
11. Balıkesir Turizm meslek Yüksekokulu'na sadece 8 kişi kayıt yaptırdığı, belki de kapanacağı

12. Sektörün genelinde; şoförlerden rehberlere, otel personellerinden acenta çalışanına kadar bir mağduriyet söz konusu olduğu
13. Pandemi sonrası tersine göç başladığı, insanların köyüne döndüğü
14. Dil bilen kişilerin başka sektörlerde daha çok avantajı olduğu belirtildi.

Antalya Kent Konseyi Turizm Çalışma Grubu üyesi sektör temsilcilerinin, sorunların çözümüne dair önerileri ise raporda şu şekilde sıralandı:

- Turizm çalışanlarının şartları ve özlük hakları ivedilikle revize edilmeli, turizm sektörünün şartları diğer sektörlerin altında kalmamalı.
- Turizm sezonunun 12 ay olmasa bile ilkbahar ve sonbaharın bir kısmını kapsayacak şekilde 9-10 aya çekilmesi için somut adımlar atılmalı.
- Eskiden turizm imrenilecek nadide bir sektördü, artık bu imaj yok. Bir an önce turizme hakettiği saygınlığı kazandırmak için bilgilendirici projeler hayata geçirilmeli.
- Turizm çalışanları için kaynak-fon oluşturulmalı. Sezonun 12 aya uzaması neredeyse imkânsız. Dünyada da bunun bir örneği yok. Mass turizmin en büyük handikabı sadece 7-8 ay iş imkânı yaratması. Bu mağduriyet turizmden kaçışın en önemli nedeni. Bunun handikabını gidermek için çalışanlara 12 ay ücret garantisi verilmeli ve bunun için kaynak, sezonun durgun dönemlerinde işletmeler ve devlet tarafından karşılanmalı.
- İşveren ve çalışan arasında karşılıklı olarak aidiyet duygusu oluşturulmalı.
- Turizm çalışanı sezonluk pamuk işçisi gibi görülmemeli.
- Turizm fakülteleri ve meslek yüksekokulları ile sektörün işbirliği güçlendirilmeli ve ortak çalışmalar başlatılmalı.

ETKİNLİKLERİMİZ

Antalya Kent Konseyi Gençlik ve Spor Çalışma Grubu ve Muratpaşa Belediyesi işbirliğiyle düzenlenen Cumhuriyet Bisiklet Turu'na yüzlerce bisikletli katıldı.

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, Antalya Bilim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsmail Yüksek'e nezaket ziyaretinde bulundu.

Antalya Kent Konseyi Yürütme Kurulu, yıllardır gündemde olan Lara Kent Parkı (üstte) ve koruma statüsü Cumhurbaşkanı kararnamesiyle değiştirilen Yamansaz'a (altta) inceleme gezisi düzenledi.

BASINDA BİZ

KADIN İŞGÜCÜ İÇİN EL ELE
Çubuk Beli Tüneli'ne "Cevat Uyanık" adı verilsin önerisi
Kadın Meclisi, kadın operatiflerinin sorunlarını ele aldı
'Kent adına güzel öneriler'
Antalya bu kirli suyu içmemeli
futbol sahaları önerisi
BÖCEK'TEN KENT KONSEYİ'NE NEZAKET ZİYARETİ
ÖZKAN'DAN KENT KONSEYİ'NE ZİYARET
ZEHİR İÇMEK İSTEMİYORUZ
NARENCİYE KURBAN GİTMESİN
KURT'TAN KENTSEL DÖNÜŞÜM UYARISI
Park alanı ticari kullanıma açılmas
Kültürel mirasın koruyucuları
Ucuza sebze meyve TÜKETMELİYİZ
Kent Konseyi'nden kentsel dönüşüm uyarıları
Yeni Yüzyıl

Rektör Özkan, "Kent Konseyi çok kıymetli"
Kadınlar 'Kadın Hakları' için çalınk bırakıldı
KENT KONSEYİ'NDEN 21 MADDELİK ÖNERİ
Kadın kooperatiflerine
Antalya'nın 3 önemli gündemi Kent Konseyi'nde görüşüldü
CUMHURİYET'E PEDAL ÇEVİRDİLER
Antalya Kent Konseyi, valiliğe başvurdu: Okul saatleri yeniden düzenlensin
Karanlıkta çift vardiya
BÜYÜKŞEHİR'E MÜZE ÇAĞRISI
"NARENCİYE'DE BETONLAŞMAYA İZİN VERİLMEMELİ"
Antalya'ya yakışan yapılar yapılmalı
KÜLTÜREL MİRASA
KIZILLI MI KİRLETTİ
KONSEYDEN KIZILLI UYARISI
Kentsel dönüşüm uyarıları
Kent Konseyi: Okulların en az yarısında hijyen sorunu yaşanıyor
Lara kamuları kesin korunacak alan ilan edilsin
OKULLARDA HİJYEN SORUNU YAŞANIYOR
ileri
KENT KONSEYİ'NDEN YAMANSAZ RAPORU
Sektörden kaçış

Konyaaltı Cad. Atatürk Parkı İçi No: 55 ANTALYA
Tel: 0242 243 67 89 • Faks: 0242 243 69 92
info@antalyakentkonseyi.org.tr • genelsekreterlik@antalyakentkonseyi.org.tr
www.antalyakentkonseyi.org.tr